

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych
Gminy Nieporęt, zawierająca tematykę
uzależnień oraz tematykę przemocy wraz z
raportem i rekomendacjami na przyszłe lata
oraz analizą SWOT i ESPAD.

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Metodologia	8
3. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Nieporęt	12
3. 1. Charakterystyka respondentów	13
3. 2. Problem alkoholowy	18
3. 3. Problem narkotykowy.....	28
3. 4. Problem przemocowy	38
3. 5. Problem uzależnień behawioralnych.....	51
3. 6. Profilaktyka z perspektywy mieszkańców	62
4. Badanie uczniów klas 5-6 szkół podstawowych	69
4. 1. Charakterystyka respondentów	70
4. 2. Problem alkoholowy.....	72
4. 3. Problem nikotynowy.....	76
4. 4. Problem narkotykowy	82
4. 5. Problem przemocy	88
4. 6. Problem uzależnień behawioralnych	101
5. Badanie uczniów klas 7-8 szkół podstawowych oraz klas 1-4 liceum ogólnokształcącego	123
5. 1. Charakterystyka respondentów	124
5. 2. Problem alkoholowy.....	128
5. 3. Problem nikotynowy.....	138
5. 4. Problem narkotykowy	146
5. 5. Problem przemocy	159
5. 6. Problem uzależnień behawioralnych	171
6. Badanie ESPAD	193
6. 1. Uczniowie 15-16 lat	195
6. 2. Uczniowie 17-18 lat	210
7. Badanie sprzedawców napojów alkoholowych Gminy Nieporęt	221
7. 1. Charakterystyka respondentów	222
7. 2. Problem uzależnień z perspektywy sprzedawców napojów alkoholowych	225
8. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowej, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dyrektorów szkół (szkoły podstawowe oraz liceum)	236
8. 1. Charakterystyka respondentów	237
8. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowej, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dyrektorów szkół (szkoły podstawowe i liceum).....	240
9. Analiza SWOT	260
10. Wnioski i rekomendacje	265

1. Wstęp

Wprowadzenie

Bezpieczeństwo traktowane jest jako jedna z najważniejszych wartości w życiu człowieka. Oznacza ono stan obiektywny polegający na braku zagrożenia, odczuwany subiektywnie przez jednostki lub grupy. W najbardziej ogólnym ujęciu pojęcie bezpieczeństwa oznacza stan, w którym nie są popełniane przestępstwa, zwłaszcza przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu. Pojęcie bezpieczeństwa w języku potocznym oznacza stan, w którym jednostka ma poczucie pewności, oparcia w drugiej osobie lub w sprawnie działającym systemie prawnym. Bezpieczeństwo społeczne może być zagrożone przez problemy społeczne, określane jako „zachowania ludzkie i zjawiska społeczne, które ze względu na swój charakter, skutki czy intensywność występowania postrzegane są i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domagające się rozwiązania”¹ (Jerzy Kwaśniewski), czy też w definicji R. Marisa to: „ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić”². Według K. Fryszackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru³. W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym;
- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi;
- jest zjawiskiem możliwym do przezwyciężenia;
- można go przezwyciężyć przez zbiorowe działanie.

Kwestia niepożądanych zjawisk o charakterze społecznym poruszona została w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2020 r. W dokumencie za interes narodowy w dziedzinie bezpieczeństwa uznano, m.in. „zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju potencjału społecznego i gospodarczego państwa, ze szczególnym uwzględnieniem

¹ Kwaśniewski, J. (2006) *Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych*, [w:] *Badania problemów społecznych 2*, pod red. J. Kwaśniewskiego, *Prace Katedry Socjologii Norm, Dewiacji i Kontroli Społecznej IPSIR UW*, T. VIII, Warszawa: IPSIR UW

² R. W. Maris, *Social Problems*, Dorsey Press, Chicago 1988, cyt za: K. Fryszacki, *Problemy społeczne* [w:] *Encyklopedia socjologii*, t. 3, Oficyna Naukowa, Warszawa 2000 r.

³ Fryszacki K., *Problemy społeczne*, [w:] *Encyklopedia socjologii*, tom III, Warszawa 2000, s. 205.

warunków życia i zdrowia ludności jako podstawy bytowania”⁴. Tym samym wyrażono potrzebę eliminowania zjawisk godzących w egzystencję jednostki i utrudniających rozwój społeczeństwa. W Strategii podkreślono, że barierą dla dalszego rozwoju jest utrzymujące się zjawisko długotrwałego bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego, a co za tym idzie rozwarstwienia społecznego i nierównego dostępu do dóbr i usług. Liczne badania wskazują również, iż problemem społecznym nie są tylko wyżej wymienione zjawiska. Sondaże opinii publicznych realizowane przez różne ośrodki w Polsce w ostatnim ćwierćwieczu wskazują na istotność problemów takich jak: alkoholizm, narkomanię, niktynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz wykluczenie społeczne. Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Stałe analizowane zagrożenia w znaczący sposób wpływają na jakość i standard życia ludzi, a tym samym na poziom rozwoju cywilizacyjnego danego państwa, czy regionu. Obowiązek przeprowadzania diagnozy społecznej w jednostkach samorządu terytorialnego reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.⁵. W akcie prawnym określono, że gmina opracowuje strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej. Zapis ten wzmocniono w art. 17 ustawy podkreślając, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy właśnie opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Diagnoza jest systemem racjonalnych czynności służących do rozpoznania właściwości jakiegoś stanu rzeczy, zdarzenia czy obiektu, które jest podejmowane dla rozwiązania jakiegoś problemu praktycznego. Istotą każdej diagnozy jest stosowanie istniejącej ogólnej wiedzy dla identyfikowania rozmaitych elementów rzeczywistości, jako należących bądź nie należących do znanych, na gruncie tej wiedzy, kategorii ogólnych, klas, czy typów. Ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu społeczeństwa oraz wskazanie przyczyn obecnej sytuacji. Bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania potrzeb społecznych. Jej specyfiką jest fakt, iż koncentruje się ona na zidentyfikowaniu i opisanu takich zjawisk, które ograniczają zaspokojenie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane

⁴ *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej - Deklaracja końcowa szczytu NATO w Walii 2014, s. 151.*

⁵ *Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938.*

zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Głównymi celami diagnozy społecznej jest:

- Identyfikacja przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- Identyfikacja wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- Identyfikacja skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- Identyfikacja regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- Analiza podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia,
- Analiza proponowanych rozwiązań przez politykę społeczną regionu.

Jak zauważa Jerzy Apanowicz „rzetelna diagnoza ma na celu stwierdzenie prawdziwych faktów lub zjawisk, ustalenie stanu faktycznego, rzeczywistych cech i zasad funkcjonowania”⁶. Specyfiką diagnozy problemów społecznych jest to, że koncentruje się ona na identyfikacji i opisie zjawisk ograniczających lub stwarzających zagrożenie ograniczenia zaspokajania potrzeb społecznych dotyczących wielu osób w społeczności. Wprowadzanie w życie dobrze skonstruowanych programów prewencyjnych, wynikających z rzetelnie przeprowadzonej diagnozy społecznej przyczyni się do podniesienia poczucia bezpieczeństwa wśród członków społeczności lokalnej.

Zakres i problematyka badawcza

W ramach Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Nieporęt (dalej „Diagnoza”), badaniu poddano problemy społeczne, o których skali i zasięgu trudno jest wnioskować jedynie na podstawie danych zastanych. Są to problemy uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej. Specyfika tych zjawisk powoduje, że są trudne z perspektywy osoby – do uświadomienia sobie ich zaistnienia, a z perspektywy instytucji – do rozpoznania. Nierzadko bowiem łatwiej przyznać się do ubóstwa, bezrobocia czy choroby, niż do uzależnienia bądź przemocy, co spowodowane jest, m.in. wstydem oraz niechęcią do ujawniania spraw rodzinnych obcym osobom. Niniejszy dokument składa się z dwóch części. Pierwsza ma charakter teoretyczno – metodologiczny. Przedstawiono w niej założenia realizowanych

⁶ J. Apanowicz, *Metodologia ogólna*, Gdynia 2002, s. 36.

badania, ich podstawę teoretyczną oraz opisano metodologię przeprowadzonych badań własnych. Druga część prezentuje wyniki badań przeprowadzonych wśród osób dorosłych, w tym pracowników GOPS oraz dyrektorów gminnych szkół podstawowych i dyrektora liceum ogólnokształcącego, jak również wśród uczniów klas 5-6, 7-8 szkół podstawowych oraz uczniów klas 1-4 liceum z terenu Gminy Nieporęt zamieszkałych w Gminie Nieporęt oraz analizy korelacyjne, których celem było dokładne scharakteryzowanie występujących problemów społecznych. Na zakończenie przedstawione zostały wnioski i rekomendacje, wynikające z przeprowadzonego badania. Głównym celem realizowanej Diagnozy było wskazanie skali problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych, zjawiska przemocy domowej, rówieśniczej i szkolnej, cyberprzemocy oraz problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Nieporęt. Przed przystąpieniem do realizacji badań postawiono sobie następujące pytania badawcze:

- Jaka jest skala zjawiska uzależnień od substancji psychoaktywnych i behawioralnych wśród badanych dzieci i młodzieży z gminy?
- Jakie czynniki wpływają na sięganie przez badaną młodzież po substancje psychoaktywne?
- Jaka jest wiedza badanej młodzieży w zakresie zagrożeń jakie niosą za sobą substancje psychoaktywne oraz uzależnienia behawioralne?
- Jaka jest skala uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców gminy?
- Jakie czynniki wpływają na sięganie przez dorosłych mieszkańców po substancje psychoaktywne?
- Jaka jest skala przemocy rówieśniczej, domowej, szkolnej i cyberprzemocy?

Charakterystyka wybranych problemów społecznych

Badania realizowane w Gminie Nieporęt obejmowały problematykę uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz problemu przemocy. Uzależnienie, rozumiane w szerokim pojęciu, obejmuje zarówno zależności od różnych substancji psychoaktywnych, jak też uzależnienia behawioralne (od gier, natrętnych zakupów, pracy, Internetu, itd.). Uzależnienie można określić jako nawracające zaburzenie obejmujące procesy psychiczne, ale również często vegetatywne i somatyczne. Zasadniczą cechą uzależnień od substancji psychoaktywnych jest utrata kontroli nad procesami zachowania popędowego, a więc nad dążeniem do kontaktu z substancją, kompulsywne jej poszukiwanie i pobieranie. Opis wybranych problemów społecznych:

Problem alkoholowy (alkoholizm) – według World Health Organization (WHO) to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”⁷. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu, w związku z tym tej kwestii poświęcono najwięcej miejsca w poniższej Diagnozie.

Problem narkotykowy (narkomania) – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”⁸. W niniejszym raporcie zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane z owym zjawiskiem: rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy.

Problem nikotynowy (nikotynizm) – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Niniejsza Diagnoza ma na celu ukazanie skali uzależnienia oraz dostępności dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy, a także skali problemu wśród dorosłych mieszkańców, sprzedawców napojów alkoholowych, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej „GOPS”) oraz dyrektorów gminnych szkół podstawowych i dyrektora liceum ogólnokształcącego w Gminie Nieporęt.

Zjawisko przemocy – może przyjmować różnorodne formy. Są to w szczególności:

- **przemoc fizyczna** – zwrócona przeciwko fizyczności człowieka, niosąca ryzyko uszkodzenia ciała poprzez takie zachowania jak, np.: popychanie, potrząsanie, bicie, policzkowanie, kopanie, duszenie, rzucanie w kogoś przedmiotami, przypalanie, topienie;
- **przemoc psychiczna** – zmierzająca do poniżenia ofiary, zastraszenia, pozbawienia wiary we własne możliwości; obejmuje wszystkie działania (z wyjątkiem użycia siły fizycznej), służące obniżeniu poczucia własnej wartości, wywołaniu stanów lękowych i zaburzeń osobowości oraz zahamowania procesu osobistego rozwoju, takie jak, np. szantaż emocjonalny, manipulacja, śledzenie, nękanie telefonami, wysyłanie anonimów, nagabywanie;

⁷ T. Pilch, *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, str. 92.

⁸ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 2050).

- **przemoc seksualna** – polega na zmuszaniu ofiary do jakiegokolwiek formy aktywności seksualnej, a także na zachowaniach sprowadzających ją do roli obiektu seksualnego poprzez, np. niechciane dotykanie, szczygnięcia, klepanie, żarty i gesty upokarzające seksualną naturę drugiej osoby;
- **przemoc ekonomiczna** – obejmuje działania służące ograniczeniu swobodnego dysponowania pieniędzmi i własnymi dobrami, bądź dostępu do dóbr wspólnych; może polegać, np. na odbieraniu pieniędzy, kontrolowaniu wydatków, zmuszaniu do proszenia o pieniądze czy uniemożliwianiu podjęcia pracy.
- **zaniedbanie** - nazywane jest ukrytą formą przemocy, to niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka.

Zjawisko przemocy domowej – przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Definicja przemocy domowej według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej mówi, że: „*przemoc domową należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej*”⁹. Niniejsza Diagnoza ukazuje skalę, przyczyny oraz rodzaj problemu.

Przemoc rówieśnicza – przemoc rówieśnicza, znana również jako agresja rówieśnicza lub przemoc między rówieśnikami, odnosi się do wszelkich form fizycznej, werbalnej, emocjonalnej lub społecznej przemocy, która występuje między jednostkami o podobnym wieku lub w tym samym środowisku społecznym. Dotyczy to przemocy, która występuje między dziećmi, nastolatkami lub młodymi dorosłymi. Przemoc rówieśnicza może przybierać różne formy, takie jak znieważanie słowne, wyśmiewanie, wykluczanie społeczne, zastraszanie, groźby, obrażanie, a także agresja fizyczna.

Uzależnienia behawioralne – Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne formalnie potwierdziło istnienie uzależnień/nałogów behawioralnych w maju 2013 r. poprzez opublikowanie piątej rewizji klasyfikacji DSM i włączenie zaburzenia uprawiania hazardu do kategorii zaburzeń i nałogów. Mianem uzależnień behawioralnych określa się formy zaburzeń (nałogów) nie związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a związanych z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności. W niniejszym badaniu zwrócono uwagę przede wszystkim na uzależnienia związane z uzależnieniem od komputera i Internetu, fonoholizmem, zakupoholizmem, pracoholizmem oraz hazardem. Jest to coraz bardziej popularny rodzaj uzależnień, w związku z tym niniejsza Diagnoza porusza również te kwestie.

⁹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535.).

2. Metodologia

Uzasadnienie i wybór techniki badawczej

Badanie zostało zaprojektowane i zrealizowane, aby poznać skalę występujących problemów społecznych w Gminie Nieporęt oraz scharakteryzować postawy społeczne względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, zjawiska przemocy oraz problemu uzależnień behawioralnych. Osiągnięciu celu badania służyła analiza następujących obszarów:

- Skala zjawiska uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz zjawiska przemocy w Gminie Nieporęt.
- Ogólna wiedza i opinie mieszkańców na temat zjawiska uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz zjawiska przemocy.
- Doświadczenia osobiste mieszkańców związane ze zjawiskiem uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz zjawiska przemocy.
- Doświadczenia i wiedza uczniów oraz dyrektorów szkół podstawowych i liceum oraz pracowników GOPS na temat zjawiska uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz zjawiska przemocy.

Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień i przemocy w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego, przeprowadzonego na próbie badawczej składającej się z: dorosłych mieszkańców Gminy Nieporęt, pracowników GOPS oraz dyrektorów gminnych szkół podstawowych i dyrektora liceum ogólnokształcącego, a także dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenie gminy. W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskaniu informacji z różnych środowisk. Badania wśród mieszkańców zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody CAWI (badanie za pomocą ankiety Internetowej). Wykorzystana technika badawcza opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety. Link odnoszący się do ankiety internetowej został umieszczony na stronie internetowej Gminy Nieporęt. W przypadku uczniów zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI - *Computer-Assisted Web Interview*¹⁰). Przed

¹⁰ Computer Assisted Web Interview - wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony www. Innymi słowy jest to metoda zbierania danych i informacji, w której respondent wypełnia ankietę w formie elektronicznej. (Źródło: <https://instytut-pollster.pl/cawi>).

przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

Charakterystyka próby badawczej

Na potrzeby niniejszej Diagnozy zdecydowano się na zastosowanie nieprobabilistycznego doboru próby losowej, ze względu na fakt, iż był on najbardziej odpowiedni do ustalonych celów badawczych. Badania zostały przeprowadzone na przełomie października - listopada 2023 roku. Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego. W badaniu łącznie wzięło udział 717 osoby, w tym:

- 191 dorosłych mieszkańców,
- 259 uczniów klas 5-6, szkół podstawowych,
- 165 uczniów klas 7-8, szkół podstawowych,
- 67 uczniów klas I - IV liceum ogólnokształcącego,
- 20 sprzedawców napojów alkoholowych,
- 8 pracowników GOPS oraz 7 dyrektorów gminnych sześciu szkół podstawowych i jednego dyrektora liceum ogólnokształcącego.

Kwestionariusz ankiety opracowanej na potrzeby niniejszej Diagnozy można podzielić na 3 części.

- Część adresowo-tytułową - umieszcza się ją na pierwszej stronie ankiety, gdzie wyszczególnione są takie kwestie jak: nazwa ośrodka badawczego, tytuł kwestionariusza oraz szczegółowe instrukcje dla respondenta.
- Część merytoryczną - zawarte są w niej pytania dotyczące badanych zagadnień.
- Część metryczkową - zawarte są w niej dane dotyczące respondenta. Są to, np. płeć, wykształcenie, stan cywilny, przedział wiekowy lub miejsce zamieszkania. Informacje te pozwalają na korelacje z innymi pytaniami zawartymi w ankiecie.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań,

dostosowując ich charakter do profilu respondenta. Wyniki przedstawione w niniejszym raporcie mają charakter procentowy oraz liczbowy.

Przebieg badań

Badanie diagnozujące problemy społeczne występujące w Gminie Nieporęt zostało przeprowadzone w czterech etapach.

- Etap pierwszy był etapem przygotowawczym. Polegał on na planowaniu badania, określeniu obszarów badawczych oraz możliwości realizacji badań.
- Etap drugi był etapem konceptualizacji i operacjonalizacji. Na jego etapie realizowano zadania związane z określeniem problemu, pytań oraz celów badawczych, wyborem metod i technik badawczych, opracowaniem harmonogramu oraz określeniem i doбором próby badawczej.
- Podczas trzeciego etapu badania realizowano proces zbierania danych oraz ich analizy i interpretacji.
- Ostatni etap procesu badawczego zakładał opracowanie wniosków, rekomendacji oraz przygotowanie Diagnozy z realizacji badań.

3. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Nieporęt

3. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **57,59%** (110)

mężczyzna: **42,41%** (81)

Badani najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 57,59% spośród 191 ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 42,41% badanych mieszkańców.

Wiek:

do 25 lat: **10,47%** (20)

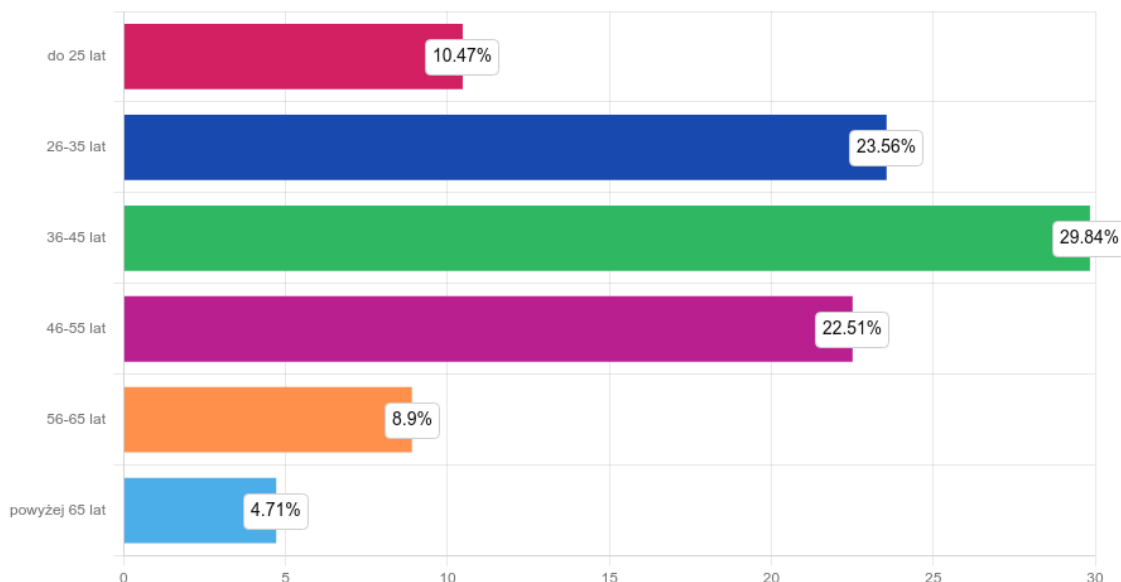
26-35 lat: **23,56%** (45)

36-45 lat: **29,84%** (57)

46-55 lat: **22,51%** (43)

56-65 lat: **8,9%** (17)

powyżej 65 lat : **4,71%** (9)

W ankietowaniu brały udział osoby w wieku: „36-45 lat” - 29,84% osób, „26-35 lat” - 23,56% mieszkańców, „46-55 lat” - 22,51% osób, „do 25 lat” - 10,47% badanych, „56-65 lat” - 8,9% osób oraz „powyżej 65 lat” - 4,71% mieszkańców.

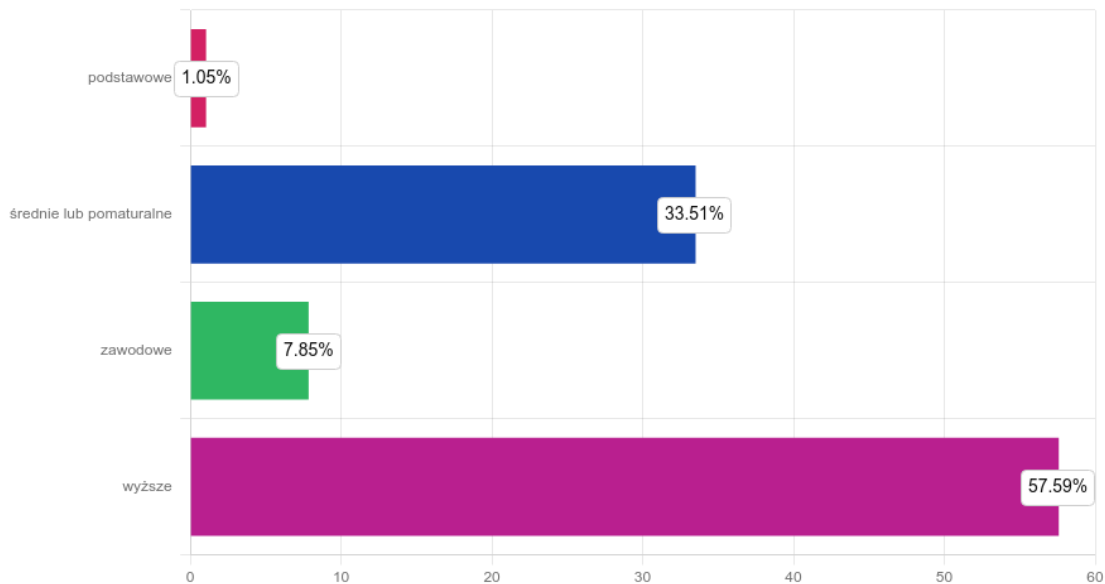
Wykształcenie:

podstawowe: **1,05%** (2)

średnie lub pomaturalne: **33,51%** (64)

zawodowe: **7,85%** (15)

wyższe: **57,59%** (110)

Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 57,59% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „średnie lub pomaturalne” - 33,51% badanych, „zawodowe” - 7,85% ankietowanych oraz „podstawowe” - 1,05% badanych mieszkańców.

Miejsce zatrudnienia:

instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa) : **32,46%** (62)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy) : **27,23%** (52)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny) : **9,42%** (18)

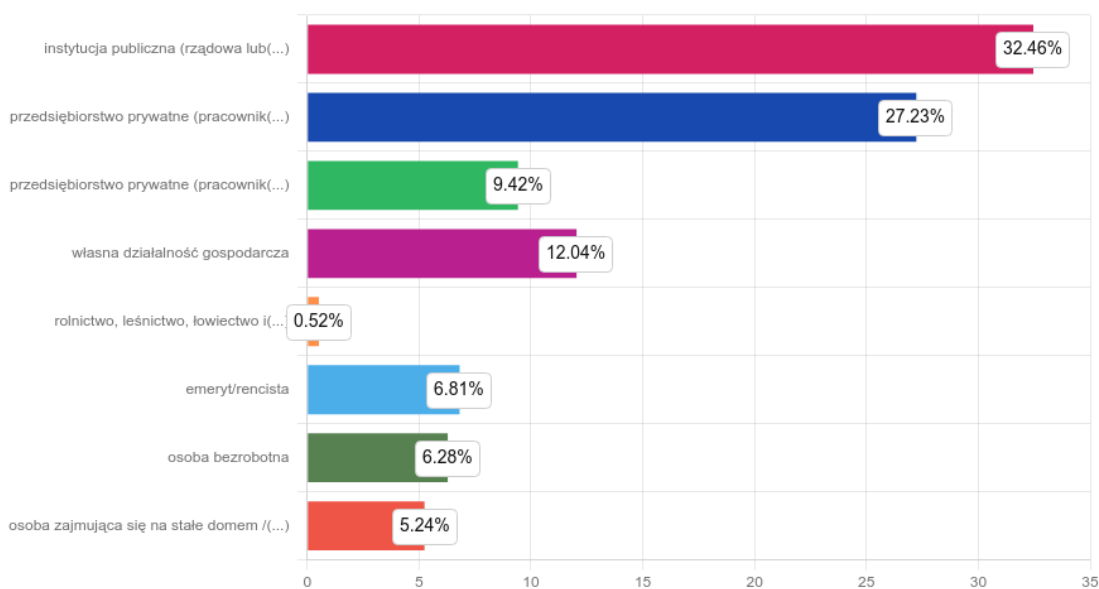
własna działalność gospodarcza: **12,04%** (23)

rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo: **0,52%** (1)

emeryt/rencista: **6,81%** (13)

osoba bezrobotna: **6,28%** (12)

osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci: **5,24%** (10)

W przypadku miejsca zatrudnienia, większość ankietowanych, tj. 32,46% wskazała odpowiedź „instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa)”. W dalszej kolejności wymieniano odpowiedzi: „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy)” - 27,23% osób, „własna działalność gospodarcza” - 12,04% respondentów, „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny)” 9,42% badanych osób, „emeryt/rencista” 6,81% ankietowanych, „osoba bezrobotna” 6,28% mieszkańców, „osoba zajmująca się na stałe domem/wychowaniem dzieci” - 5,24% osób. Najrzadziej wskazywano odpowiedź „rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” - wybrało ją 0,52% badanych mieszkańców.

Stan cywilny:

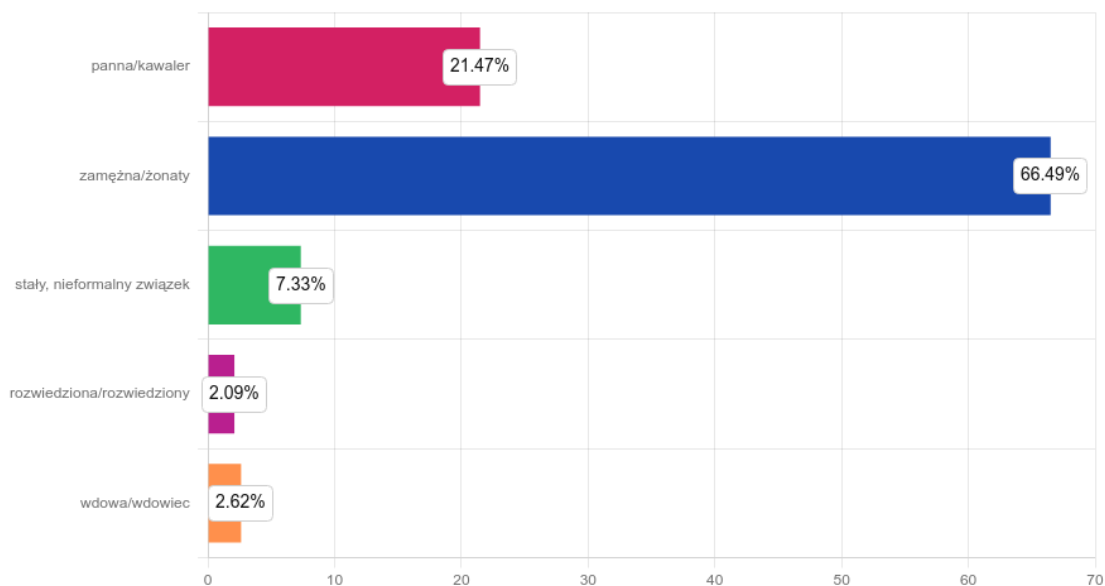
panna/kawaler: **21,47%** (41)

zamężna/zonaty: **66,49%** (127)

stały, nieformalny związek: **7,33%** (14)

rozwiedziona/rozwiedziony: **2,09%** (4)

wdowa/wdowiec: **2,62%** (5)

Analizując stan cywilny ankietowanych mieszkańców zauważyć można, iż wskazywali oni najczęściej odpowiedź „zamężna/zonaty” - 66,49% mieszkańców, „panna/kawaler” - 21,47% mieszkańców, „stały, nieformalny związek” - 7,33% osób, „wdowa/wdowiec” - 2,62% badanych oraz „rozwiedziona/rozwiedziony” - 2,09% respondentów.

3. 2. Problem alkoholowy

Konsumpcja alkoholu, przyjmująca postać picia ryzykownego, picia szkodliwego oraz uzależnienia od alkoholu nie jest problemem ostatnich lat czy dekad, lecz obecna była w różnych społeczeństwach przez wieki. Problem ten jest ciągle aktualny w Europie, ale nie omija on również Polski, co dokumentują wyniki badań diagnozujących rozmiary i wzory konsumpcji alkoholu. Zarówno ze względu na tę skalę, jak i obserwowane negatywne konsekwencje, uzależnienie od alkoholu, a szerzej: problemy alkoholowe, uznaje się w Polsce za problem społeczny. Na całym świecie z powodu tej choroby cierpi blisko 140 mln osób. W Polsce grupę uzależnionych szacuje się na około 860 tys. (w tym 707 tys. to mężczyźni i 153 tys. to kobiety), zaś liczbę pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy na prawie 4 mln. Zgodnie z obowiązującą obecnie Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10), podstawą jego rozpoznania jest wystąpienie przynajmniej trzech z następujących objawów:

- Silna potrzeba lub przymus picia alkoholu („głód alkoholowy”);
- Zaburzona zdolność kontrolowania picia alkoholu – trudności w powstrzymaniu się od picia, w jego zakończeniu lub problem z kontrolowaniem ilości wypijanego alkoholu;
- Wystąpienie objawów abstynencyjnych (drażliwość, zaburzenia snu, nadmierna potliwość, tachykardia, drżenie mięśniowe, nadciśnienie tętnicze) oraz picie alkoholu w celu złagodzenia lub uniknięcia alkoholowego zespołu odstawienia;
- Zmiana tolerancji na alkohol – konieczność przyjmowania coraz większych dawek alkoholu;
- Narastające zaniedbywanie alternatywnych dla picia przyjemności oraz zainteresowań;
- Kontynuowanie picia alkoholu pomimo posiadanej wiedzy o jego szkodliwości.

Szczególną cechą choroby alkoholowej jest to, że uzależniony zwykle nie dostrzega u siebie niepokojących objawów, jak również grożącego mu niebezpieczeństwa. Tym samym nie podejmuje on wysiłków żeby się wyleczyć, przeciwnie – stara się ukryć chorobę nie tylko przed otoczeniem, ale i przed samym sobą. Rosnąca skala alkoholizmu, a także jego wielowymiarowe konsekwencje, uzasadniają potrzebę pogłębionej analizy zjawiska. Stąd też celem prowadzonych w niniejszym rozdziale rozważań jest próba usystematyzowania dotychczasowej wiedzy zogniskowanej wokół szeroko rozumianej problematyki alkoholowej w gminie.

Jak często pije Pan/i alkohol?

nie piję alkoholu: **20,42%** (39)

rzadziej niż raz w roku: **2,62%** (5)

kilka razy w roku: **33,51%** (64)

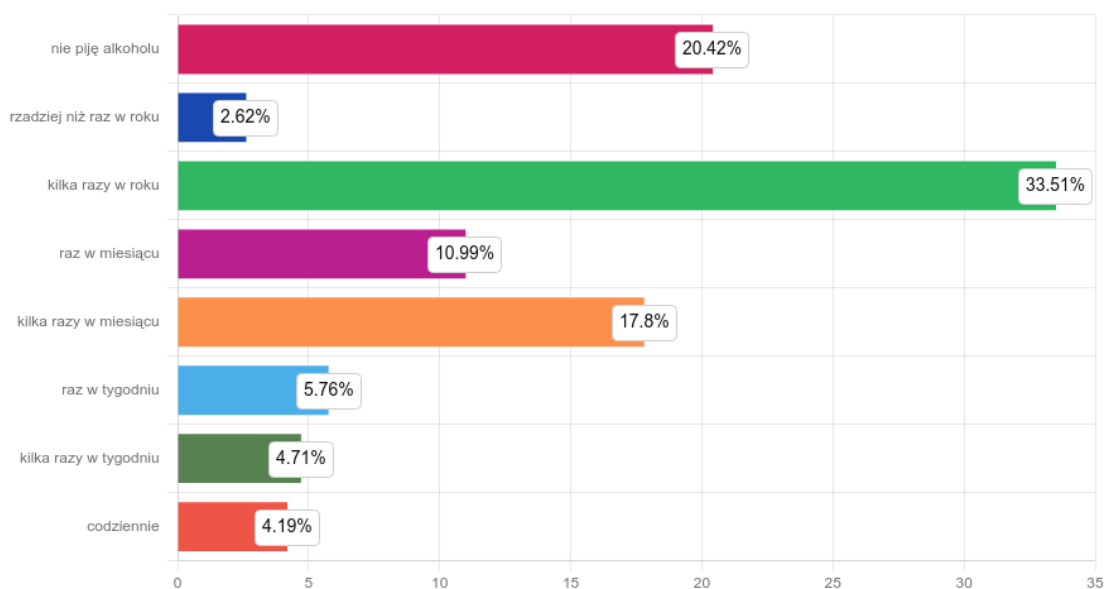
raz w miesiącu: **10,99%** (21)

kilka razy w miesiącu: **17,8%** (34)

raz w tygodniu: **5,76%** (11)

kilka razy w tygodniu: **4,71%** (9)

codziennie: **4,19%** (8)

Dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „kilka razy w roku” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 33,51%. Druga w kolejności odpowiedź „nie piję alkoholu” została wybrana przez 20,42% badanej próby. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w miesiącu” - 17,8% osób, „raz w miesiącu” - 10,99% ankietowanych mieszkańców, „raz w tygodniu” - 5,76% osób, „kilka razy w tygodniu” - 4,71% respondentów oraz „codziennie” - 4,19% ankietowanych. Najmniej spośród respondentów - 2,62% badanych wskazało odpowiedź „rzadziej niż raz w roku”.

Jaki alkohol pije Pan/i najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

piwo/cydr: **38,16%** (58)

wino: **45,39%** (69)

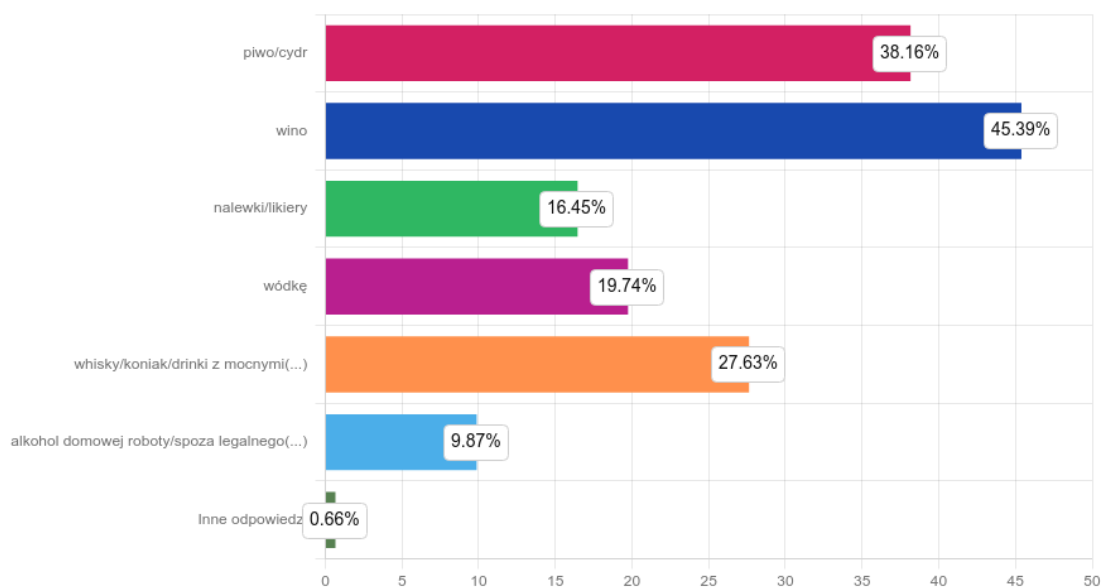
nalewki/likieri: **16,45%** (25)

wódkę: **19,74%** (30)

whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **27,63%** (42)

alkohol domowej roboty/spoza legalnego źródła: **9,87%** (15)

Inne odpowiedzi: **0,66%** (1)

Inne odpowiedzi:

- rum

Ankietowani mieszkańcy, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „wino” - takiej odpowiedzi udzieliło 69 osób, tj. 45,39%. W dalszej kolejności wskazywali na: „piwo/cydr” - 58 osób, tj. 38,16% respondentów, „whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” - 42 osoby, tj. 27,63% badanych, „wódkę” - 30 osób, tj. 19,74% ankietowanych oraz „nalewki/likieri” - 25 osób, tj. 16,45%. Najmniej spośród respondentów, tj. 0,66% - odpowiedziało „Inne odpowiedzi”.

Gdzie pije Pan/i alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

W domu: **59,87%** (91)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.):

28,95% (44)

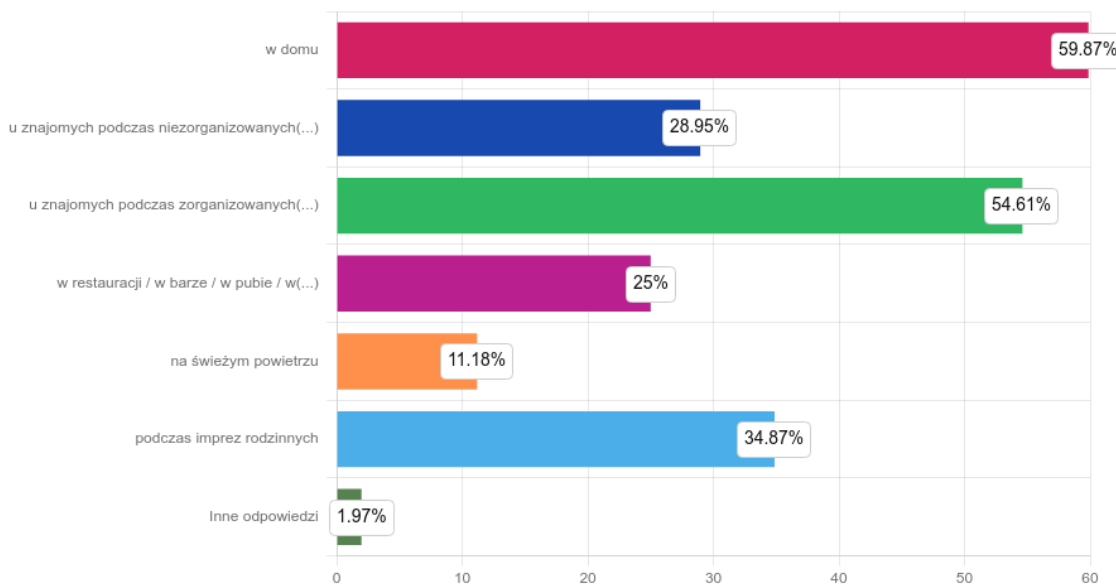
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.): **54,61%** (83)

w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotece: **25%** (38)

na świeżym powietrzu: **11,18%** (17)

podczas imprez rodzinnych: **34,87%** (53)

Inne odpowiedzi: **1,97%** (3)

Inne odpowiedzi:

- na działce rekreacyjnej,
- (brak lub odpowiedź nieczytelna),
- w klubie.

Mieszkańcy najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „w domu” - taką odpowiedź wskazało 59,87% ankietowanych. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester, itp.)” - 54,61% osób, „podczas imprez rodzinnych” - 34,87% ankietowanych, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów, itp.)” - 28,95% respondentów, „w restauracji/w barze/w pubie/w kawiarni/na dyskotece” – 25% badanych oraz „na świeżym powietrzu” - 11,18% osób.

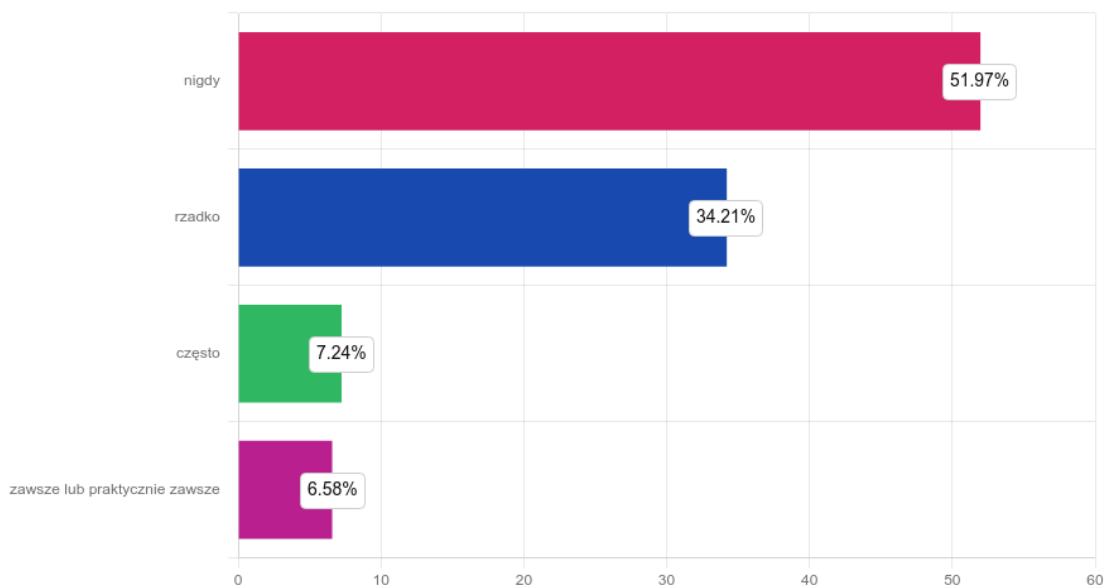
Czy zdarza się Panu/i pić alkohol samemu?

nigdy: **51,97%** (79)

rzadko: **34,21%** (52)

często: **7,24%** (11)

zawsze lub praktycznie zawsze: **6,58%** (10)

Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż dorośli mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 51,97% osób. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez 34,21% badanych. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 7,24% osób. Najrzadziej badani wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze”, zaznaczyło ją 6,58% respondentów.

Gdy pije Pan/i alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej Pan/i jest?

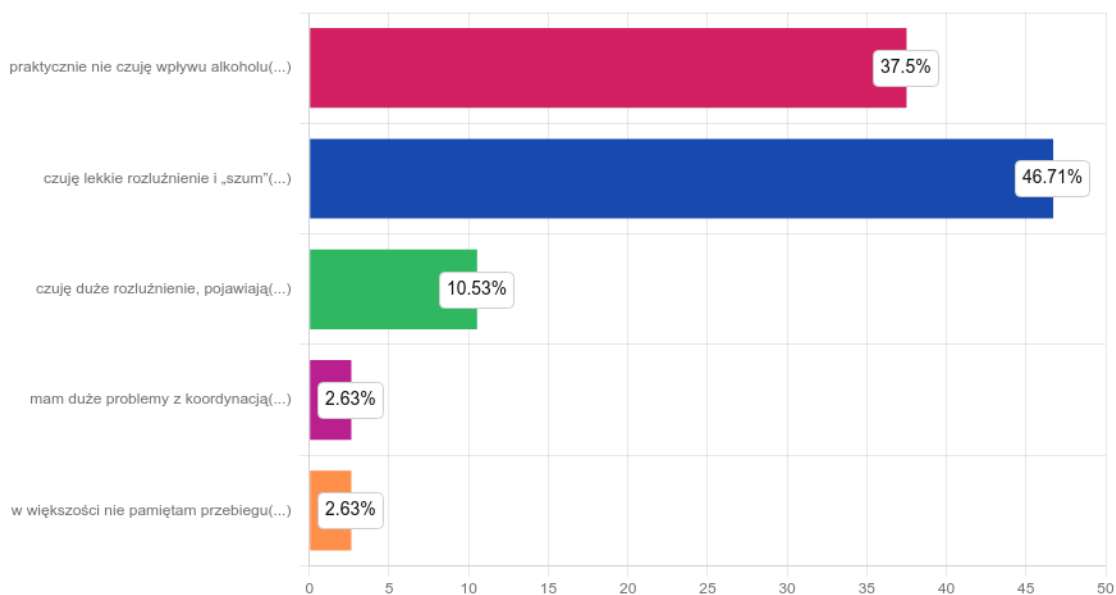
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **37,5%** (57)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **46,71%** (71)

czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **10,53%** (16)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **2,63%** (4)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **2,63%** (4)

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród dorosłych mieszkańców było: „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 46,71% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 37,5% respondentów. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 10,53% osób, „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” oraz „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)” - po 2,63% osób.

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

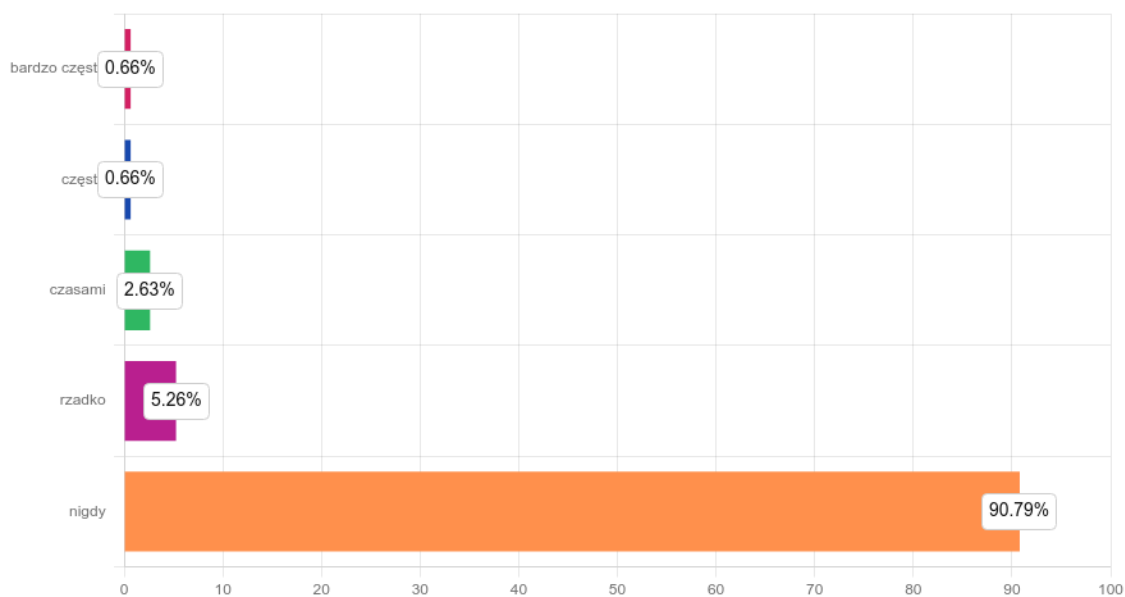
bardzo często: **0,66%** (1)

często: **0,66%** (1)

czasami: **2,63%** (4)

rzadko: **5,26%** (8)

nigdy: **90,79%** (138)

Analizując wykonywanie obowiązków pod wpływem alkoholu można dostrzec, iż ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 90,79% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „rzadko” - 5,26% badanych, „czasami” - 2,63% respondentów, „bardzo często” oraz „często” - po 0,66% osób.

Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

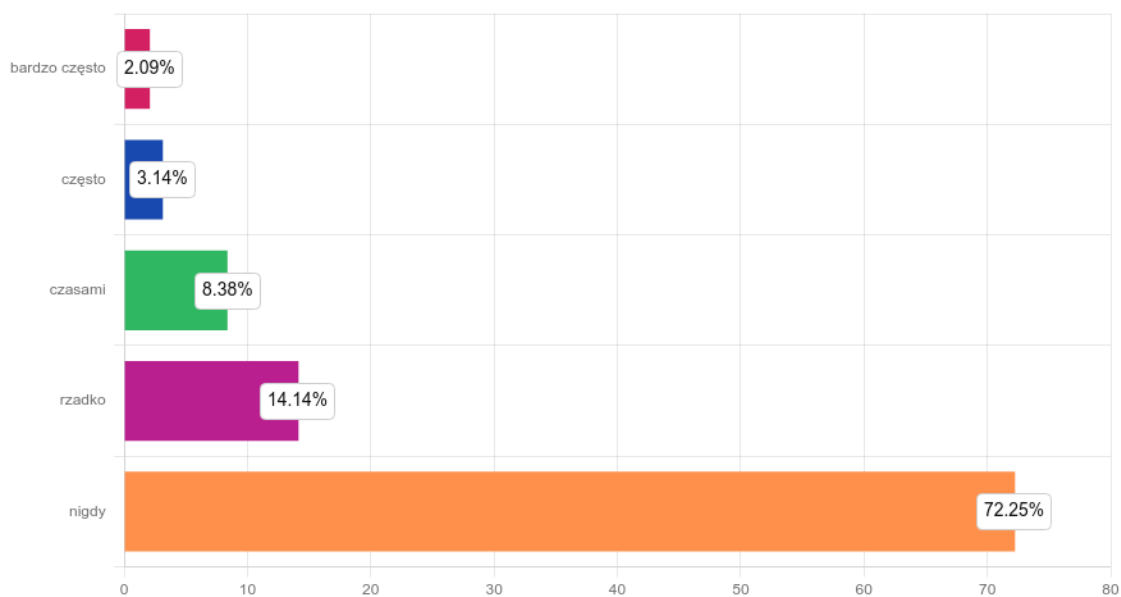
bardzo często: **2,09%** (4)

często: **3,14%** (6)

czasami: **8,38%** (16)

rzadko: **14,14%** (27)

nigdy: **72,25%** (138)

Mieszkańców zapytano także, czy zdarzyło im się być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadzi pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 72,25% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „rzadko” - 14,14% ankietowanych, „czasami” - 8,38% respondentów, „często” - 3,14% osób. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 2,09% - wskazało odpowiedź „bardzo często”.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

tak: **10,47%** (20)

nie: **68,59%** (131)

nie wiem: **20,94%** (40)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 68,59%. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 20,94% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 10,47% wskazało odpowiedź „tak”.

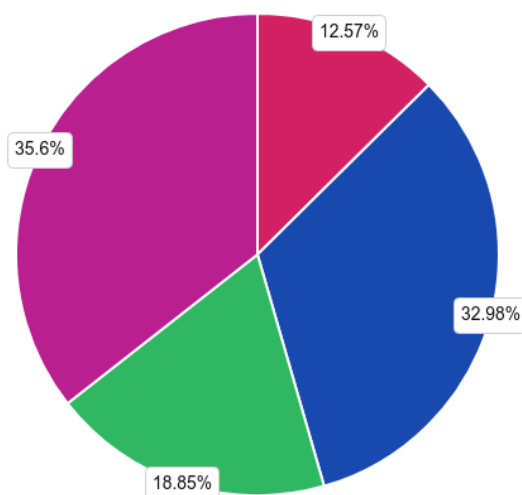
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:

maleje: **12,57%** (24)

jest stałe: **32,98%** (63)

wzrasta: **18,85%** (36)

trudno powiedzieć: **35,6%** (68)

Badanych poproszono także o ocenę skali spożycia alkoholu w ich miejscowości na przestrzeni ostatnich kilku lat. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - 35,6% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „jest stałe” - 32,98% badanych, „wzrasta” - 18,85% respondentów. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 12,57% - wskazało odpowiedź „maleje”.

3. 3. Problem narkotykowy

Współczesny świat zmagają się z problemem narkotyków, który ma ogromne konsekwencje dla jednostek, społeczności. Uzależnienie od narkotyków jest poważnym problemem zdrowotnym, społecznym oraz psychologicznym, dotyczącym miliony ludzi na całym świecie. To stan, w którym jednostka staje się fizycznie i emocjonalnie zależna od substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki. Uzależnienie powoduje silne pragnienie i konieczność regularnego ich zażywania, mimo negatywnych konsekwencji dla zdrowia, relacji społecznych i funkcjonowania codziennego życia. Proces uzależnienia od narkotyków jest wielowymiarowy i złożony. Zaczyna się od eksperymentowania z substancją, które może być spowodowane ciekawością, presją rówieśniczą, chęcią zabawy lub ucieczką od problemów życiowych. Jednak w miarę regularnego zażywania narkotyków organizm zaczyna dostosowywać się do obecności substancji, co prowadzi do tolerancji. Oznacza to, że aby osiągnąć pożądaną efekt, osoba musi zażywać coraz większe ilości narkotyku. Stopniowo organizm staje się zależny od narkotyku, a ich brak prowadzi do wystąpienia objawów odstawienia. Te objawy, takie jak silne pragnienie, drażliwość, niepokój, zaburzenia snu i depresja, mogą być bardzo uciążliwe i powodować, że osoba sięga po kolejną dawkę substancji w celu złagodzenia dyskomfortu. W ten sposób uzależnienie tworzy spiralę, w której narkotyk staje się centralnym punktem życia jednostki, dominując nad wszystkimi innymi potrzebami i wartościami. Uzależnienie od narkotyków ma poważne konsekwencje dla zdrowia fizycznego i psychicznego jednostki. Regularne zażywanie substancji psychoaktywnych może prowadzić do uszkodzeń narządów wewnętrznych, zaburzeń neurologicznych, problemów z układem oddechowym oraz zwiększa ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych. Ponadto, narkotyki mogą powodować silne zaburzenia psychiczne, takie jak depresja, lęki, psychozy i utratę kontroli nad własnym zachowaniem.

Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

nie zażywam środków psychoaktywnych: **93,72%** (179)

zażywałem/am tylko raz: **1,05%** (2)

raz w roku lub mniej: **0,52%** (1)

kilka razy w roku: **2,09%** (4)

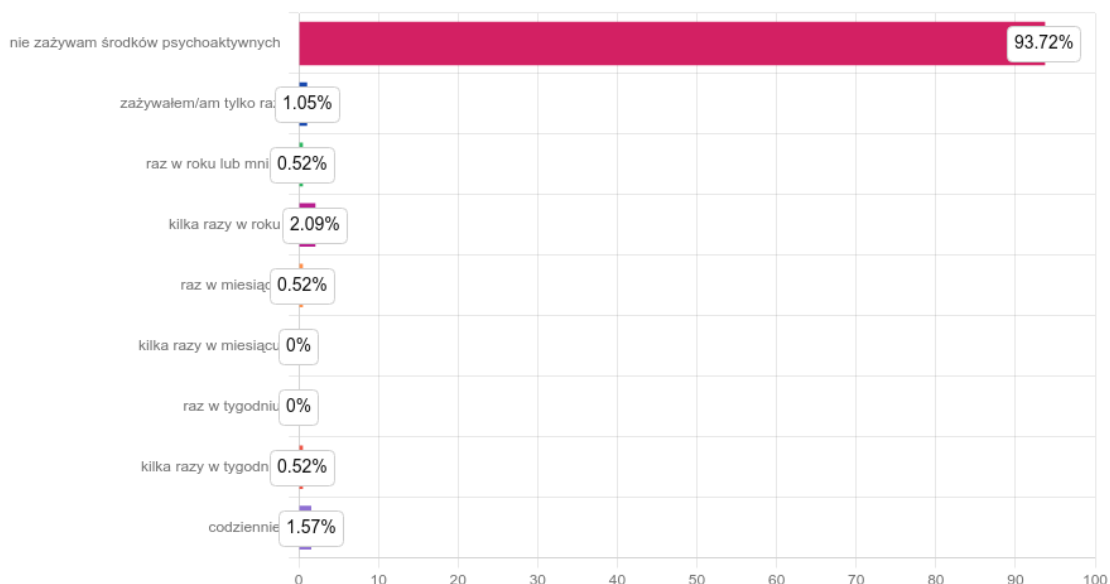
raz w miesiącu: **0,52%** (1)

kilka razy w miesiącu: **0%** (0)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0,52%** (1)

codziennie: **1,57%** (3)

W kolejnym pytaniu poproszono mieszkańców o wskazanie jak często sięgają po substancje psychoaktywne. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie zażywam środków psychoaktywnych” - 93,72%. W dalszej kolejności wskazywano na: „kilka razy w roku” - 2,09% osób, „codziennie” - 1,57% badanych, „zażywałem/am tylko raz” - 1,05% respondentów. Po 0,52% osób wskazało na odpowiedzi: „raz w roku lub mniej”, „raz w miesiącu” oraz „kilka razy w tygodniu”.

Co skłoniło Pana/ią do zażycia środków psychoaktywnych (narkotyki/dopalacze)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **58,33%** (7)

chęć bycia modnym: **8,33%** (1)

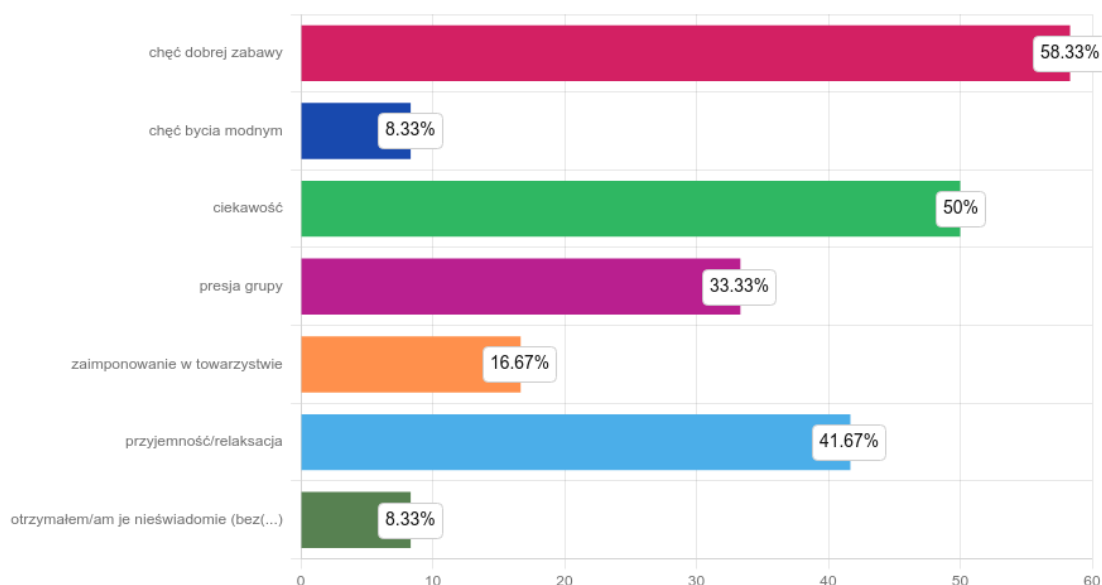
ciekawość: **50%** (6)

presja grupy: **33,33%** (4)

zaimponowanie w towarzystwie: **16,67%** (2)

przyjemność/relaksacja: **41,67%** (5)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **8,33%** (1)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „chęć dobrej zabawy” - 58,33% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ciekawość” - 50%, „przyjemność/relaksacja” - 41,67% badanych, „presja grupy” - 33,33% badanych, „zaimponowanie w towarzystwie” - 16,67%, „chęć bycia modnym” oraz „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)” po 8,33% badanych.

Jakie substancje zażywał/a Pan/i w swoim życiu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **83,33%** (10)

inne formy konopi: **41,67%** (5)

amfetamina: **25%** (3)

dopalacze: **25%** (3)

ekstazy: **16,67%** (2)

kokaina/crack: **25%** (3)

heroina: **8,33%** (1)

polska heroina tzw. „kompot”: **0%** (0)

GHB: **0%** (0)

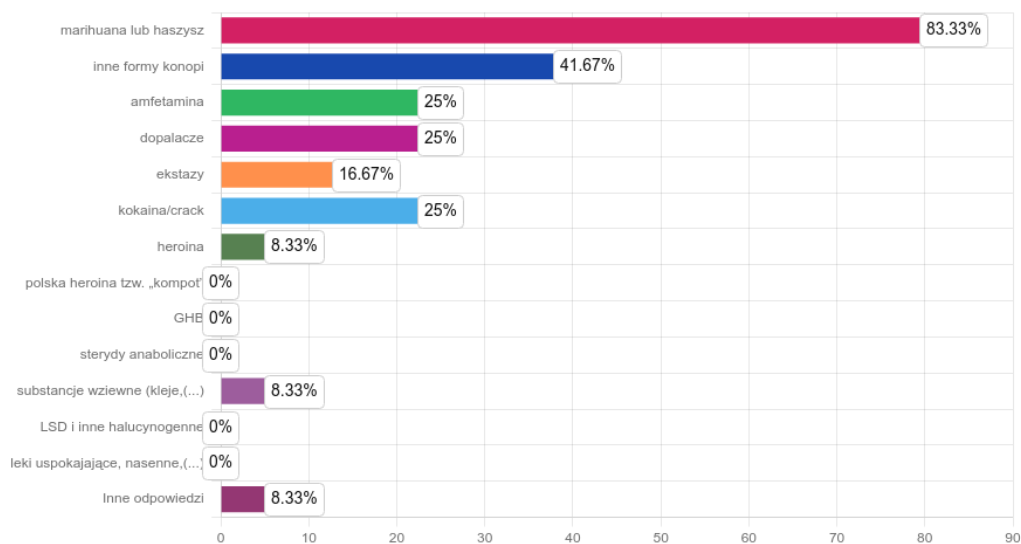
sterydy anaboliczne: **0%** (0)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **8,33%** (1)

LSD i inne halucynogenne: **0%** (0)

leki uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedyceznym: **0%** (0)

Inne odpowiedzi: **8,33%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna).

Mieszkańcy, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 83,33% spośród 10 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „inne formy konopi” - 41,67% osób, „amfetamina”, „dopalacze” oraz „kokaina/crack” - po 25%, „ekstazy” - 16,67% ankietowanych, „heroina”, „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)” i „Inne odpowiedzi” – po 8,33% osób.

Kiedy ostatnio zażywał/a Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **33,33%** (4)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **33,33%** (4)

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **33,33%** (4)

Ankietowani mieszkańcy przyznali, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne: „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)”, „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)”, a także „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - odpowiedzi udzieliło po 33,33% respondentów.

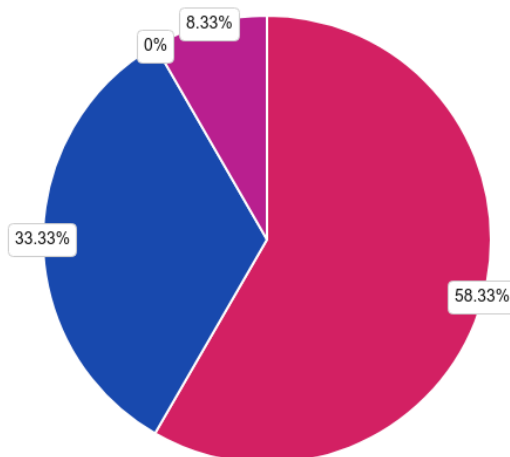
Czy zdarzyło się Panu/i zażywać środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze) samemu?

nigdy: **58,33%** (7)

rzadko: **33,33%** (4)

często: **0%** (0)

zawsze lub praktycznie zawsze: **8,33%** (1)

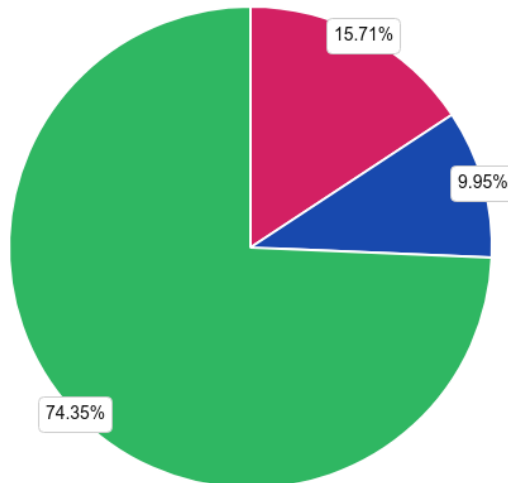
Przyglądając się kontaktom dorosłych mieszkańców ze środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 58,33% badanych. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez to 33,33%. Natomiast odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze” zaznaczyło 8,33% ankietowanych, a „często” – 0,00% ankietowanych.

Gdyby chciał/a Pan/i zdobyć środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze) w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **15,71%** (30)

trudne: **9,95%** (19)

nie wiem: **74,35%** (142)

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych w gminie zauważyć można, iż ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 74,35% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „łatwe” została wskazana przez 15,71%. Najrzadziej respondenci wskazywali odpowiedź „trudne”, zaznaczyło ją 9,95% badanych.

Czy zna Pan/i miejsca, gdzie można kupić środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **84,29%** (161)

przez Internet: **4,19%** (8)

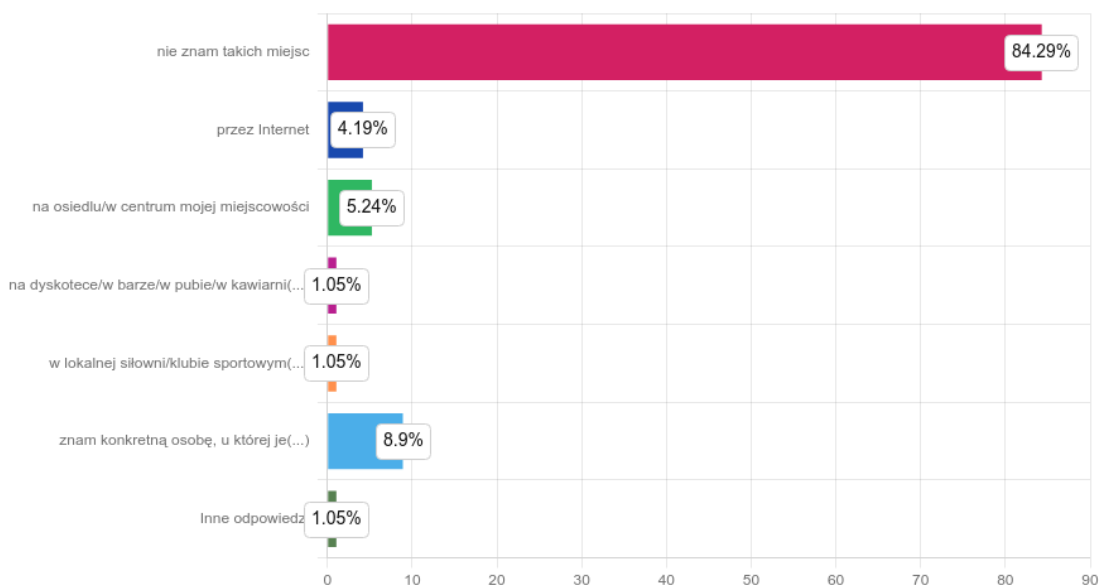
na osiedlu/w centrum mojej miejscowości: **5,24%** (10)

na dyskotecę/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości: **1,05%** (2)

w lokalnej siłowni/klubie sportowym itp.: **1,05%** (2)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **8,9%** (17)

Inne odpowiedzi: **1,05%** (2)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (2).

Badanych mieszkańców poproszono, także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - wybrało ją 84,29% spośród badanych 161 osób. Druga w kolejności odpowiedź „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” została wskazana przez 17 osób, tj. (8,9%) respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „na osiedlu/w centrum mojej miejscowości” - 5,24% osób, „przez Internet” - 4,19% osób, „na dyskotecę/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości”, „w lokalnej siłowni/klubie sportowym, itp.” oraz „inne odpowiedzi” – po 1,05%.

Czy uważa Pan/i że zażywanie środków psychoaktywnych (narkotyki/dopalacze) jest szkodliwe dla zdrowia?

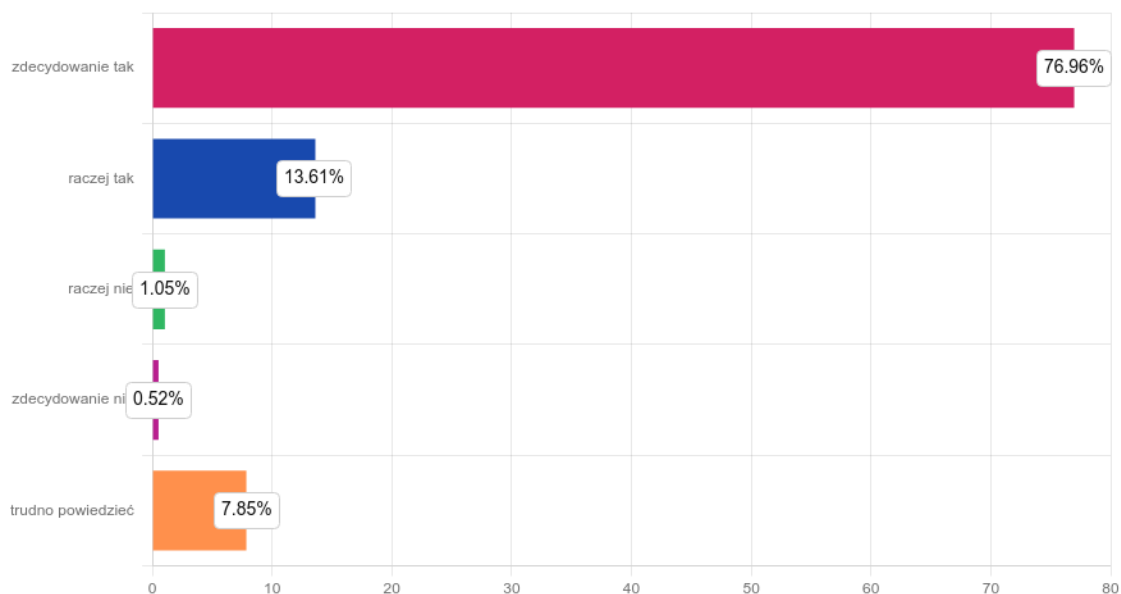
zdecydowanie tak: **76,96%** (147)

raczej tak: **13,61%** (26)

raczej nie: **1,05%** (2)

zdecydowanie nie: **0,52%** (1)

trudno powiedzieć: **7,85%** (15)

Przyglądając się opinii dorosłych mieszkańców na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 76,96% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 13,61%. Rzadziej mieszkańcy zaznaczali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć”- zaznaczyło ją 7,85% badanych, „raczej nie”- wskazało ją 1,05% ankietowanych oraz „zdecydowanie nie”- wskazało ją 0,52% osób.

Czy uważa Pan/i, że marihuana powinna zostać zalegalizowana?

tak: **41,88%** (80)

nie: **28,27%** (54)

nie mam zdania: **29,84%** (57)

Warto zwrócić uwagę na poglądy ankietowanych mieszkańców dotyczące legalizacji marihuany. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „tak” - wskazało ją 41,88% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie mam zdania” - zaznaczyło ją 29,84% badanych mieszkańców. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 28,27% - wskazało odpowiedź „nie”.

3. 4. Problem przemocowy

Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, która wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienie i szkody. O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

- Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,
- Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,
- Działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej,
- Osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych oraz psychicznych.

Cyberprzemoc to przemoc z użyciem mediów elektronicznych – przede wszystkim Internetu i telefonów komórkowych. Problem ten dotyczy przede wszystkim dzieci i młodzieży. Pomimo, że akty cyberprzemocy mogą wyglądać niewinnie, to potrafią wyrządzać bardzo dużą krzywdę. Przykłady agresji elektronicznej:

- Flaming – agresywna wymiana zdań, np. na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej.
- Prześladowanie (ang. harassment) – regularne przesyłanie nieprzyjemnych wiadomości do ofiary za pomocą elektronicznych kanałów komunikacji.
- Kradzież tożsamości (ang. impersonation) – podszywanie się pod ofiarę.
- Upublicznianie tajemnic (ang. outing) – udostępnianie prywatnych materiałów ofiary (np. zdjęcia).
- Śledzenie (ang. cyberstalking) – inwigilacja ofiary i nękanie jej niechcianymi komunikatami.
- Happy slapping – prowokowanie lub atakowanie innej osoby i dokumentowanie wydarzenia w postaci zdjęć lub filmów oraz upublicznienie nagrań lub zdjęć w Internecie.
- Poniżenie (ang. denigration) – upublicznienie poniżających, nieprawdziwych informacji lub materiałów na temat ofiary.
- Wykluczenie (ang. exclusion) – celowe usunięcie z listy kontaktów Internetowych lub niedopuszczenie do niej ofiary.
- Agresja techniczna – działania przeciwko sprzętowi komputerowemu ofiary bardziej niż przeciwko samej ofierze.

Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

tak: **28,8%** (55)

nie: **48,69%** (93)

nie wiem: **22,51%** (43)

Kolejne pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani mieszkańcy znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 48,69%. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 28,8% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 22,51% wskazało odpowiedź „nie wiem”.

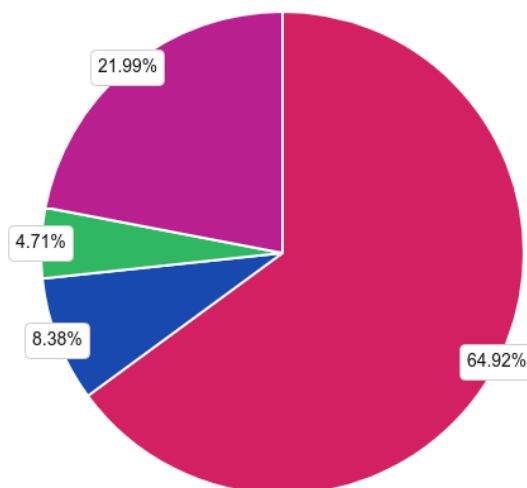
Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy: **64,92%** (124)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni: **8,38%** (16)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy: **4,71%** (9)

doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu: **21,99%** (42)

Następnie respondentów zapytano, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek form przemocy” - wybrało ją 64,92% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 21,99% badanych mieszkańców. Rzadziej anektowani zaznaczali odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni” - 8,38% osób oraz odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy” - 4,71% ankietowanych.

Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **85,07%** (57)

przemoc fizyczna: **37,31%** (25)

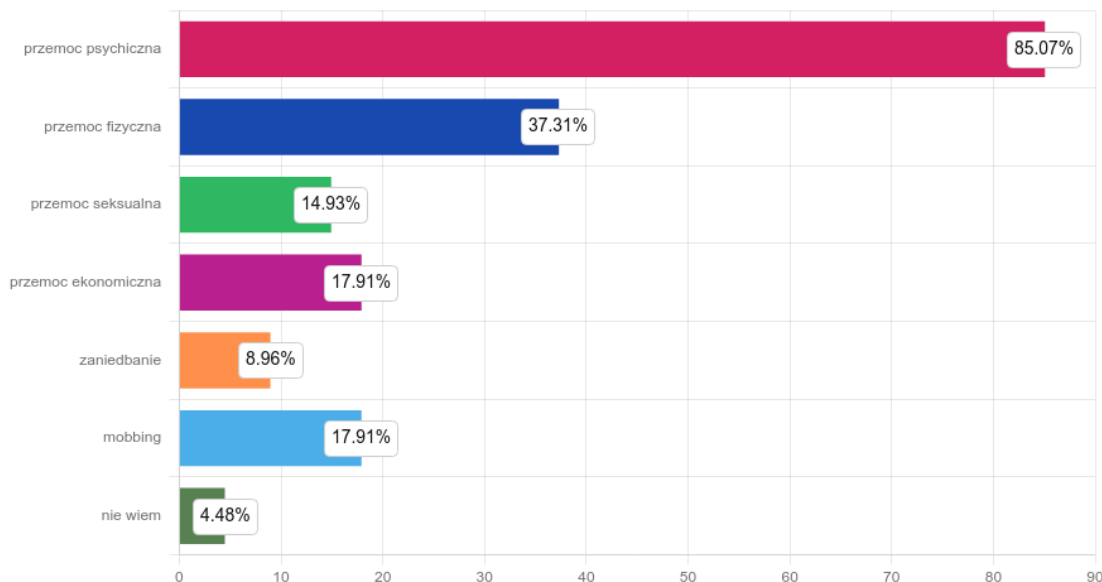
przemoc seksualna: **14,93%** (10)

przemoc ekonomiczna: **17,91%** (12)

zaniedbanie: **8,96%** (6)

mobbing: **17,91%** (12)

nie wiem: **4,48%** (3)

Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi formami przemocy: „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 85,07% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 37,31%, „przemoc ekonomiczna” 17,91%, „mobbing” - 17,91%, „przemoc seksualna” - 14,93%, „zaniedbanie” - 8,96% oraz „nie wiem” - 4,48%.

Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **7,46%** (5)

ojciec/opiekun: **25,37%**(17)

siostra: **2,99%** (2)

brat: **5,97%** (4)

dziecko/dzieci: **2,99%** (2)

partner/partnerka: **13,43%** (9)

mąż/zona: **19,4%** (13)

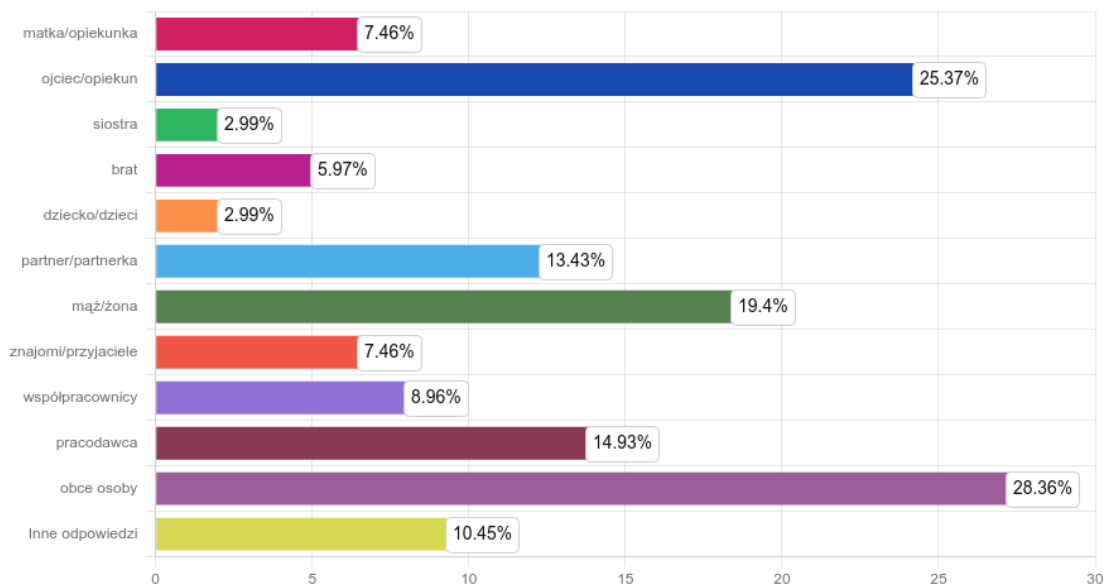
znajomi/przyjaciele: **7,46%** (5)

współpracownicy: **8,96%** (6)

pracodawca: **14,93%** (10)

obce osoby: **28,36%** (19)

Inne odpowiedzi: **10,45%** (7)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (4),
- dalsza rodzina,
- partner matki,
- Dziadkowie.

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „obce osoby” - 28,36% osób oraz „ojciec/opiekun” - 25,37% badanych. Rzadziej wskazywano na: „mąż/zona” - 19,4% badanych mieszkańców, „pracodawca” - 14,93% osób, „partner/partnerka” - 13,43% respondentów, „Inne odpowiedzi” - 10,45% ankietowanych, „współpracownicy” - 8,96% respondentów, „matka/opiekunka” - 7,46% osób, „znajomi/przyjaciele” - 7,46% ankietowanych, „brat” - 5,97% ankietowanych oraz „siostra” - 2,99% mieszkańców.

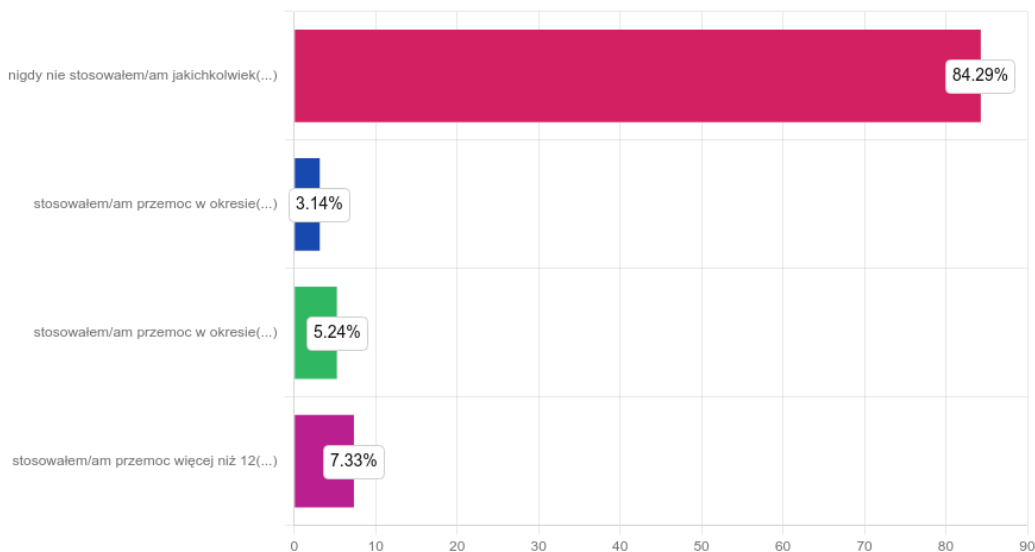
Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie stosowałem/am jakiegokolwiek form przemocy: **84,29%** (161)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni: **3,14%** (6)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy: **5,24%** (10)

stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu: **7,33%** (14)

Mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie stosowałem/am jakiegokolwiek form przemocy” - wybrało ją 84,29% spośród 191 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 7,33% ankietowanych. Rzadziej wskazywano następujące odpowiedzi: „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy” - 5,24% respondentów. Najmniej spośród respondentów, tj. 3,14% - odpowiedziało „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni”.

Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **63,33%** (19)

przemoc fizyczna: **56,67%** (17)

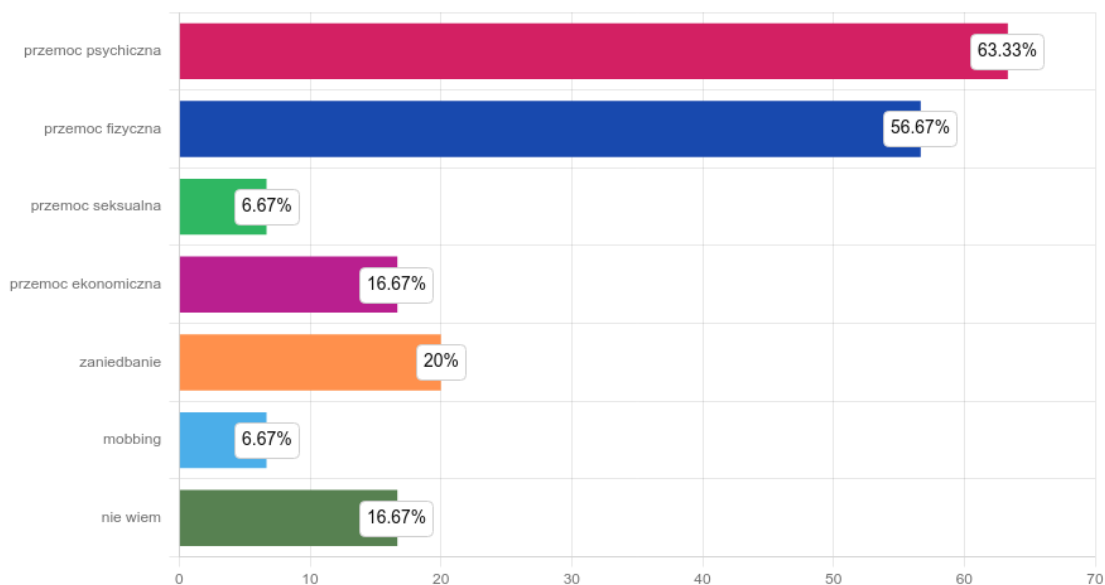
przemoc seksualna: **6,67%** (2)

przemoc ekonomiczna: **16,67%** (5)

zaniedbanie: **20%** (6)

mobbing: **6,67%** (2)

nie wiem: **16,67%** (5)

Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklarowali, iż była to: „przemoc psychiczna” - 63,33%, „przemoc fizyczna” - 56,67%, „zaniedbanie” 20,00%, „przemoc ekonomiczna” i „nie wiem” – po 16,67%, „przemoc seksualna” oraz „mobbing” - po 6,67%.

W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **0%** (0)

ojciec/opiekun: **6,67%** (2)

siostra: **3,33%** (1)

brat: **3,33%** (1)

dziecko/dzieci: **16,67%** (5)

partner/partnerka: **20%** (6)

mąż/żona: **26,67%** (8)

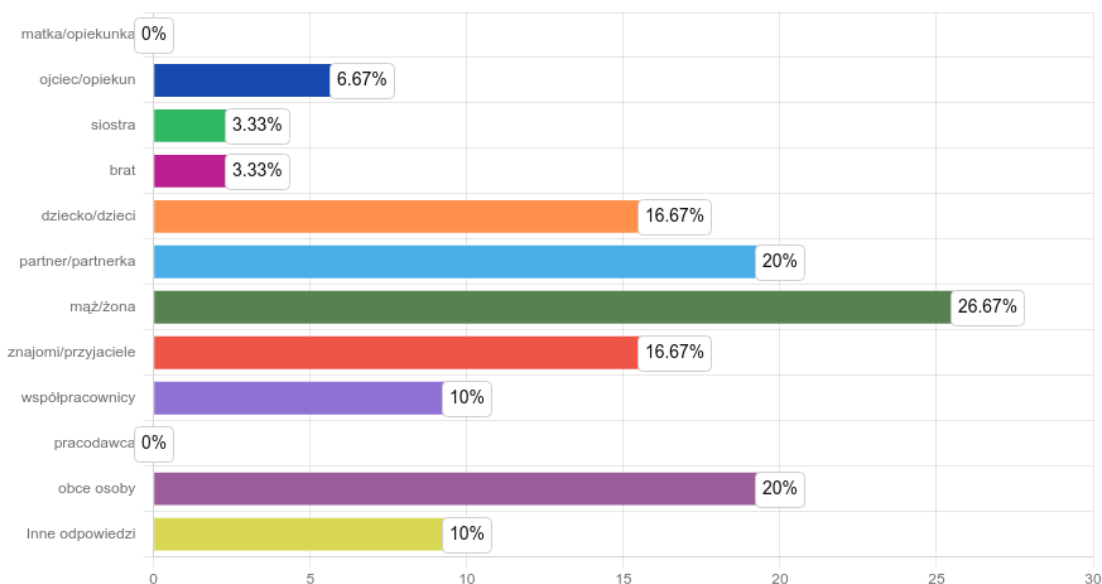
znajomi/przyjaciele: **16,67%** (5)

współpracownicy: **10%** (3)

pracodawca: **0%** (0)

obce osoby: **20%** (6)

Inne odpowiedzi: **10%** (3)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (3)

Mieszkańcy wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „mąż/żona” - 26,67%, „partner/partnerka” i „obce osoby” – po 20,00%, „dziecko/dzieci” i „znajomi/przyjaciele” – po 16,67%, „współpracownicy” i „Inne odpowiedzi” – po 10,00%, „ojciec/opiekun” - 6,67%, „siostra” oraz „brat” – po 3,33%.

Czy stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

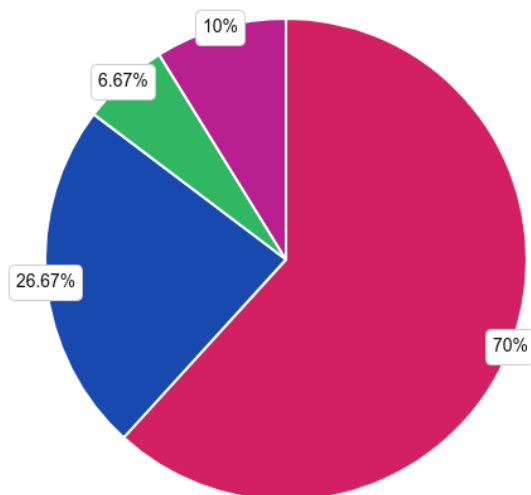
Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie byłem/am pod wpływem: **70%** (21)

alkohol: **26,67%** (8)

narkotyki: **6,67%** (2)

dopalacze: **10%** (3)

Mieszkańcy, którzy stosowali zachowania przemocowe deklarowali, iż: „nie byłem/am pod wpływem” była to odpowiedź wskazywana najczęściej - została wybierana przez 70,00% osób. Druga w kolejności odpowiedź „alkohol” została wybrana przez stanowiło 26,67% próby. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „dopalacze” – 10,00% osób. Najmniej spośród respondentów 6,67% badanych wskazało odpowiedź ”narkotyki”.

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

tak: **17,8%** (34)

nie: **67,54%** (129)

nie wiem: **14,66%** (28)

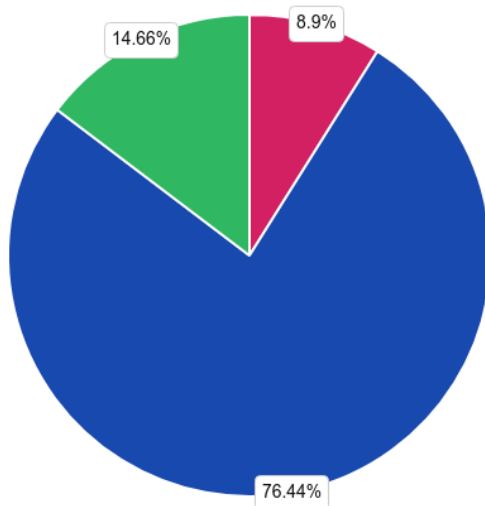
Z punktu widzenia niniejszej Diagnozy istotne wydaje się podejście mieszkańców do stosowania przemocy i okoliczności usprawiedliwiających stosowanie przemocy. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie”- wskazało ją 67,54% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „tak” - zaznaczyło ją 17,80% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 14,66% - wskazało odpowiedź „nie wiem”.

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

tak: **8,9%** (17)

nie: **76,44%** (146)

nie wiem: **14,66%** (28)

Natomiast jeśli chodzi o stosunek ankietowanych mieszkańców do stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci to największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” - wskazało ją 76,44% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 14,66% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 8,90% wskazało odpowiedź „tak”.

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć kiedykolwiek, którejś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby: **24,61%** (47)

podszycanie się: **14,14%** (27)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **6,81%** (13)

ośmieszanie/poniżanie: **17,28%** (33)

wyłudzenie pieniędzy: **19,37%** (37)

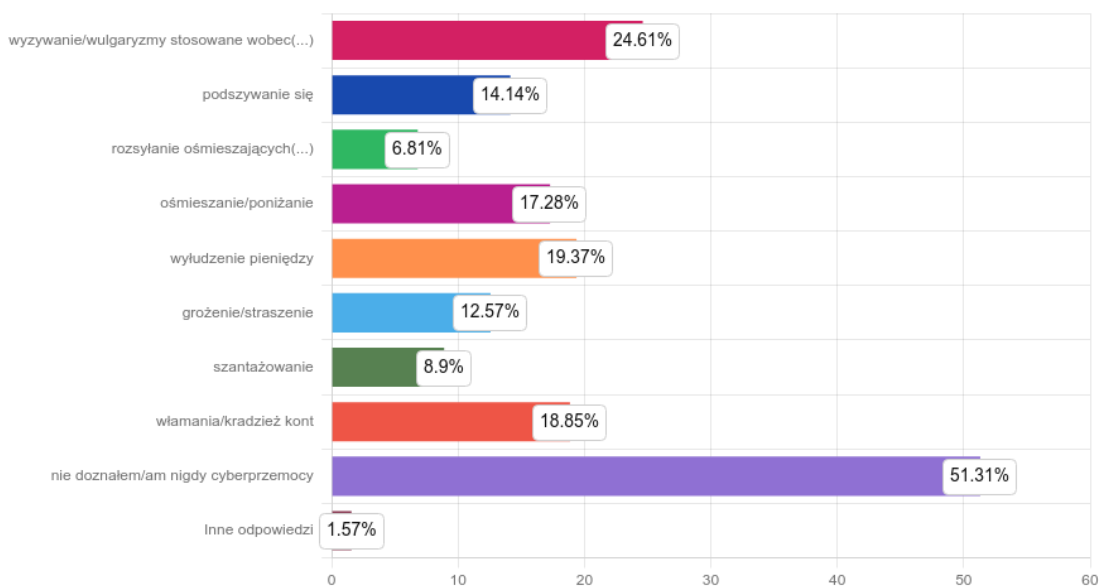
grożenie/straszenie: **12,57%** (24)

szantażowanie: **8,9%** (17)

włamanie/kradzież kont: **18,85%** (36)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **51,31%** (98)

Inne odpowiedzi: **1,57%** (3)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (2),
- fałszywe maila, wiadomości.

Respondentów zapytano także, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek cyberprzemocy. Jeśli tak to poproszono ich o wskazanie jakie to były zachowania. Najczęściej wskazywano: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 51,31% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” wybrało ją 24,61% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 19,37% badanych mieszkańców, „włamanie/kradzież kont” - 18,85% osób, „ośmieszanie/poniżanie” - 17,28% respondentów,

„podszywanie się” - 14,14% ankietowanych, „grożenie/straszenie” - 12,57% respondentów, „szantażowanie” - 8,9% osób oraz „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 6,81% respondentów.

Czy zdarzyło się Panu/i stosować kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób: **8,9%** (17)

podszywanie się: **3,66%** (7)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **2,62%** (5)

ośmieszanie/poniżanie: **2,09%** (4)

wyłudzenie pieniędzy: **5,24%** (10)

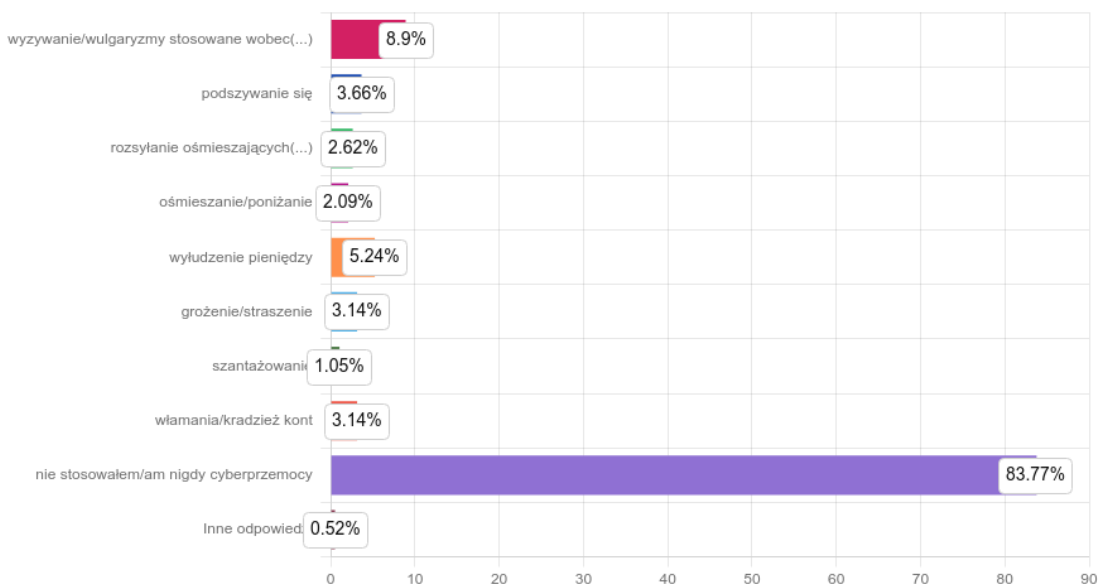
grożenie/straszenie: **3,14%** (6)

szantażowanie: **1,05%** (2)

włamania/kradzież kont: **3,14%** (6)

nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy: **83,77%** (160)

Inne odpowiedzi: **0,52%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna).

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 83,77% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób” wybrało ją 8,9% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 5,24% badanych mieszkańców, „podszywanie się” - 3,66% osób, „grożenie/straszenie” - 3,14% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 3,14% ankietowanych, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 2,62% respondentów, „ośmieszanie/poniżanie” - 2,09% osób oraz „szantażowanie” - 1,05% respondentów, a także „inne odpowiedzi” - 0,52%.

3. 5. Problem uzależnień behawioralnych

Niniejszy rozdział ma na celu sprawdzenie osobistych doświadczeń ankietowanych związanych z uzależnieniami behawioralnymi, które nazywane również niechemicznymi uzależnieniami lub zaburzeniami uzależnieniowymi niezwiązanymi z substancjami psychoaktywnymi, dotyczą pewnych zachowań, które prowadzą do powtarzalnych i szkodliwych wzorców. Osoby uzależnione behawioralnie doświadczają trudności w kontroli tych zachowań, a ich życie może ulec znaczącemu pogorszeniu. Istnieje wiele różnych rodzajów uzależnień behawioralnych. Oto kilka przykładów:

Uzależnienie od hazardu:

Osoby uzależnione od hazardu nie potrafią kontrolować swojego impulsu do gry i stawiania zakładów. Mogą być obsesyjnie zaangażowane w różne formy hazardu, takie jak kasyna, zakłady sportowe, automaty do gier, itp. Uzależnienie od hazardu może prowadzić do poważnych problemów finansowych, zniszczenia rodzin i ogólnego pogorszenia jakości życia.

Uzależnienie od komputera i Internetu:

To uzależnienie jest związane z nadmiernym korzystaniem z komputera, gier komputerowych, mediów społecznościowych, zakupów online, itp. Osoby uzależnione od użytkowania komputera i Internetu spędzają nieproporcjonalnie dużo czasu na tych czynnościach, zaniedbując swoje obowiązki, relacje społeczne i zdrowie fizyczne.

Uzależnienie od zakupów:

Osoby uzależnione od zakupów doświadczają nieodpartej potrzeby kupowania rzeczy, nawet jeśli nie są im one potrzebne. Wielokrotne i niekontrolowane zakupy mogą prowadzić do zadłużenia, problemów finansowych i trudności w utrzymaniu porządku w życiu codziennym.

Uzależnienie od pracy (pracoholizm):

Osoby uzależnione od pracy są obsesyjnie zaangażowane w pracę i poświęcają jej nadmierną ilość czasu i energii. Często mają trudności z wyłączeniem się, odpoczynkiem i zrównoważeniem życia zawodowego i osobistego. Uzależnienie od pracy może prowadzić do wypalenia zawodowego, problemów zdrowotnych i problemów rodzinnych.

Uzależnienie od jedzenia:

Uzależnienie od jedzenia, znane również jako nadmierne objadanie się lub kompulsywne jedzenie, dotyczy osób, które nie potrafią kontrolować swojego apetytu i jedzą nadmierną ilość jedzenia, nawet wtedy, gdy nie są głodne. Osoby z tym uzależnieniem często odczuwają silne uczucie wstydu i winy związane z jedzeniem, co może prowadzić do poważnych problemów zdrowotnych i emocjonalnych.

Uzależnienia behawioralne mają podobne skutki negatywne, jak uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Mogą prowadzić do problemów zdrowotnych, zaburzeń psychicznych, problemów finansowych, kłopotów w relacjach i ogólnego pogorszenia jakości życia.

W przypadku uzależnień behawioralnych ważne jest uzyskanie profesjonalnej pomocy i wsparcia terapeutycznego, aby zrozumieć korzenie uzależnienia i rozwijać zdrowsze strategie radzenia sobie z trudnościami.

Czy wie Pan/i czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **43,98%** (84)

nie: **56,02%** (107)

Ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 56,02% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 43,98% badanych.

Czy zdarza się Panu/i często odczuwanie wewnętrznego przymusu lub silnego pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **9,95%** (19)

korzystania z telefonu komórkowego: **43,98%** (84)

korzystania z komputera i Internetu: **17,8%** (34)

zdrowego odżywiania się: **8,9%** (17)

grania w gry komputerowe/video: **4,71%** (9)

robienia zakupów - zakupoholizm: **9,42%** (18)

grania w lotto, zdrapki, itp.: **3,66%** (7)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **1,05%** (2)

grania na automatach o niskich wygranych: **0,52%** (1)

dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **7,85%** (15)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **19,9%** (38)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **1,05%** (2)

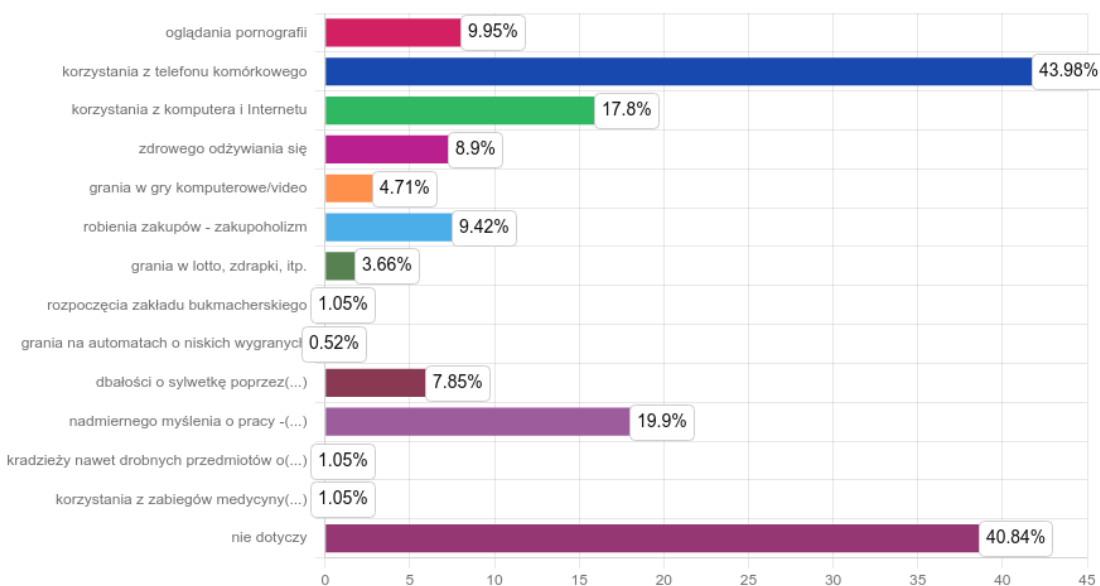

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **1,05%** (2)

nie dotyczy: **40,84%** (78)

Celem oszacowania skali uzależnień behawioralnych, ankietowanych poproszono o wskazanie, czy często odczuwają wewnętrzny przymus lub silne pragnienie rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania wymienionych w ankiecie czynności. Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „korzystania z telefonu komórkowego” - 43,98%, „nie dotyczy” - 40,84%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” 19,9%, „korzystania z komputera i Internetu” - 17,8%, „oglądania pornografii” - 9,95%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 9,42%, „zdrowego odżywiania się” - 8,9%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 7,85%, „grania w gry komputerowe/video” - 4,71%, „grania w lotto, zdrapki, itp.” - 3,66%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” i „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” – oraz „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” – po 1,05% oraz „grania na automatach o niskich wygranych” - 0,52%.

Czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która w Pańskiej ocenie jest uzależniona? Jeśli tak, proszę zaznaczyć od czego:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **8,38%** (16)

korzystania z telefonu komórkowego: **47,12%** (90)

korzystania z komputera i Internetu: **34,03%** (65)

zdrowego odżywiania się: **6,28%** (12)

grania w gry komputerowe/video: **22,51%** (43)

robienia zakupów - zakupoholizm: **15,18%** (29)

grania w lotto, zdraпки, itp.: **6,81%** (13)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **4,19%** (8)

grania na automatach o niskich wygranych: **4,71%** (9)

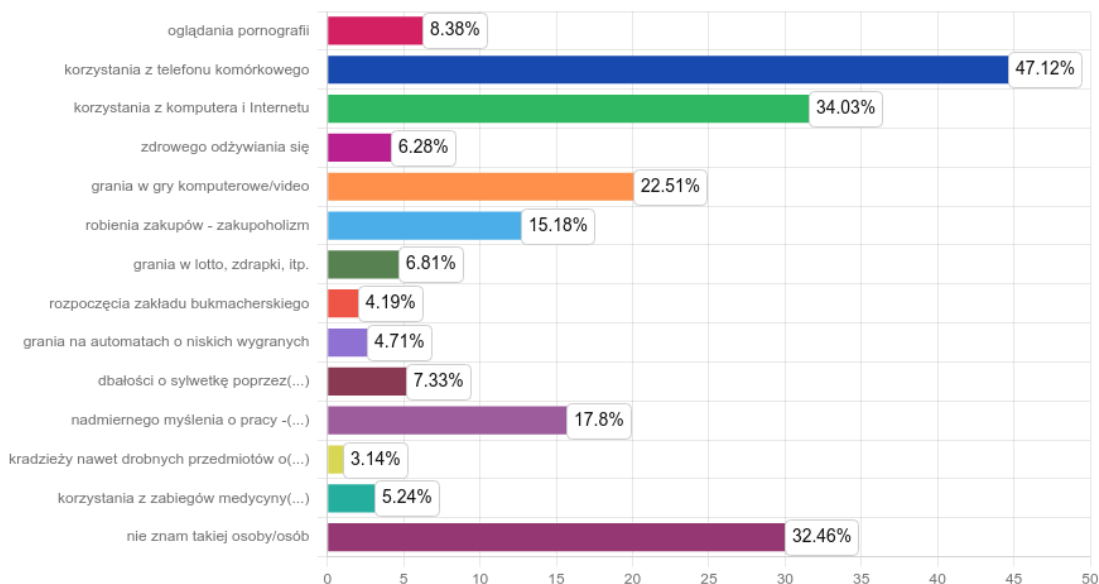
dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **7,33%** (14)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **17,8%** (34)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **3,14%** (6)

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **5,24%** (10)

nie znam takiej osoby/osób: **32,46%** (62)

Ankietowanych zapytano także, czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która jest uzależniona? Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „korzystania z telefonu komórkowego” - 47,12%, „korzystania z komputera i Internetu” - 34,03%, „nie znam takiej osoby/osób” 32,46%, „grania w gry komputerowe/video” - 22,51%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” - 17,8%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 15,18%, „oglądania pornografii” - 8,38%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 7,33%, „grania w lotto, zdrapki, itp.” - 6,81%, „zdrowego odżywiania się” - 6,28%, „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 5,24%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 4,71%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 4,19% oraz „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 3,14%.

Jak często korzysta Pan/i z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy (wykorzystywany do celów innych niż rozmowy telefoniczne), konsola do gier, smart tv itp.?

codziennie: **83,77%** (160)

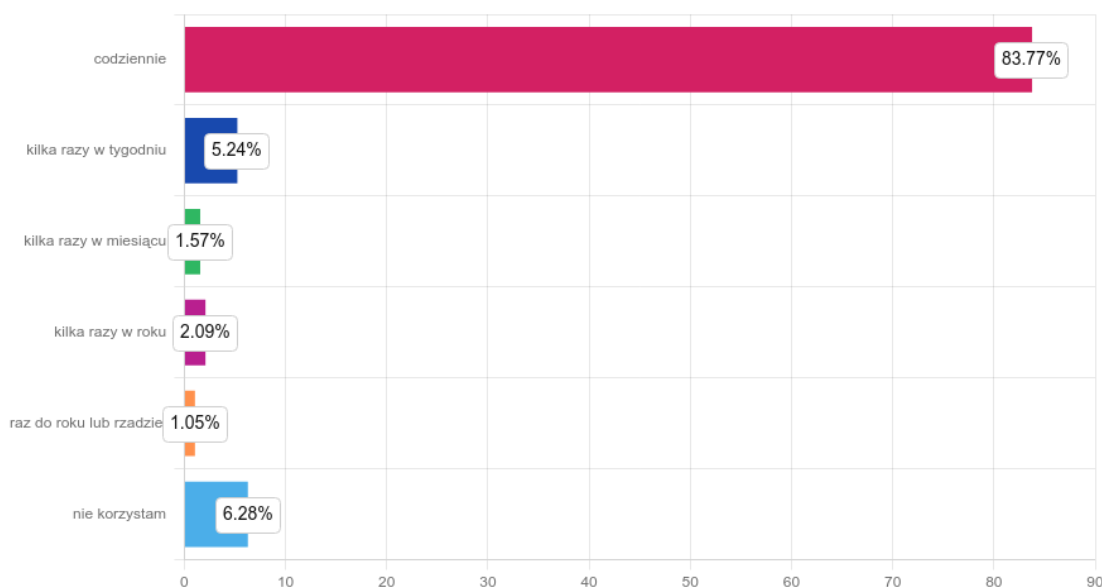
kilka razy w tygodniu: **5,24%** (10)

kilka razy w miesiącu: **1,57%** (3)

kilka razy w roku: **2,09%** (4)

raz do roku lub rzadziej: **1,05%** (2)

nie korzystam: **6,28%** (12)

Następnie mieszkańców poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 83,77% osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie korzystam” została wybrana przez 6,28% próby. W dalszej kolejności respondenci wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w tygodniu” - 5,24% osób, „kilka razy w roku” - 2,09% badanych, „kilka razy w miesiącu” - 1,57% respondentów. Najmniej spośród respondentów 1,05% badanych wskazało odpowiedź „raz do roku lub rzadziej”.

Ile czasu w ciągu dnia poświęca Pan/i na korzystanie z Internetu (poza pracą)?

do 1 godz.: **15,08%** (27)

1-3 godz.: **47,49%** (85)

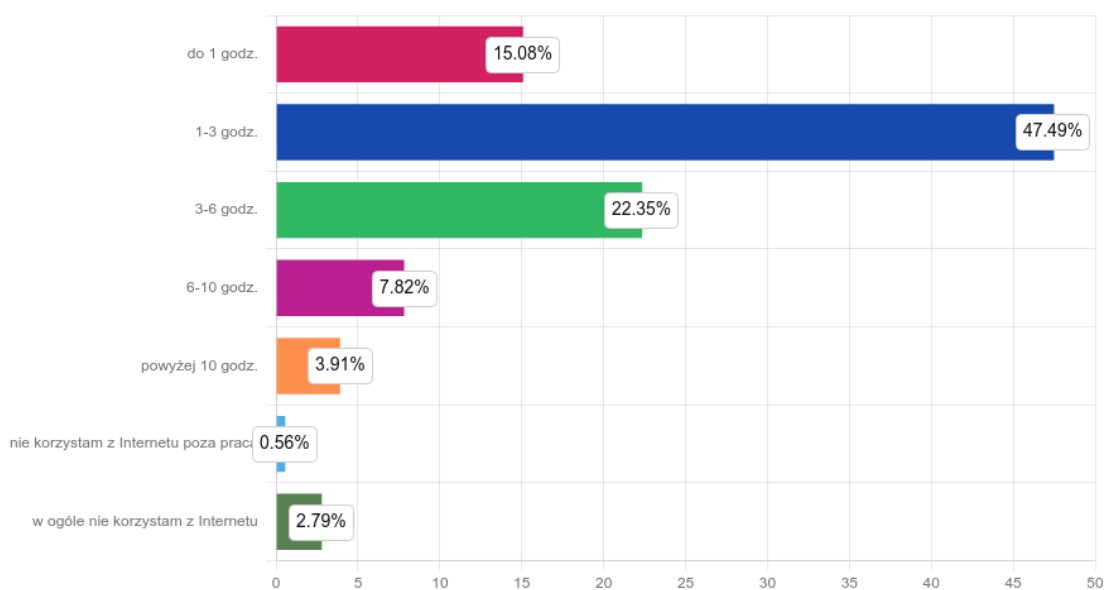
3-6 godz.: **22,35%** (40)

6-10 godz.: **7,82%** (14)

powyżej 10 godz.: **3,91%** (7)

nie korzystam z Internetu poza pracą: **0,56%** (1)

w ogóle nie korzystam z Internetu : **2,79%** (5)

Dodatkowo respondentów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 47,49% osób. Druga w kolejności odpowiedź „3-6 godz.” została wybrana przez 22,35% próby. W dalszej kolejności mieszkańcy wskazywali odpowiedzi: „do 1 godz.” - 15,08% osób, „6-10 godz.” - 7,82% ankietowanych, „powyżej 10 godz.” - 3,91% badanych, „w ogóle nie korzystam z Internetu” - 2,79% osób. Najmniej spośród respondentów 0,56% - zaznaczyło odpowiedź „nie korzystam z Internetu poza pracą”.

Z jakich powodów (poza pracą!) najczęściej korzysta Pan/i z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

social media (Facebook, X, Instagram, TikTok): **78,03%** (135)

kontakt ze znajomymi: **61,85%** (107)

poznawanie nowych osób: **3,47%** (6)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **50,29%** (87)

słuchanie muzyki: **43,35%** (75)

granie w gry online: **10,98%** (19)

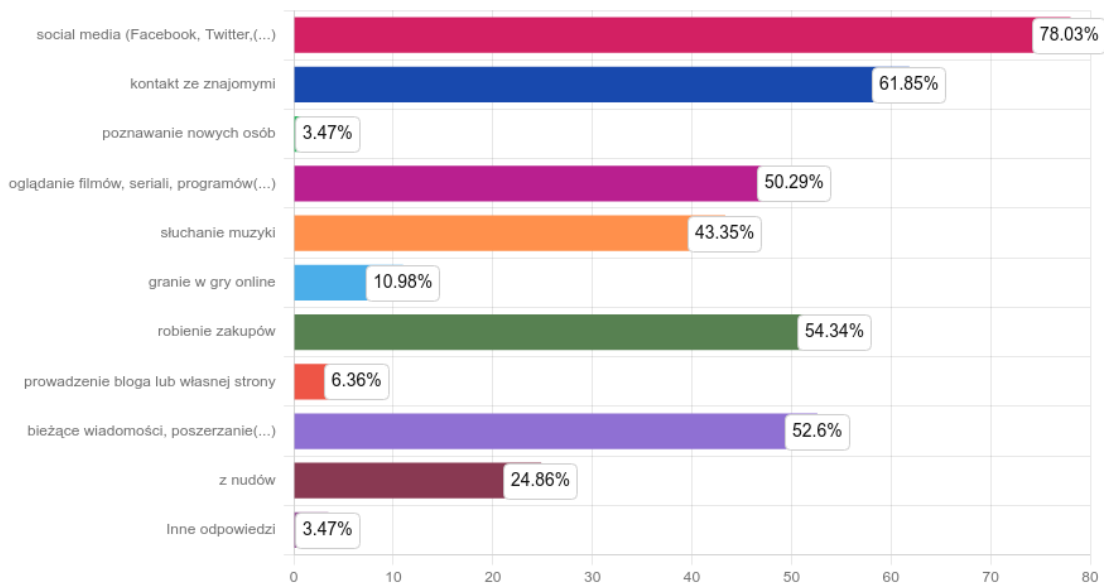
robienie zakupów: **54,34%** (94)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **6,36%** (11)

bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **52,6%** (91)

z nudów: **24,86%** (43)

Inne odpowiedzi: 3,47% (6)

Inne odpowiedzi:

- powody zawodowe,
- (brak lub odpowiedź nieczytelna),
- kontakt z bliskimi osobami, z którymi dzieli mnie duża odległość, przepisy kulinarne odpowiednie do diety, okolicznościowe sprawdzanie informacji, wiadomości, rozkładu jazdy komunikacji różnej,
- nauka,
- zakupy, szkoła,
- rachunki, maile, kontakt ze znajomymi, dziennik elektroniczny, zakupy, wiadomości, muzyka.

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do korzystania z nowych mediów są: „social media (Facebook, X, Instagram, TikTok)” - takiej odpowiedzi udzieliło 78,03% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „kontakt ze znajomymi” - 61,85%, „robienie zakupów” - 54,34%, „bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 52,6%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów, np. na YouTube” - 50,29%, „słuchanie muzyki” - 43,35%, „z nudów” - 24,86%, „granie w gry online” - 10,98%, „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 6,36% oraz „poznawanie nowych osób” - 3,47%.

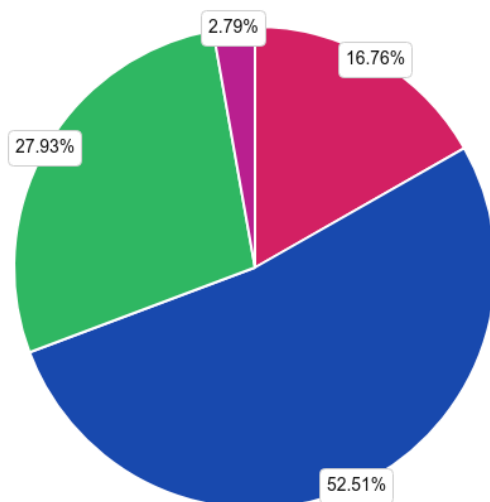
Czy uważa się Pan/i za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego: **16,76%** (30)

można powiedzieć, że jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego: **52,51%** (94)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **27,93%** (50)

nie korzystam z telefonu komórkowego : **2,79%** (5)

Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego” - wybrało ją 52,51% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 27,93% badanych, trzecia „tak, zdecydowanie jestem uzależniony/a od telefonu komórkowego” została wskazana przez 16,76% respondentów. Natomiast najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie korzystam z telefonu komórkowego” - wybrało ją 2,79% badanych mieszkańców.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w

których wysyła się płatne smsy?

nigdy: **86,91%** (166)

kilka razy: **12,57%** (24)

wiele razy: **0,52%** (1)

Niniejsze pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani w ciągu ostatnich 12 miesięcy brali udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy. Ankietowani najczęściej zaznaczali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 86,91%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy” została wskazana przez 12,57% badanych, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „wiele razy” - wybrało ją 0,52% ankietowanych.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

nigdy: **94,24%** (180)

kilka razy: **4,71%** (9)

wiele razy: **1,05%** (2)

W kolejnym pytaniu ankietowanych poproszono o wskazanie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grali na automatach, w salonach gier. Największa część badanych wskazała odpowiedź „nigdy” - 94,24%. Natomiast 4,71% osób wskazało odpowiedź „kilka razy”, a 1,05% badanych zaznaczyło odpowiedź „wiele razy”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix, itp.?

nigdy: **88,48%** (169)

kilka razy: **8,9%** (17)

wiele razy: **2,62%** (5)

Ostatnie pytanie dotyczące hazardu miało na celu sprawdzenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy ankietowani obstawiali zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix, itp. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - 88,48% osób. Rzadziej wymieniano odpowiedzi: „kilka razy” - 8,9% respondentów oraz „wiele razy” - 2,62% ankietowanych.

3. 6. Profilaktyka z perspektywy mieszkańców

Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny uzależnień od takich rzeczy jak: Internet, telefon komórkowy, zakupy, gry komputerowe, hazard?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

samotność: **43,98%** (84)

nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego: **69,63%** (133)

zaburzenia psychiczne: **15,18%** (29)

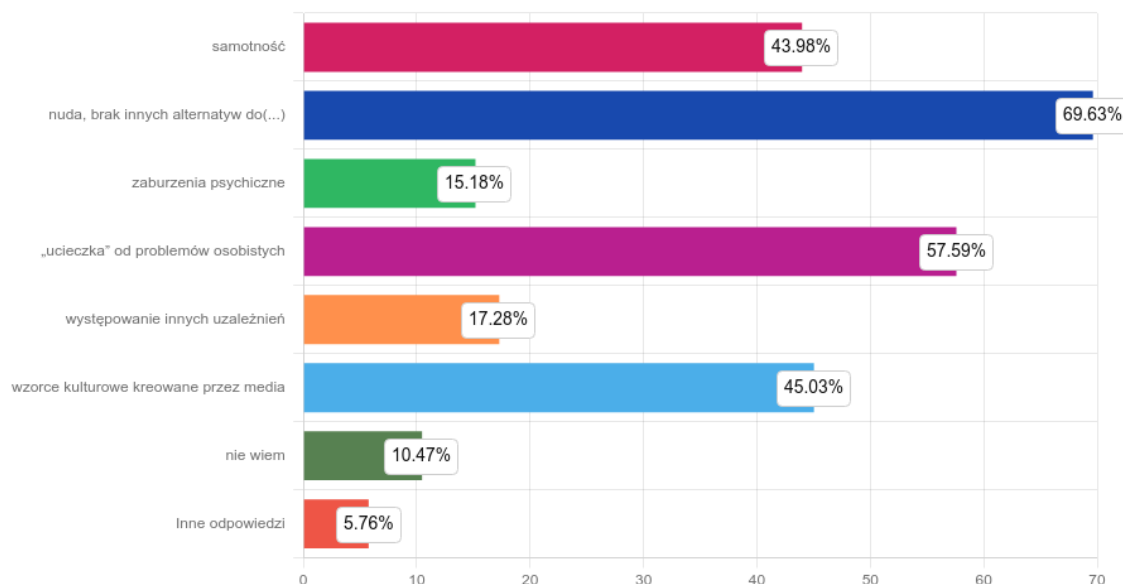
„ucieczka” od problemów osobistych: **57,59%** (110)

występowanie innych uzależnień: **17,28%** (33)

wzorce kulturowe kreowane przez media: **45,03%** (86)

nie wiem: **10,47%** (20)

Inne odpowiedzi: **5,76%** (11)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna) (7)
- praktycznie nie da się funkcjonować we współczesnym świecie bez telefonu komórkowego,
- chęć przebywania w samotności,
- strach przed osobistym kontaktem z innymi,
- u dzieci to głupota ich rodziców, którzy kupują dzieciom telefon w wieku 7 lat dzieciom, jest telefon niepotrzebny nawet do 14-15 roku życia.

Zdaniem ankietowanych przyczyną uzależnień behawioralnych najczęściej jest: „nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego” - uważa tak 69,63% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „ucieczka” od problemów osobistych” - 57,59%, „wzorce kulturowe kreowane przez media” - 45,03%, „samotność” - 43,98%, „występowanie innych uzależnień” - 17,28% oraz „zaburzenia psychiczne” - 15,18%. Znacznie mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „Inne odpowiedzi” - wskazało ją 5,76% badanych.

Skąd czerpie Pan/i wiedzę dotyczącą alkoholu, tytoniu, narkotyków czy dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

od rodziny: **17,8%** (34)

od znajomych: **19,9%** (38)

z telewizji, Internetu lub prasy: **48,69%** (93)

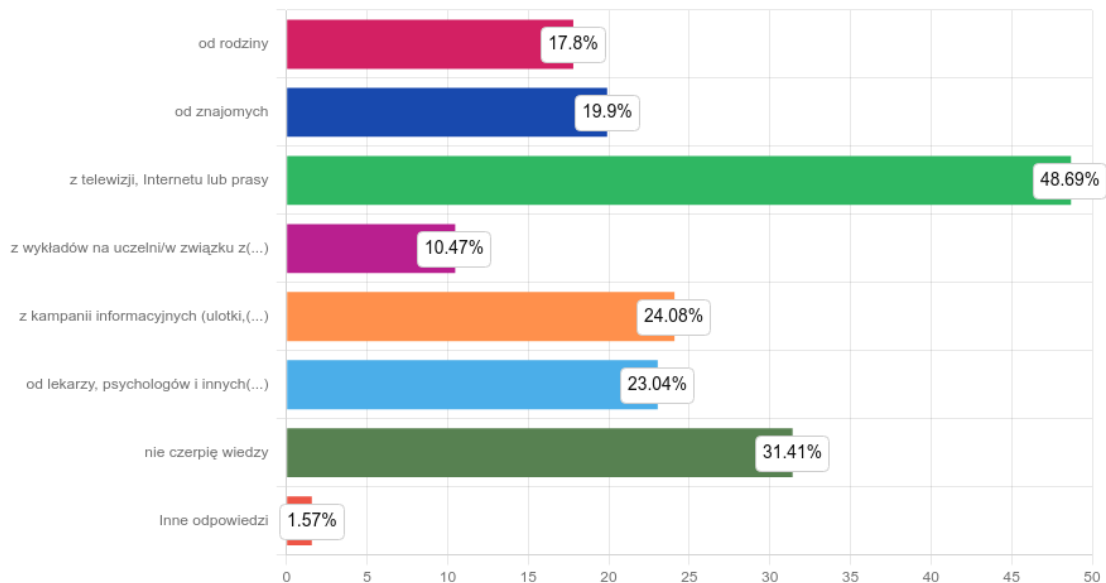
z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą: **10,47%** (20)

z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.): **24,08%** (46)

od lekarzy, psychologów i innych specjalistów: **23,04%** (44)

nie czerpię wiedzy: **31,41%** (60)

Inne odpowiedzi: **1,57%** (3)

Inne odpowiedzi:

- badania naukowe,
- książki,
- z doświadczenia.

Mieszkańcy czerpią wiedzę dotyczącą substancji zakazanych od: „z telewizji, Internetu lub prasy” - takiej odpowiedzi udzieliło 48,69% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „nie czerpię wiedzy” - 31,41% mieszkańców, „z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.)” - 24,08% badanych, „od lekarzy, psychologów i innych specjalistów” - 23,04% ankietowanych, „od znajomych” - 19,9% osób, „od rodziny” - 17,8% respondentów oraz „z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą” - 10,47% badanych. Wskazano również „inne odpowiedzi” - 1,57%.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **17,28%** (33)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **54,45%** (104)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **17,28%** (33)

rodzina: **38,74%** (74)

znajomi/przyjaciele: **25,65%** (49)

instytucje religijne: **3,14%** (6)

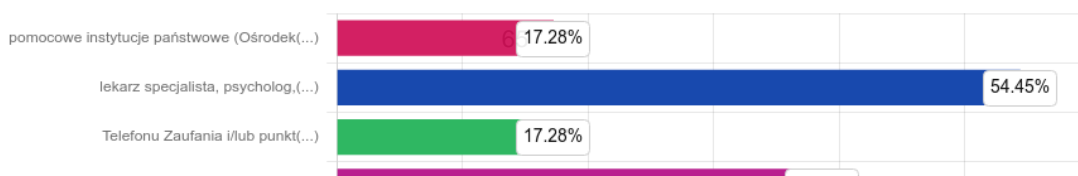
radził(a)bym sobie sam/a: **21,47%** (41)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **16,75%** (32)

Policja: **4,19%** (8)

nie wiem: **15,18%** (29)

Inne odpowiedzi: **0,52%** (1)

Inne odpowiedzi:

- wspólnota anonimowych alkoholików.

Ankietowani mieszkańcy w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 54,45%. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „rodzina” - 38,74% osób, „znajomi/przyjaciele” - 25,65% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 21,47% badanych, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, itp.)” - 17,28% ankietowanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 17,28% badanych, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 16,75% badanych, „nie wiem” - 15,18%, „Policja” - 4,19% respondentów oraz „instytucje religijne” - 3,14% badanych, a także „inne odpowiedzi” wskazano przez 0,52% badanych.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **23,56%** (45)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **21,47%** (41)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **23,56%** (45)

rodzina: **42,41%** (81)

znajomi/przyjaciele: **36,13%** (69)

instytucje religijne: **2,62%** (5)

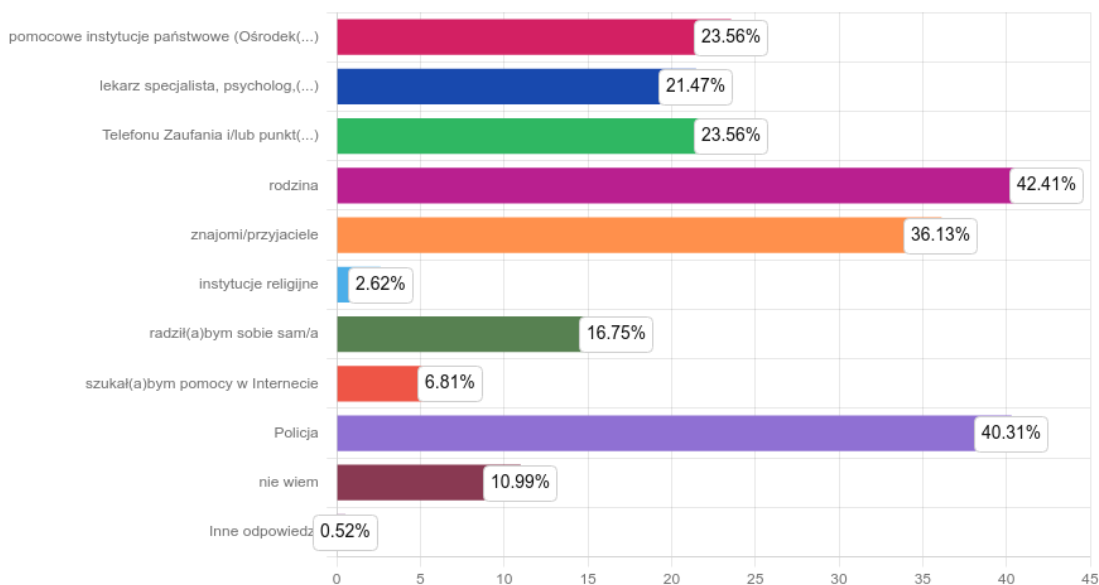
radził(a)bym sobie sam/a: **16,75%** (32)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **6,81%** (13)

Policja: **40,31%** (77)

nie wiem: **10,99%** (21)

Inne odpowiedzi: **0,52%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub odpowiedź nieczytelna).

Natomiast w sytuacji problemu przemocy, ankietowani mieszkańcy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodzina” - 42,41% mieszkańców. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „Policja” - 40,31% osób, „znajomi/przyjaciele” - 36,13% badanych, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 23,56% badanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 23,56% ankietowanych, „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 21,47% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 16,75% badanych mieszkańców, „nie wiem” - 10,99% respondentów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 6,81% osób oraz „instytucje religijne” - 2,62% badanych, a także wskazano również „inne odpowiedzi” - 0,52% badanych.

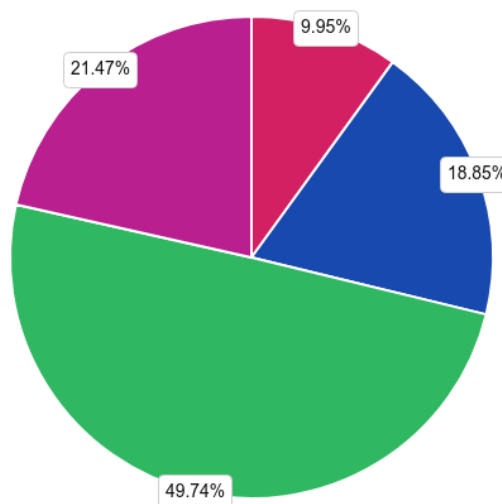
Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów: **9,95%** (19)

znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **18,85%** (36)

nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów: **49,74%** (95)

nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **21,47%** (41)

Badanych zapytano także, czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych. Najpopularniejszą odpowiedzią było: „nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów” tę odpowiedź wskazało 49,74% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - została wybrana przez 21,47%. W dalszej kolejności wskazano odpowiedzi: „znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - 18,85% osób. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 9,95% - wskazało odpowiedź „znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów”.

4. Badanie uczniów klas 5-6 szkół podstawowych Gminy Nieporęt

4. 1. Charakterystyka respondentów

Twoja płeć:

kobieta: **45,95%** (119)

mężczyzna: **54,05%** (140)

W badaniu wzięło udział 54,05% uczniów oraz 45,95% uczennic.

Twoja klasa:

V: **43,63%** (113)

VI: **56,37%** (146)

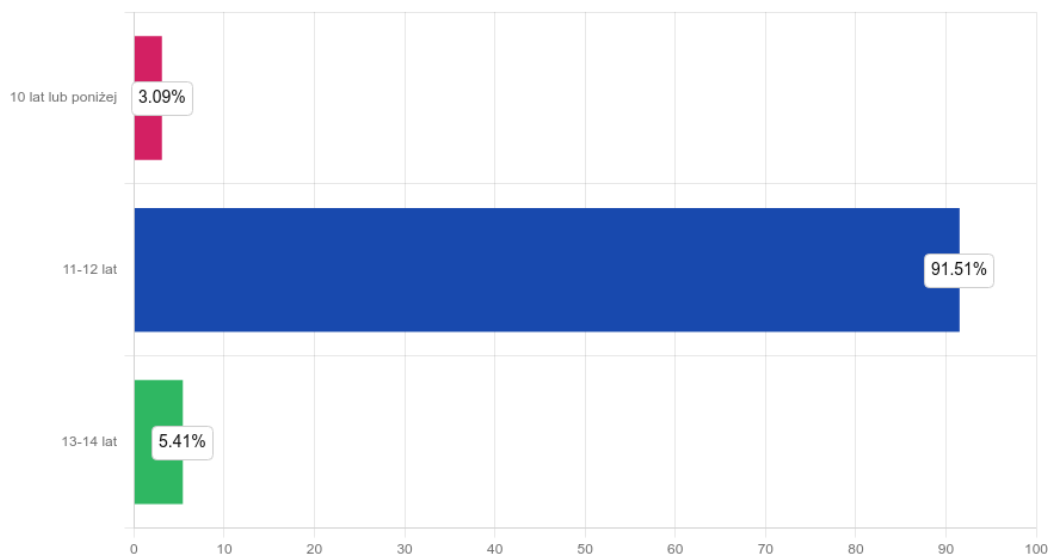
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „VI” - 56,37% uczniów oraz „V” - 43,63% uczniów.

Twój wiek:

10 lat lub poniżej: **3,09%** (8)

11-12 lat: **91,51%** (237)

13-14 lat: **5,41%** (14)

W ankielowaniu brali udział uczniowie w wieku: „11-12 lat” - 91,51% uczniów, „13-14 lat” - 5,41% uczniów oraz „10 lat lub poniżej” - 3,09% uczniów.

4. 2. Problem alkoholowy

Uzależnienie od alkoholu wśród dzieci i młodzieży stanowi poważny i rosnący problem społeczny. Młode osoby są szczególnie podatne na negatywne skutki spożycia alkoholu ze względu na nieodwracalne konsekwencje dla ich zdrowia i rozwoju. Oto kilka istotnych faktów na temat uzależnienia od alkoholu wśród dzieci i młodzieży:

Wczesne rozpoczęcie spożywania alkoholu:

Wiele dzieci i młodzieży rozpoczyna eksperymentowanie z alkoholem w młodym wieku. Niektóre badania wskazują, że wiek pierwszego spożycia alkoholu jest istotnym czynnikiem predysponującym do rozwoju problemów z alkoholem w przyszłości.

Wzrost ryzyka uzależnienia:

Młode mózgi są w trakcie intensywnego rozwoju i są bardziej podatne na wpływ substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol. Dzieci i młodzież są bardziej podatne na uzależnienie od alkoholu niż dorośli, a regularne spożywanie alkoholu w młodym wieku zwiększa ryzyko rozwoju uzależnienia w przyszłości.

Skutki zdrowotne:

Spożywanie alkoholu w młodym wieku może prowadzić do wielu poważnych skutków zdrowotnych. Młodzi ludzie, którzy nadużywają alkoholu, są bardziej narażeni na problemy związane z rozwojem mózgu, takie jak pogorszenie pamięci, trudności w nauce, problemy emocjonalne i zaburzenia zachowania. Mogą także występować problemy w układzie pokarmowym, uszkodzenie wątroby oraz zaburzenia snu.

Skutki społeczne i emocjonalne: Uzależnienie od alkoholu wśród dzieci i młodzieży może mieć negatywny wpływ na ich życie społeczne i emocjonalne. Może prowadzić do konfliktów w rodzinie, problemów szkolnych, wycofania społecznego oraz zaburzeń nastroju i zaburzeń lękowych.

Czynniki ryzyka:

Istnieje wiele czynników ryzyka, które mogą przyczyniać się do rozwoju uzależnienia od alkoholu u dzieci i młodzieży. Należą do nich, m.in. wpływ rówieśników, niski poziom nadzoru rodzicielskiego, przemoc w rodzinie, nieodpowiednie modele zachowań związanych z alkoholem oraz trudności emocjonalne.

Ważne jest, aby podejmować działania mające na celu zapobieganie uzależnieniu od alkoholu wśród dzieci i młodzieży. Warto edukować ich na temat szkodliwości alkoholu, promować zdrowy styl życia, a także budować umiejętności radzenia sobie z presją rówieśniczą. W przypadku podejrzenia uzależnienia, należy jak najszybciej szukać profesjonalnej pomocy terapeutycznej, aby zapewnić odpowiednie wsparcie i leczenie.

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **19,31%** (50)

nie: **80,69%** (209)

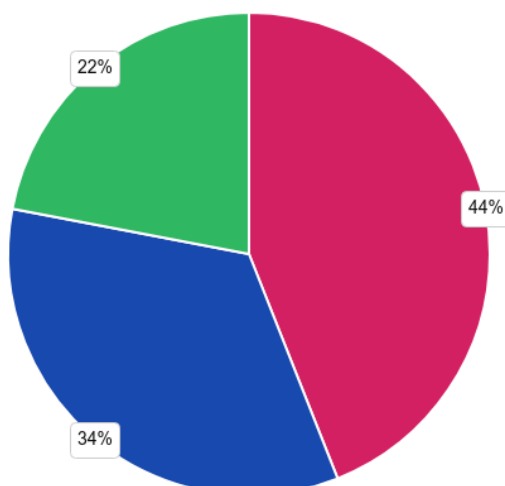
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 80,69% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 19,31% badanych uczniów.

W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **44%** (22)

9-10 lat: **34%** (17)

11-12 lat lub więcej: **22%** (11)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „8 lat lub mniej” (44,00%), „9-10 lat” (34,00%) oraz „11-12 lat lub więcej” (22,00%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **6%** (3)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **24%** (12)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **20%** (10)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **10%** (5)

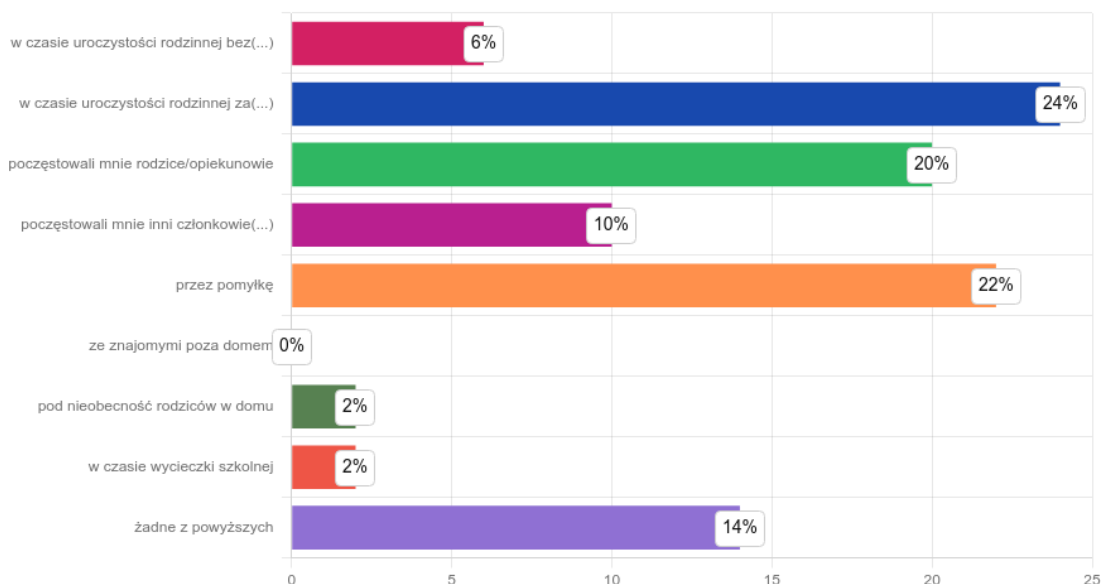
przez pomyłkę: **22%** (11)

ze znajomymi poza domem: **0%** (0)

pod nieobecność rodziców w domu: **2%** (1)

w czasie wycieczki szkolnej: **2%** (1)

żadne z powyższych: **14%** (7)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” tę okoliczność wskazało 24,00% uczniów oraz „przez pomyłkę” - została wybrana przez 22,00% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” – 20,00% osób, „żadne z powyższych” – 14,00% badanych, „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” – 10,00% uczniów, „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” – 6,00% badanych uczniów, „pod nieobecność rodziców w domu” oraz „w czasie wycieczki szkolnej” – po 2,00% osób.

4. 3. Problem nikotynowy

Uzależnienie od papierosów oraz e-papierosów wśród dzieci i młodzieży stanowi poważny problem zdrowotny i społeczny. Palenie tytoniu może prowadzić do uzależnienia od nikotyny, substancji psychoaktywnej obecnej w papierosach, która wywołuje silną potrzebę kontynuowania palenia. Wiele osób zaczyna palić w młodym wieku, często z powodu presji społecznej, eksperymentowania, chęci bycia akceptowanym w grupie rówieśniczej lub na skutek wpływu reklam papierosów. Dzieci i młodzież, które rozpoczynają palenie w młodym wieku, mają większe ryzyko uzależnienia od nikotyny i trudności z późniejszym rzuceniem palenia. Uzależnienie od papierosów oraz e-papierosów ma poważne skutki dla zdrowia dzieci i młodzieży. Papierosy zawierają szkodliwe substancje chemiczne, takie jak nikotyna, smoła, tlenek węgla, a także wiele innych toksyn. Palenie tytoniu wiąże się z ryzykiem wystąpienia chorób serca, chorób układu oddechowego (takich jak przewlekła obturacyjna choroba płuc), raka płuc, jak również innych form raka, a także ma negatywny wpływ na rozwój płuc i układu nerwowego. Uzależnienie od papierosów może również prowadzić do innych negatywnych konsekwencji dla dzieci i młodzieży. Może to obejmować obniżoną wydajność szkolną, problemy z koncentracją, trudności emocjonalne, osłabioną kondycję fizyczną, wzrost ryzyka używania innych substancji psychoaktywnych, czy trudności w relacjach społecznych. Ważne jest, aby podjąć działania mające na celu zapobieganie i redukcję palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży. Edukacja na temat szkodliwości palenia, promowanie zdrowego stylu życia, wzmacnianie umiejętności podejmowania decyzji, a także radzenia sobie z presją społeczną. Ponadto, istotne jest udostępnienie odpowiedniego wsparcia i interwencji dla dzieci i młodzieży uzależnionych od papierosów oraz e-papierosów. Programy zaprzestania palenia, konsultacje z terapeutami czy grupy wsparcia mogą pomóc młodym palaczom w rzuceniu nałogu i poprawie ich zdrowia oraz jakości życia.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

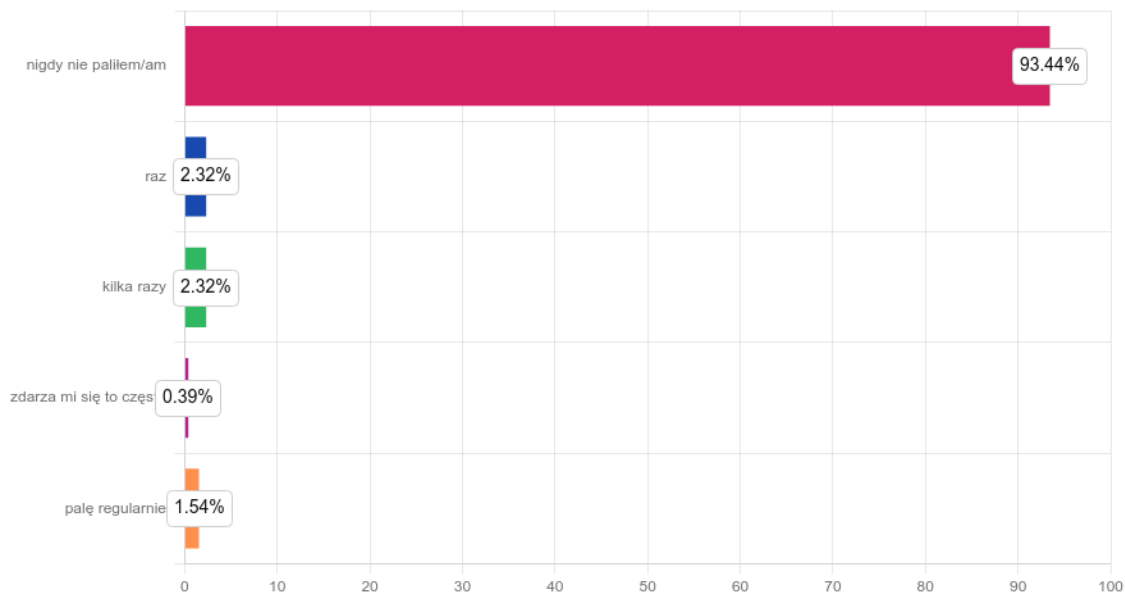
nigdy nie paliłem/am : **93,44%** (242)

raz: **2,32%** (6)

kilka razy: **2,32%** (6)

zdarza mi się to często: **0,39%** (1)

palę regularnie: **1,54%** (4)

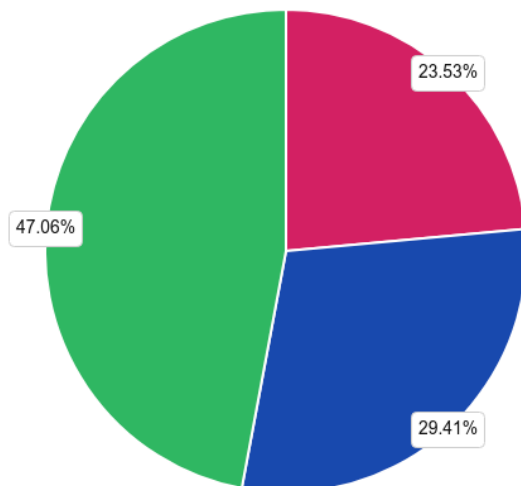
Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 93,44%, tj. 242 osoby. Druga w kolejności odpowiedź „raz” została wybrana przez 6 osób, co stanowiło 2,32% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy” - 2,32% osób oraz „palę regularnie” - 1,54% osób. Najmniej spośród respondentów (0,39%), tj. 1 badany wskazał odpowiedź „zdarza mi się to często”.

W jakim wieku paliłeś/aś papierosy po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **23,53%** (4)

9-10 lat: **29,41%** (5)

11-12 lat lub więcej: **47,06%** (8)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgnęli po papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „11-12 lat lub więcej” (47,06%), „9-10 lat” (29,41%) oraz „8 lat lub mniej” (23,53%).

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **89,58%** (232)

nie: **10,42%** (27)

Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 89,58% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 10,42% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **32,33%** (75)

nie: **21,55%** (50)

nie wiem: **46,12%** (107)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „nie wiem” - 46,12% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „tak” - 32,33% osób oraz „nie” - 21,55% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e- papierosy?

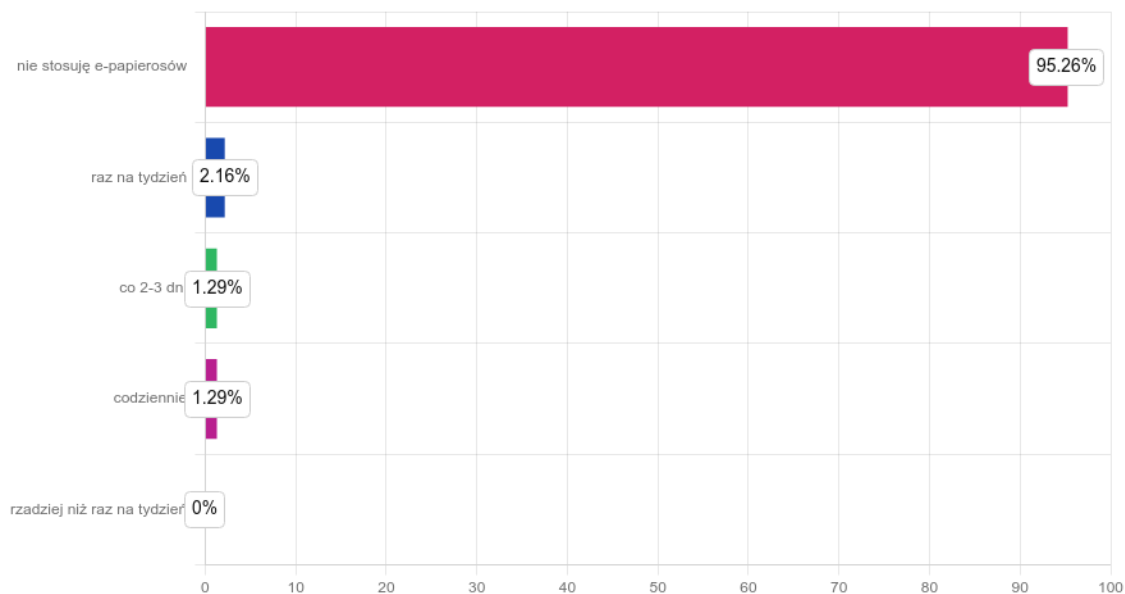
nie stosuję e-papierosów: **95,26%** (221)

raz na tydzień: **2,16%** (5)

co 2-3 dni: **1,29%** (3)

codziennie: **1,29%** (3)

rzadziej niż raz na tydzień: **0%** (0)

Następnie ankietowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 95,26%, „raz na tydzień” - 2,16%, „co 2-3 dni” oraz „codziennie” – po 1,29%.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

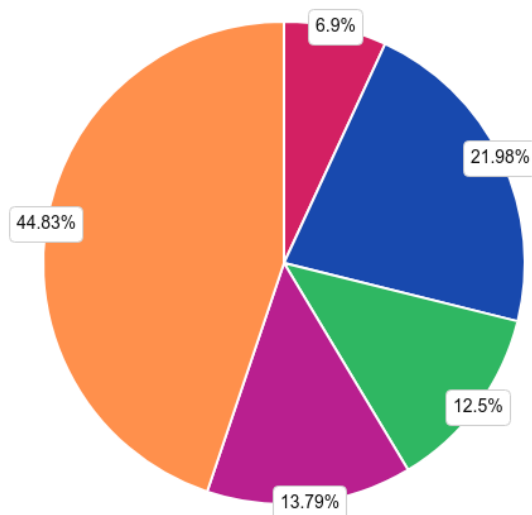
zdecydowanie tak: **6,9%** (16)

raczej tak: **21,98%** (51)

raczej nie: **12,5%** (29)

zdecydowanie nie: **13,79%** (32)

trudno powiedzieć: **44,83%** (104)

Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów”, uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „trudno powiedzieć” 44,83%, „raczej tak” 21,98%, „zdecydowanie nie” 13,79%, „raczej nie” 12,5% oraz „zdecydowanie tak” 6,9%.

Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **65,09%** (151)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **18,53%** (43)

nie: **3,02%** (7)

nie wiem: **13,36%** (31)

Większość uczniów uważa, że e-papierosy są tak samo uzależniające jak papierosy tradycyjne - odpowiedzi udzieliło 65,09%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 18,53%, „nie wiem” 13,36% oraz „nie” 3,02%.

4. 4. Problem narkotykowy

Uzależnienie od narkotyków wśród dzieci i młodzieży jest bardzo niebezpiecznym i trudnym problemem społecznym. Narkotyki mają poważne skutki zdrowotne, społeczne i emocjonalne, a rozpoczęcie używania ich w młodym wieku zwiększa ryzyko uzależnienia i negatywnych konsekwencji w przyszłości. Oto kilka istotnych aspektów związanych z uzależnieniem od narkotyków wśród dzieci i młodzieży:

Wczesne rozpoczęcie używania narkotyków:

Wiele przypadków uzależnienia od narkotyków rozpoczyna się w młodym wieku. Narkotyki są łatwo dostępne, co sprawia, że dzieci i młodzież są podatne na eksperymentowanie.

Skutki zdrowotne:

Używanie narkotyków ma poważne skutki zdrowotne. Mogą one powodować uszkodzenia mózgu, zaburzenia pamięci, problemy emocjonalne, zmniejszoną motywację, problemy ze snem, uszkodzenia narządów wewnętrznych oraz zwiększone ryzyko wystąpienia chorób zakaźnych, m.in. wirusowe zapalenie wątroby, czy zapalenie opłucnej.

Uzależnienie fizyczne i psychiczne:

Wiele narkotyków jest wysoce uzależniających, zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym. Uzależnienie od narkotyków powoduje silną potrzebę kolejnych dawek, trudności w kontrolowaniu użytkowania, pojawienie się objawów abstynencji przy próbie odstawienia narkotyków, a także negatywne zmiany w funkcjonowaniu mózgu.

Skutki społeczne i emocjonalne:

Młodzi ludzie uzależnieni często mają problemy w szkole, związkach z rodziną i rówieśnikami, a także z trudnościami w znalezieniu zatrudnienia, gdy są już pełnoletni. Mogą również doświadczać problemów emocjonalnych, takich jak depresja, lęki czy zaburzenia osobowości.

Czynniki ryzyka:

Istnieje wiele czynników ryzyka, które mogą przyczyniać się do rozwoju uzależnienia od narkotyków wśród dzieci i młodzieży. Należą do nich, m.in. wpływ rówieśników, niska samoocena, brak wsparcia rodzinnego, przemoc w rodzinie, zaburzenia psychiczne, łatwy dostęp do narkotyków oraz niewłaściwe modele zachowań.

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

tak: **1,16%** (3)

nie: **98,84%** (256)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 98,84% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 1,16% badanych uczniów.

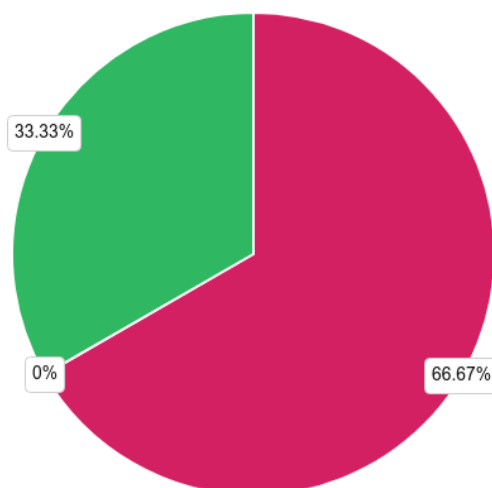
W jakim wieku zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy?

8 lat lub mniej: **66,67%** (2)

9-10 lat: **0%** (0)

11-12 lat lub więcej: **33,33%** (1)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy zażyli środki psychoaktywne. Udzielano następujących odpowiedzi: „8 lat lub mniej” (66,67%) oraz „11-12 lat lub więcej” (33,33%). Ponadto żaden z uczniów nie wskazał odpowiedzi „9-10 lat” (0,00%).

Skąd wzięłeś/wzięłaś tę substancję?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców: **0%** (0)

dostałem/am od starszego brata lub siostry: **0%** (0)

dostałem/am od kolegi/koleżanki: **0%** (0)

dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

dostałem/am od obcej osoby: **0%** (0)

braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół: **33,33%** (1)

kupiłem/am od kolegi: **33,33%** (1)

kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

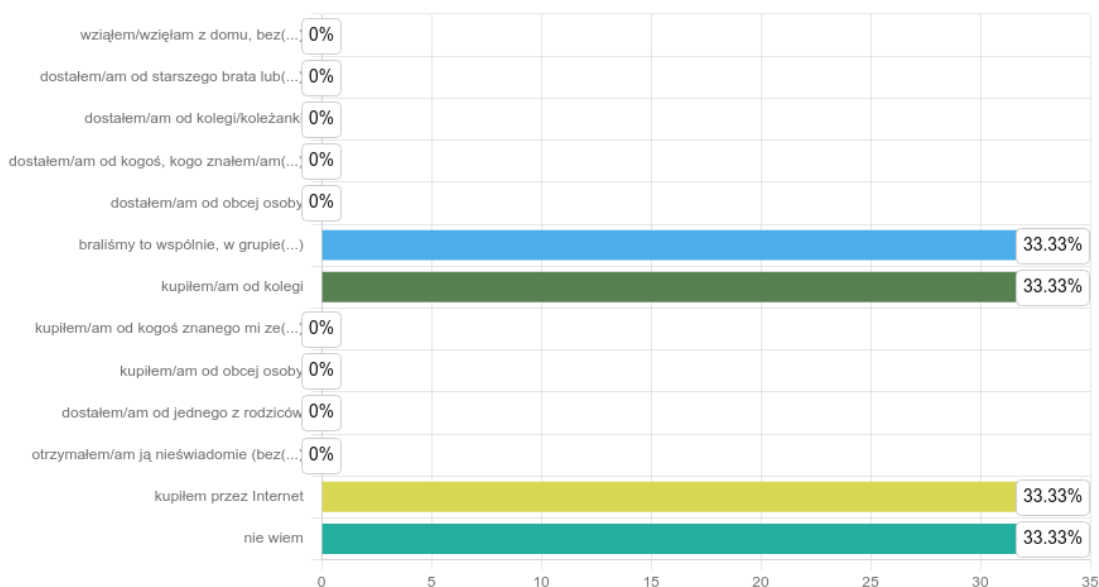
kupiłem/am od obcej osoby: **0%** (0)

dostałem/am od jednego z rodziców: **0%** (0)

otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

kupiłem przez Internet: **33,33%** (1)

nie wiem: **33,33%** (1)

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi wskazywali, iż zdobyli te substancje najczęściej w następujący sposób „kupiłem/am od kolegi”, „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół”, „kupiłem przez Internet” oraz „nie wiem” - po 33,33% ankietowanych. Pozostałe odpowiedzi nie uzyskały punktów procentowych.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **33,33%** (1)

chęć bycia modnym: **0%** (0)

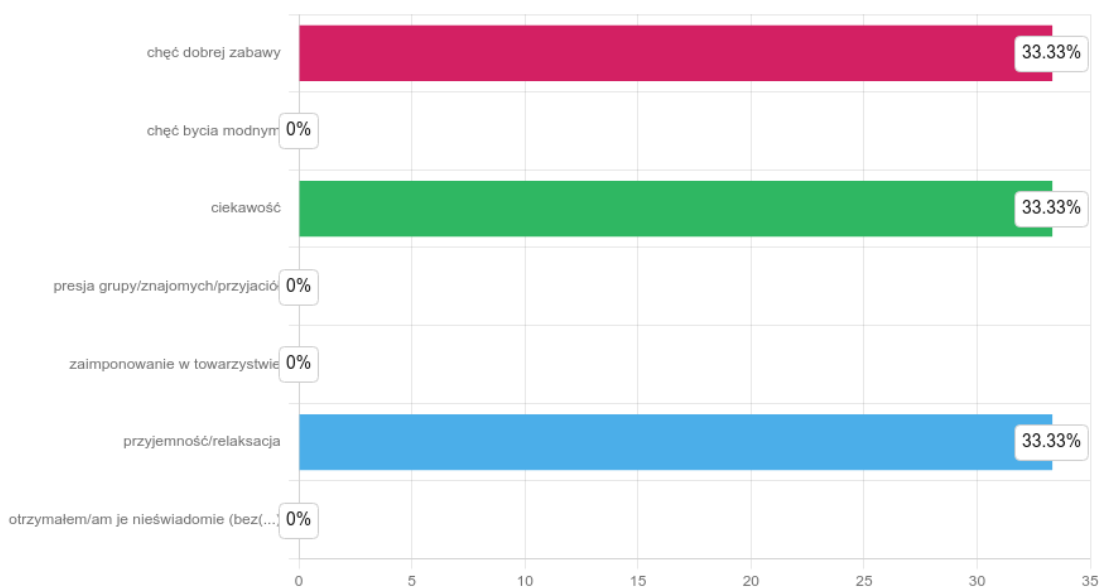
ciekawość: **33,33%** (1)

presja grupy/znajomych/przyjaciół: **0%** (0)

zaimponowanie w towarzystwie: **0%** (0)

przyjemność/relaksacja: **33,33%** (1)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

Głównym powodem skłaniających ankietowanych uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „chęć dobrej zabawy”, „ciekawość” oraz „przyjemność/relaksacja” - po 33,33% badanych.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

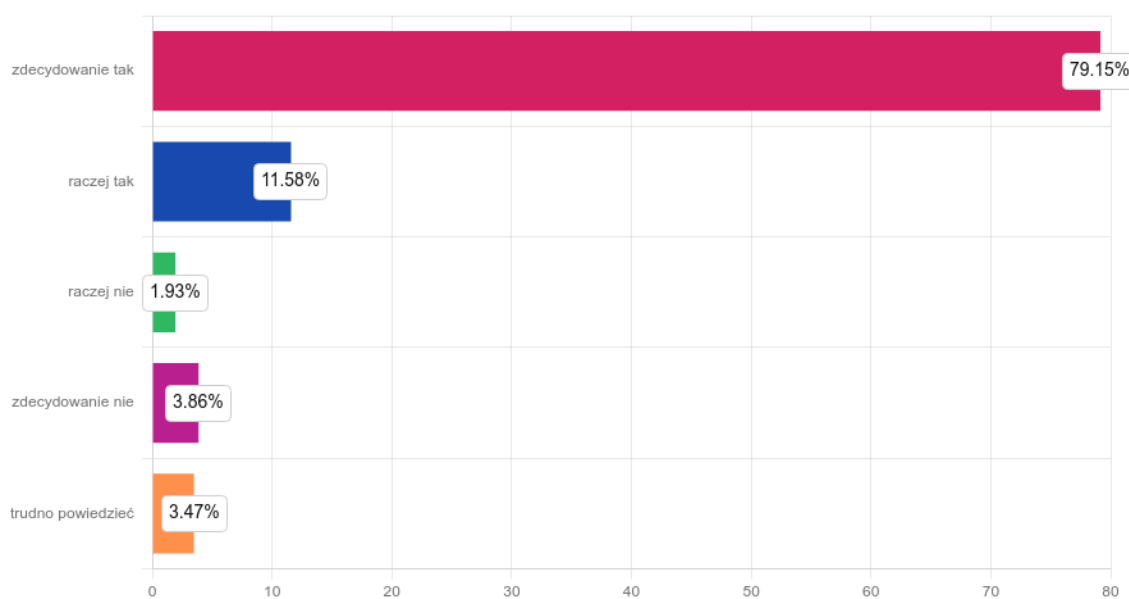
zdecydowanie tak: **79,15%** (205)

raczej tak: **11,58%** (30)

raczej nie: **1,93%** (5)

zdecydowanie nie: **3,86%** (10)

trudno powiedzieć: **3,47%** (9)

Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 79,15% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 11,58%. Rzadziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zdecydowanie nie”- zaznaczyło ją 3,86% respondentów, „trudno powiedzieć”- wskazało ją 3,47% badanych oraz odpowiedź „raczej nie”- wskazało ją 1,93% ankietowanych uczniów.

4. 5. Problem przemocy

Przemoc wśród dzieci i młodzieży jest poważnym problemem społecznym, który ma negatywne konsekwencje zarówno dla jednostek, jak i dla społeczeństwa jako całości. Przemoc może przybierać różne formy, takie jak fizyczne, psychiczne, werbalne i emocjonalne oraz może mieć miejsce w różnych środowiskach, takich jak rodzina, szkoła, grupy rówieśnicze czy Internet. Przemoc wśród dzieci i młodzieży wynika z wielu czynników. Często jest ona wynikiem niewłaściwego wzoru zachowań w rodzinie, gdzie dziecko może być świadkiem przemocy między rodzicami lub być bezpośrednim celem przemocy. Nieodpowiednia edukacja rodziców, brak umiejętności wychowawczych czy problematyczne relacje rodzinne mogą przyczynić się do pojawienia się przemocy w życiu dziecka. Innym istotnym czynnikiem wpływającym na przemoc wśród dzieci i młodzieży jest narażenie na negatywne wzorce zachowań i agresję w środowisku szkolnym. Przemoc rówieśnicza, znana również jako bullying¹¹, może prowadzić do fizycznych i emocjonalnych obrażeń, a także wywoływać negatywne konsekwencje psychologiczne, takie jak depresja, lęk czy obniżona samoocena. W ostatnich latach, z powodu rozwoju technologii, przemoc wśród dzieci i młodzieży w świecie wirtualnym stała się również poważnym zagrożeniem. Cyberprzemoc, czyli agresywne zachowania online, takie jak hejt, wyśmiewanie, szantaż czy rozpowszechnianie poufnych informacji, może mieć trwałe i szkodliwe skutki dla ofiar. Przemoc wśród dzieci i młodzieży ma negatywne konsekwencje zarówno dla ofiar, jak i dla sprawców. Ofiary doświadczają nie tylko krótkoterminowych obrażeń fizycznych i emocjonalnych, ale również mogą mieć trudności w funkcjonowaniu społecznym, edukacyjnym i rozwojowym. Przemoc może prowadzić do izolacji społecznej, problemów zdrowotnych, trudności w nauce i zaburzeń psychicznych.

¹¹ Słowo *bullying* po polsku oznacza zastraszanie, nękanie, prześladowanie.

Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy: **71,81%** (186)

depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne: **54,83%** (142)

problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców: **28,96%** (75)

problemy rodzinne: **54,83%** (142)

zazdrość/zaborczość: **50,58%** (131)

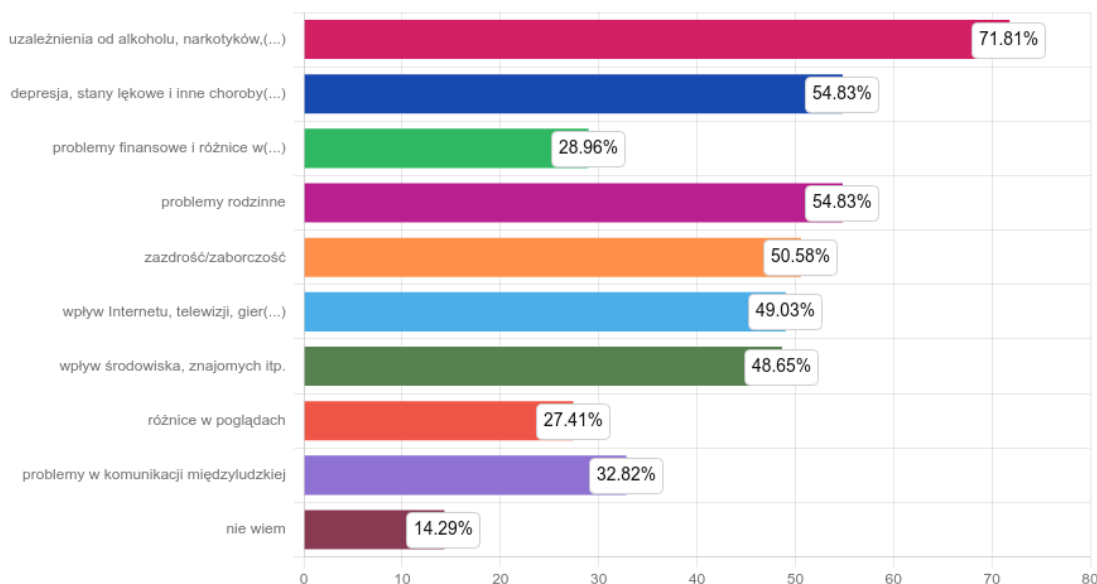
wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.: **49,03%** (127)

wpływ środowiska, znajomych itp.: **48,65%** (126)

różnice w poglądach: **27,41%** (71)

problemy w komunikacji międzyludzkiej: **32,82%** (85)

nie wiem: **14,29%** (37)

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - 71,81% osób oraz „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” oraz „problemy rodzinne” - po 54,83% badanych. Rzadziej wskazywano na: „zazdrość/zaborczość” - 50,58% osób, „wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych, itp.” - 49,03% respondentów, „wpływ środowiska, znajomych, itp.” - 48,65% ankietowanych, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 32,82% respondentów, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 28,96% osób, „różnice w poglądach” - 27,41% ankietowanych uczniów, „nie wiem” - 14,29% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **39%** (101)

nie: **61%** (158)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 61,00% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 39,00% badanych uczniów.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **1,98%** (2)

tata/opiekun: **6,93%** (7)

siostra: **20,79%** (21)

brat: **25,74%** (26)

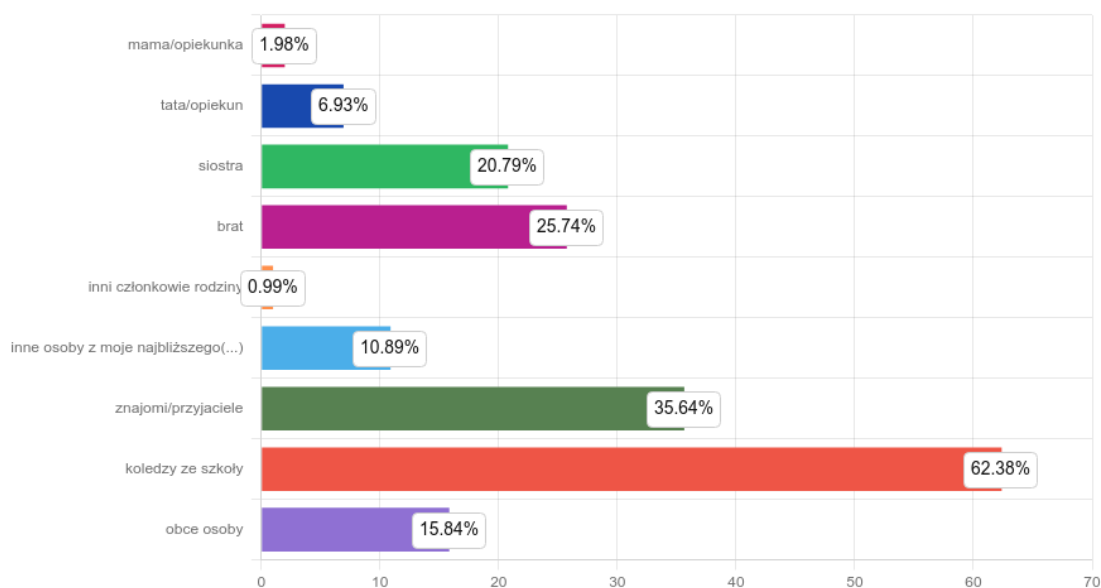
inni członkowie rodziny: **0,99%** (1)

inne osoby z mojego najbliższego otoczenia: **10,89%** (11)

znajomi/przyjaciele: **35,64%** (36)

koledzy ze szkoły: **62,38%** (63)

obce osoby: **15,84%** (16)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 62,38% osób oraz „znajomi/przyjaciele” - 35,64% badanych. Rzadziej wskazywano na: „brat” - 25,74% badanych uczniów, „siostra” - 20,79% osób, „obce osoby” - 15,84% respondentów, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 10,89% ankietowanych, „tata/opiekun” - 6,93% respondentów, „mama/opiekunka” - 1,98% osób, „inni członkowie rodziny” - 0,99% ankietowanych uczniów.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

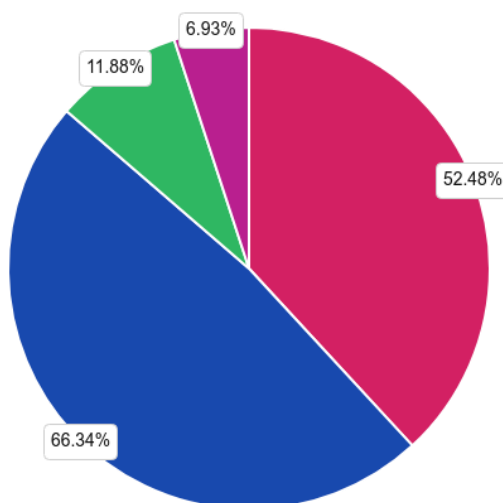
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. : **52,48%**
(53)

ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **66,34%** (67)

ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **11,88%** (12)

ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **6,93%** (7)

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał, itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 66,34% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział, itp.” - 52,48% uczniów, „ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - 11,88% ankietowanych uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - w ten sposób wskazywało 6,93% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **8,91%** (9)

narkotyków: **2,97%** (3)

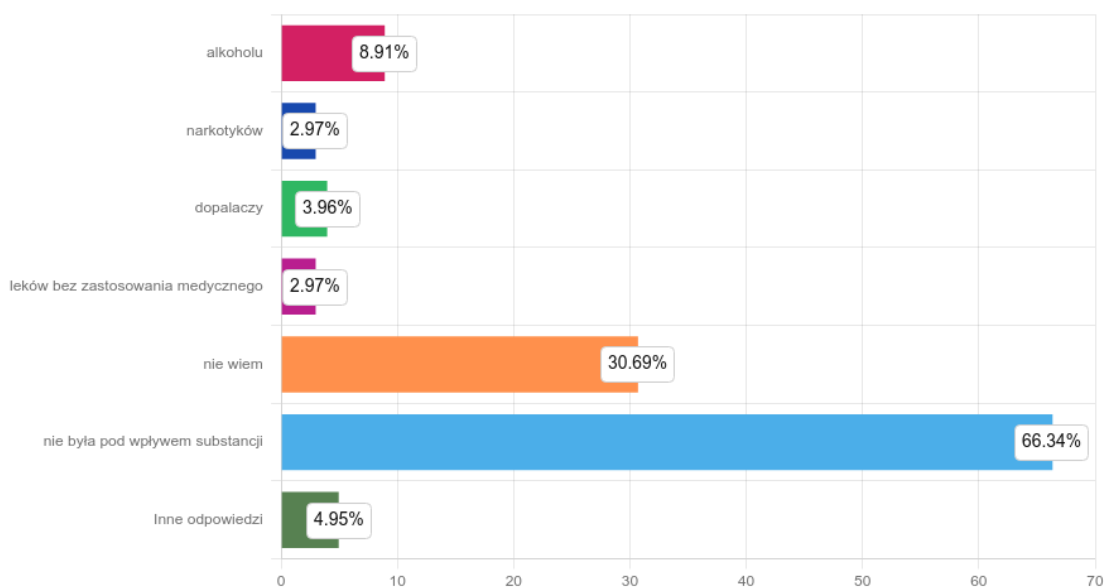
dopalaczy: **3,96%** (4)

leków bez zastosowania medycznego: **2,97%** (3)

nie wiem: **30,69%** (31)

nie była pod wpływem substancji: **66,34%** (67)

Inne odpowiedzi: **4,95%** (5)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub nieczytelna odpowiedź) (3),
- alkoholik,
- kreatyny.

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie była pod wpływem substancji” - 66,34% osób oraz „nie wiem” - 30,69% badanych. Rzadziej wskazywano na: „alkoholu” - 8,91% badanych uczniów, „Inne odpowiedzi” - 4,95% osób, „dopalaczy” - 3,96% respondentów, „narkotyków” - 2,97% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **30,12%** (78)

nie: **69,88%** (181)

Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 69,88% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „tak ” została wskazana przez 30,12% badanych uczniów.

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **2,56%** (2)

taty/opiekuna: **2,56%** (2)

siostry: **23,08%** (18)

brata: **29,49%** (23)

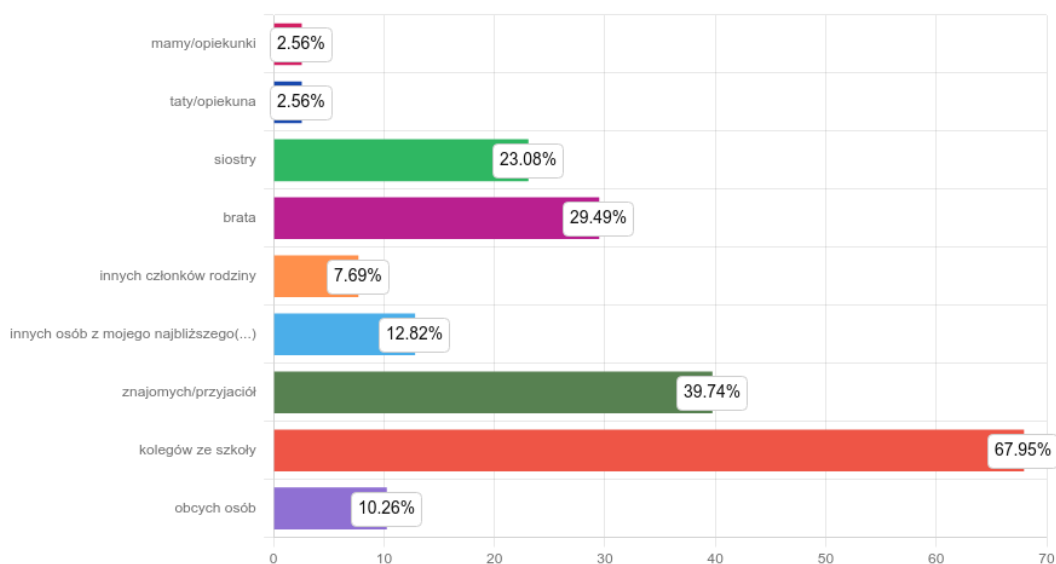
innych członków rodziny: **7,69%** (6)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **12,82%** (10)

znajomych/przyjaciół: **39,74%** (31)

kolegów ze szkoły: **67,95%** (53)

obcych osób: **10,26%** (8)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 67,95% osób oraz „znajomych/przyjaciół” wybrało ją 39,74% badanych. Rzadziej wskazywano na: „brata” - 29,49% badanych uczniów, „siostry” - 23,08% osób, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 12,82% respondentów, „obcych osób” - 10,26% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 7,69% respondentów, „mamy/opiekunki” oraz „taty/opiekuna” – po 2,56% uczniów.

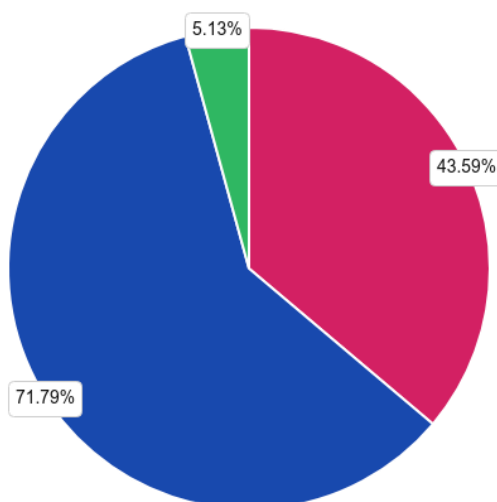
Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.: **43,59%** (34)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **71,79%** (56)

dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **5,13%** (4)

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś, itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 71,79% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś, itp.” - 43,59% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 5,13% ankietowanych uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: **47,88%** (124)

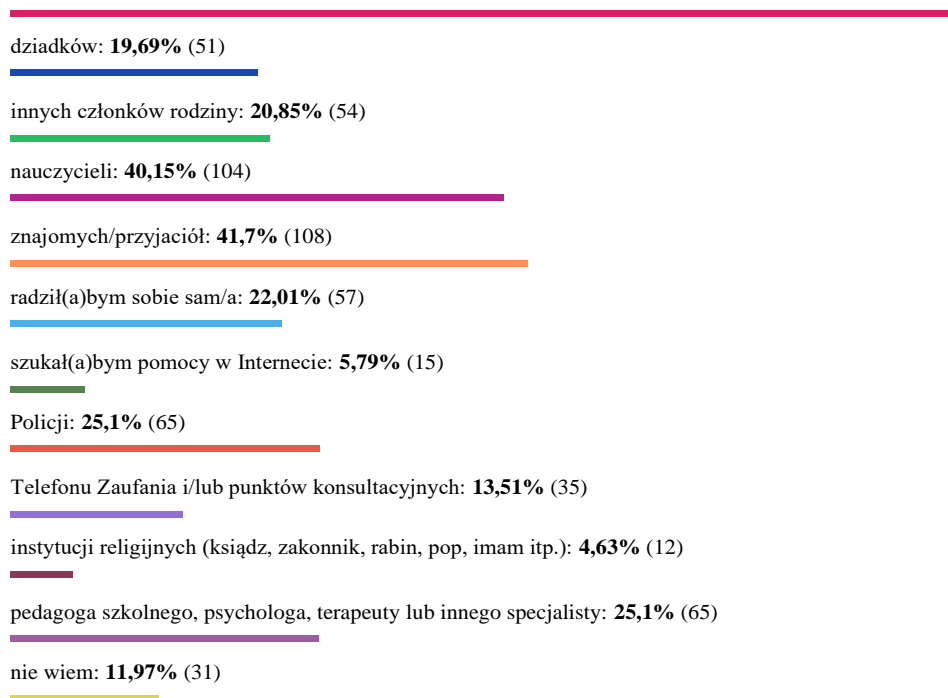
nie: **15,44%** (40)

nie wiem: **36,68%** (95)

Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „tak” - takiej odpowiedzi udzieliło 47,88%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „nie wiem” - 36,68% uczniów oraz „nie” - 15,44% badanych.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

rodziców/opiekunów: **76,83%** (199)

dziadków: **19,69%** (51)

innych członków rodziny: **20,85%** (54)

nauczycieli: **40,15%** (104)

znajomych/przyjaciół: **41,7%** (108)

radził(a)był sobie sam/a: **22,01%** (57)

szukał(a)był pomocy w Internecie: **5,79%** (15)

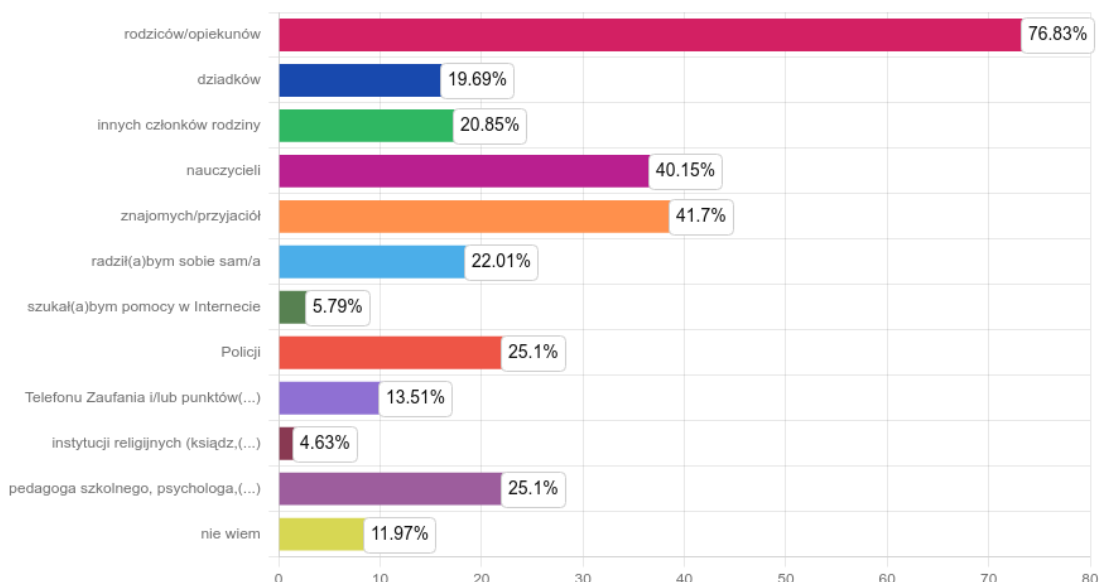
Policji: **25,1%** (65)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **13,51%** (35)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **4,63%** (12)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **25,1%** (65)

nie wiem: **11,97%** (31)

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 76,83% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „znajomych/przyjaciół” - 41,70% osób, „nauczycieli” - 40,15% badanych, „Policji”, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - po 25,10% ankietowanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 22,01% badanych, „innych członków rodziny” - 20,85% badanych uczniów, „dziadków” - 19,69% uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 13,51% respondentów, „nie wiem” - 11,97% badanych uczniów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 5,79% ankietowanych oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam, itp.)” - 4,63% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **66,41%** (172)

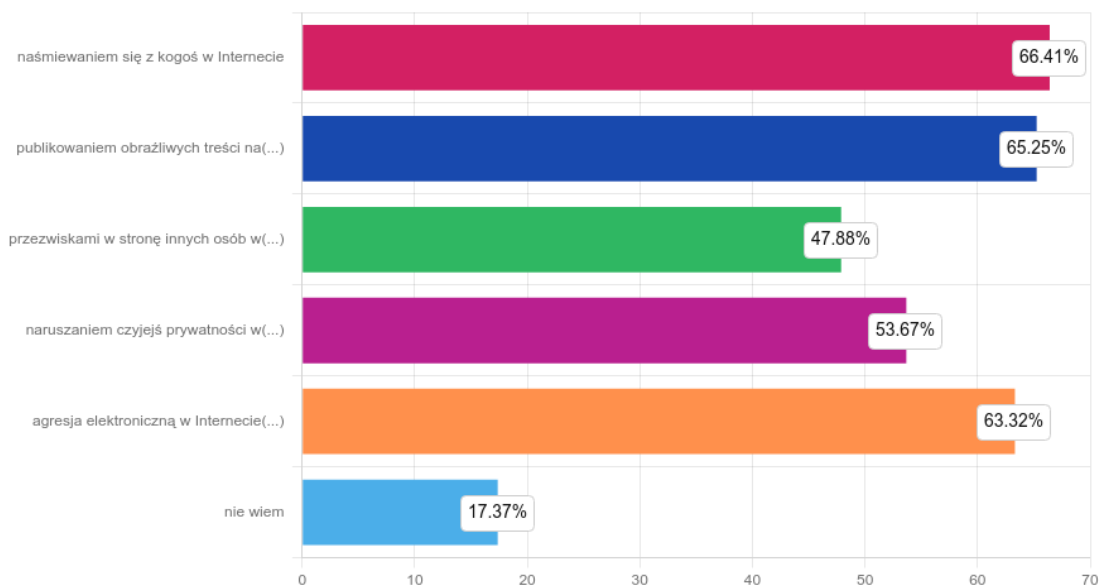
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **65,25%** (169)

przezwoiskami w stronę innych osób w Internecie: **47,88%** (124)

naruszaniem czyjejś prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **53,67%** (139)

agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **63,32%** (164)

nie wiem: **17,37%** (45)

Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 66,41% uczniów oraz „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 65,25% osób. Rzadziej wskazywano na: „agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem, itp.)” - 63,32% badanych uczniów, „naruszaniem czyjejś prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści, itp.)” - 53,67% osób, „przezwoiskami w stronę innych osób w Internecie” - 47,88% respondentów oraz „nie wiem” - 17,37% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **27,41%** (71)

podszycanie się: **11,58%** (30)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **7,72%** (20)

wyłudzenie pieniędzy: **7,34%** (19)

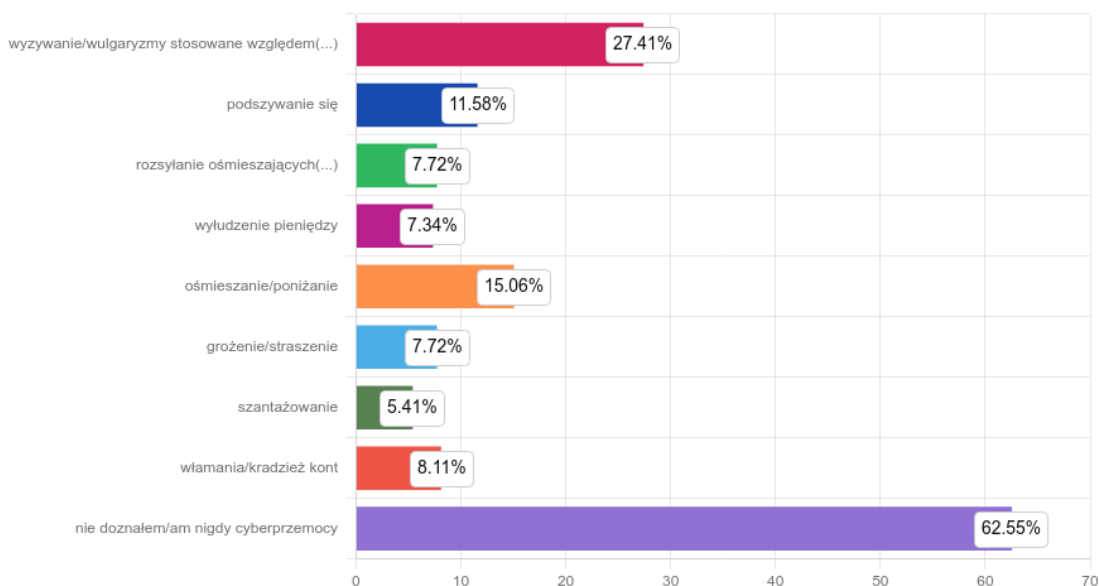
ośmieszanie/poniżanie: **15,06%** (39)

grożenie/straszenie: **7,72%** (20)

szantażowanie: **5,41%** (14)

włamanie/kradzież kont: **8,11%** (21)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **62,55%** (162)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 62,55% uczniów oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 27,41% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 15,06% uczniów, „podszycanie się” - 11,58% osób, „włamanie/kradzież kont” - 8,11% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 7,72% uczniów, „grożenie/straszenie” - 7,72% respondentów, „wyłudzenie pieniędzy” - 7,34% osób oraz „szantażowanie” - 5,41%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **9,27%** (24)

podszycanie się: **5,02%** (13)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **1,93%** (5)

wyłudzenie pieniędzy: **3,09%** (8)

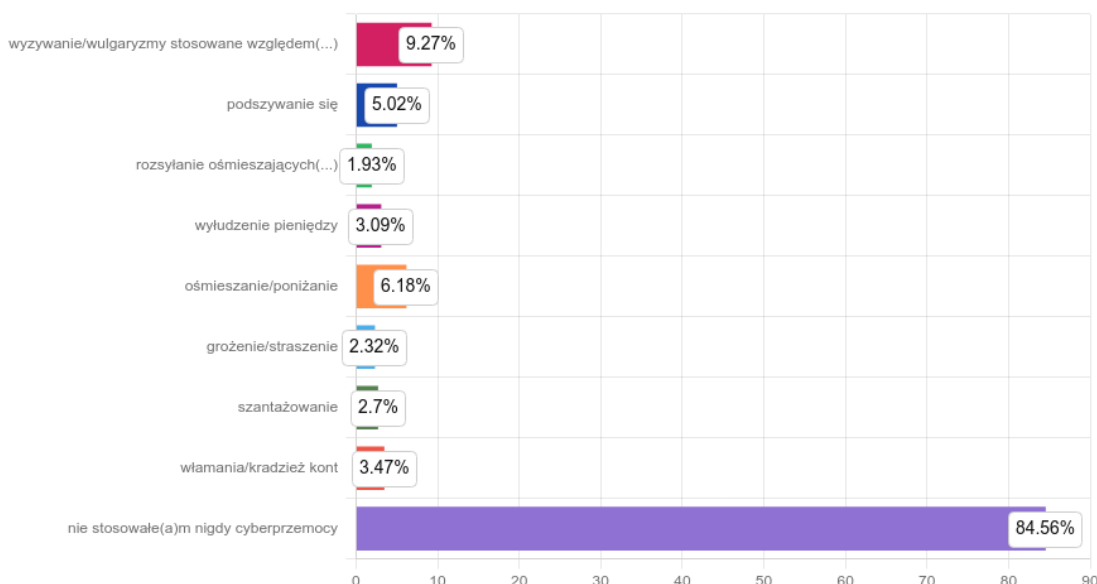
ośmieszanie/poniżanie: **6,18%** (16)

grożenie/straszenie: **2,32%** (6)

szantażowanie: **2,7%** (7)

włamania/kradzież kont: **3,47%** (9)

nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **84,56%** (219)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 84,56% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 9,27% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 6,18% badanych uczniów, „podszycanie się” - 5,02% osób, „włamania/kradzież kont” - 3,47% respondentów, „wyłudzenie pieniędzy” - 3,09% ankietowanych, „szantażowanie” - 2,7% respondentów, „grożenie/straszenie” - 2,32% osób oraz „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 1,93% ankietowanych uczniów.

4. 6. Problem uzależnień behavioralnych

Uzależnienia behawioralne wśród dzieci i młodzieży stanowią rosnący problem zdrowotny i społeczny. Uzależnienia tego rodzaju dotyczą zachowań, które wywołują silną potrzebę powtarzania i kontynuowania, pomimo negatywnych konsekwencji. Mimo, że często mówimy o uzależnieniach w kontekście substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki czy alkohol, uzależnienia behawioralne dotyczą pewnych czynności, które wywołują natychmiastową nagrodę lub przyjemność. Jednym z najbardziej powszechnych uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży jest uzależnienie od technologii, zwłaszcza od smartfonów, tabletów i komputerów. Nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych może prowadzić do uzależnienia od gier komputerowych, mediów społecznościowych, strumieniowania filmów czy innych form rozrywki dostępnych online. To z kolei może negatywnie wpływać na rozwój społeczny, edukacyjny i zdrowotny dzieci i młodzieży, prowadząc do izolacji społecznej, problemów emocjonalnych, zaburzeń snu i obniżonej wydajności szkolnej.

Innym uzależnieniem behawioralnym jest uzależnienie od hazardu. Gry hazardowe, zarówno tradycyjne, jak i dostępne online, mogą prowadzić do silnej potrzeby kontynuowania tej czynności, pomimo konsekwencji finansowych, społecznych i emocjonalnych. Młodzież może być szczególnie narażona na ryzyko uzależnienia od hazardu ze względu na łatwy dostęp do gier losowych, reklamy promujące hazard oraz presję społeczną. Inne formy uzależnień behawioralnych obejmują uzależnienie od jedzenia (nadużywanie jedzenia, anoreksja, bulimia), czy też uzależnienie od zakupów (zakupoholizm). Każde z tych uzależnień ma swoje unikalne cechy i konsekwencje, ale wszystkie wpływają negatywnie na jakość życia dzieci i młodzieży oraz mogą prowadzić do trudności emocjonalnych, relacyjnych i zdrowotnych.

Przyczyny uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży są wielorakie. Czynniki genetyczne, biologiczne, psychologiczne i środowiskowe mogą odgrywać rolę w rozwoju uzależnień. Przykładowo, trudności emocjonalne, niskie poczucie własnej wartości, presja rówieśnicza, trudności w radzeniu sobie z emocjami czy brak odpowiednich umiejętności samokontroli mogą zwiększać ryzyko wystąpienia uzależnień behawioralnych. Ważne jest, aby podejść do problemu uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży w sposób holistyczny. Konieczne jest zapewnienie edukacji dotyczącej zdrowego stylu życia, umiejętności radzenia sobie z presją społeczną, zdrowych relacji interpersonalnych i odpowiednich strategii zarządzania stresem. Również wsparcie ze strony rodziny, szkoły i specjalistów może być niezbędne dla skutecznego radzenia sobie z uzależnieniami behawioralnymi i przywrócenia równowagi w życiu dzieci i młodzieży.

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **22,39%** (58)

nie: **77,61%** (201)

Ankietowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 77,61% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 22,39% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **75,68%** (196)

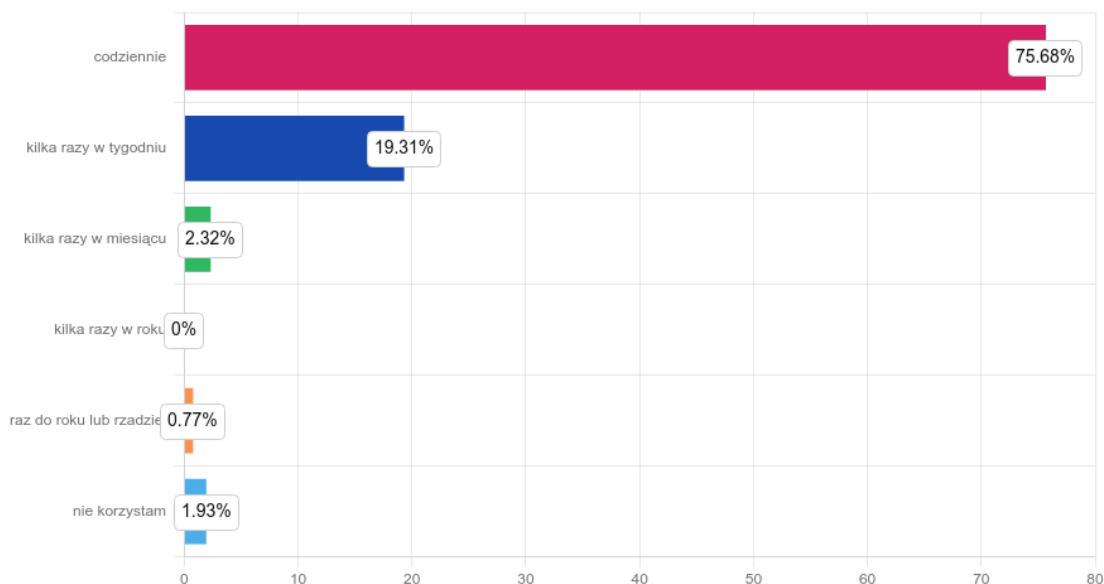
kilka razy w tygodniu: **19,31%** (50)

kilka razy w miesiącu: **2,32%** (6)

kilka razy w roku: **0%** (0)

raz do roku lub rzadziej: **0,77%** (2)

nie korzystam : **1,93%** (5)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 75,68%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 19,31% badanej próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w miesiącu” - 2,32% osób, „nie korzystam ” - 1,93% ankietowanych, „raz do roku lub rzadziej” - 0,77% uczniów.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp. do 1 godz.:

9,14% (18)

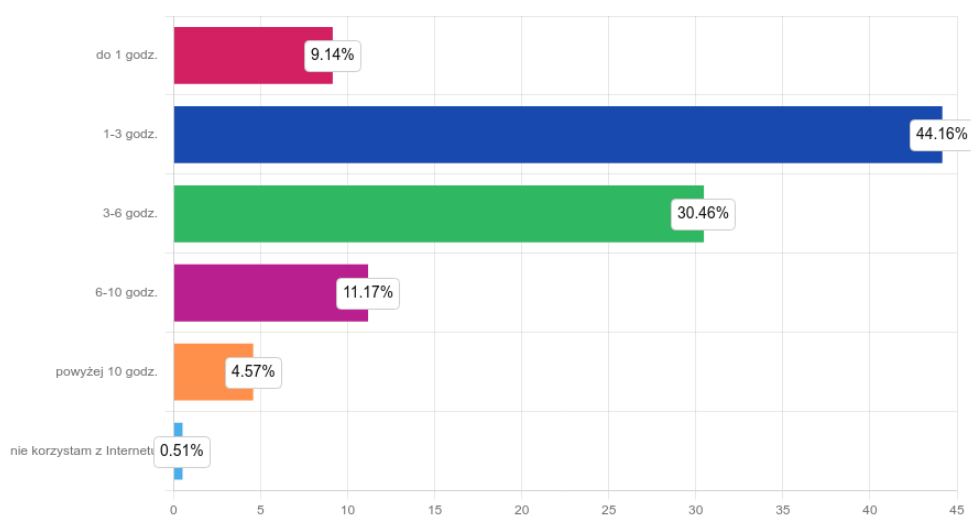
1-3 godz.: **44,16%** (87)

3-6 godz.: **30,46%** (60)

6-10 godz.: **11,17%** (22)

powyżej 10 godz.: **4,57%** (9)

nie korzystam z Internetu: **0,51%** (1)

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 44,16% osób. Druga w kolejności odpowiedź „3-6 godz.” została wybrana przez 30,46% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „6-10 godz.” - 11,17% osób, „do 1 godz.” - 9,14% ankietowanych, „powyżej 10 godz.” - 4,57% uczniów oraz „nie korzystam z Internetu” - 0,51% osób.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **45,85%** (116)

social media (Facebook, X, Instagram, TikTok): **60,87%** (154)

kontakt ze znajomymi: **76,28%** (193)

poznawanie nowych osób: **15,81%** (40)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **72,33%** (183)

sluchanie muzyki: **73,91%** (187)

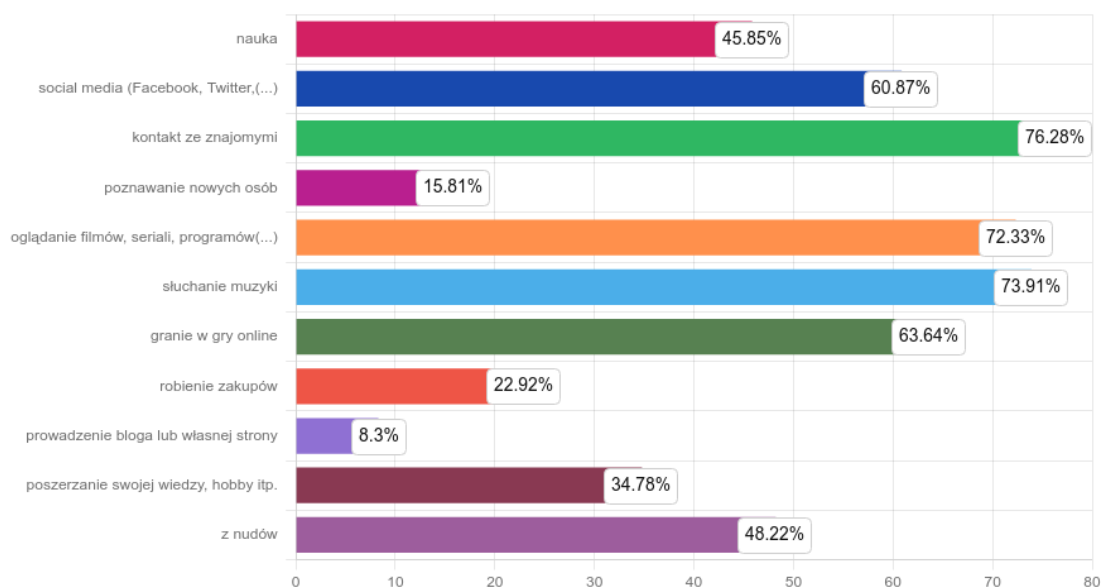
granie w gry online: **63,64%** (161)

robienie zakupów: **22,92%** (58)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **8,3%** (21)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **34,78%** (88)

z nudów: **48,22%** (122)

Głównymi powodami skłaniającymi ankietowanych uczniów do korzystania z nowych mediów jest: „kontakt ze znajomymi” - takiej odpowiedzi udzieliło 76,28% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „sluchanie muzyki” - 73,91%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów, np. na YouTube” - 72,33%, „granie w gry online” - 63,64%, „social media (Facebook, X, Instagram, TikTok)” - 60,87%, „z nudów” - 48,22%, „nauka” - 45,85%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby, itp.” - 34,78%, „robienie zakupów” - 22,92%, „poznawanie nowych osób” - 15,81% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 8,3%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **23,32%** (59)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **13,04%** (33)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **14,23%** (36)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **6,32%** (16)

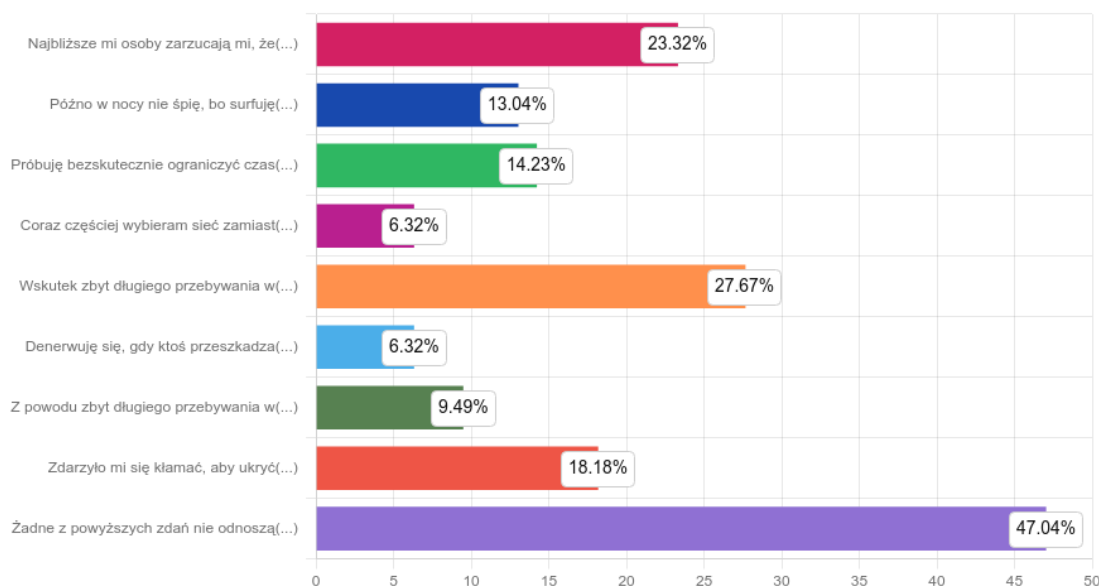
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka): **27,67%** (70)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **6,32%** (16)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **9,49%** (24)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **18,18%** (46)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **47,04%** (119)

Uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka).” 27,67% uczniów, „Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” - 23,32% ankietowanych uczniów, „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.” - 18,18% respondentów oraz „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 14,23%, „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 13,04% uczniów, „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 9,49% badanych uczniów.

Najmniej spośród respondentów tj. 6,32% odpowiedziało "Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie." oraz „Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.". Odpowiedź „żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” - wskazało 47,04% osób.

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet, itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **38,34%** (97)

nie: **53,75%** (136)

nie wiem: **7,91%** (20)

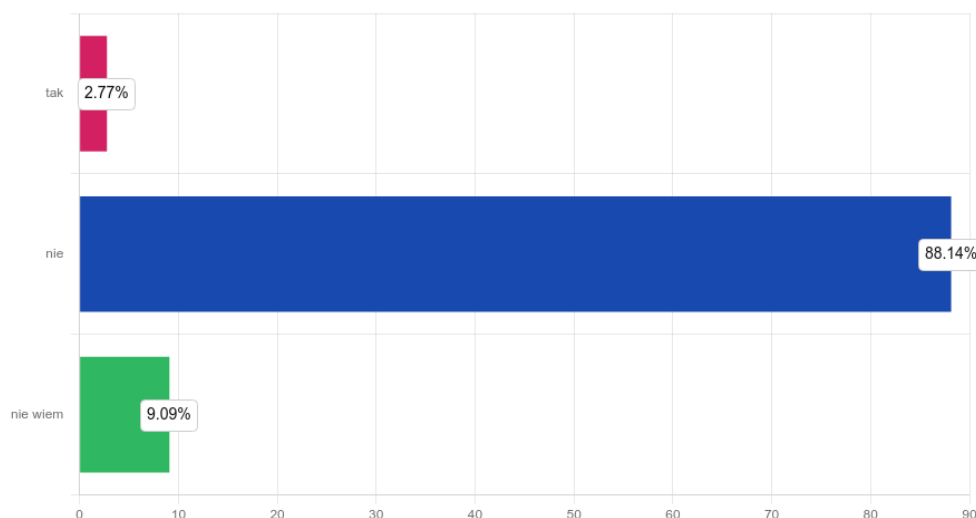
Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 53,75% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 38,34% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 7,91% badanych uczniów.

Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **2,77%** (7)

nie: **88,14%** (223)

nie wiem: **9,09%** (23)

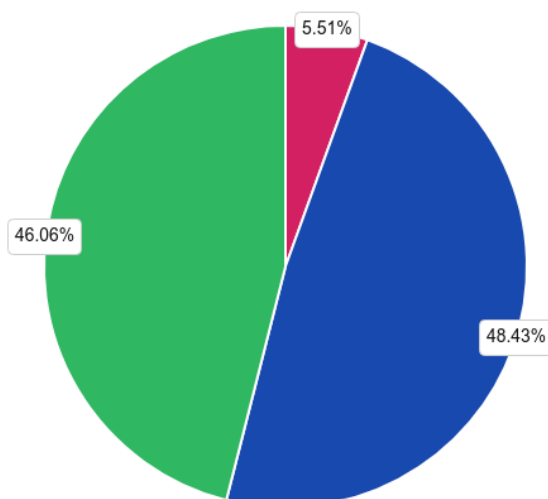
Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniliby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 88,14% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 9,09% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 2,77% uczniów.

Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **5,51%** (14)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego: **48,43%** (123)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **46,06%** (117)

Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego” - wybrało ją 48,43%. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 46,06% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 5,51% ankietowanych uczniów.

Czy czułeś się kiedykolwiek odrzucony przez innych (dyskryminowany) ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych, takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **19,38%** (50)

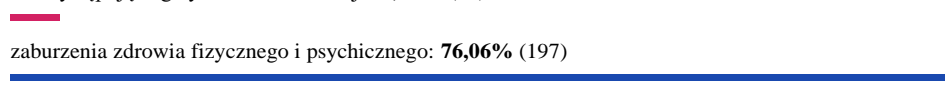
nie: **80,62%** (208)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 80,62% spośród 258 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 19,38% badanych uczniów, tj. 50 osób.

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **3,86%** (10)

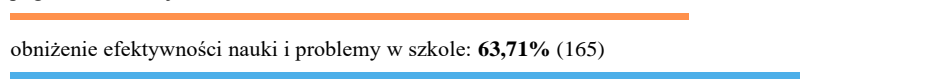
zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **76,06%** (197)

nieodpowiednie towarzystwo: **58,3%** (151)

pogorszenie relacji rodzinnych: **66,02%** (171)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **55,21%** (143)

obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **63,71%** (165)

poważne kłopoty finansowe: **48,65%** (126)

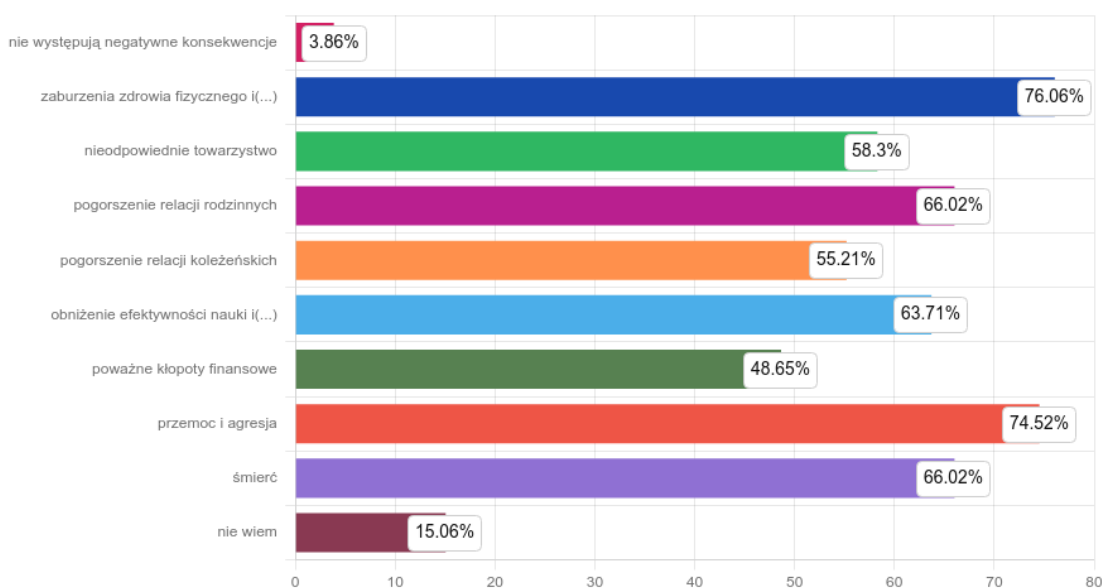

przemoc i agresja: **74,52%** (193)

śmierć: **66,02%** (171)

nie wiem: **15,06%** (39)

Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” 76,06%, „przemoc i agresja” - 74,52%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 66,02%, „śmierć” - 66,02%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 63,71%, „nieodpowiednie towarzystwo” - 58,3%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 55,21%, „poważne kłopoty finansowe” - 48,65%, „nie wiem” - 15,06% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 3,86%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodzeństwo: **11,97%** (31)

rodzice: **57,53%** (149)

nauczyciele: **32,82%** (85)

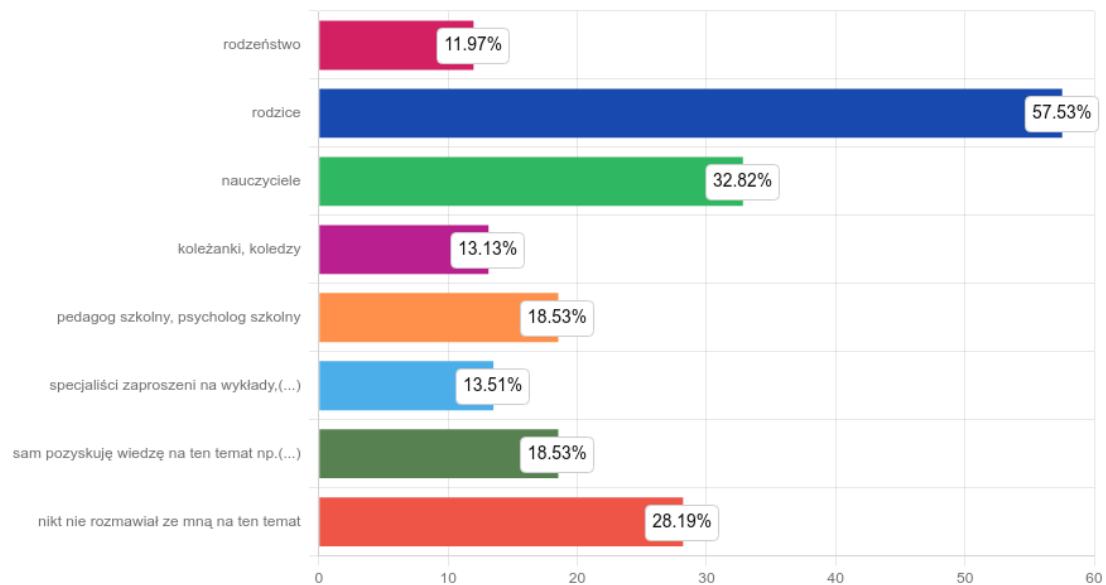
koleżanki, koledzy: **13,13%** (34)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **18,53%** (48)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **13,51%** (35)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **18,53%** (48)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **28,19%** (73)

Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „rodzice” - 57,53%, „nauczyciele” - 32,82%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 28,19%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” oraz „sam pozyskuję wiedzę na ten temat, np. z Internetu i telewizji” – po 18,53%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 13,51%, „koleżanki, koledzy” - 13,13%, „rodzeństwo” - 11,97%.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

rodziców/opiekunów: **67,95%** (176)

dziadków: **15,83%** (41)

innych członków rodziny: **18,53%** (48)

nauczycieli: **11,58%** (30)

znajomych/przyjaciół: **26,25%** (68)

radził(a)bym sobie sam/a: **15,44%** (40)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **10,42%** (27)

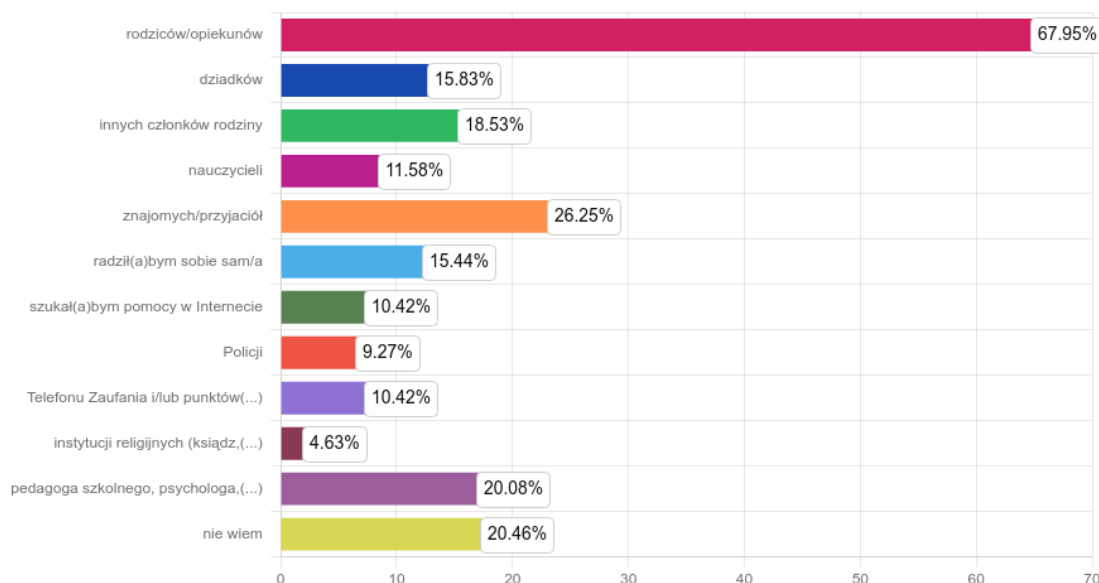
Policji: **9,27%** (24)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **10,42%** (27)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **4,63%** (12)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **20,08%** (52)

nie wiem: **20,46%** (53)

Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 67,95% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „znajomych/przyjaciół” - 26,25% osób, „nie wiem” - 20,46% badanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 20,08% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 18,53% ankietowanych, „dziadków” - 15,83% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 15,44% badanych uczniów,

„nauczycieli” - 11,58% uczniów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 10,42% respondentów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 10,42% badanych uczniów, „Policji” - 9,27% ankietowanych oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam, itp.)” - 4,63% badanych.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **22,01%** (57)

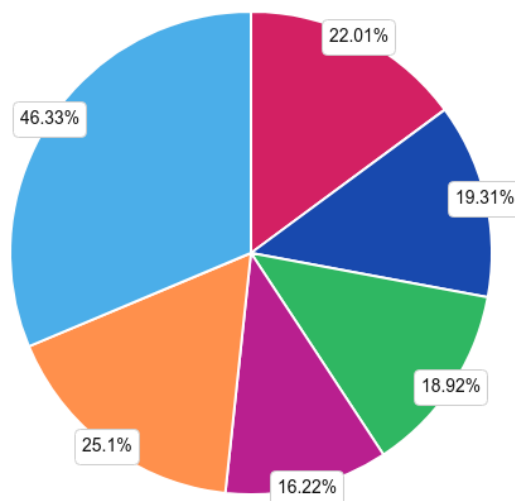
pogadanki z wychowawcą : **19,31%** (50)

spektakl lub musical profilaktyczny: **18,92%** (49)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **16,22%** (42)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **25,1%** (65)

nie brakuje żadnych: **46,33%** (120)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie brakuje żadnych” - takiej odpowiedzi udzieliło 46,33% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych” - 25,1%, „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” 22,01%, „pogadanki z wychowawcą ” - 19,31% oraz „spektakl lub musical profilaktyczny” - 18,92%. Najmniej uczniów (16,22%) wybrało odpowiedź „zajęcia z przedstawicielem Policji”.

Jak oceniasz swoją szkołę?

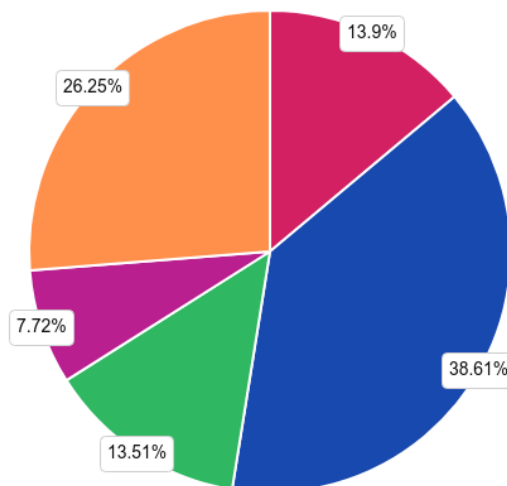
bardzo dobrze: **13,9%** (36)

dobrze: **38,61%** (100)

źle: **13,51%** (35)

bardzo źle: **7,72%** (20)

trudno powiedzieć: **26,25%** (68)

Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 38,61% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - 26,25% osób, „bardzo dobrze” - 13,9% uczniów, „źle” 13,51% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „bardzo źle” wskazało ją 7,72% uczniów.

Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **54,83%** (142)

nie: **12,74%** (33)

trudno powiedzieć: **20,85%** (54)

nie wiem: **11,58%** (30)

Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 54,83%. Natomiast 20,85% uczniów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, odpowiedź „nie” wskazało - 12,74% uczniów, a „nie wiem” - 11,58% badanych.

Jak oceniasz samego/ą siebie?

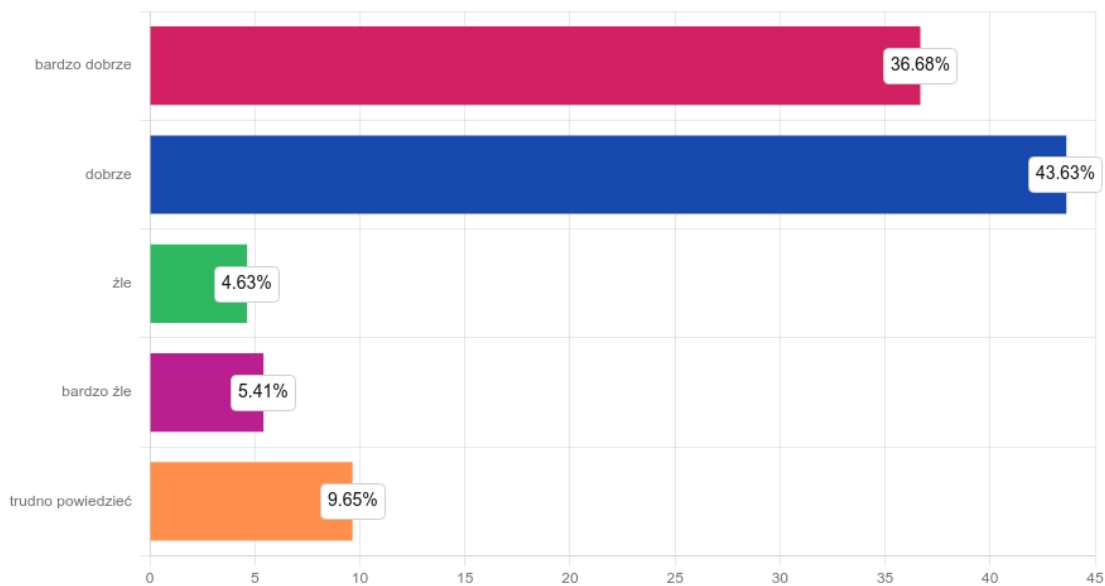
bardzo dobrze: **36,68%** (95)

dobrze: **43,63%** (113)

źle: **4,63%** (12)

bardzo źle: **5,41%** (14)

trudno powiedzieć: **9,65%** (25)

Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - 43,63%, „bardzo dobrze” - 36,68%, „trudno powiedzieć” - 9,65%, „bardzo źle” - 5,41% oraz „źle” - 4,63%.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś/mogłabyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **87,26%** (226)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **70,27%** (182)

dziadkowie: **30,12%** (78)

rodzeństwo: **42,47%** (110)

inni członkowie rodziny: **22,01%** (57)

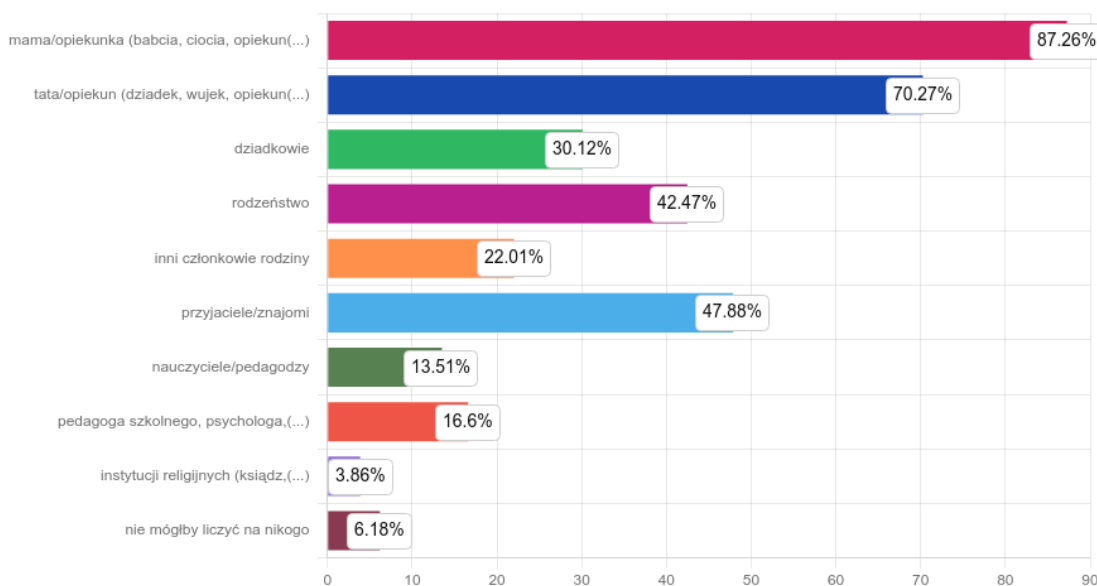
przyjaciele/znajomi: **47,88%** (124)

nauczyciele/pedagodzy: **13,51%** (35)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **16,6%** (43)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **3,86%** (10)

nie mógłbym liczyć na nikogo: **6,18%** (16)

W razie problemów w swoim życiu, uczniowie zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny, itp.)” - 87,26% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny, itp.)” - 70,27% osób, „przyjaciele/znajomi” - 47,88% badanych, „rodzeństwo” - 42,47% badanych uczniów, „dziadkowie” - 30,12% ankietowanych, „inni członkowie rodziny” - 22,01% badanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 16,6% badanych uczniów, „nauczyciele/pedagodzy” - 13,51% uczniów, „nie mógłbym liczyć na nikogo” - 6,18% respondentów oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 3,86% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **56,76%** (147)

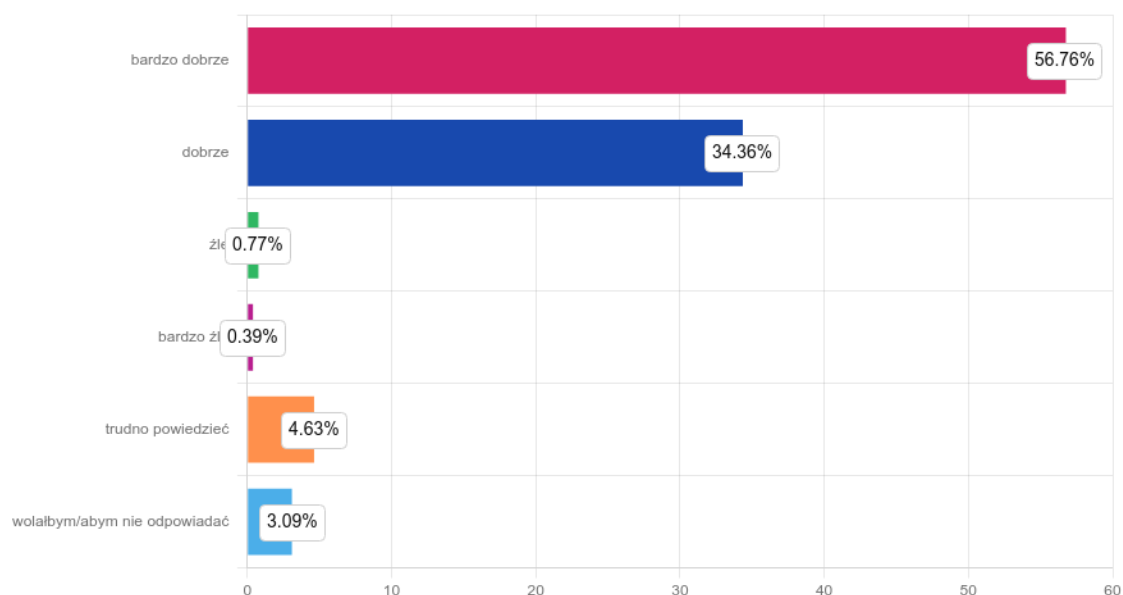
dobrze: **34,36%** (89)

źle: **0,77%** (2)

bardzo źle: **0,39%** (1)

trudno powiedzieć: **4,63%** (12)

wolałbym/abym nie odpowiadać : **3,09%** (8)

Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „bardzo dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 56,76% osób. Druga w kolejności odpowiedź „dobrze” została wybrana 34,36% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - 4,63% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 3,09% uczniów, „źle” - 0,77% badanych uczniów. Najmniej spośród respondentów - 0,39% wskazało odpowiedź „bardzo źle”.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **21,62%** (56)

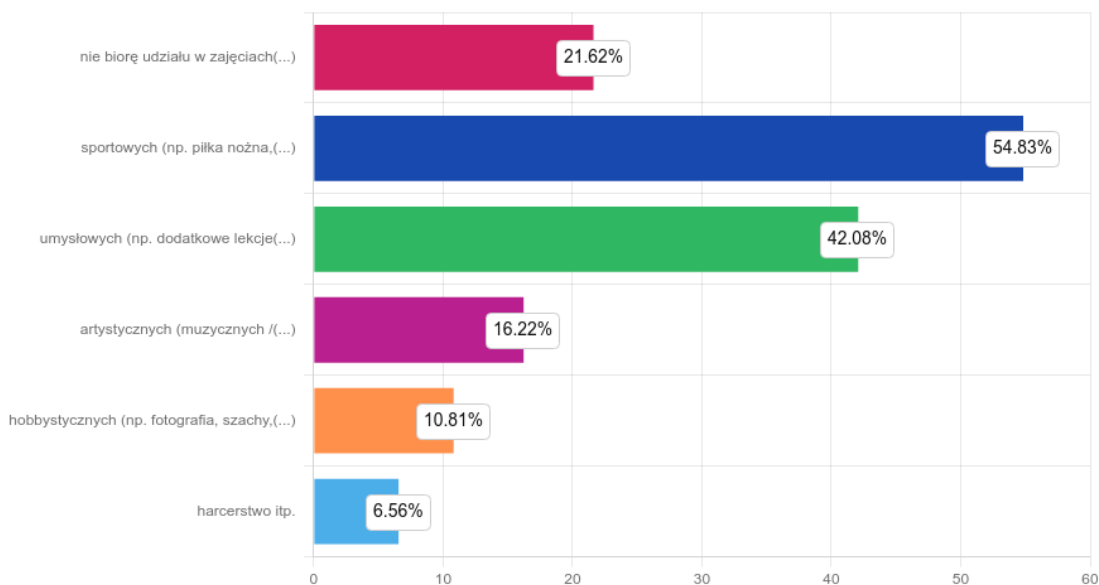
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.): **54,83%** (142)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.): **42,08%** (109)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **16,22%** (42)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **10,81%** (28)

harcerstwo itp.: **6,56%** (17)

Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki, itp.)” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 54,83%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe, itp.)” - 42,08% uczniów, „nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych” - 21,62% osób, „artystycznych (muzycznych/plastycznych/teatralnych i aktorskich)” - 16,22% badanych, „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina, itp.)” - 10,81% badanych uczniów oraz „harcerstwo, itp.” - 6,56% ankietowanych.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **84,94%** (220)

nie: **15,06%** (39)

Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 84,94% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 15,06% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

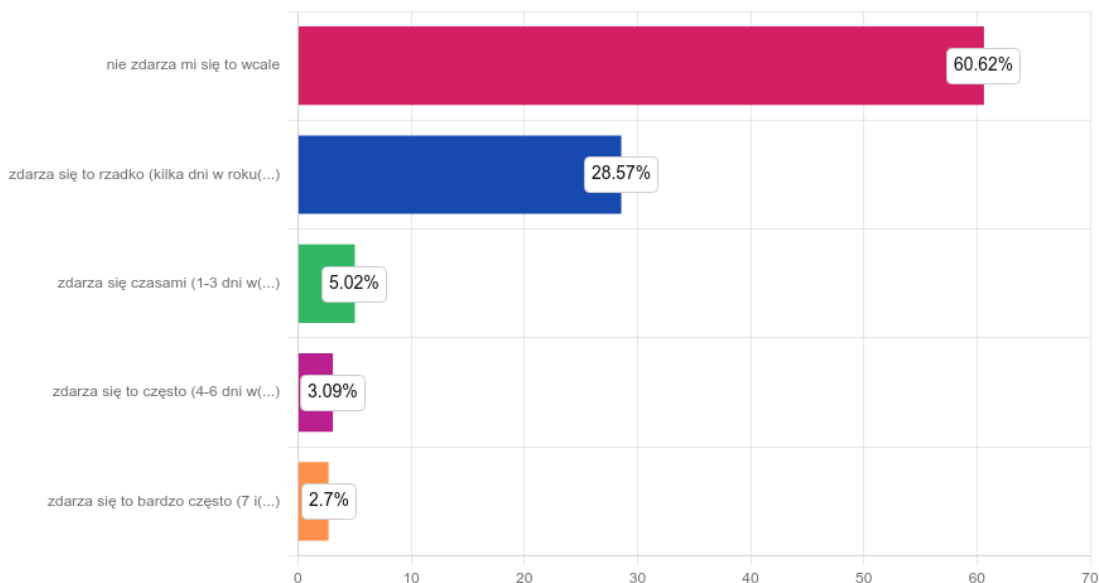
nie zdarza mi się to wcale: **60,62%** (157)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **28,57%** (74)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **5,02%** (13)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **3,09%** (8)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **2,7%** (7)

Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 60,62% uczniów. W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” 28,57%, „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” 5,02%, „zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu)” 3,09% oraz „zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu)” 2,7%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

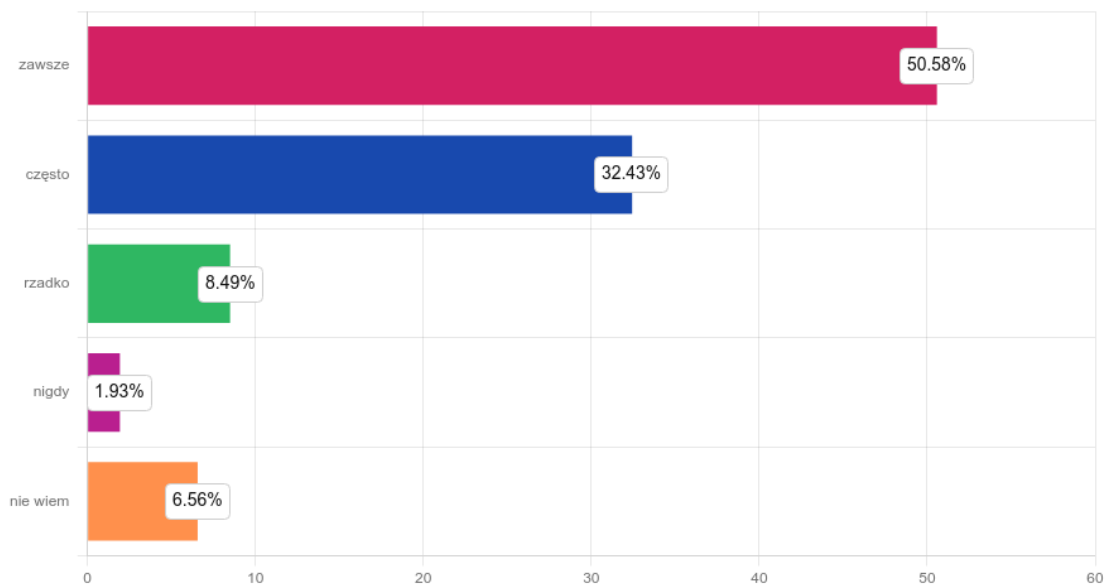
zawsze: 50,58% (131)

często: 32,43% (84)

rzadko: 8,49% (22)

nigdy: 1,93% (5)

nie wiem: 6,56% (17)

Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 50,58% ankietowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 32,43% osób, „rzadko” 8,49% uczniów, „nie wiem” - 6,56% osób oraz „nigdy” - 1,93% respondentów.

Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: **86,87%** (225)

tylko mama/opiekunka: **6,56%** (17)

tylko tata/opiekun: **1,16%** (3)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **5,41%** (14)

Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 86,87%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 6,56% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 5,41% osób oraz „tylko tata/opiekun” - 1,16% badanych.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

bardzo dobrze: **44,4%** (115)

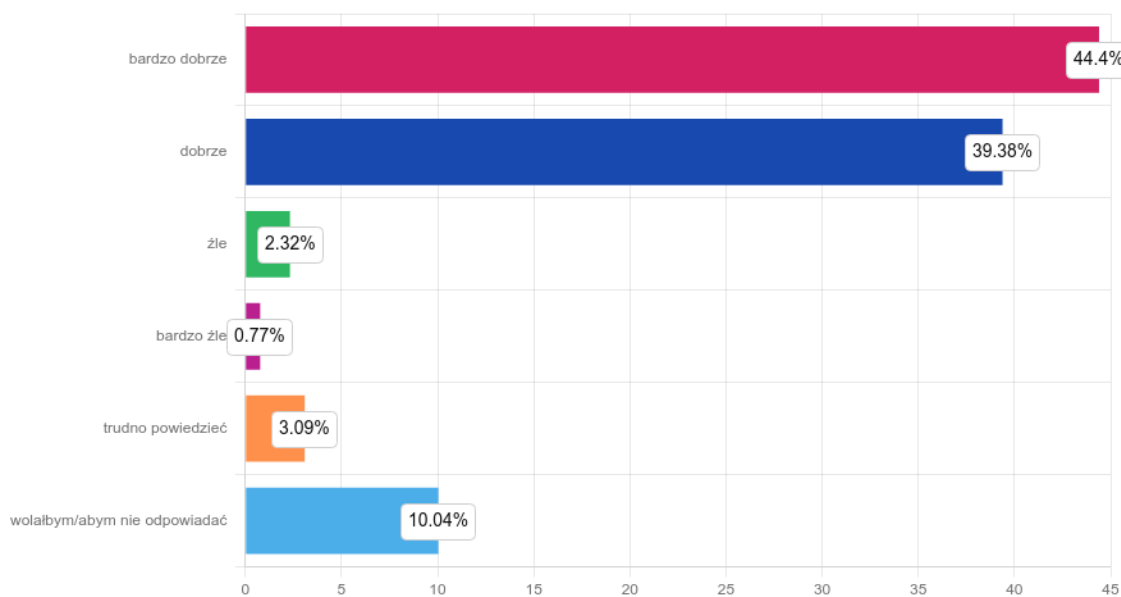
dobrze: **39,38%** (102)

źle: **2,32%** (6)

bardzo źle: **0,77%** (2)

trudno powiedzieć: **3,09%** (8)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **10,04%** (26)

Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - taką odpowiedź wskazało 44,4% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - 39,38% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 10,04% uczniów, „trudno powiedzieć” - 3,09% respondentów, „źle” - 2,32% osób. Najmniej uczniów (0,77%) wybrało odpowiedź „bardzo źle”.

5. Badanie uczniów klas 7-8 szkół podstawowych oraz klas 1-4 liceum ogólnokształcącego

5. 1. Charakterystyka respondentów

Poniższe pytania w metryczce są podzielone na odpowiedzi uczniów klas 7-8 oraz osobno uczniów klas ponadpodstawowych.

Do jakiej szkoły uczęszczasz?

do szkoły podstawowej: **71,12%** (165)

do szkoły ponadpodstawowej (liceum, szkoły branżowe, itp.): **28,88%** (67)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „do szkoły podstawowej” - wybrało ją 71,12% badanych uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „do szkoły ponadpodstawowej (liceum, technikum, szkoły branżowe, itp.)” została wskazana przez 28,88% badanych uczniów.

Twoja klasa:

VII: **63,64%** (105)

VIII: **36,36%** (60)

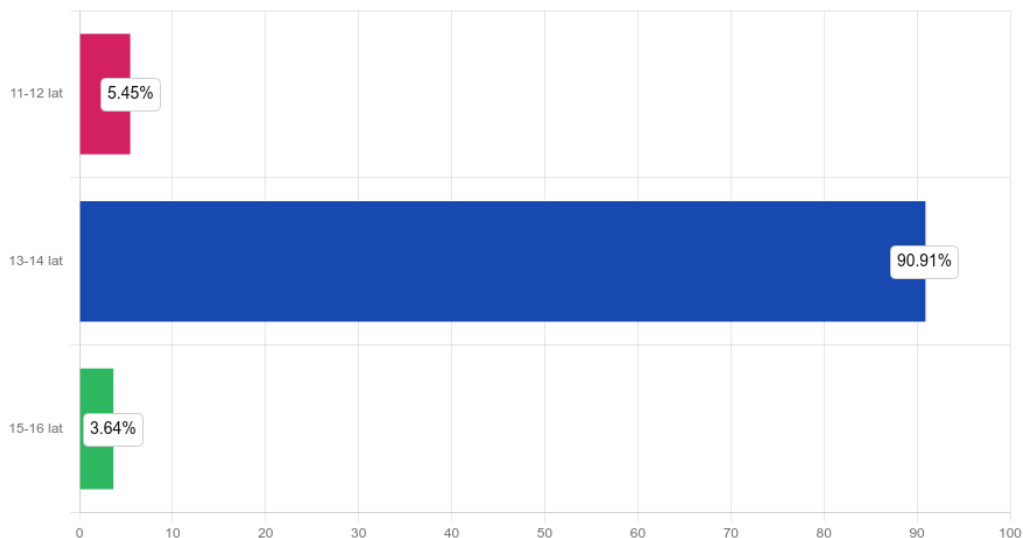
Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas:
„VII” - 63,64% uczniów oraz „VIII” - 36,36% uczniów.

Twój wiek:

11-12 lat : **5,45%** (9)

13-14 lat : **90,91%** (150)

15-16 lat : **3,64%** (6)

W ankiecie braли udział uczniowie w wieku: „13-14 lat” - 90,91% uczniów, „11-12 lat” 5,45% uczniów oraz „15-16 lat” - 3,64% uczniów.

Twoja klasa:

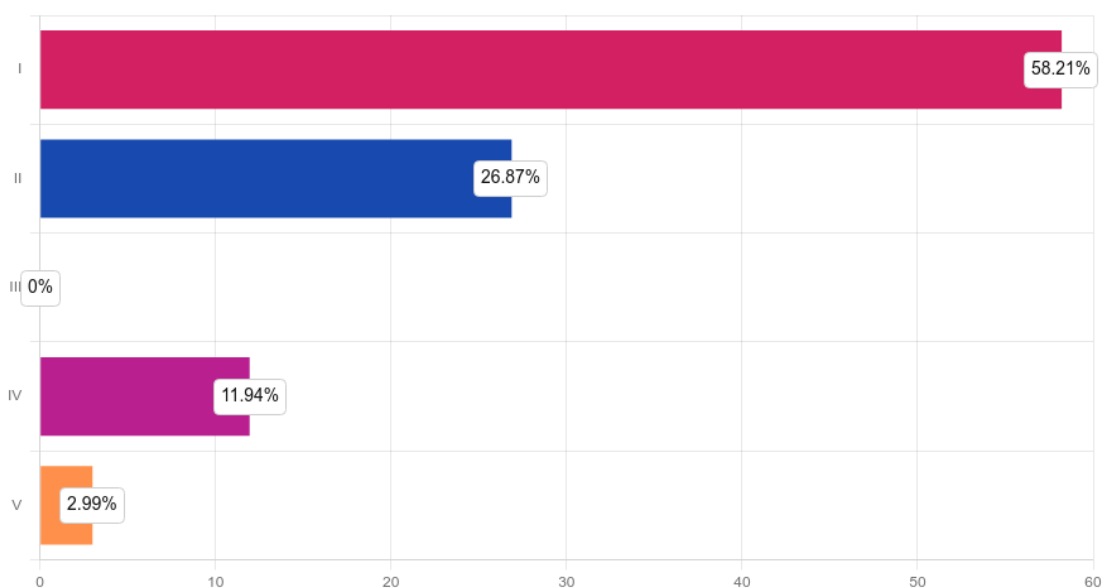
I: **58,21%** (39)

II: **26,87%** (18)

III: **0%** (0)

IV: **11,94%** (8)

V: **2,99%** (2)

Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „I” - 58,21% uczniów, „II” - 26,87% uczniów, „IV” - 11,94% osób, „V” - 2,99% badanych oraz „III” – 0,00% uczniów.

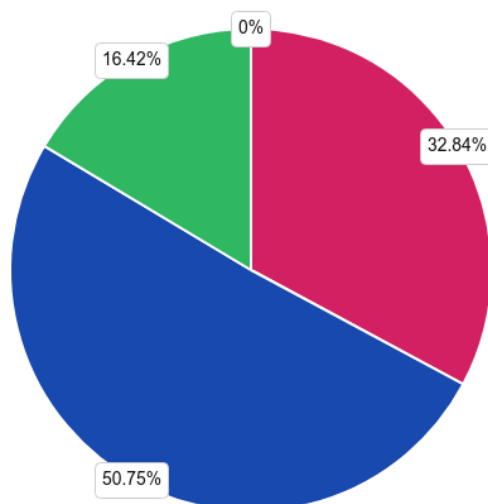
Twój wiek:

13-14 lat: **32,84%** (22)

15-16 lat: **50,75%** (34)

17-18 lat: **16,42%** (11)

19 i więcej lat: **0%** (0)

W ankielowaniu brali udział uczniowie w wieku: „15-16 lat” - 50,75% uczniów, „13-14 lat” - 32,84% uczniów oraz „17-18 lat” - 16,42% uczniów. Najmniej reprezentowaną grupą byli uczniowie w wieku 19 i więcej lat - 0,00%.

Twoja płeć:

kobieta: **50,86%** (118)

mężczyzna: **49,14%** (114)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 50,86% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 49,14% badanych uczniów.

5. 2. Problem alkoholowy

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **30,17%** (70)

nie: **69,83%** (162)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 69,83% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 30,17% badanych uczniów.

W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

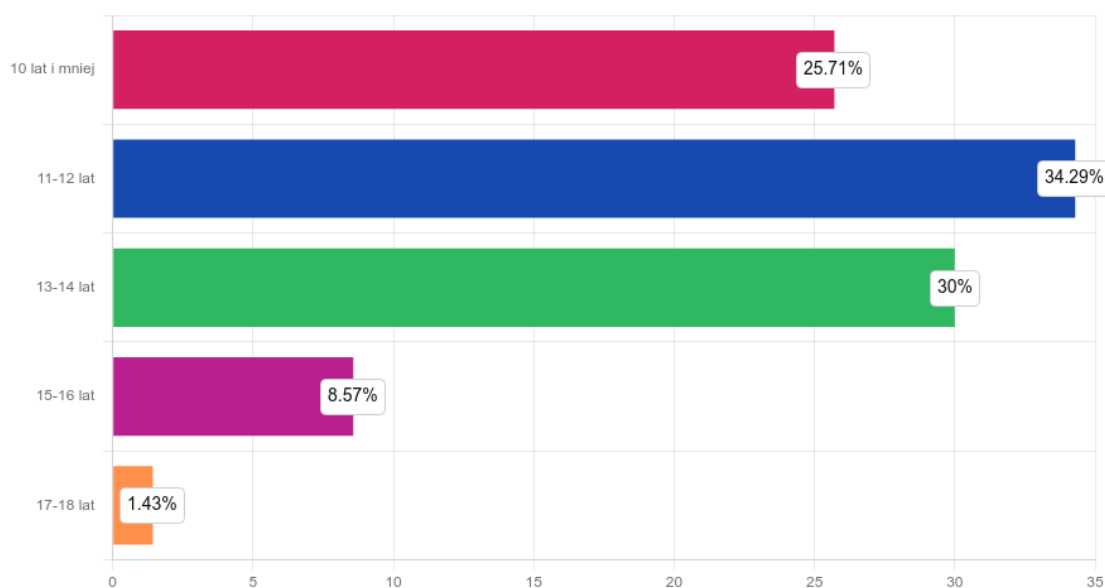
10 lat i mniej : **25,71%** (18)

11-12 lat: **34,29%** (24)

13-14 lat: **30%** (21)

15-16 lat: **8,57%** (6)

17-18 lat: **1,43%** (1)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „11-12 lat” (34,29%), „13-14 lat” (30,00%), „10 lat i mniej ” (25,71%) oraz „15-16 lat” (8,57%). Najmniej ankietowanych wskazało odpowiedź „17-18 lat”, tj. (1,43%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **4,29%** (3)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **20%** (14)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **24,29%** (17)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **10%** (7)

przez pomyłkę: **22,86%** (16)

ze znajomymi poza domem: **5,71%** (4)

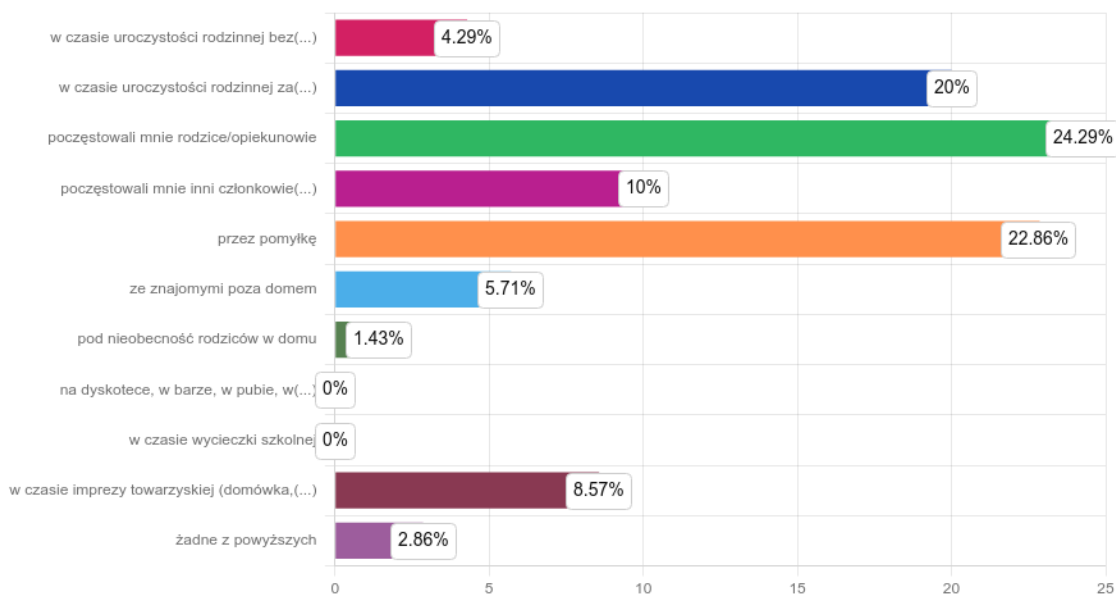
pod nieobecność rodziców w domu: **1,43%** (1)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni: **0%** (0)

w czasie wycieczki szkolnej: **0%** (0)

w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **8,57%** (6)

żadne z powyższych: **2,86%** (2)

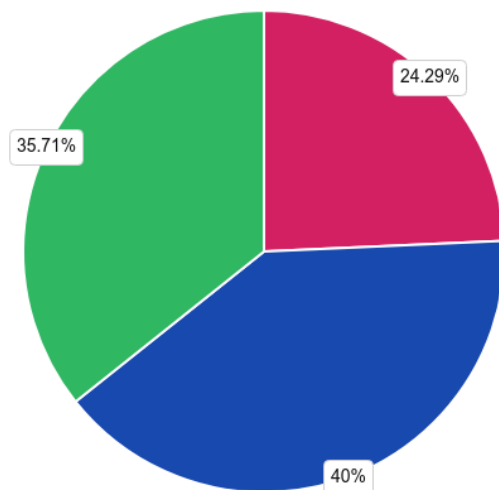
Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” tę okoliczność wskazało 24,29% uczniów oraz „przez pomyłkę” - została wybrana przez 22,86% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” - 20% osób, „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” – 10,00% badanych, „w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill, itp.)” - 8,57% uczniów, „ze znajomymi poza domem” - 5,71% badanych uczniów, „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” - 4,29% badanych, „żadne z powyższych” - 2,86% osób oraz „pod nieobecność rodziców w domu” - 1,43% badanych.

Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **24,29%** (17)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **40%** (28)

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **35,71%** (25)

Największa część uczniów przyznała, iż spożywali alkohol „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 40% uczniów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 35,71% uczniów. Najrzadziej respondenci wskazywali odpowiedź „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 24,29% respondentów.

Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem, tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci (nie pamiętałeś/aś co robiłeś)

Tak: **0%** (0)

Nie: **100%** (17)

100% zazaczyło odpowiedź „Nie”.

Gdy już pijesz, to jak często pijesz alkohol?

piłem/am tylko raz: **48,57%** (34)

rzadziej niż raz w roku: **17,14%** (12)

kilka razy w roku : **24,29%** (17)

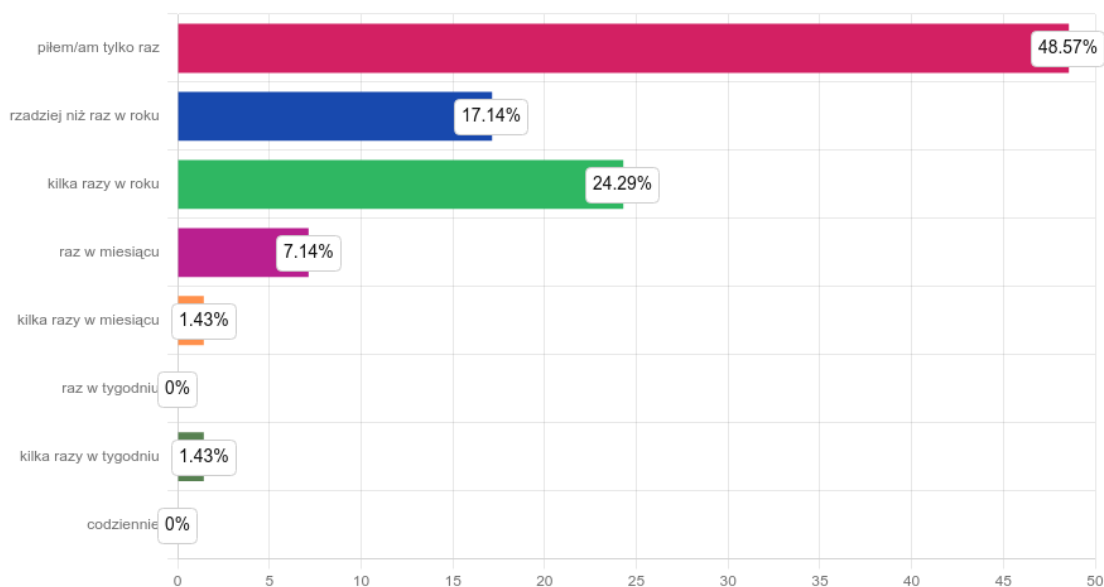
raz w miesiącu : **7,14%** (5)

kilka razy w miesiącu : **1,43%** (1)

raz w tygodniu : **0%** (0)

kilka razy w tygodniu : **1,43%** (1)

codziennie : **0%** (0)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „piłem/am tylko raz” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 48,57% osób. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w roku ” została wybrana przez 24,29% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „rzadziej niż raz w roku” - 17,14% uczniów, „raz w miesiącu ” - 7,14% badanych, po 1,43% uczniów wskazało: „kilka razy w miesiącu” „kilka razy w tygodniu”.

Gdy pijesz alkohol to jaki alkohol najczęściej?

piwo/cydr: **52,78%** (19)

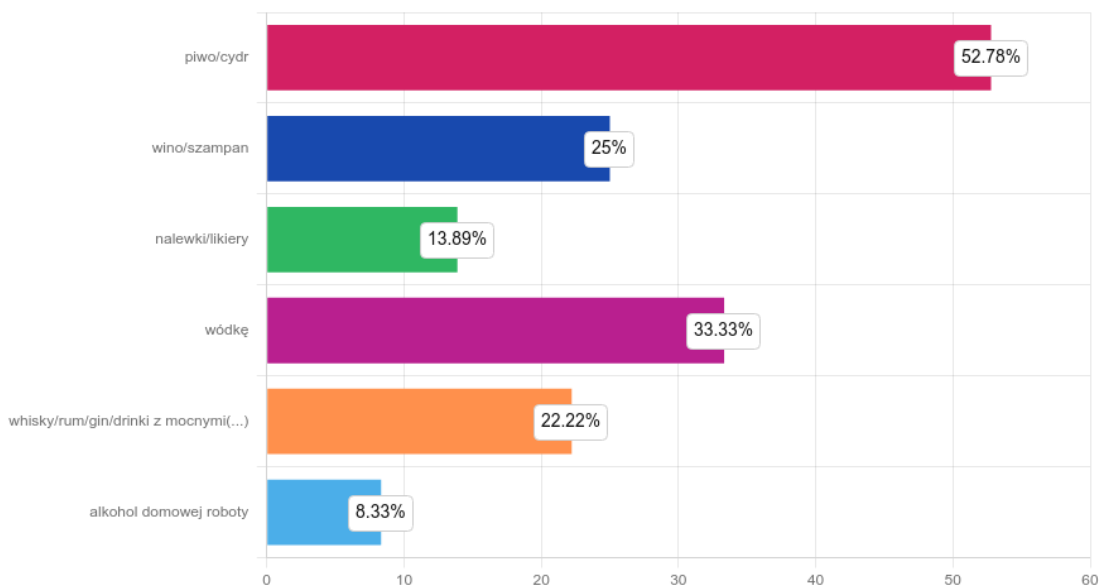
wino/szampan: **25%** (9)

nalewki/likieri: **13,89%** (5)

wódkę: **33,33%** (12)

whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **22,22%** (8)

alkohol domowej roboty: **8,33%** (3)

Uczniowie, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „piwo/cydr” - takiej odpowiedzi udzieliło 52,78% spośród 19 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „wódkę” - 12 osób tj. 33,33% uczniów, „wino/szampan” 9 osób tj. 25% uczniów, „whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” 8 osób, tj. 22,22% uczniów oraz „nalewki/likieri” - 5 osób, tj. 13,89%. Najmniej spośród respondentów, tj. 8,33% - odpowiedziało „alkohol domowej roboty”.

Gdzie pijesz alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w swoim domu: **38,89%** (14)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **25%** (9)

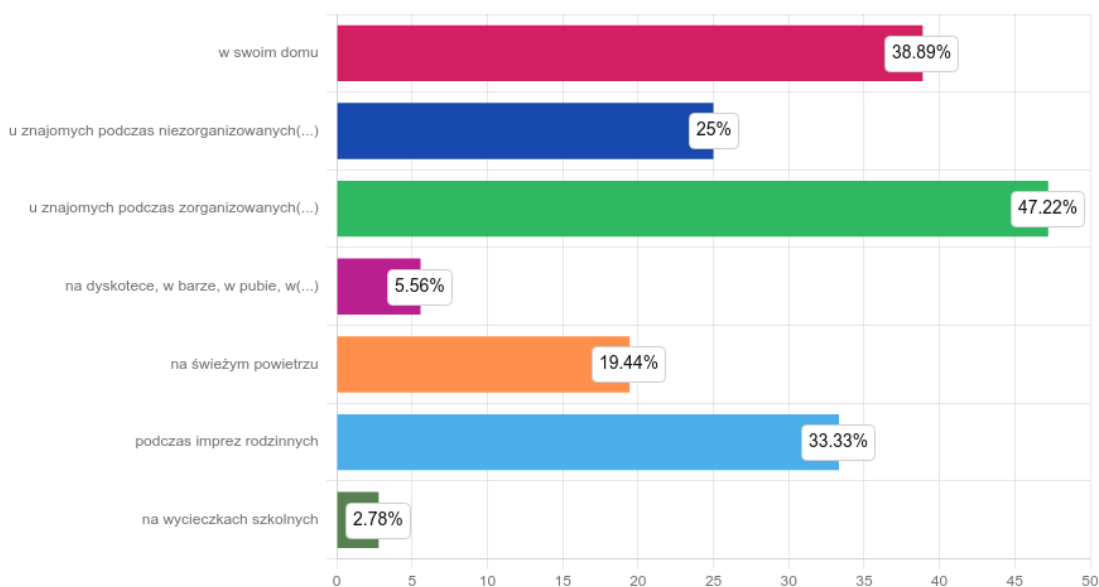
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester itp.): **47,22%** (17)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji: **5,56%** (2)

na świeżym powietrzu: **19,44%** (7)

podczas imprez rodzinnych: **33,33%** (12)

na wycieczkach szkolnych: **2,78%** (1)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester, itp.)” - taką odpowiedź wskazało 47,22% ankietowanych. W dalszej kolejności badani uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „w swoim domu” - 38,89% osób, „podczas imprez rodzinnych” - 33,33% ankietowanych, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry, itp.)” – 25,00% respondentów, „na świeżym powietrzu” - 19,44% badanych, „na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji” - 5,56% osób oraz „na wycieczkach szkolnych” - 2,78% uczniów.

Czy zdarza Ci się pić alkohol samemu?

nigdy: **77,78%** (28)

rzadko: **19,44%** (7)

często: **2,78%** (1)

zawsze lub praktycznie zawsze: **0%** (0)

Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 77,78% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez 19,44% badanych. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 2,78% ankietowanych.

Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?

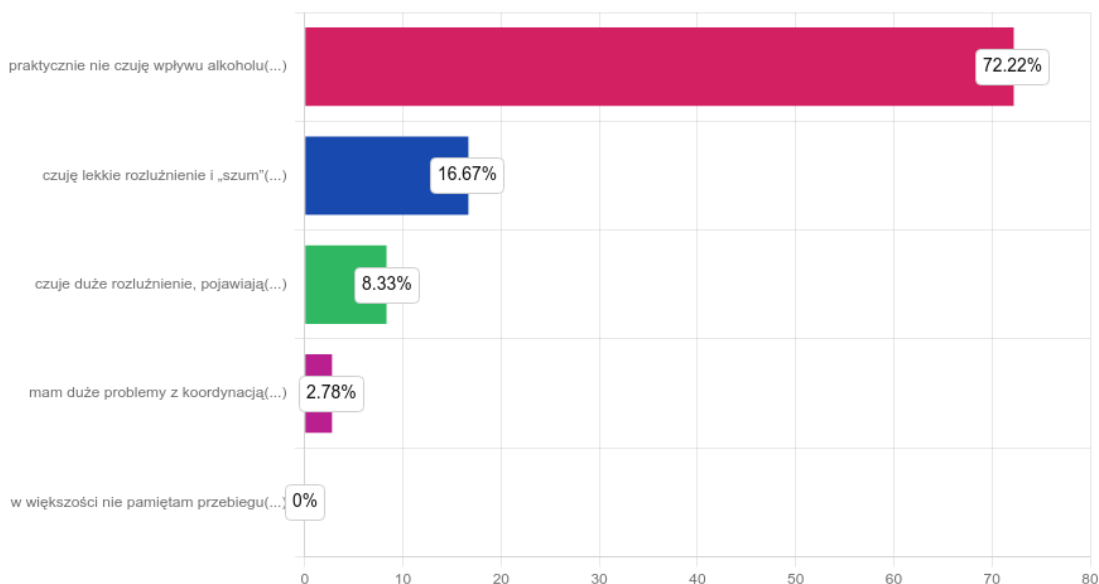
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **72,22%** (26)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **16,67%** (6)

czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **8,33%** (3)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **2,78%** (1)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **0%** (0)

Najpopularniejszą odpowiedzią wśród uczniów było: „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 72,22% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 16,67% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 8,33% osób oraz „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” - 2,78% badanych.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś z powodu picia alkoholu następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenie ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem: **2,78%** (1)

zniszczenie, zgubienie lub kradzież cennej rzeczy: **5,56%** (2)

poważne problemy z rodzicami: **0%** (0)

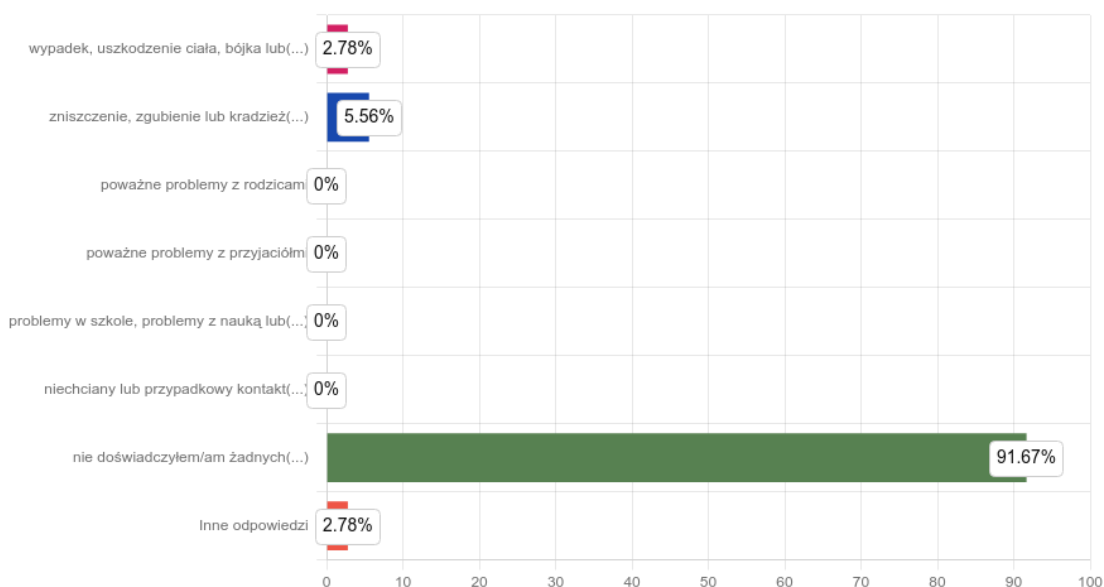
poważne problemy z przyjaciółmi: **0%** (0)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **0%** (0) niechciany lub

przypadkowy kontakt fizyczny : **0%** (0)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu: **91,67%** (33)

Inne odpowiedzi: **2,78%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub nieczytelna odpowiedź).

Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku ze spożywaniem alkoholu „nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu” - taką odpowiedź wskazało 91,67% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące konsekwencje: „zniszczenie, zgubienie lub kradzież cennej rzeczy” - 5,56% osób, „wypadek, uszkodzenie ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem” - 2,78% uczniów oraz „Inne odpowiedzi” 2,78% ankietowanych.

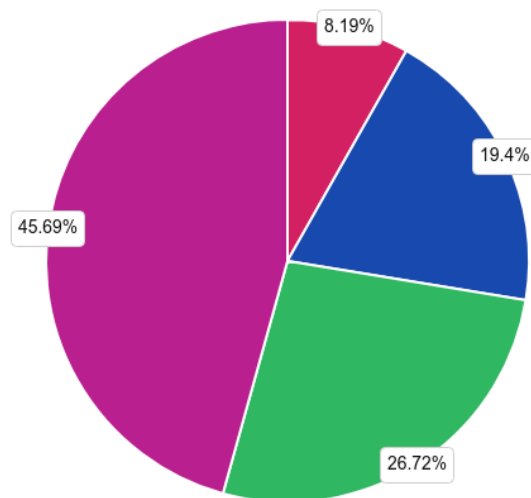
Gdyby osoba niepełnoletnia chciała zdobyć alkohol w Twojej miejscowości, jak trudne by to było?

niemożliwe: **8,19%** (19)

trudne: **19,4%** (45)

łatwe: **26,72%** (62)

nie wiem: **45,69%** (106)

Przyglądając się dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 45,69% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „łatwe” została wskazana przez 26,72%. Natomiast odpowiedź „trudne” zaznaczyło 19,40% respondentów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „niemożliwe”, zaznaczyło ją 8,19% osób.

5. 3. Problem nikotynowy

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

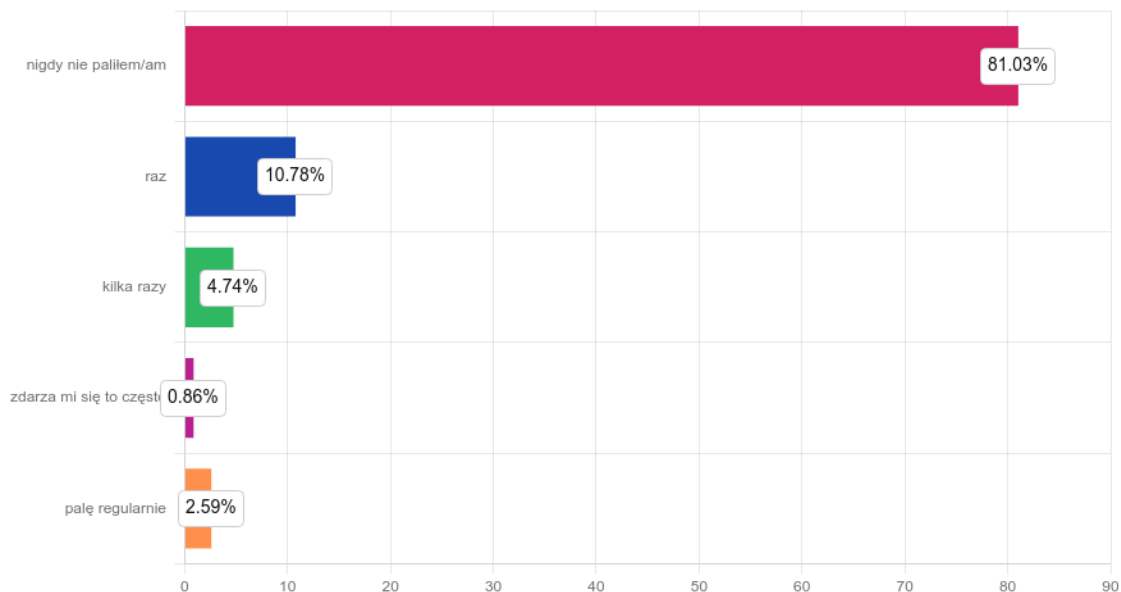
nigdy nie paliłem/am : **81,03%** (188)

raz: **10,78%** (25)

kilka razy: **4,74%** (11)

zdarza mi się to często: **0,86%** (2)

pale regularnie: **2,59%** (6)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 81,03%, tj. 188 osób. Druga w kolejności odpowiedź „raz” została wybrana przez 25 osób, co stanowiło 10,78% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy” - 4,74% osób oraz „pale regularnie” - 2,59% osób. Najmniej spośród respondentów (0,86%), tj. 2 badanych wskazało odpowiedź „zdarza mi się to często”.

W jakim wieku paliłeś/aś papierosy po raz pierwszy?

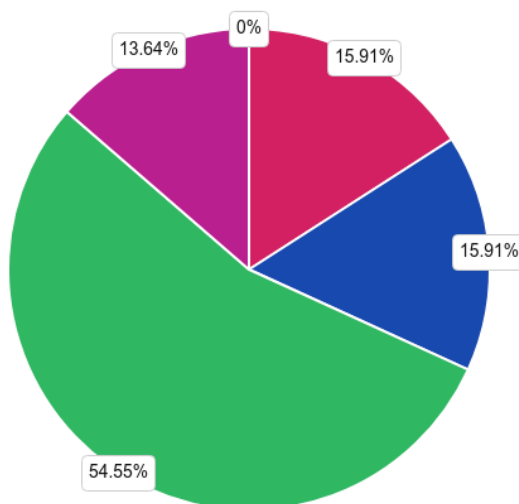
10 lat i mniej : **15,91%** (7)

11-12 lat: **15,91%** (7)

13-14 lat: **54,55%** (24)

15-16 lat: **13,64%** (6)

17-18 lat: **0%** (0)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgnęli po papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „13-14 lat” (54,55%), „10 lat i mniej ” (15,91%), „15-16 lat” (13,64%), „11-12 lat” - 15,91%, „17-18 lat” – 0,00% badanych.

Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI

mniej niż jeden papieros na tydzień: **15,91%** (7)

mniej niż jeden papieros dziennie: **13,64%** (6)

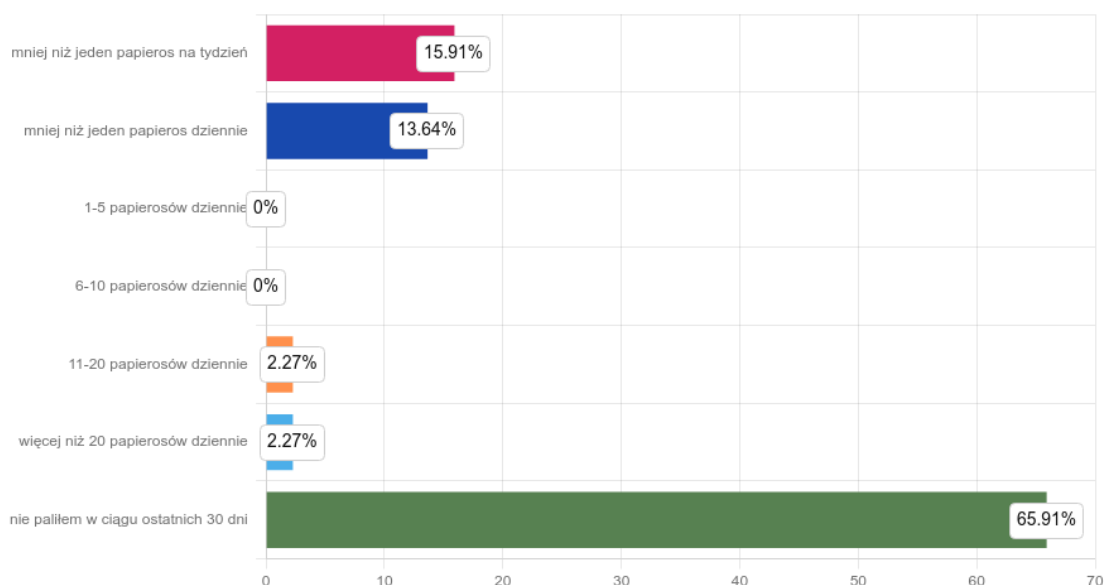
1-5 papierosów dziennie: **0%** (0)

6-10 papierosów dziennie: **0%** (0)

11-20 papierosów dziennie: **2,27%** (1)

więcej niż 20 papierosów dziennie: **2,27%** (1)

nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni : **65,91%** (29)

Uczniów poproszono również o wskazanie jak często palili papierosy w ciągu ostatnich 30 dni. Odpowiedź „nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni ” była wskazywana najczęściej - została wybrana przez 65,91% osób. Druga w kolejności odpowiedź „mniej niż jeden papieros na tydzień” została wybrana przez 15,91% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „mniej niż jeden papieros dziennie” - 13,64% osób, „11-20 papierosów dziennie” - 2,27% badanych oraz „więcej niż 20 papierosów dziennie” - 2,27% uczniów.

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **94,83%** (220)

nie: **5,17%** (12)

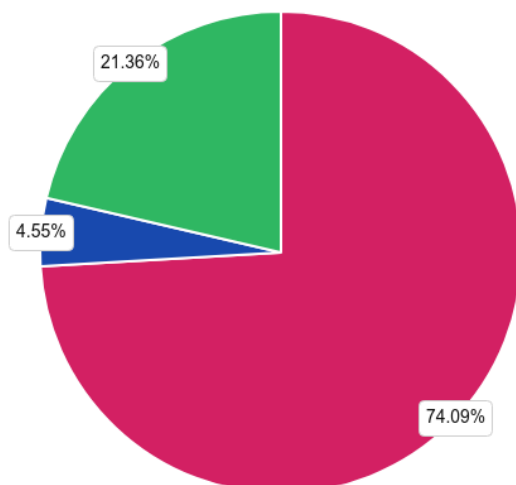
Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 94,83% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 5,17% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **74,09%** (163)

nie: **4,55%** (10)

nie wiem: **21,36%** (47)

W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 74,09% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „nie wiem” - 21,36% osób oraz „nie” - 4,55% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e- papierosy?

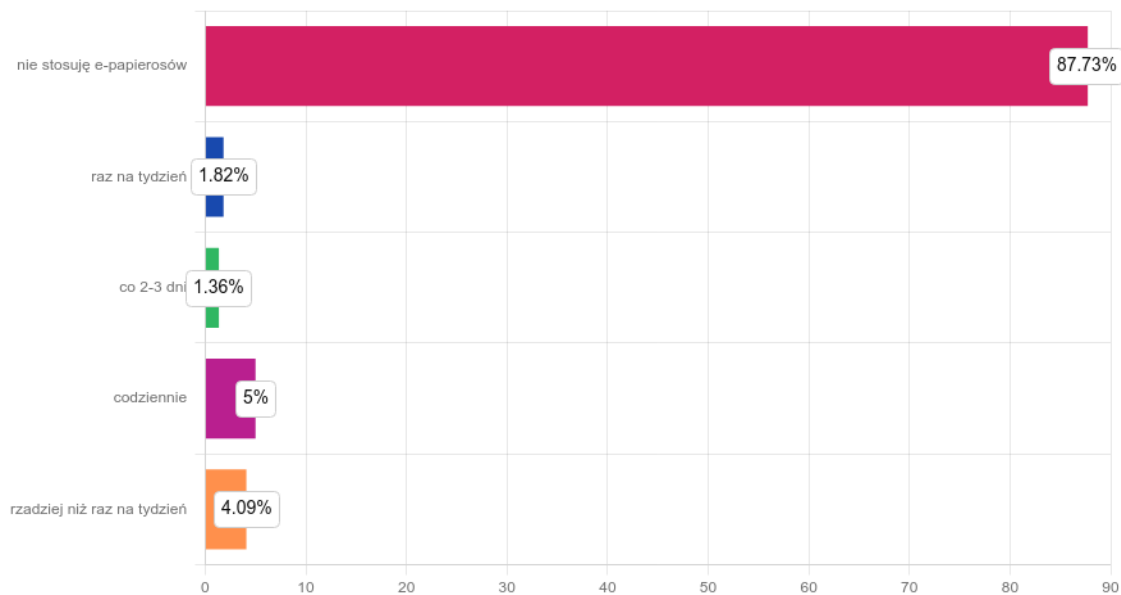
nie stosuję e-papierosów: **87,73%** (193)

raz na tydzień: **1,82%** (4)

co 2-3 dni: **1,36%** (3)

codziennie: **5%** (11)

rzadziej niż raz na tydzień: **4,09%** (9)

Następnie ankietowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 87,73%, „codziennie” – 5,00%, „rzadziej niż raz na tydzień” - 4,09%, „raz na tydzień” - 1,82% oraz „co 2-3 dni” - 1,36%.

Z jakiego powodu sięgnąłeś/łaś po raz pierwszy po e-papierosa?

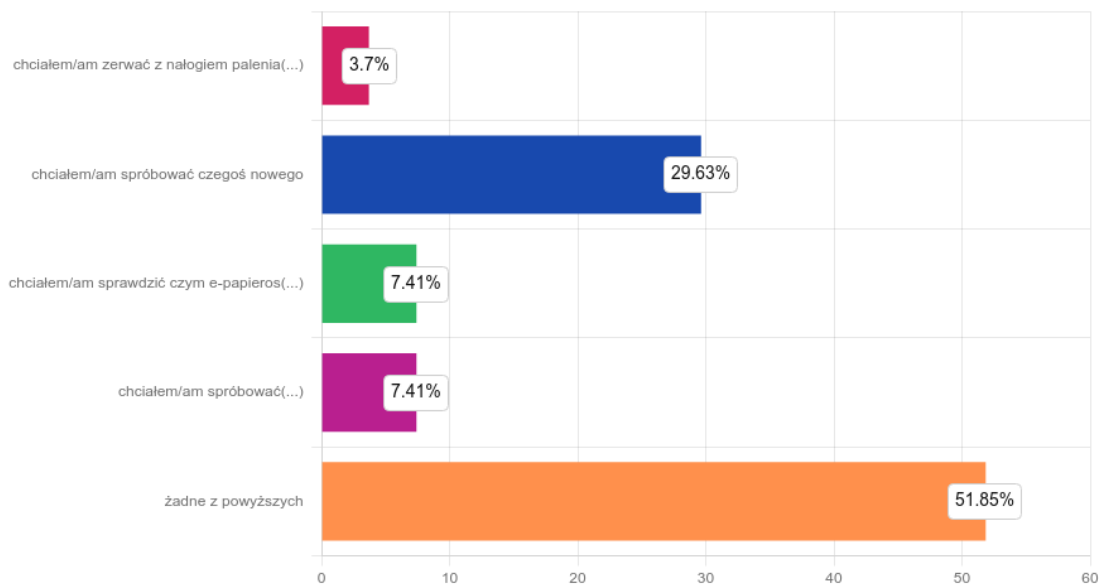
chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych: **3,7%** (1)

chciałem/am spróbować czegoś nowego: **29,63%** (8)

chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych: **7,41%** (2)

chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych: **7,41%** (2)

żadne z powyższych: **51,85%** (14)

Wśród powodów sięgania po e-papierosy uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „żadne z powyższych” wybrało ją 51,85% uczniów, „chciałem/am spróbować czegoś nowego” wybrało ją 29,63% osób, „chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych” wybrało ją 7,41% uczniów oraz „chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych” wybrało ją 7,41% ankietowanych uczniów. Najmniej respondentów, tj. 3,70% odpowiedziało „chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych”.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

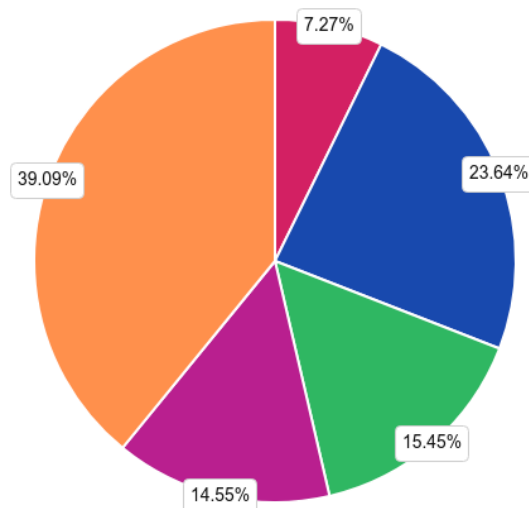
zdecydowanie tak: **7,27%** (16)

raczej tak: **23,64%** (52)

raczej nie: **15,45%** (34)

zdecydowanie nie: **14,55%** (32)

trudno powiedzieć: **39,09%** (86)

Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów” uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „trudno powiedzieć” 39,09%, „raczej tak” 23,64%, „raczej nie” 15,45%, „zdecydowanie nie” 14,55% oraz „zdecydowanie tak” 7,27%.

Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **63,18%** (139)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **15,91%** (35)

nie: **4,09%** (9)

nie wiem: **16,82%** (37)

Większość uczniów uważa, że e-papierosy są uzależniające „tak, tak samo jak papierosy tradycyjne” 63,18%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „nie wiem” 16,82%, „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 15,91% oraz „nie” 4,09%.

5. 4. Problem narkotykowy

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

tak: **3,02%** (7)

nie: **96,98%** (225)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 96,98% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 3,02% badanych uczniów.

W jakim wieku zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy?

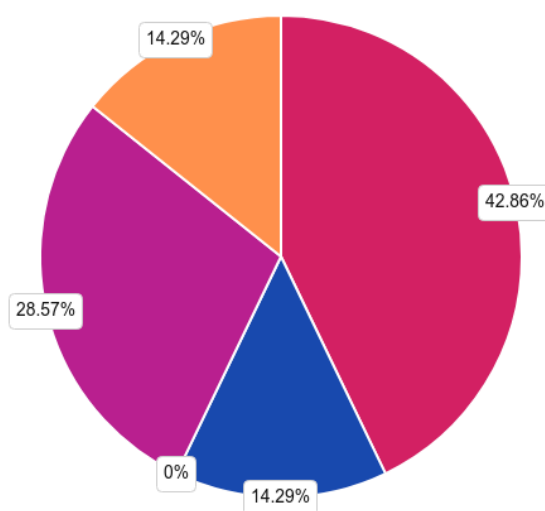
10 lat i mniej : **42,86%** (3)

11-12 lat: **14,29%** (1)

13-14 lat: **0%** (0)

15-16 lat: **28,57%** (2)

17-18 lat: **14,29%** (1)

Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy zażyli środki psychoaktywne. Udzielano następujących odpowiedzi: „10 lat i mniej ” (42,86%), „15-16 lat” (28,57%), po 14,29% wskazano „11-12 lat” i „17-18 lat”, a 0,00% - „13-14 lat”.

Jakie substancje zażywałeś/aś po raz pierwszy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **71,43%** (5)

inne formy konopi: **42,86%** (3)

amfetamina: **28,57%** (2)

dopalacze: **28,57%** (2)

grzyby halucynogenne: **28,57%** (2)

ekstazy: **28,57%** (2)

kokaina/crack: **42,86%** (3)

heroina: **28,57%** (2)

Polska heroina tzw. „kompot”: **28,57%** (2)

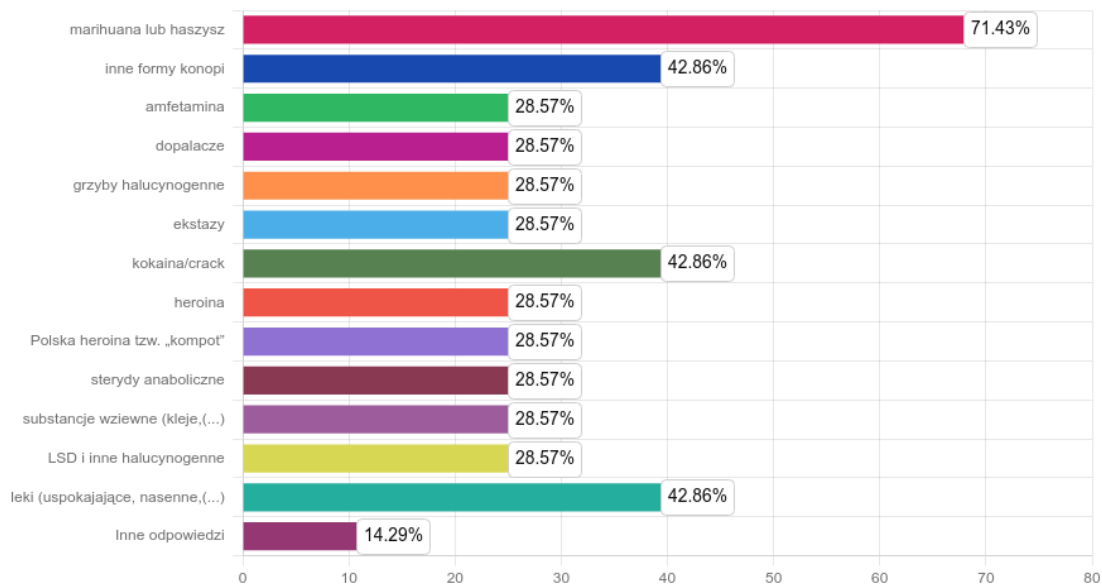
sterydy anaboliczne: **28,57%** (2)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **28,57%** (2)

LSD i inne halucynogenne: **28,57%** (2)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.): **42,86%** (3)

Inne odpowiedzi: **14,29%** (1)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub nieczytelna odpowiedź).

Uczniowie, którzy mieli kontakt ze środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 71,43% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „inne formy konopi”, „kokaina/crack” oraz „leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.)” - po 42,86%, „amfetamina”, „dopalacze”, „grzyby halucynogenne”, „ekstazy”, „heroina”, „Polska heroina tzw. „kompot”, „sterydy anaboliczne”, „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)” oraz „LSD i inne halucynogenne” - po 28,57%. 14,29% uczniów wskazało odpowiedź „inne odpowiedzi”.

Skąd wziąłeś/wzięłaś tę substancję?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców: **14,29%** (1)

dostałem/am od starszego brata lub siostry: **14,29%** (1)

dostałem/am od kolegi/koleżanki: **28,57%** (2)

dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście: **14,29%** (1)

dostałem/am od obcej osoby: **14,29%** (1)

braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół: **42,86%** (3)

kupiłem/am od kolegi: **14,29%** (1)

kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście: **14,29%** (1)

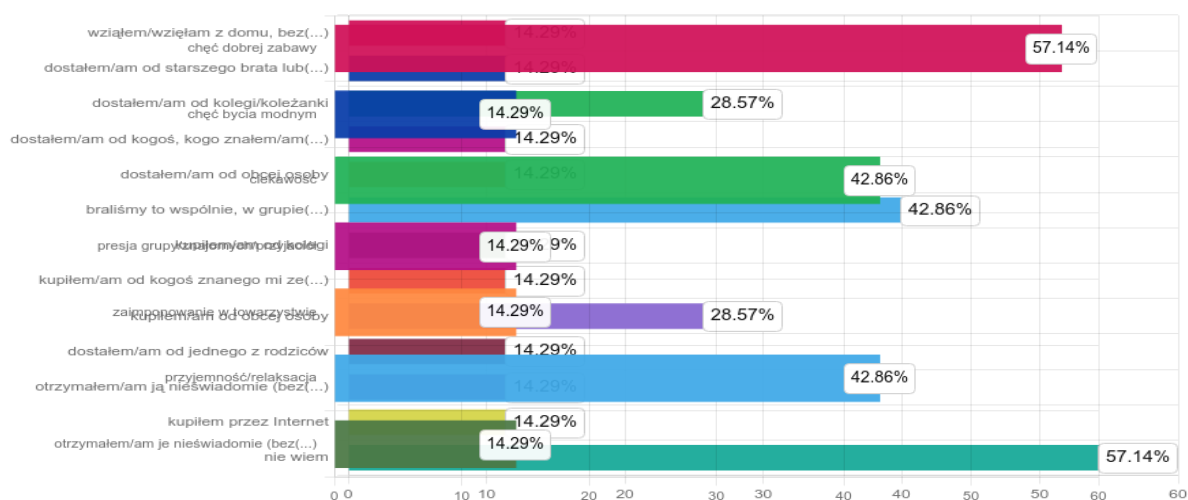
kupiłem/am od obcej osoby: **28,57%** (2)

dostałem/am od jednego z rodziców: **14,29%** (1)

otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody): **14,29%** (1)

kupiłem przez Internet: **14,29%** (1)

nie wiem: **57,14%** (4)

Uczniowie, którzy mieli kontakt ze środkami psychoaktywnymi wskazywali, iż zdobyli te substancje najczęściej w następujący sposób: „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 57,14% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół” - 42,86% uczniów, po 28,57% wskazywali: „dostałem/am od kolegi/koleżanki” oraz „kupiłem/am od obcej osoby” - 28,57% ankietowanych. Kolejno po 14,29% „wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców”, „dostałem/am od starszego brata lub siostry”, „dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście”, „dostałem/am od obcej osoby”, „kupiłem/am od kolegi”, „kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście”, „dostałem/am od jednego z rodziców”, „otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody)”, a także „kupiłem przez Internet”.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **57,14%** (4)

chęć bycia modnym: **14,29%** (1)

ciekawość: **42,86%** (3)

presja grupy/znajomych/przyjaciół: **14,29%** (1)

zaimponowanie w towarzystwie: **14,29%** (1)

przyjemność/relaksacja: **42,86%** (3)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **14,29%** (1)

Głównym powodem skłaniającym ankietowanych uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „chęć dobrej zabawy” - 57,14% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ciekawość”, „przyjemność/relaksacja” - po 42,86% badanych, a także „chęć bycia modnym”, „presja grupy/znajomych/przyjaciół”, „zaimponowanie w towarzystwie”, „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)” - po 14,29%.

Jak często zażywasz narkotyki/dopalacze?

zażywałem/am tylko raz : **42,86%** (3)

raz w roku lub mniej: **0%** (0) kilka

razy w roku: **0%** (0)

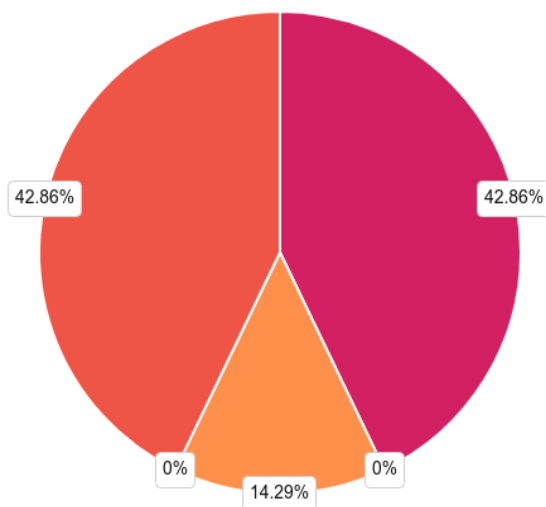
raz w miesiącu: **0%** (0)

kilka razy w miesiącu: **14,29%** (1)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0%** (0)

codziennie: **42,86%** (3)

Badanych uczniów, którzy mieli kontakt ze środkami psychoaktywnymi poproszono o wskazanie jak często sięgają po nie. Odpowiedź „zażywałem/am tylko raz” oraz „codziennie” została wybrana po 42,86% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedź: „kilka razy w miesiącu” - 14,29% osób.

Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze?

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem) : **0%** (0)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **0%** (0)

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **100%** (4)

100% uczniów przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)”.

Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **100%** (4)

inne formy konopi: **50%** (2)

amfetamina: **50%** (2)

dopalacze: **50%** (2)

grzyby halucynogenne: **50%** (2)

ekstazy: **50%** (2)

kokaina/crack: **50%** (2)

heroina: **50%** (2)

Polska heroina tzw. „kompot”: **50%** (2)

sterydy anaboliczne: **50%** (2)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **50%** (2)

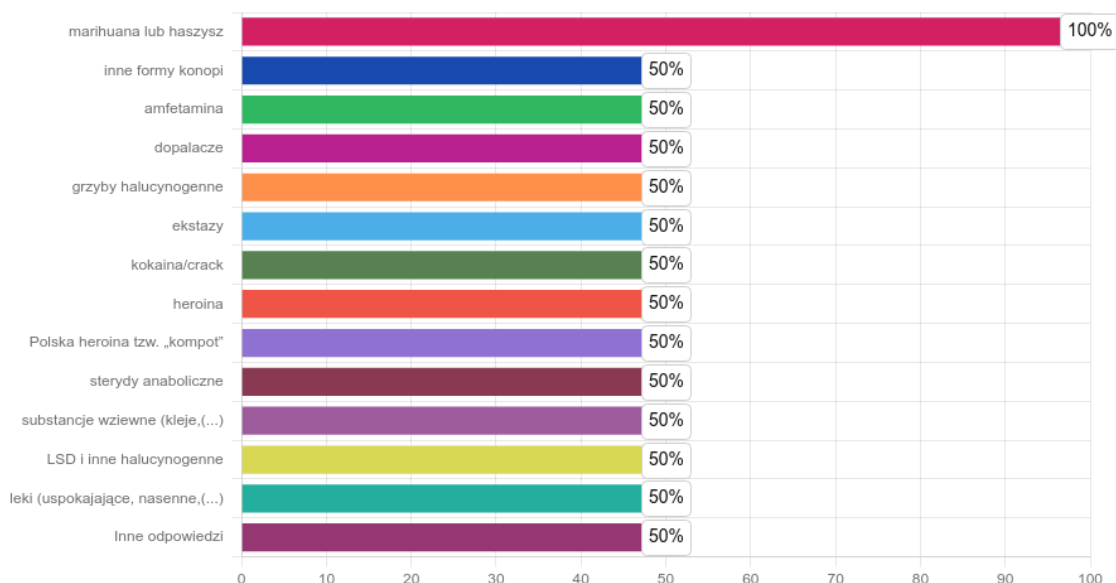
LSD i inne halucynogenne: **50%** (2)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.) o zastosowaniu niemedyceznym : **50%** (2)

Inne odpowiedzi: **50%** (2)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub nieczytelna odpowiedź),
- Mefedron.

Uczniowie, którzy przyznali, iż ostatnio sięgali po substancje psychoaktywne zażywali: „marihuana lub haszysz” - 100% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „inne formy konopi”, „amfetamina”, „dopalacze”, „grzyby halucynogenne”, „ekstazy”, „kokaina/crack”, „heroina”, „Polska heroina tzw. „kompot”, „sterydy anaboliczne”, „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)”, „LSD i inne halucynogenne”, „leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.) o zastosowaniu niemedycznym ” - po 50,00%.

Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w swoim domu: **75%** (3)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **50%** (2)

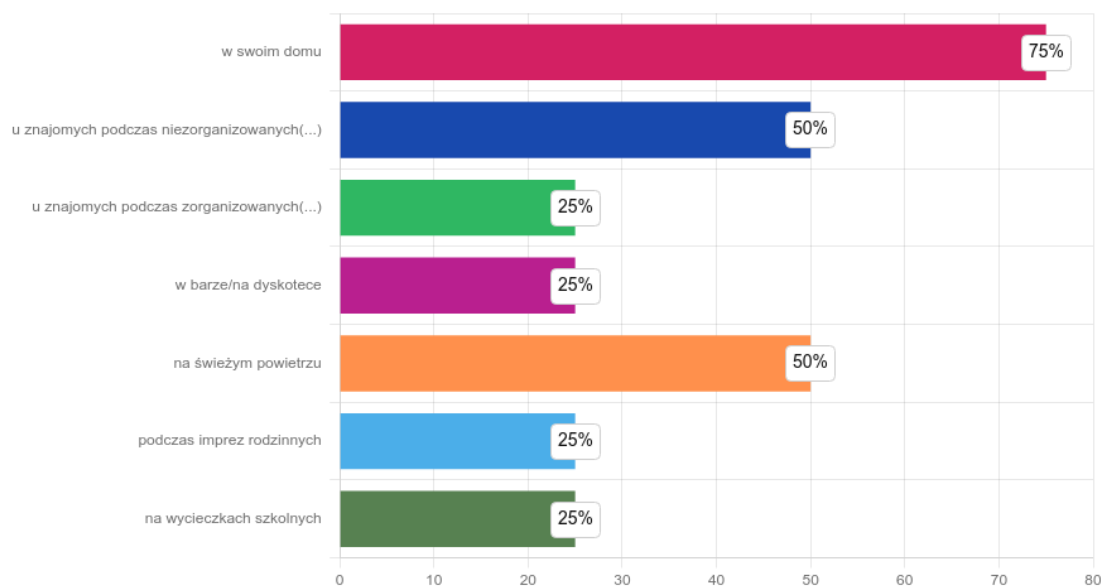
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **25%** (1)

w barze/na dyskoteci: **25%** (1)

na świeżym powietrzu: **50%** (2)

podczas imprez rodzinnych: **25%** (1)

na wycieczkach szkolnych: **25%** (1)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż narkotyki lub dopalacze zażywali najczęściej: „w swoim domu - wybrało ją 75,00% respondentów. Po 50,00% wskazano: „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry, itp.)” oraz „na świeżym powietrzu”. Po 25,00% wskazano: „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówka, urodziny, sylwester, grill, itp.)”, „w barze/na dyskotece”, „podczas imprez rodzinnych”, a także „na wycieczkach szkolnych”.

Czy zdarza Ci się zażywać narkotyki/dopalacze samemu?

nigdy: **50%** (2)

rzadko: **25%** (1)

często: **0%** (0)

zawsze lub praktycznie zawsze: **25%** (1)

Przyglądając się kontaktom uczniów ze środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 50,00% uczniów. Po 25,00% wskazało odpowiedź „rzadko”, a także „zawsze lub praktycznie zawsze”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś/aś z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenia ciała, bójka lub problemy zdrowotne: **50%** (2)

zniszczenie, zgubienia lub kradzież cennej rzeczy: **50%** (2)

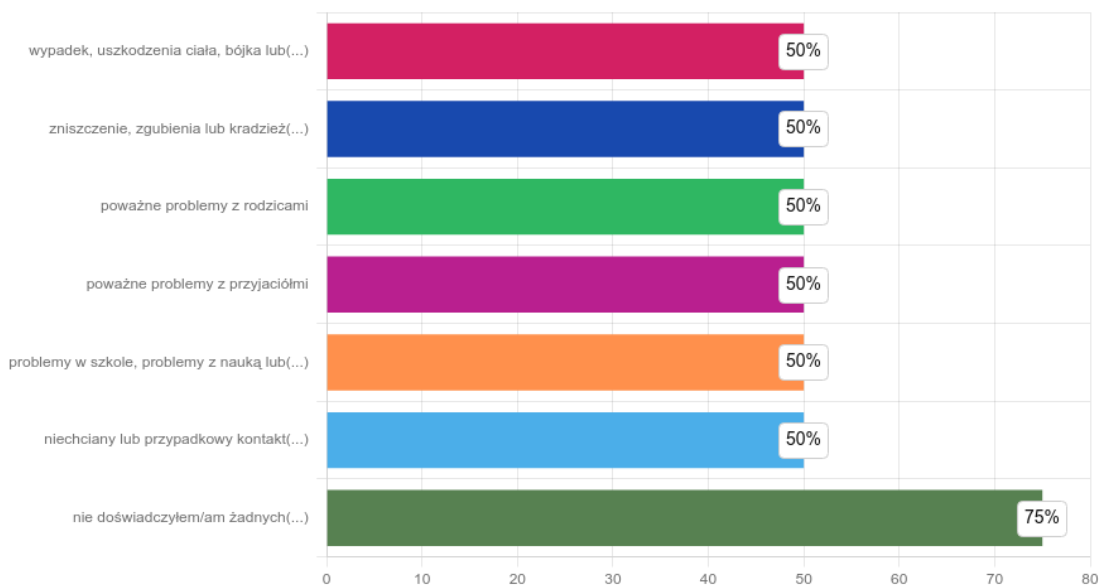
poważne problemy z rodzicami: **50%** (2)

poważne problemy z przyjaciółmi: **50%** (2)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **50%** (2)

niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny : **50%** (2)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy: **75%** (3)

Uczniowie najczęściej wskazywali, iż w związku z sięganiem po substancje psychoaktywne „nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy” - wybrało ją 75,00% respondentów. Po 50,00% wskazywano: „wypadek, uszkodzenia ciała, bójka lub problemy zdrowotne”, „zniszczenie, zgubienia lub kradzież cennej rzeczy”, „poważne problemy z rodzicami”, „poważne problemy z przyjaciółmi”, „problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi”, a także „niechciany lub przypadkowy kontakt fizyczny”.

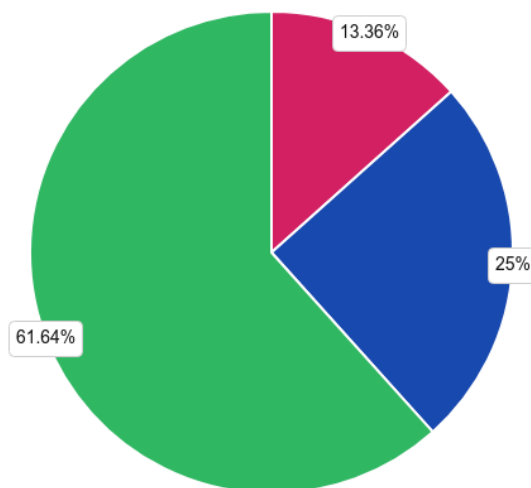
Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki/dopalacze w swojej miejscowości

byłoby to:

łatwe: **13,36%** (31)

trudne: **25%** (58)

nie wiem: **61,64%** (143)

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych w gminie zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali „nie wiem” - wybrało ją 61,64% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „trudne” została wskazana przez 25%. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „łatwe”, zaznaczyło ją 13,36% osób.

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **79,65%** (184)

przez Internet: **9,96%** (23)

na osiedlu/w centrum miejscowości: **5,63%** (13)

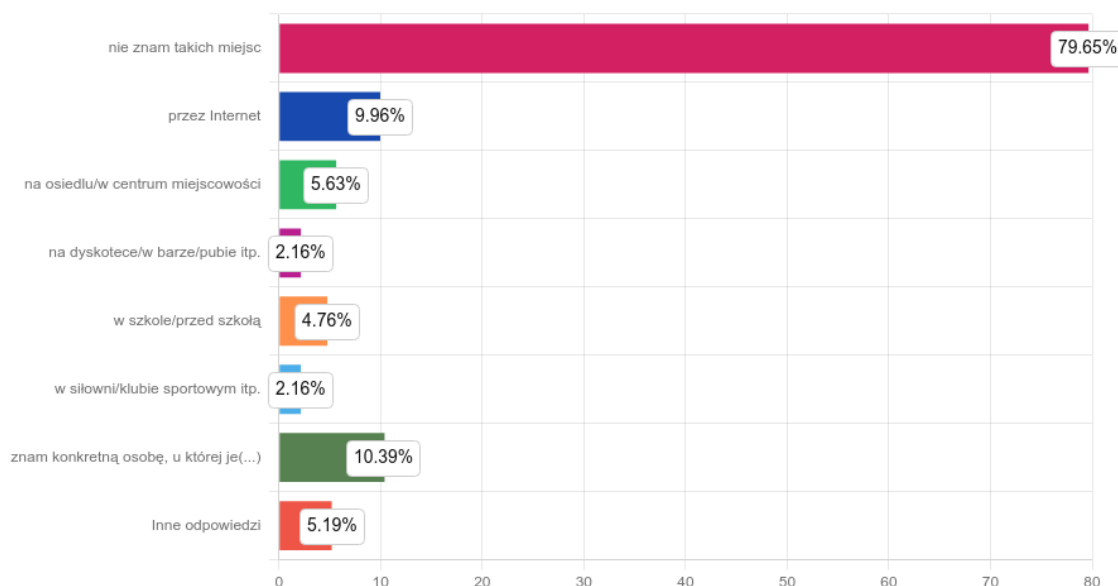
na dyskotecę/w barze/pubie itp.: **2,16%** (5)

w szkole/przed szkołą: **4,76%** (11)

w siłowni/klubie sportowym itp. : **2,16%** (5)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **10,39%** (24)

Inne odpowiedzi: **5,19%** (12)

Inne odpowiedzi:

- (brak lub nieczytelna odpowiedź) (3),
- Warszawa (2),
- boisko,
- Warszawa Grochów,
- Bydgoszcz,
- skateparki i szkoła,
- na placu zabaw,
- nie powiem,
- stacja benzynowa.

Następnie uczniów poproszono o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - 79,65%, „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” - 10,39%, „przez Internet” 9,96%, „na osiedlu/w centrum miejscowości” - 5,63%, „Inne odpowiedzi” - 5,19%, „w szkole/przed szkołą” - 4,76% oraz po 2,16% wskazano „na dyskotecę/w barze/pubie, itp.” oraz „w siłowni/klubie sportowym, itp.”.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

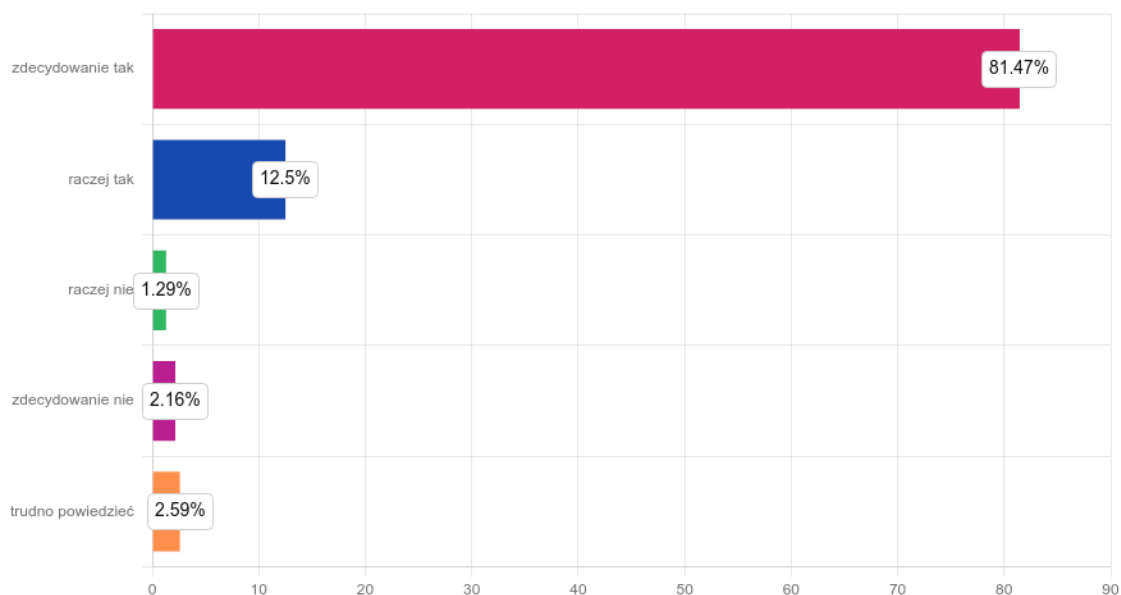
zdecydowanie tak: **81,47%** (189)

raczej tak: **12,5%** (29)

raczej nie: **1,29%** (3)

zdecydowanie nie: **2,16%** (5)

trudno powiedzieć: **2,59%** (6)

Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 81,47% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 12,5%. Rzadziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć”- zaznaczyło ją 2,59% respondentów, „zdecydowanie nie” - wskazało ją 2,16% badanych oraz odpowiedź „raczej nie”- wskazało ją 1,29% ankietowanych uczniów.

5. 5. Problem przemocy

Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem mogą wywoływać agresję/przemoc wśród młodzieży?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy: **68,97%** (160)

depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne: **48,28%** (112)

problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców: **37,93%** (88)

problemy rodzinne: **64,66%** (150)

zazdrość/zaborczość: **62,5%** (145)

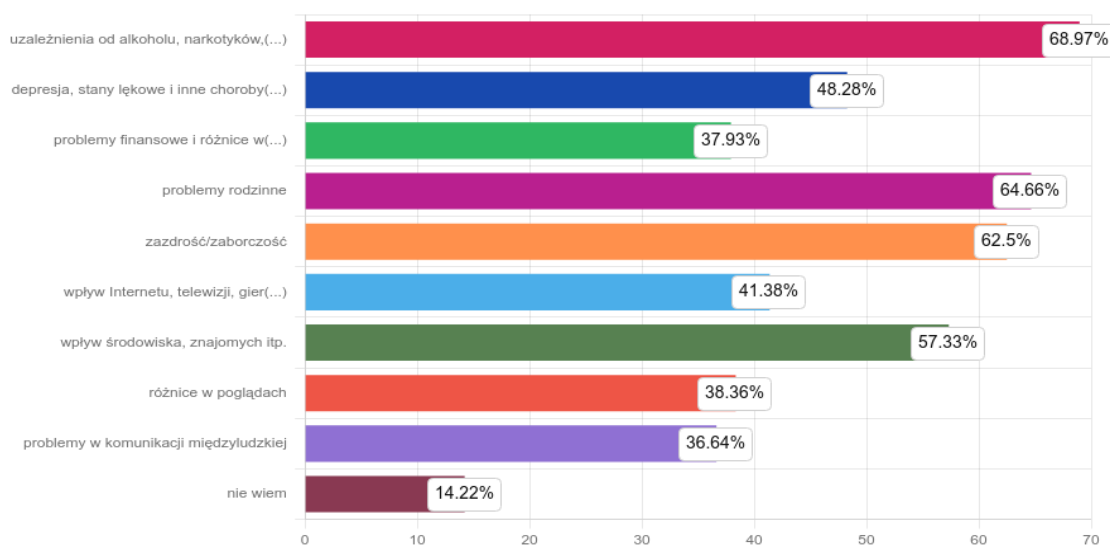
wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.: **41,38%** (96)

wpływ środowiska, znajomych itp.: **57,33%** (133)

różnice w poglądach: **38,36%** (89)

problemy w komunikacji międzyludzkiej: **36,64%** (85)

nie wiem: **14,22%** (33)

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - 68,97% osób oraz „problemy rodzinne” - 64,66% badanych. Rzadziej wskazywano na: „zazdrość/zaborczość” - 62,5% badanych uczniów, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 57,33% osób, „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 48,28% respondentów, „wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych, itp.” - 41,38% ankietowanych, „różnice w poglądach” - 38,36% respondentów, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 37,93% osób, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 36,64% ankietowanych uczniów, „nie wiem” - 14,22% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **47,41%** (110)

nie: **52,59%** (122)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 52,59% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „tak ” została wskazana przez 47,41% badanych uczniów.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **9,17%** (10)

tata/opiekun: **13,76%** (15)

siostra: **14,68%** (16)

brat: **20,18%** (22)

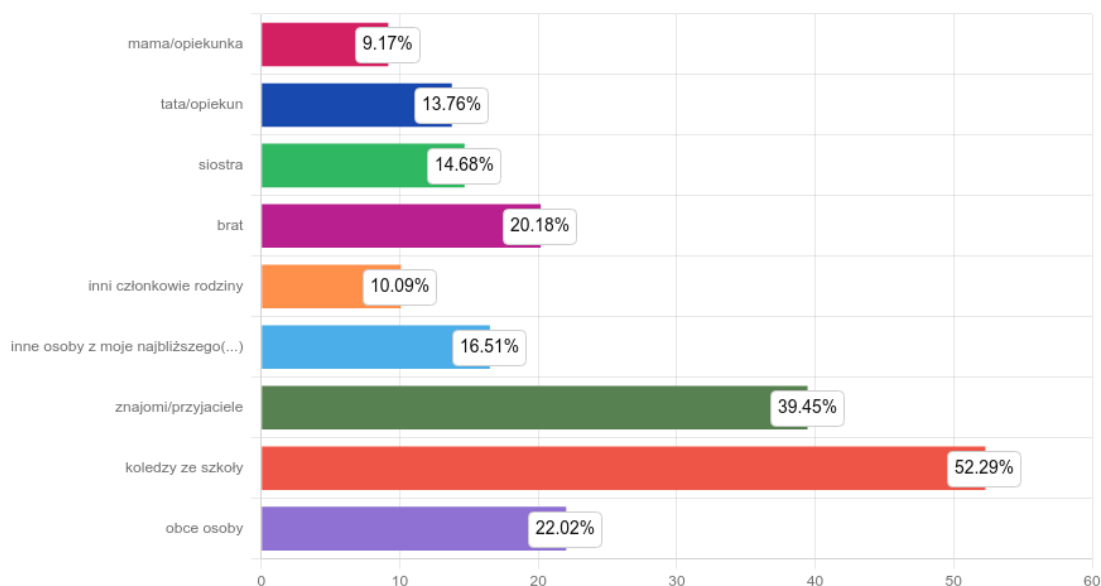
inni członkowie rodziny: **10,09%** (11)

inne osoby z moje najbliższego otoczenia: **16,51%** (18)

znajomi/przyjaciele: **39,45%** (43)

koledzy ze szkoły: **52,29%** (57)

obce osoby: **22,02%** (24)

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 52,29% osób oraz „znajomi/przyjaciele” - 39,45% badanych. Rzadziej wskazywano na: „obce osoby” - 22,02% badanych uczniów, „brat” - 20,18% osób, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 16,51% respondentów, „siostra” - 14,68% ankietowanych, „tata/opiekun” - 13,76% respondentów, „inni członkowie rodziny” - 10,09% osób, „mama/opiekunka” - 9,17% ankietowanych uczniów.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

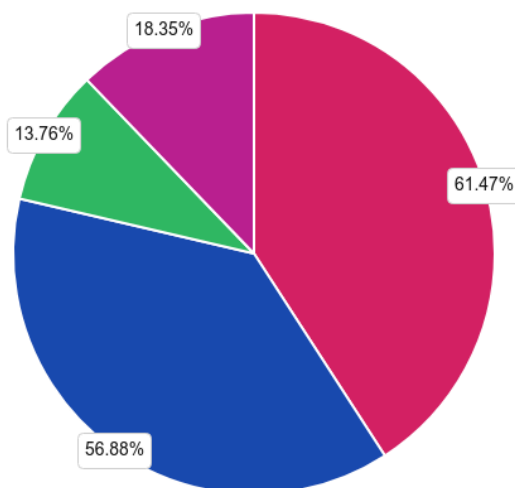
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział itp. : **61,47%** (67)

ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **56,88%** (62)

ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **13,76%** (15)

ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **18,35%** (20)

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał cię, wyśmiewał się z ciebie lub twojego wyglądu, zawstydział, itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 61,47% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał, itp.” - 56,88% uczniów, „ktoś nie opiekował się tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - 18,35% ankietowanych uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś dotykał cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - w ten sposób wskazywało 13,76% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **7,34%** (8)

narkotyków: **4,59%** (5)

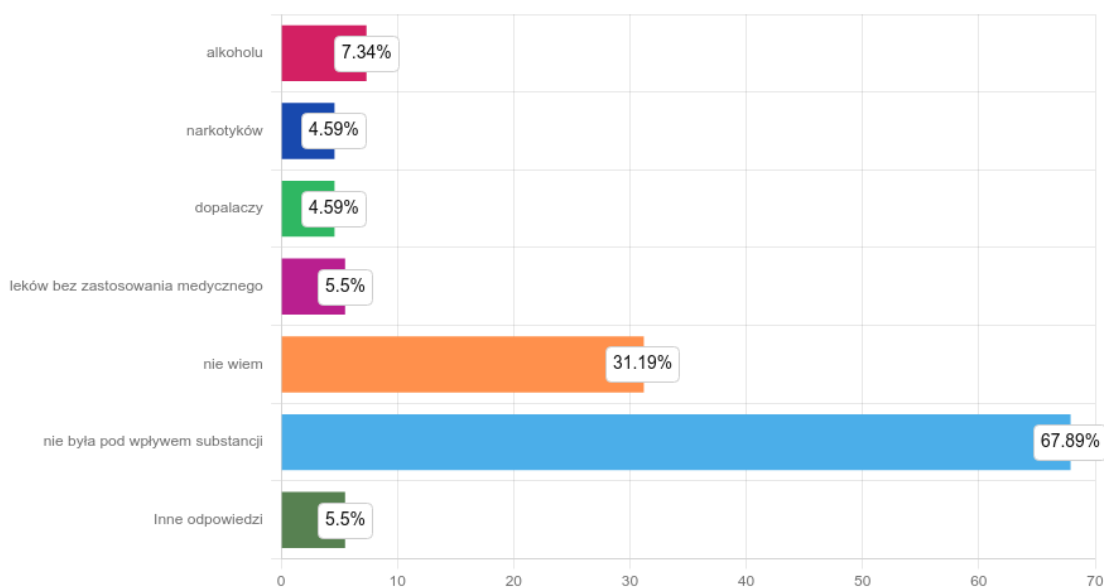
dopalaczy: **4,59%** (5)

leków bez zastosowania medycznego: **5,5%** (6)

nie wiem: **31,19%** (34)

nie była pod wpływem substancji: **67,89%** (74)

Inne odpowiedzi: **5,5%** (6)

Inne odpowiedzi:

- mefedron (3),
- (brak lub nieczytelna odpowiedź) (2),
- złość.

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie była pod wpływem substancji” - 67,89% osób oraz „nie wiem” - 31,19% badanych. Rzadziej wskazywano, że była pod wpływem: „alkoholu” - 7,34% badanych uczniów, „leków bez zastosowania medycznego” i „Inne odpowiedzi” - po 5,5% respondentów, „narkotyków” oraz „dopalaczy” - po 4,59% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **34,48%** (80)

nie: **65,52%** (152)

Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 65,52% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „tak ” została wskazana przez 34,48% badanych uczniów.

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **5%** (4)

taty/opiekuna: **5%** (4)

siostry: **25%** (20)

brata: **30%** (24)

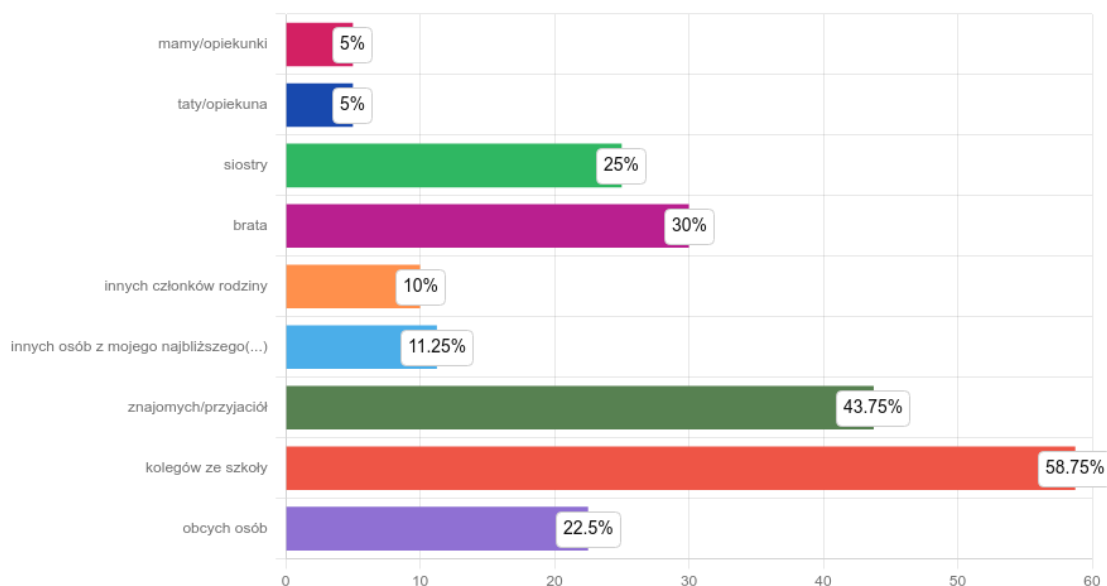
innych członków rodziny: **10%** (8)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **11,25%** (9)

znajomych/przyjaciół: **43,75%** (35)

kolegów ze szkoły: **58,75%** (47)

obcych osób: **22,5%** (18)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” - wybrało ją 58,75% osób oraz „znajomych/przyjaciół” wybrało ją 43,75% badanych. Rzadziej wskazywano na: „brata” – 30,00% badanych uczniów, „siostry” – 25,00% osób, „obcych osób” - 22,50% respondentów, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 11,25% ankietowanych, „innych członków rodziny” – 10,00% respondentów, „mamy/opiekunki”, „taty/opiekuna” - po 5,00% uczniów.

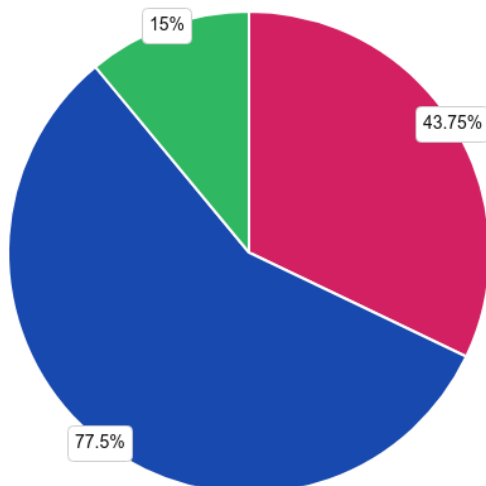
Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.: **43,75%** (35)

biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **77,5%** (62)

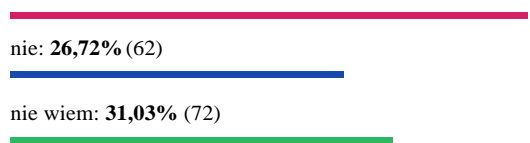
dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **15%** (12)

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś, itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 77,5% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś, itp.” - 43,75% uczniów oraz „dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” – 15,00% ankietowanych uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: **42,24%** (98)

nie: **26,72%** (62)

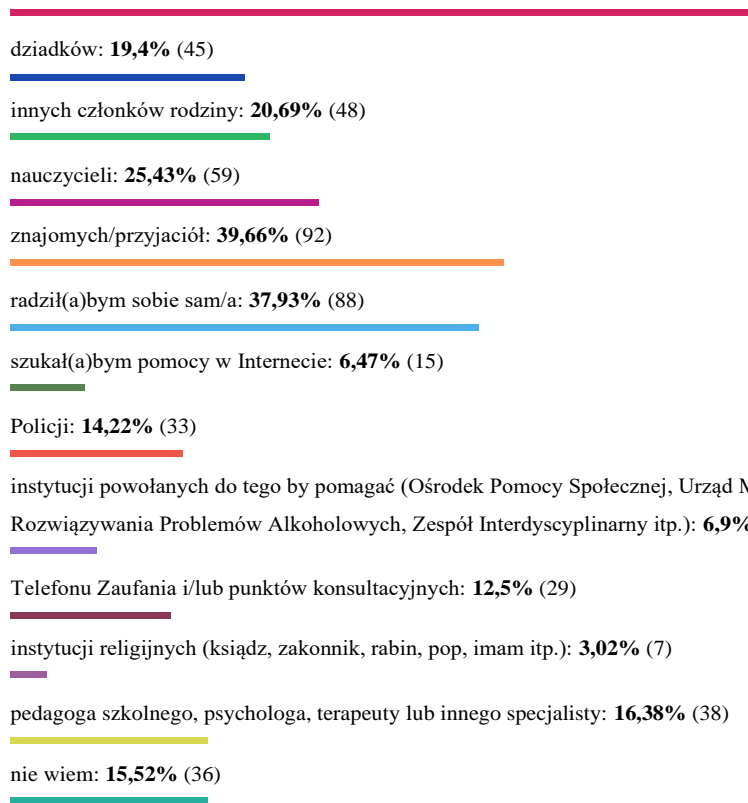
nie wiem: **31,03%** (72)

Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „tak” - takiej odpowiedzi udzieliło 42,24%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „nie wiem” - 31,03% uczniów oraz „nie” - 26,72% badanych.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **60,34%** (140)

dziadków: **19,4%** (45)

innych członków rodziny: **20,69%** (48)

nauczycieli: **25,43%** (59)

znajomych/przyjaciół: **39,66%** (92)

radził(a)był sam/a: **37,93%** (88)

szukał(a)był pomocy w Internecie: **6,47%** (15)

Policji: **14,22%** (33)

instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds.

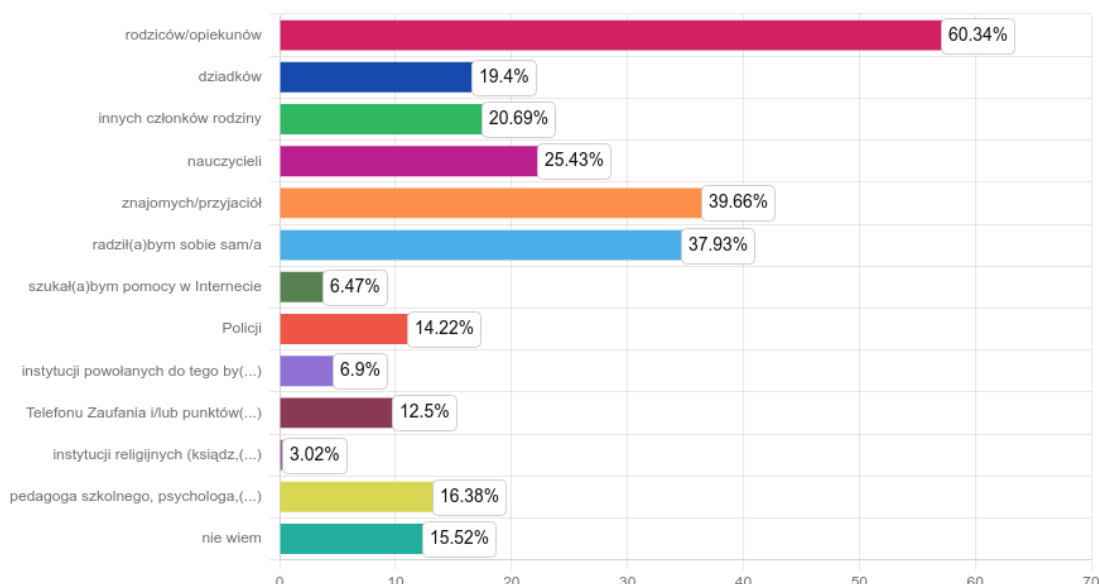
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **6,9%** (16)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **12,5%** (29)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **3,02%** (7)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **16,38%** (38)

nie wiem: **15,52%** (36)

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 60,34% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „znajomych/przyjaciół” - 39,66% osób, „radził(a)bym sobie sam/a” - 37,93% badanych, „nauczycieli” - 25,43% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 20,69% ankietowanych, „dziadków” - 19,4% badanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 16,38% badanych uczniów, „nie wiem” - 15,52% uczniów, „Policji” - 14,22% respondentów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 12,5% badanych uczniów, instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, itp.)” - 6,9% ankietowanych, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 6,47% uczniów oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam, itp.)” - 3,02% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **72,41%** (168)

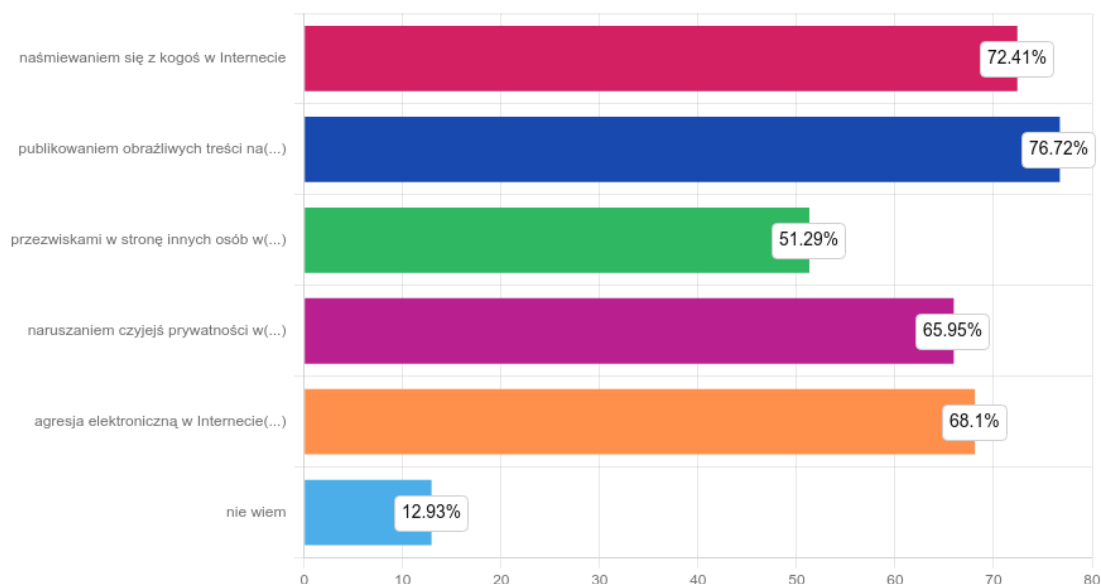
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **76,72%** (178)

przezwiškami w stronę innych osób w Internecie: **51,29%** (119)

naruszaniem czyjejś prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **65,95%** (153)

agresja elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **68,1%** (158)

nie wiem: **12,93%** (30)

Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „publikowaniem obraźliwych treści na czyis temat w Internecie” wybrało ją 76,72% uczniów oraz „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 72,41% osób. Rzadziej wskazywano na: „agresja elektroniczna w Internecie (zastraszaniem, grożeniem, itp.)” - 68,1% badanych uczniów, „naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści, itp.)” - 65,95% osób, „przezwiwkami w stronę innych osób w Internecie” - 51,29% respondentów oraz „nie wiem” - 12,93% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **31,9%** (74)

podszycanie się: **9,05%** (21)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **18,97%** (44)

wyludzenie pieniędzy: **7,76%** (18)

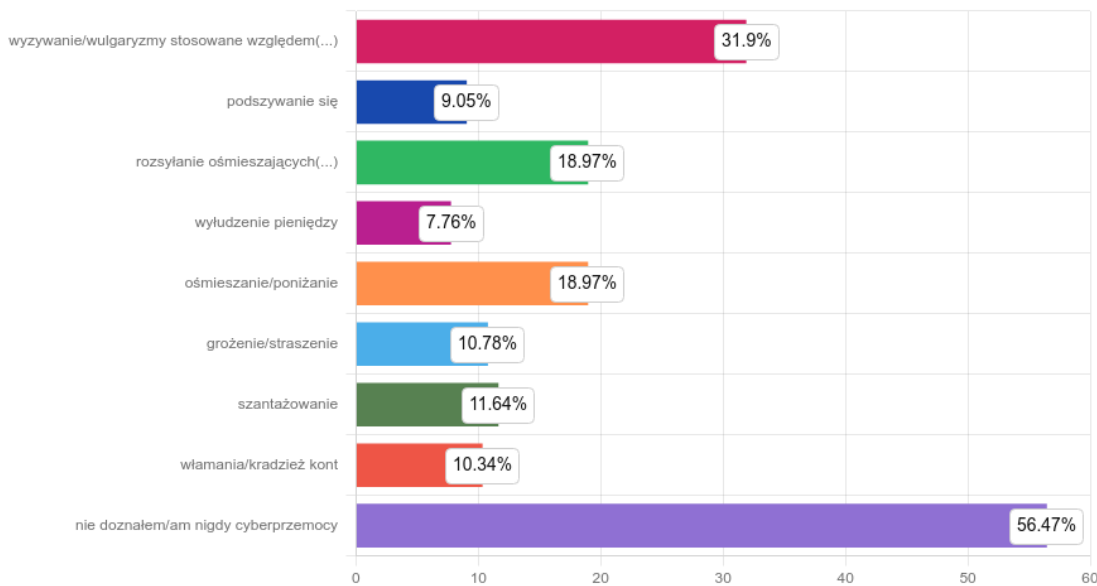
ośmieszanie/ponizanie: **18,97%** (44)

grożenie/straszenie: **10,78%** (25)

szantażowanie: **11,64%** (27)

włamania/kradzież kont: **10,34%** (24)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **56,47%** (131)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, których zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 56,47% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 31,9% badanych. „Rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików”, „ośmieszanie/ponizanie” - po 18,97% osób, „szantażowanie” - 11,64% respondentów, „groźenie/straszenie” - 10,78% ankietowanych, „włamania/kradzież kont” - 10,34% respondentów, „podszywanie się” - 9,05% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 7,76%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **17,67%** (41)

podszywanie się: **7,33%** (17)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **7,33%** (17)

wyłudzenie pieniędzy: **4,31%** (10)

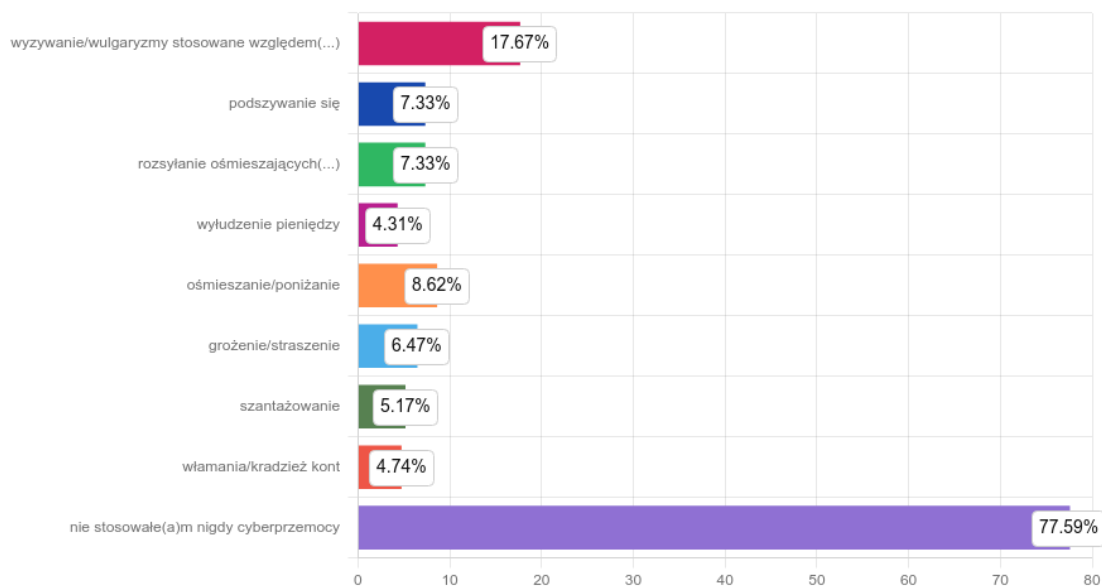
ośmieszanie/ponizanie: **8,62%** (20)

groźenie/straszenie: **6,47%** (15)

szantażowanie: **5,17%** (12)

włamania/kradzież kont: **4,74%** (11)

nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **77,59%** (180)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 77,59% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 17,67% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 8,62% badanych mieszkańców, „podsywanie się”, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - po 7,33% respondentów, „grożenie/straszenie” - 6,47% ankietowanych, „szantażowanie” - 5,17% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 4,74% osób oraz „wytłudzenie pieniędzy” - 4,31% ankietowanych uczniów.

5. 6. Problem uzależnień behavioralnych

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **22,84%** (53)

nie: **77,16%** (179)

Ankietowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 77,16% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 22,84% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **84,91%** (197)

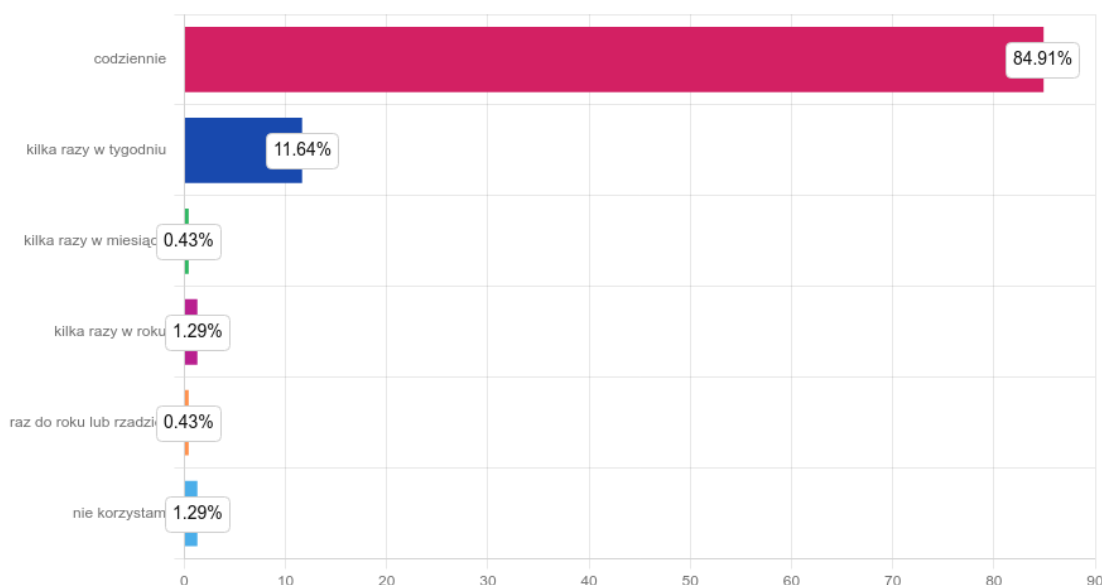
kilka razy w tygodniu: **11,64%** (27)

kilka razy w miesiącu: **0,43%** (1)

kilka razy w roku: **1,29%** (3)

raz do roku lub rzadziej: **0,43%** (1)

nie korzystam : **1,29%** (3)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 84,91%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 11,64% badanej próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w roku” - 1,29% osób, „nie korzystam” - 1,29% ankietowanych, „kilka razy w miesiącu”, „raz do roku lub rzadziej” po 0,43% uczniów.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp. do 1 godz.:

5,08% (10)

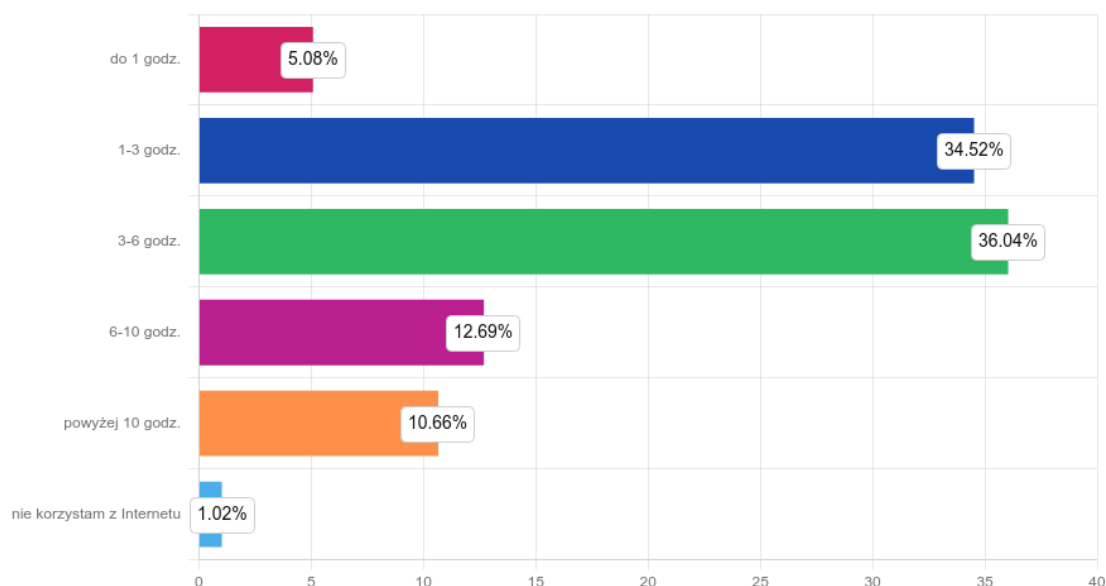
1-3 godz.: **34,52%** (68)

3-6 godz.: **36,04%** (71)

6-10 godz.: **12,69%** (25)

powyżej 10 godz.: **10,66%** (21)

nie korzystam z Internetu: **1,02%** (2)

Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z Internetu (poza nauką). Odpowiedź „3-6 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 36,04% osób. Druga w kolejności odpowiedź „1-3 godz.” została wybrana przez 34,52% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „6-10 godz.” - 12,69% osób, „powyżej 10 godz.” - 10,66% ankietowanych, „do 1 godz.” - 5,08% uczniów oraz „nie korzystam z Internetu” - 1,02% osób.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **54,63%** (124)

social media (Facebook, X, Instagram, TikTok): **75,33%** (171)

kontakt ze znajomymi: **85,9%** (195)

poznawanie nowych osób: **23,35%** (53)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **75,77%** (172)

słuchanie muzyki: **79,3%** (180)

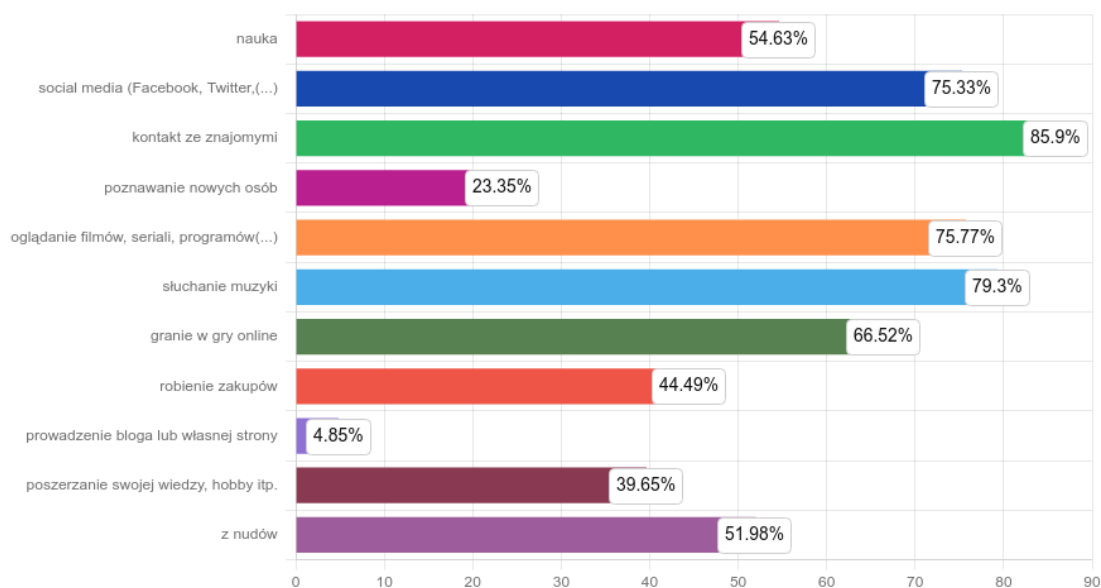
granie w gry online: **66,52%** (151)

robienie zakupów: **44,49%** (101)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **4,85%** (11)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **39,65%** (90)

z nudów: **51,98%** (118)

Głównymi powodami skłaniającymi ankietowanych uczniów do korzystania z Internetu jest: „kontakt ze znajomymi” - takiej odpowiedzi udzieliło 85,9% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „słuchanie muzyki” - 79,3%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów, np. na YouTube” - 75,77%, „social media (Facebook, X, Instagram, TikTok)” - 75,33%, „granie w gry online” - 66,52%, „nauka” - 54,63%, „z nudów” - 51,98%, „robienie zakupów” - 44,49%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby, itp.” - 39,65%, „poznawanie nowych osób” - 23,35% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 4,85%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **27,75%** (63)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **25,11%** (57)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **14,1%** (32)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **7,05%** (16)

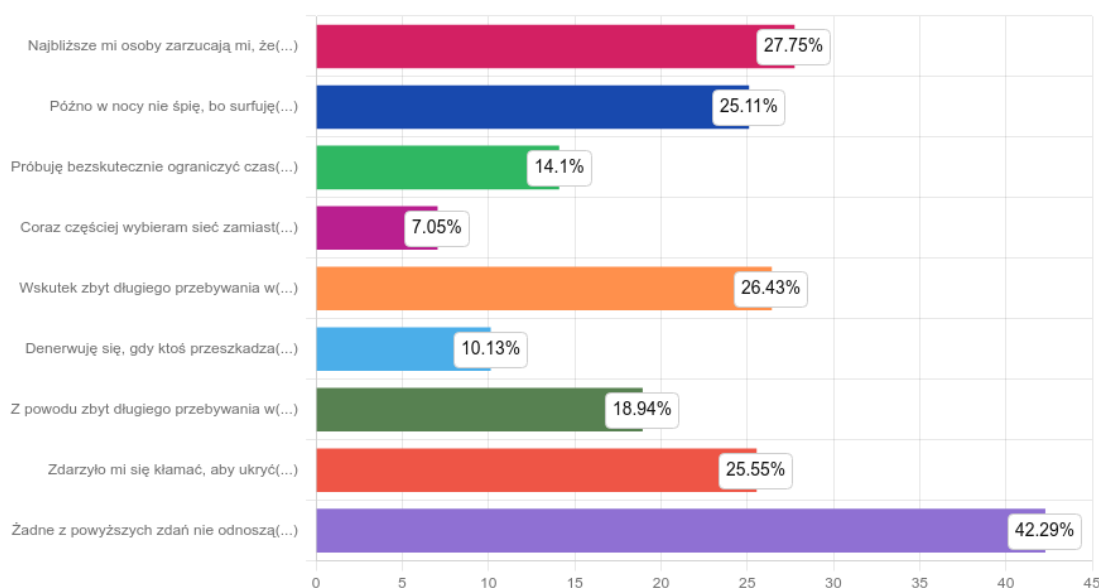
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka).: **26,43%** (60)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **10,13%** (23)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **18,94%** (43)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **25,55%** (58)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **42,29%** (96)

W dalszej kolejności uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” 27,75% uczniów, „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka).” - 26,43% ankietowanych uczniów, „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu, np. przed rodzicami.” - 25,55% respondentów oraz „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 25,11%, „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 18,94% uczniów, „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 14,1% badanych uczniów oraz „Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w

Internecie.” - 10,13% uczniów. Najmniej spośród respondentów, tj. 7,05% odpowiedziało „Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.”. Odpowiedź: „Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” wskazało 42,29% osób.

Czy zdarzyło Ci się więcej niż raz, by:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

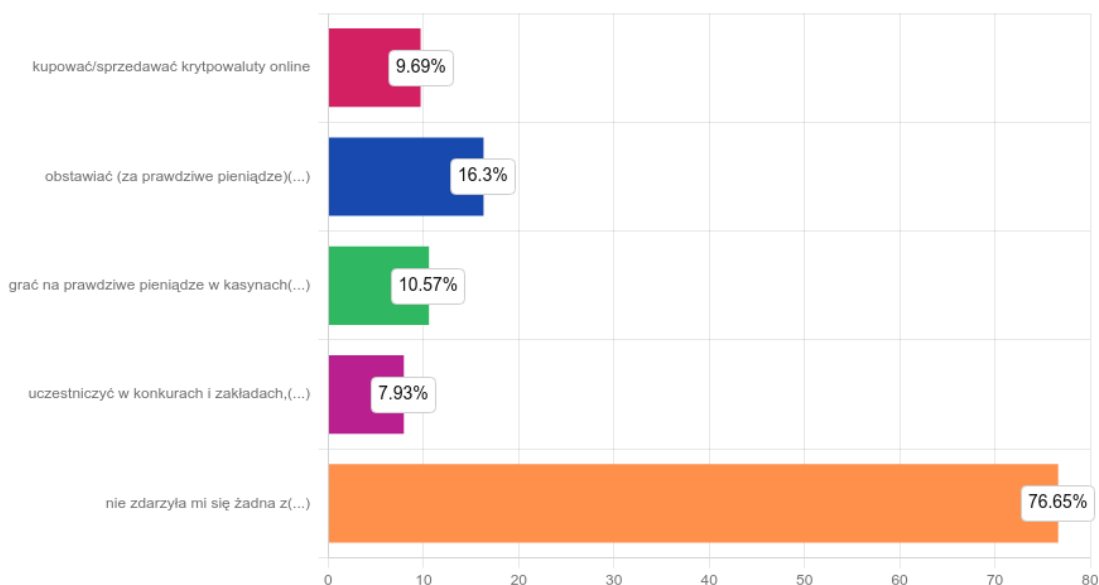
kupować/sprzedawać kryptowaluty online: **9,69%** (22)

obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online: **16,3%** (37)

grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.): **10,57%** (24)

uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y: **7,93%** (18)

nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji: **76,65%** (174)

Uczniów zapytano także, czy więcej niż raz zdarzyło im się korzystać z gier hazardowych/kryptowalut. Większość badanych wskazało „nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji” - takiej odpowiedzi udzieliło 76,65% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online” - 16,3% uczniów, „grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.)” - 10,57% ankietowanych uczniów, „kupować/sprzedawać kryptowaluty online” - 9,69% uczniów oraz „uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y” - 7,93% respondentów.

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet, itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **22,91%** (52)

nie: **69,16%** (157)

nie wiem: **7,93%** (18)

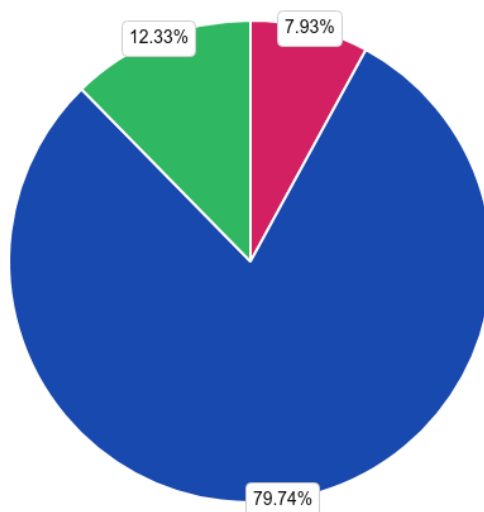
Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 69,16% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 22,91% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 7,93% badanych uczniów.

Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **7,93%** (18)

nie: **79,74%** (181)

nie wiem: **12,33%** (28)

Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniliby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 79,74% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 12,33% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 7,93% uczniów.

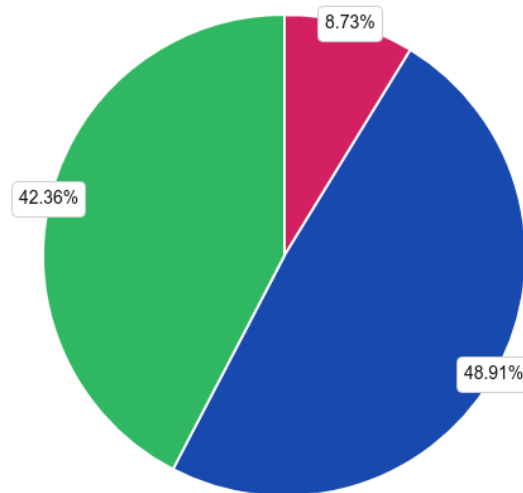
Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **8,73%** (20)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego:

48,91% (112)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **42,36%** (97)

48,91%. uczniów uważa, że „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłoby mi funkcjonować bez niego”. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 42,36% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 8,73% ankietowanych uczniów.

Czy czułeś się kiedykolwiek odrzucony przez innych (dyskryminowany) ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **25,43%** (59)

nie: **74,57%** (173)

Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 74,57% spośród 232 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 25,43% badanych uczniów, tj. 59 osób.

Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **65,95%** (153)

nie: **34,05%** (79)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko?”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 65,95%, rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” - 34,05%.

Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **48,71%** (113)

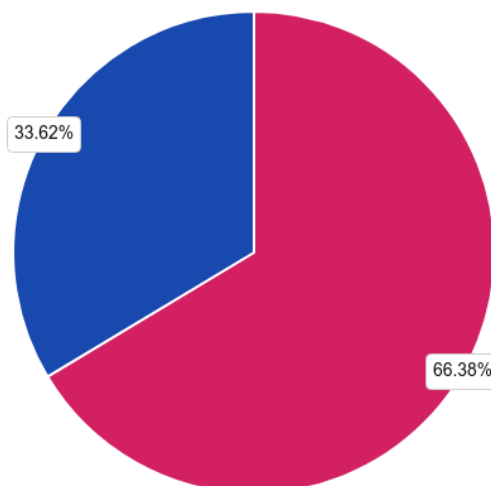
nie: **51,29%** (119)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „nie” - 51,29%, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - 48,71%.

Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **66,38%** (154)

nie: **33,62%** (78)

Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 66,38%, a 33,62% wskazało odpowiedź „nie”.

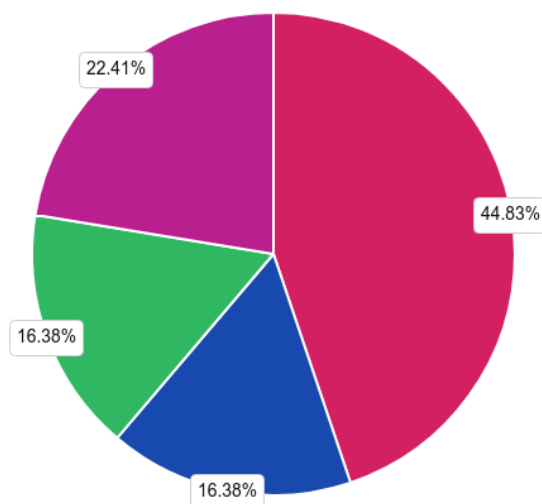
Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?

nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba: **44,83%** (104)

nie, ale powinienem/powinnam schudnąć: **16,38%** (38)

nie, ale powinienem/powinnam przytyć: **16,38%** (38)

tak: **22,41%** (52)

Uczniów zapytano także, czy obecnie stosują dietę lub robią coś innego, aby schudnąć. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba - 44,83%, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - 22,41%, „nie, ale powinienem/powinnam schudnąć” oraz „nie, ale powinienem/powinnam przytyć” - po 16,38%.

Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **9,91%** (23)

zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **77,16%** (179)

nieodpowiednie towarzystwo: **71,12%** (165)

pogorszenie relacji rodzinnych: **70,69%** (164)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **58,19%** (135)

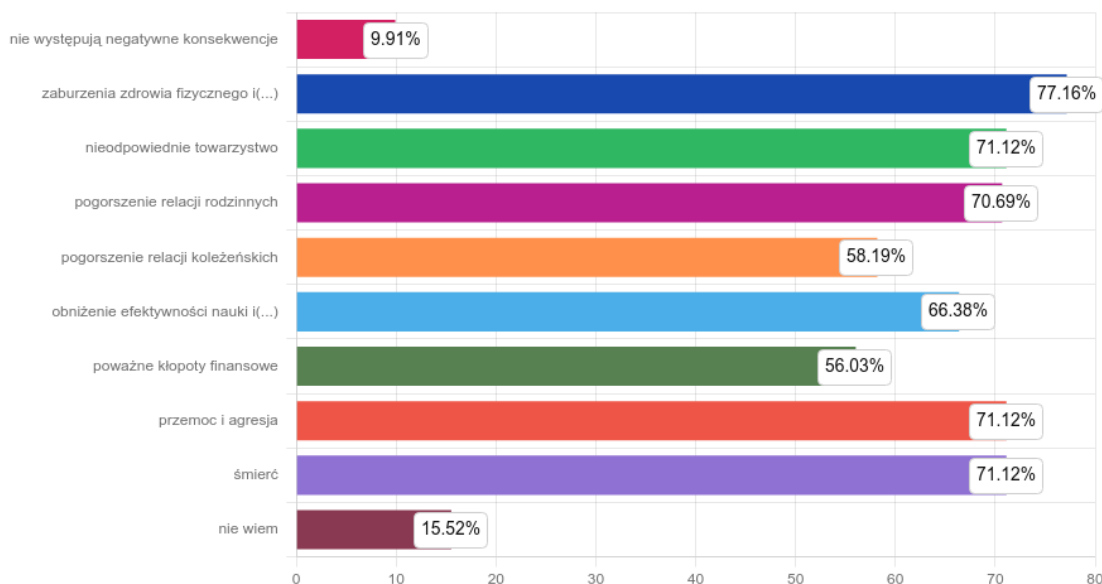
obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **66,38%** (154)

poważne kłopoty finansowe: **56,03%** (130)

przemoc i agresja: **71,12%** (165)

śmierć: **71,12%** (165)

nie wiem: **15,52%** (36)

Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” - 77,16%, „nieodpowiednie towarzystwo”, „przemoc i agresja”, „śmierć” - po 71,12%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 70,69%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 66,38%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 58,19%, „poważne kłopoty finansowe” - 56,03%, „nie wiem” - 15,52% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 9,91%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodzeństwo: **14,66%** (34)

rodzice: **61,64%** (143)

nauczyciele: **43,1%** (100)

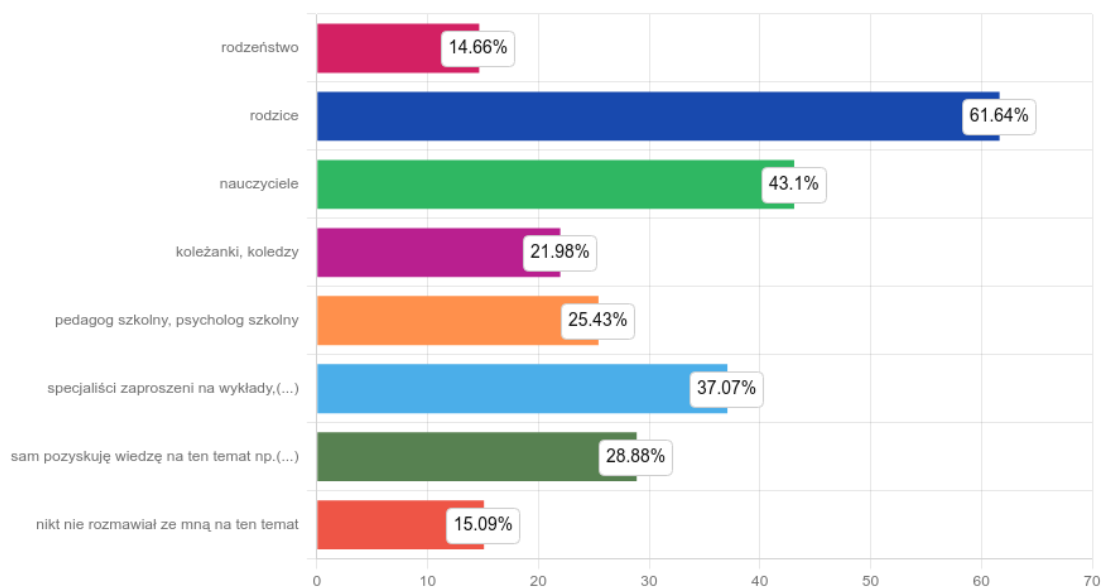
koleżanki, koledzy: **21,98%** (51)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **25,43%** (59)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **37,07%** (86)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **28,88%** (67)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **15,09%** (35)

Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „rodzice” - 61,64%, „nauczyciele” - 43,1%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 37,07%, „sam pozyskuję wiedzę na ten temat, np. z Internetu i telewizji” - 28,88%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” - 25,43%, „koleżanki, koledzy” - 21,98%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 15,09%, „rodzeństwo” - 14,66%.

Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **50,43%** (117)

dziadków: **13,36%** (31)

innych członków rodziny: **18,97%** (44)

nauczycieli: **9,05%** (21)

przyjaciół/kolegów/koleżanek: **22,84%** (53)

radził(a)bym sobie sam/a: **23,28%** (54)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **9,05%** (21)

Policji: **5,17%** (12)

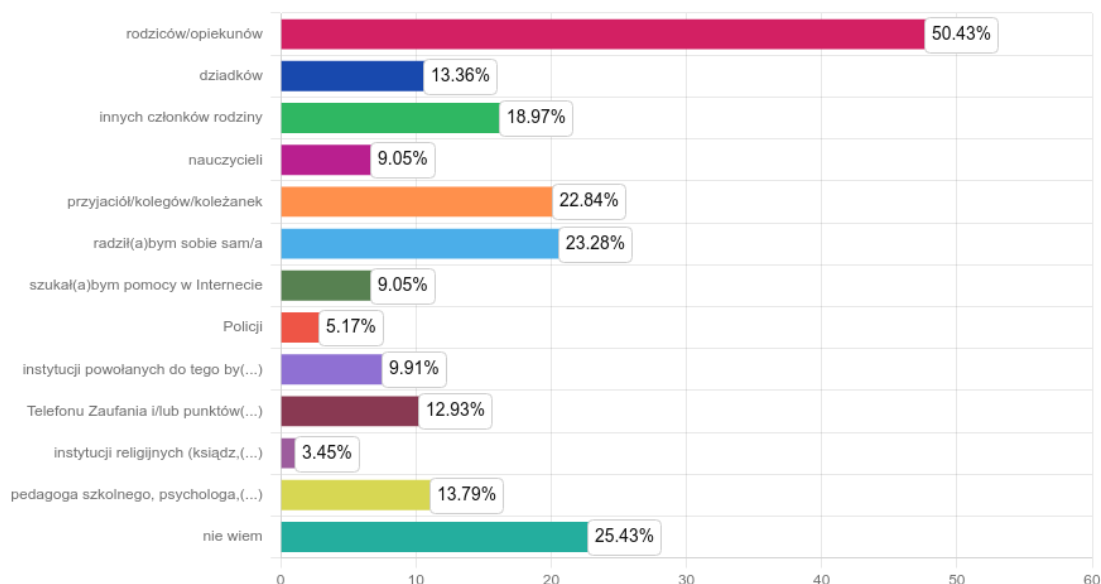
instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **9,91%** (23)

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **12,93%** (30)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **3,45%** (8)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **13,79%** (32)

nie wiem: **25,43%** (59)

Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 50,43% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nie wiem” - 25,43% osób, „radził(a)bym sobie sam/a” - 23,28% badanych, „przyjaciół/kolegów/koleżanek” - 22,84% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 18,97% ankietowanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 13,79% badanych, „dziadków” - 13,36% badanych uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 12,93% uczniów, „instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, itp.)” - 9,91% respondentów, „nauczycieli” - 9,05% badanych uczniów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 9,05% ankietowanych, „Policji” - 5,17% badanych oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam, itp.)” - 3,45% osób.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **22,41%** (52)

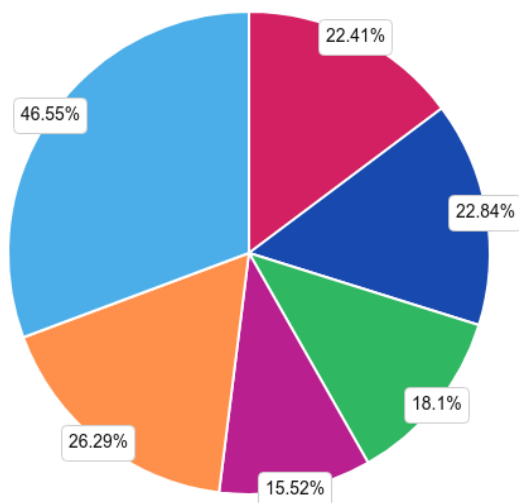
pogadanki z wychowawcą : **22,84%** (53)

spektakl lub musical profilaktyczny: **18,1%** (42)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **15,52%** (36)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **26,29%** (61)

nie brakuje żadnych: **46,55%** (108)

Następnie uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie brakuje żadnych” - takiej odpowiedzi udzieliło 46,55% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych” - 26,29%, „pogadanki z wychowawcą” - 22,84%, „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” - 22,41% oraz „spektakl lub musical profilaktyczny” - 18,10%. Najmniej uczniów (15,52%) wybrało odpowiedź „zajęcia z przedstawicielem Policji”.

Jak oceniasz swoją szkołę?

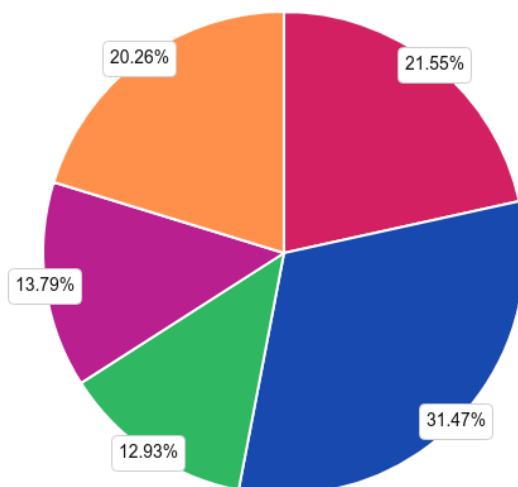
bardzo dobrze: **21,55%** (50)

dobrze: **31,47%** (73)

źle: **12,93%** (30)

bardzo źle: **13,79%** (32)

trudno powiedzieć: **20,26%** (47)

Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 31,47% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 21,55% osób, „trudno powiedzieć” - 20,26% uczniów, „bardzo źle” 13,79% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „źle” - wskazało ją 12,93% uczniów.

Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **44,4%** (103)

nie: **14,66%** (34)

trudno powiedzieć: **32,33%** (75)

nie wiem: **8,62%** (20)

Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 44,4%. Natomiast 32,33% uczniów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, a odpowiedź „nie” wskazało - 14,66% uczniów, „nie wiem” - 8,62% uczniów.

Jak oceniasz samego/ą siebie?

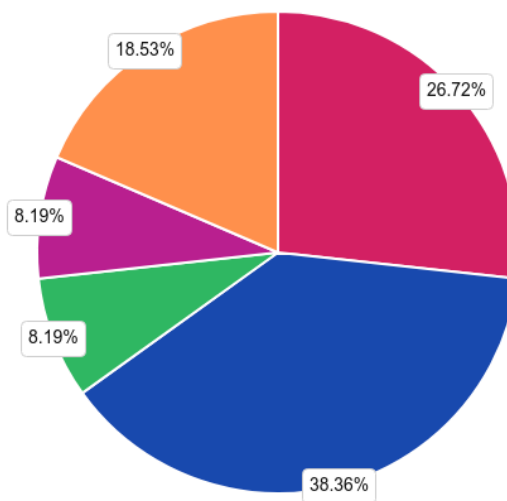
bardzo dobrze: **26,72%** (62)

dobrze: **38,36%** (89)

źle: **8,19%** (19)

bardzo źle: **8,19%** (19)

trudno powiedzieć: **18,53%** (43)

Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - 38,36%, „bardzo dobrze” - 26,72%, „trudno powiedzieć” - 18,53%, „źle” oraz „bardzo źle” po 8,19% uczniów.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś/mogłabyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **73,28%** (170)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **57,76%** (134)

dziadkowie: **24,57%** (57)

rodzeństwo: **29,74%** (69)

inni członkowie rodziny: **16,81%** (39)

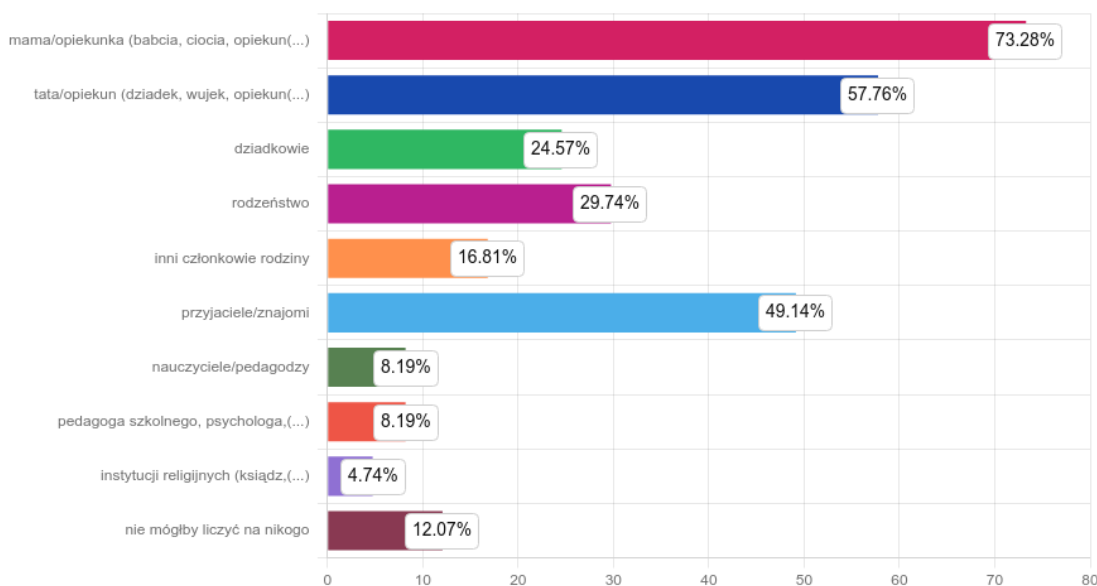
przyjaciele/znajomi: **49,14%** (114)

nauczyciele/pedagodzy: **8,19%** (19)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **8,19%** (19)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **4,74%** (11)

nie mógłby liczyć na nikogo: **12,07%** (28)

W razie problemów w swoim życiu, uczniowie mogliby liczyć na pomoc: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny, itp.)” - 73,28% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „tata, opiekun, dziadek, wujek, opiekun prawny, itp.)” - 57,76% osób, „przyjaciele/znajomi” - 49,14% badanych, „rodzeństwo” - 29,74% badanych uczniów, „dziadkowie” - 24,57% ankietowanych, „inni członkowie rodziny” - 16,81% badanych, „nie mógłby liczyć na nikogo” - 12,07% badanych uczniów, „nauczyciele/pedagodzy”, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - po 8,19% respondentów oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam, itp.)” - 4,74% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **37,93%** (88)

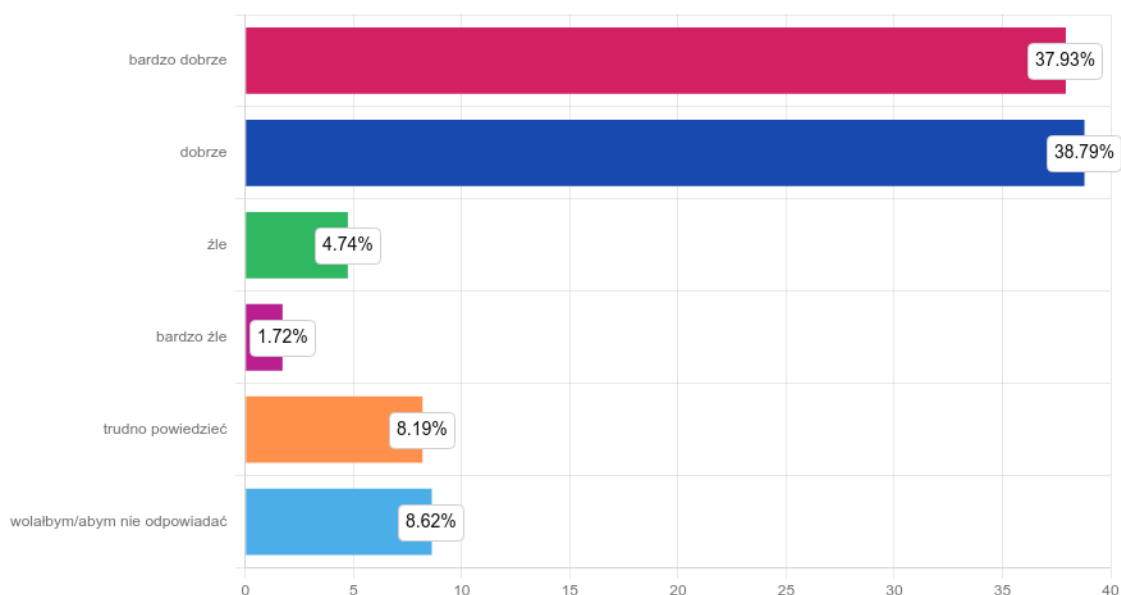
dobrze: **38,79%** (90)

źle: **4,74%** (11)

bardzo źle: **1,72%** (4)

trudno powiedzieć: **8,19%** (19)

wolałbym/abym nie odpowiadać : **8,62%** (20)

Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 38,79% osób. Druga w kolejności odpowiedź „bardzo dobrze” została wybrana 37,93% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać ” - 8,62% osób, „trudno powiedzieć” - 8,19% uczniów, „źle” - 4,74% badanych uczniów. Najmniej spośród respondentów - 1,72% wskazało odpowiedź „bardzo źle”.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **27,16%** (63)

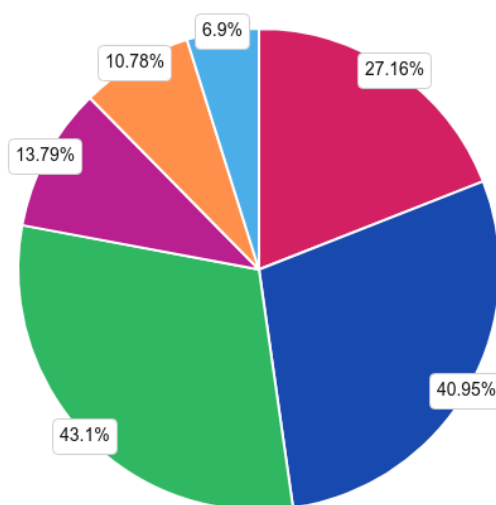
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki, itp.): **40,95%** (95)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe, itp.): **43,1%** (100)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **13,79%** (32)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **10,78%** (25)

harcerstwo itp.: **6,9%** (16)

Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe, itp.)” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 43,1%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych” - 27,16% osób, „artystycznych (muzycznych/plastycznych/teatralnych i aktorskich)” - 13,79% badanych, „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina, itp.)” - 10,78% badanych uczniów oraz „harcerstwo, itp.” - 6,9% ankietowanych.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **82,76%** (192)

nie: **17,24%** (40)

Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 82,76% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 17,24% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

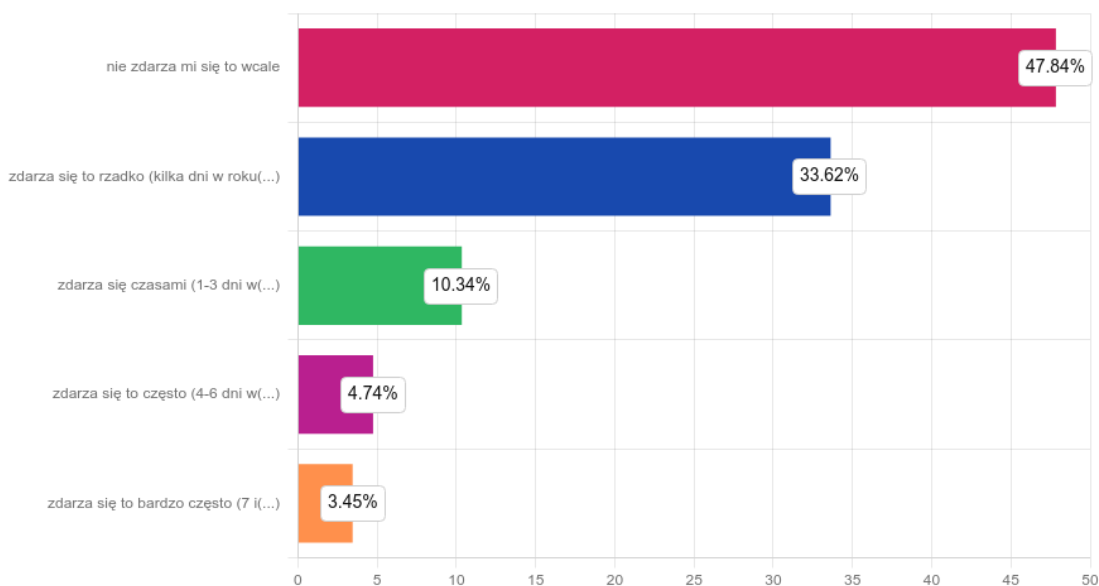
nie zdarza mi się to wcale: **47,84%** (111)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **33,62%** (78)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **10,34%** (24)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **4,74%** (11)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **3,45%** (8)

Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 47,84% uczniów. W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” - 33,62%, „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” - 10,34%, „zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu)” - 4,74% oraz „zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu)” - 3,45%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

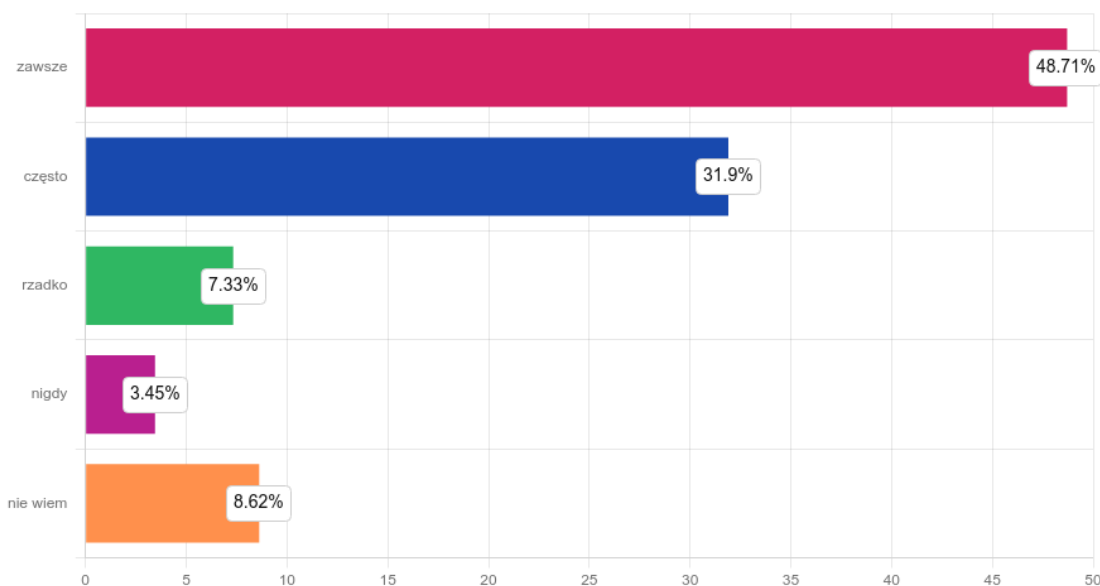
zawsze: 48,71% (113)

często: 31,9% (74)

rzadko: 7,33% (17)

nigdy: 3,45% (8)

nie wiem: 8,62% (20)

Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 48,71% ankietowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 31,9% osób, „nie wiem” 8,62% uczniów, „rzadko” - 7,33% osób oraz „nigdy” - 3,45% respondentów.

Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: 84,05% (195)

tylko mama/opiekunka: 9,91% (23)

tylko tata/opiekun: 1,29% (3)

wolałbym/abym nie odpowiadać: 4,74% (11)

Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 84,05%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 9,91% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 4,74% osób oraz „tylko tata/opiekun” - 1,29% badanych.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

bardzo dobrze: **39,66%** (92)

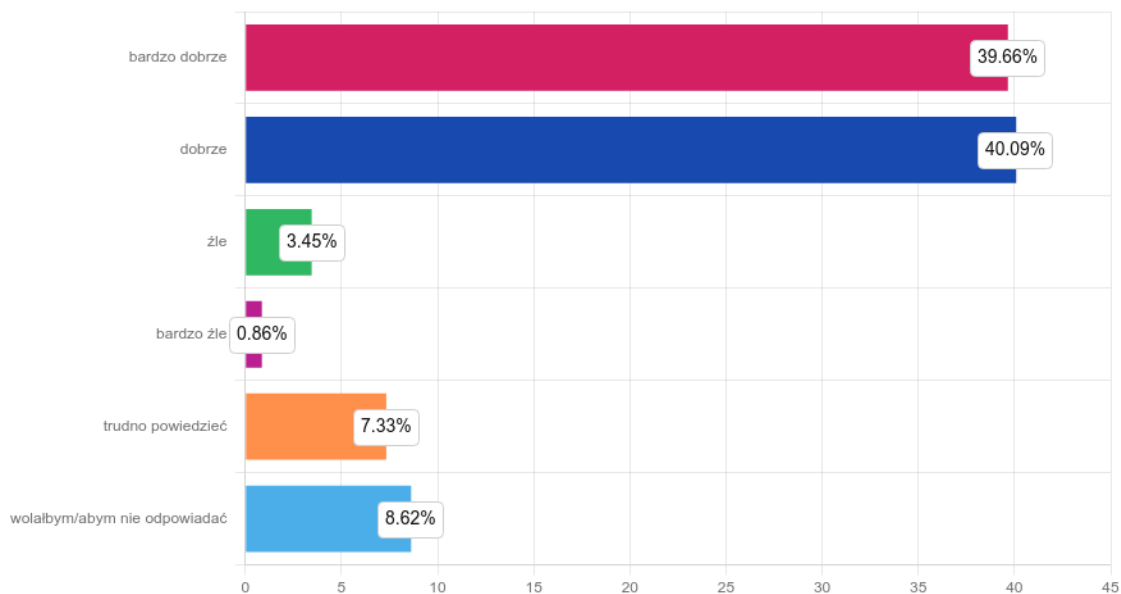
dobrze: **40,09%** (93)

źle: **3,45%** (8)

bardzo źle: **0,86%** (2)

trudno powiedzieć: **7,33%** (17)

wolałbym/abym nie odpowiadać: **8,62%** (20)

Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - taką odpowiedź wskazało 40,09% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 39,66% osób, „wolałbym/abym nie odpowiadać” - 8,62% uczniów, „trudno powiedzieć” - 7,33% respondentów, „źle” - 3,45% osób. Najmniej uczniów (0,86%) wybrało odpowiedź „bardzo źle”.

6. Badanie ESPAD

Badanie ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) to międzynarodowe badanie, które ma na celu analizę używania substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, papierosy, narkotyki i inne, wśród uczniów w wieku 15-18 lat. Jest to badanie przeprowadzane regularnie co cztery lata w wielu krajach europejskich. W Polsce ostatni raz zostało przeprowadzone w okresie wiosennym 2019 roku. Badaniami objęto próbę ogólnopolską, 6 prób wojewódzkich (Dolnośląskie, Lubelskie, Małopolskie, Mazowieckie, Śląskie, Świętokrzyskie) oraz 5 prób miejskich (Wrocław, Płock, Kalisz, Sopot, Szczecinek). Badania zrealizowano w 383 ówczesnych klasach gimnazjalnych oraz w 431 klasach ówczesnych szkół ponadgimnazjalnych. Celem badania ESPAD jest monitorowanie trendów w używaniu substancji psychoaktywnych przez młodzież, zrozumienie czynników wpływających na to zachowanie oraz ocena skuteczności działań podejmowanych w celu zapobiegania używaniu substancji i problemom związanym z nimi. Badanie ma również na celu dostarczenie danych, które mogą być wykorzystane do opracowywania polityk zdrowotnych i programów prewencyjnych. Badanie ESPAD jest przeprowadzane przy użyciu standardowych kwestionariuszy, które są wypełniane przez uczniów w szkołach. Pytania dotyczą różnych aspektów używania substancji psychoaktywnych, takich jak częstotliwość, ilość, okoliczności spożycia, dostępność i postawy wobec substancji. Wszystkie odpowiedzi są traktowane w sposób poufny i anonimowy, co ma zachęcić uczniów do szczerej odpowiedzi. Wyniki badania ESPAD dostarczają cennych informacji na temat zachowań związanych z substancjami psychoaktywnymi wśród młodzieży. Pozwalają na porównanie wyników między różnymi krajami i określenie trendów w czasie. Badanie bada również czynniki ryzyka i ochrony związane z używaniem substancji, co pozwala na lepsze zrozumienie kontekstu społecznego i indywidualnego wpływu na to zachowanie.

6. 1. Uczniowie 15-16 lat

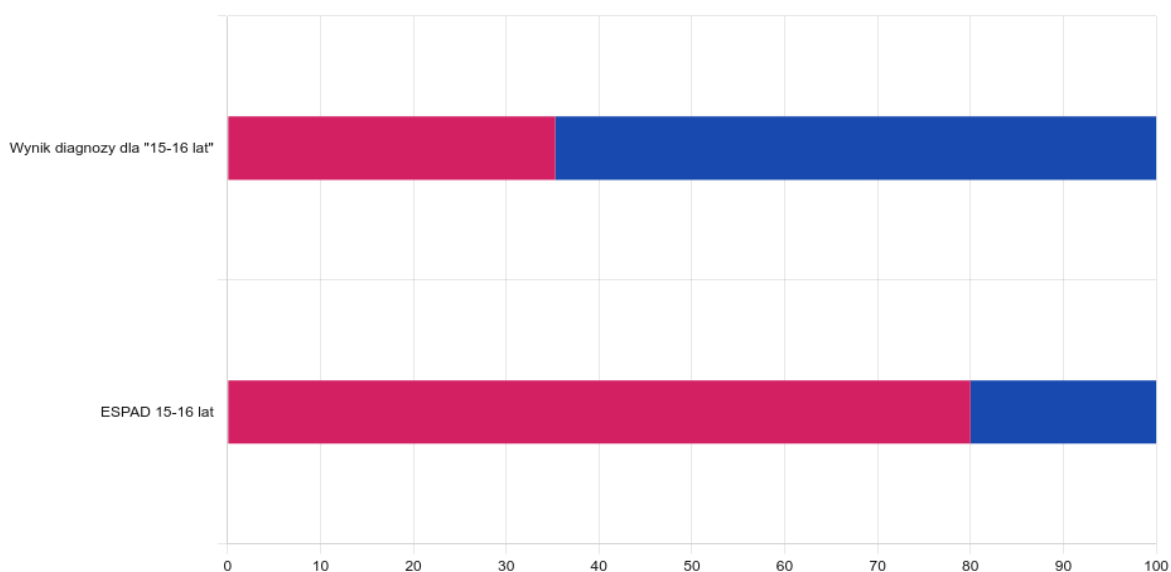
www.diagnoza-spoleczna.pl

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	tak	nie
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	35,29% (12)	64,71% (22)
ESPAD 15-16 lat	80,00%	20,00%

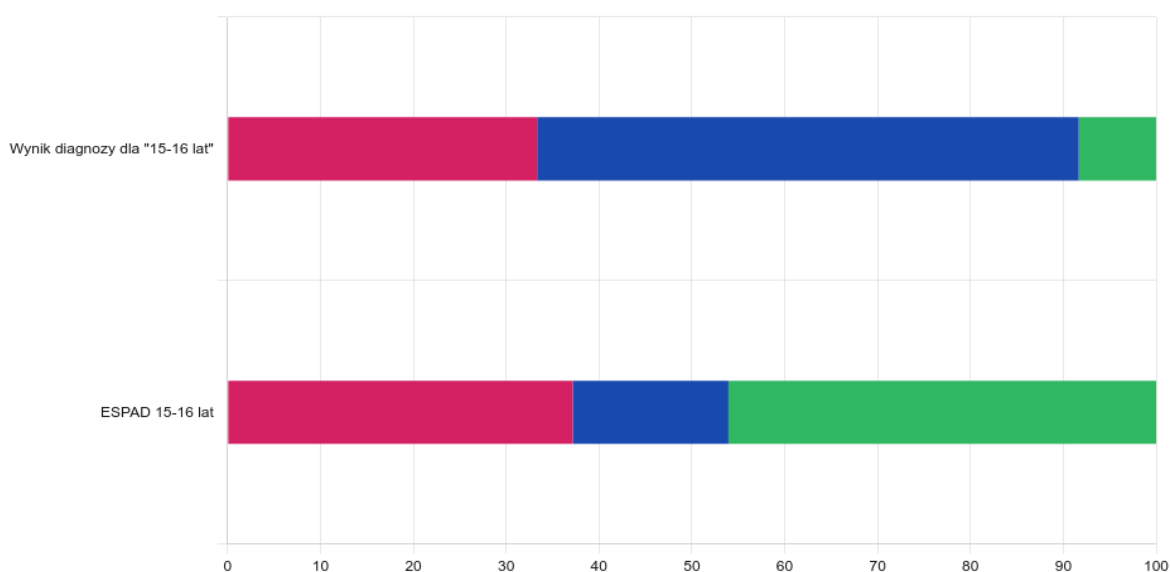

Na pytanie **”Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?”**, odpowiedź **”tak”** wybrało 35,29% respondentów niniejszego badania i 80,00% badanych w **”ESPAD 15-16 lat”**, a odpowiedź **”nie”** wybrało 64,71% respondentów niniejszego badania i 20,00% badanych w **”ESPAD 15-16 lat”**.

Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)	w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)	ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	33,33% (4)	58,33% (7)	8,33% (1)
ESPAD 15-16 lat	37,17%	16,77%	46,06%

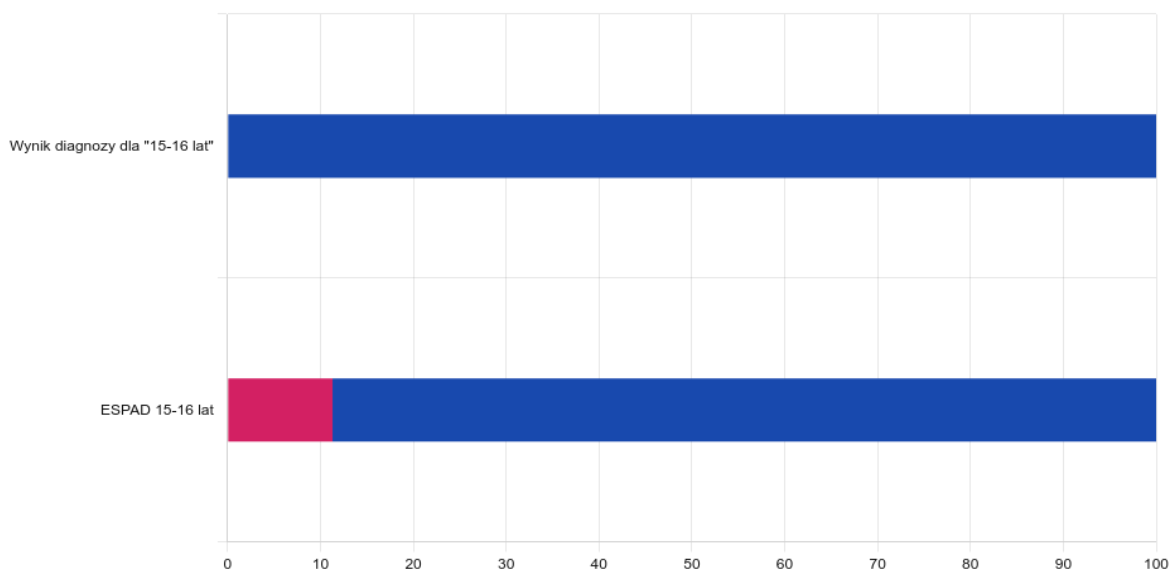

Na pytanie **"Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?"**, odpowiedź **"w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)"** wybrało 33,33% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 37,17% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, następnie odpowiedź **"w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)"** wskazało 58,33% respondentów niniejszego badania i 16,77% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, a odpowiedź **"ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)"** wybrało 8,33% respondentów niniejszego badania i 46,06% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**.

Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem, tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci (nie pamiętałeś/aś co robiłeś/aś?)

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	Tak	Nie
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	0% (0)	100% (4)
ESPAD 15-16 lat	11.30%	88.70%

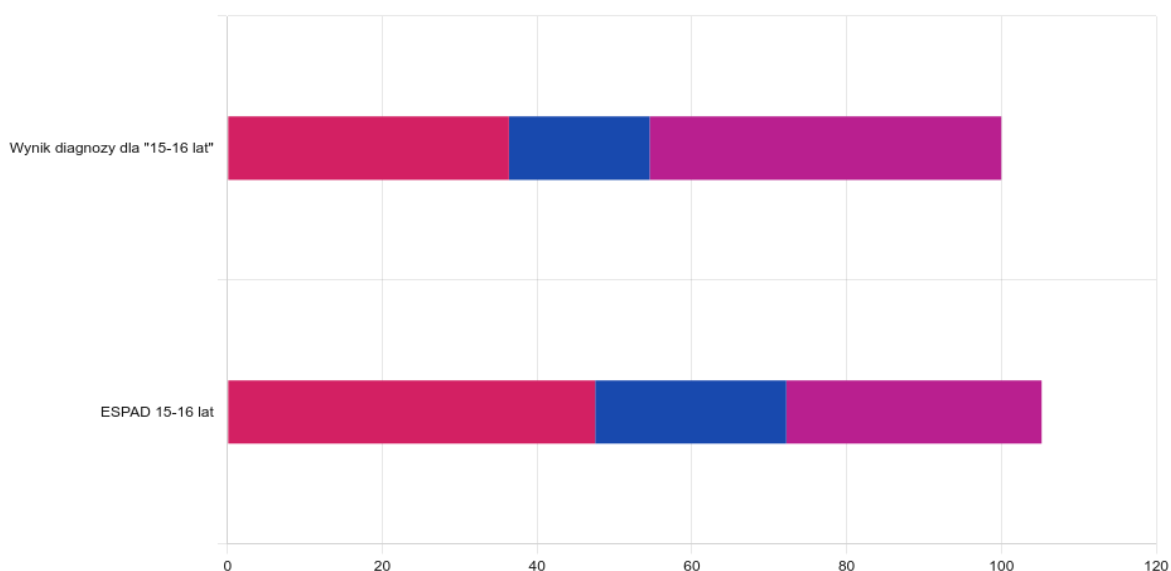

Na pytanie "Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci (nie pamiętałeś/aś co", odpowiedź "Tak" wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania i 11,30% badanych w "ESPAD 15-16 lat", a odpowiedź "Nie" wybrało 100% respondentów niniejszego badania i 88,70% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Gdy pijesz alkohol to jaki alkohol najczęściej?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	piwo/cydr	wino/szampan	nalewki/likieri	wódkę	whisky/rum/gin /drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole	alkohol domowej roboty
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	36,36% (4)	18,18% (2)	0% (0)	45,45% (5)	0% (0)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	47,50%	24,70%	0,00%	33,00%	0,00%	0,00%

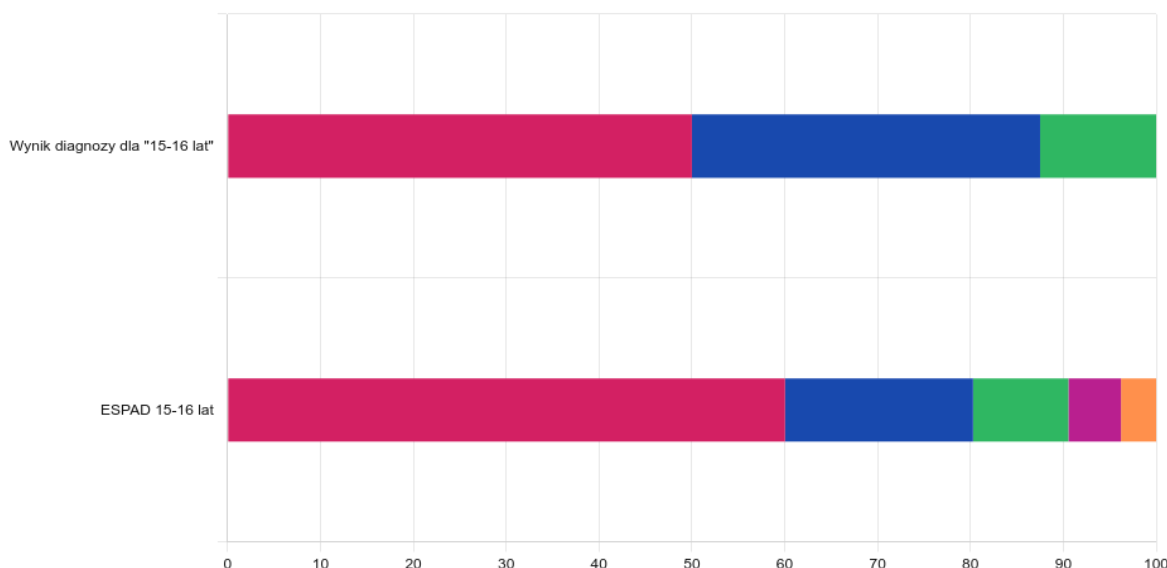
Na pytanie "Gdy pijesz alkohol to jaki alkohol najczęściej?", odpowiedź "piwo/cydr" wybrało 36,36% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 47,50% badanych w "ESPAD 15-16 lat", następnie odpowiedź "wino/szampan" wskazało 18,18% respondentów niniejszego badania i 24,70% badanych w "ESPAD 15-16 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "nalewki/likieri" wskazało 0,00% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 0,00% badanych w "ESPAD 15-16 lat" oraz kolejno odpowiedź "wódkę" wybrało 45,45% do 33,00% badanych w "ESPAD 15-16 lat", odpowiedź "whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole" wybrało 0,00% do

0,00% zewnętrznego badania, a odpowiedź "alkohol domowej roboty" wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania i 0,00% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)	czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)	czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)	mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)	w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	50% (4)	37,5% (3)	12,5% (1)	0% (0)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	60,03%	20,25%	10,27%	5,66%	3,79%

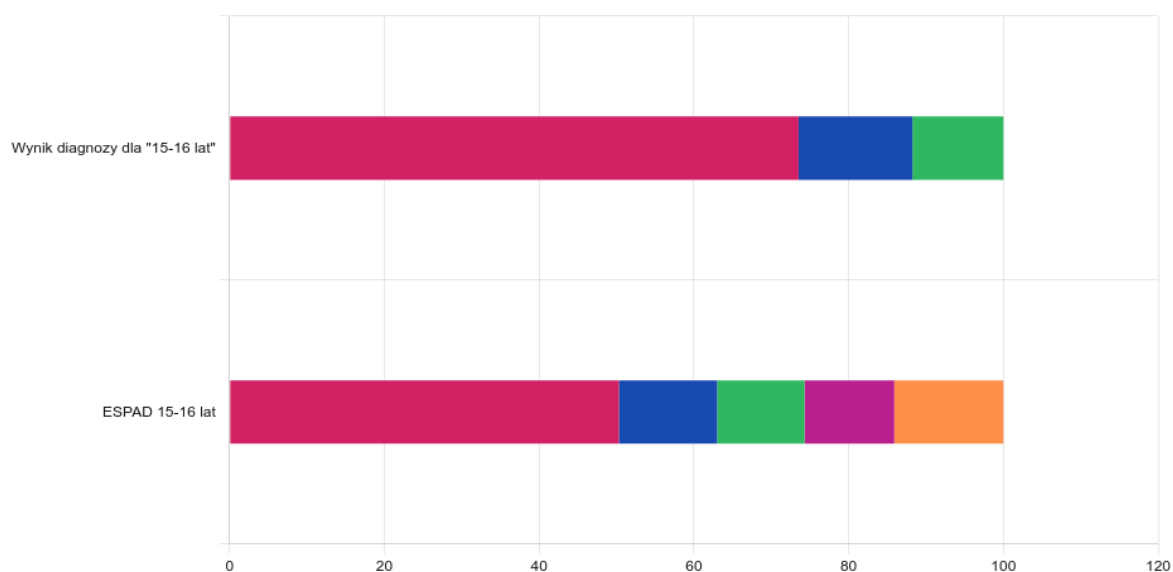
Na pytanie „**Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?**”, odpowiedź „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” wybrało 50,00% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 60,03% badanych w „**ESPAD 15-16 lat**”, następnie odpowiedź „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” wskazało 37,5% respondentów niniejszego badania i 20,25% badanych w „**ESPAD 15-16 lat**”, w dalszej kolejności odpowiedź „czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” wskazało 12,5% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 10,27% badanych w „**ESPAD 15-16 lat**” oraz kolejno odpowiedź „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” wybrało

0,00% do 5,66% badanych w **”ESPAD 15-16 lat”**, a odpowiedź „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)” wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania i 3,79% badanych w **”ESPAD 15-16 lat”**.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	nigdy nie paliłem/am	raz	kilka razy	zdarza mi się to często	palę regularnie
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	73,53% (25)	14,71% (5)	11,76% (4)	0% (0)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	50,30%	12,70%	11,30%	11,60%	14,10%

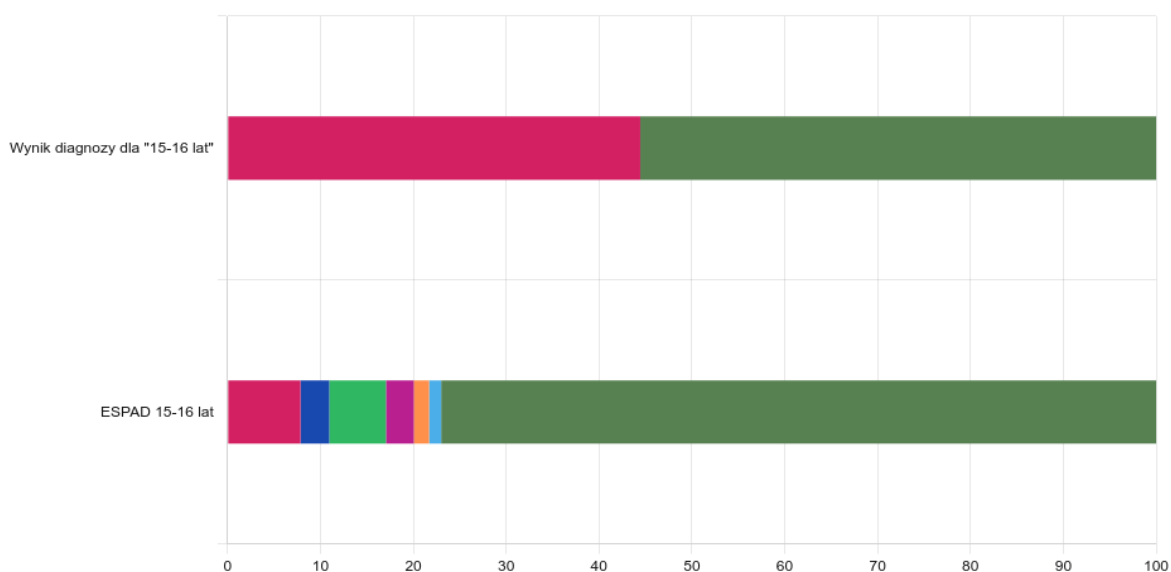

Na pytanie **"Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?"**, odpowiedź **"nigdy nie paliłem/am"** wybrało 73,53% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 50,30% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, następnie odpowiedź „raz” wskazało 14,71% respondentów niniejszego badania i 12,70% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, w dalszej kolejności odpowiedź **"kilka razy"** wskazało 11,76% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 11,30% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"** oraz kolejno odpowiedź **"zdarza mi się to często"** wybrało 0,00% do 11,60% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, a odpowiedź **"palę regularnie"** wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania i 14,10% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**.

Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	mniej niż jeden papieros na tydzień	mniej niż jeden papieros dziennie	1-5 papierosów dziennie	6-10 papierosów dziennie	11-20 papierosów dziennie	więcej niż 20 papierosów dziennie	nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	44,44% (4)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	55,56% (5)
ESPAD 15-16 lat	7,85%	3,10%	6,10%	3,00%	1,65%	1,30%	77,00%

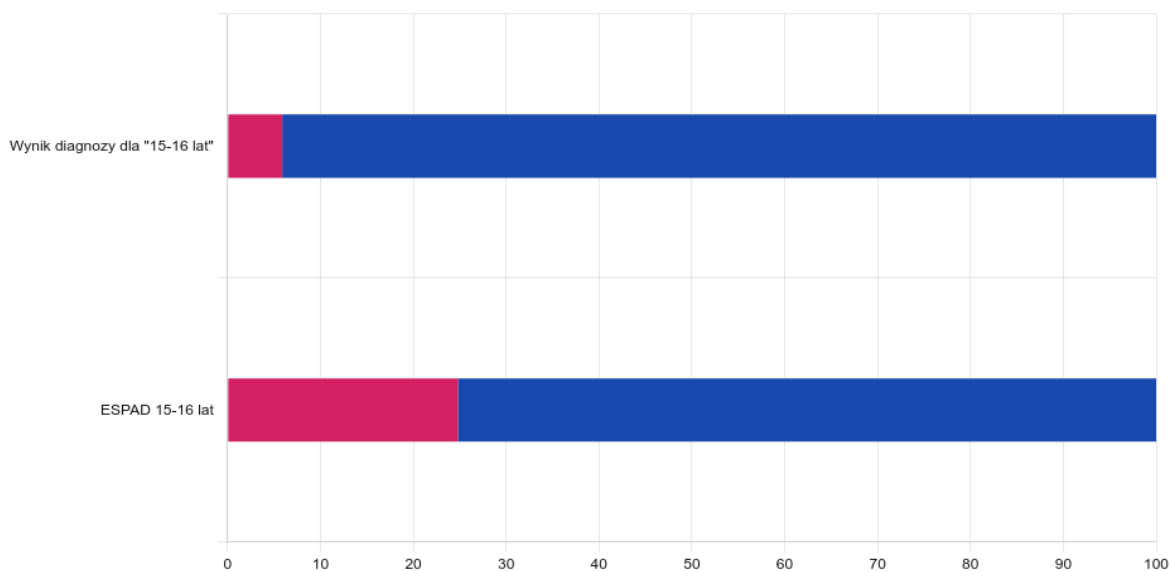

Na pytanie "Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI", odpowiedź "mniej niż jeden papieros na tydzień" wybrało 44,44% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 7,85% badanych w "ESPAD 15-16 lat", następnie odpowiedź "mniej niż jeden papieros dziennie" wskazało 0% respondentów niniejszego badania i 3,10% badanych w "ESPAD 15-16 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "1-5 papierosów dziennie" wskazało 0,00% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 6,10% badanych w "ESPAD 15-16 lat" oraz kolejno odpowiedź "6-10 papierosów dziennie" wybrało 0,00% do 3,00% badanych w "ESPAD 15-16 lat", odpowiedź "11-20 papierosów dziennie" wybrało 0,00% do 1,65% zewnętrznego badania, odpowiedź "więcej niż 20 papierosów dziennie" wybrało 0,00% do 1,30% zewnętrznego badania, a odpowiedź "nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni" wybrało 55,56% respondentów niniejszego badania i 77,00% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	tak	nie
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	5,88% (2)	94,12% (32)
ESPAD 15-16 lat	24,80%	75,20%

Na pytanie **”Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?”**, odpowiedź **”tak”** wybrało 5,88% respondentów niniejszego badania i 24,80% badanych w **”ESPAD 15-16 lat”**, a odpowiedź **”nie”** wybrało 94,12% respondentów niniejszego badania i 75,20% badanych w **”ESPAD 15-16 lat”**.

Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat

	ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)	w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)	w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	0% (0)	0% (0)	100% (1)
ESPAD 15-16 lat	71.20%	19.80%	9.00%

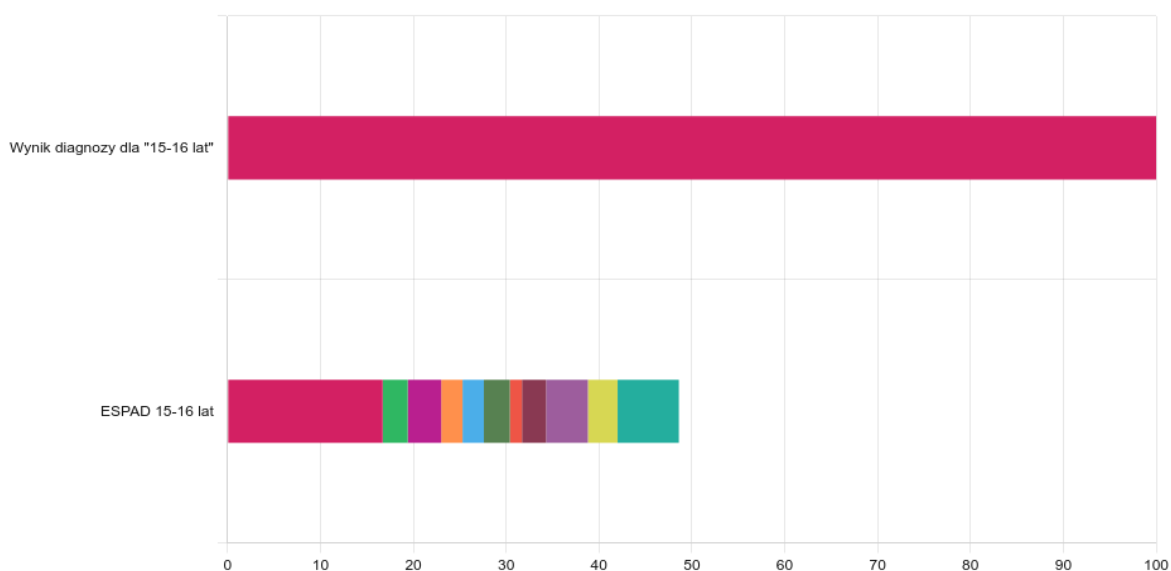

Na pytanie **"Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze?"**, odpowiedź **"ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)"** wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 71,20% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, następnie odpowiedź **"w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)"** wskazało 0,00% respondentów niniejszego badania i 19,80% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, a odpowiedź **"w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)"** wybrało 100% respondentów niniejszego badania i 9,00% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**.

Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat Można wybrać kilka odpowiedzi.

	marihuana lub haszysz	inne formy konopi	amfetamina	dopalacze	grzyby halucynoge ne	ekstazy	kokaina/cra ck	heroina
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	100% (1)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
ESPAD 15- 16 lat	16.70%	0.00%	2.70%	3.60%	2.30%	2.30%	2.80%	1.30%
	Polska heroina tzw. „kompot”	sterydy anaboliczne	substancje wziewne (kleje, rozpuszczal niki, farby itp.)	LSD i inne halucynoge ne	leki (uspokajają ce, nasenne, przeciwbóło we itp.) o zastosowani u niemedyczn ym	inne, jakie?		
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)		
ESPAD 15- 16 lat	0.00%	2.60%	4.50%	3.20%	6.60%	0%		

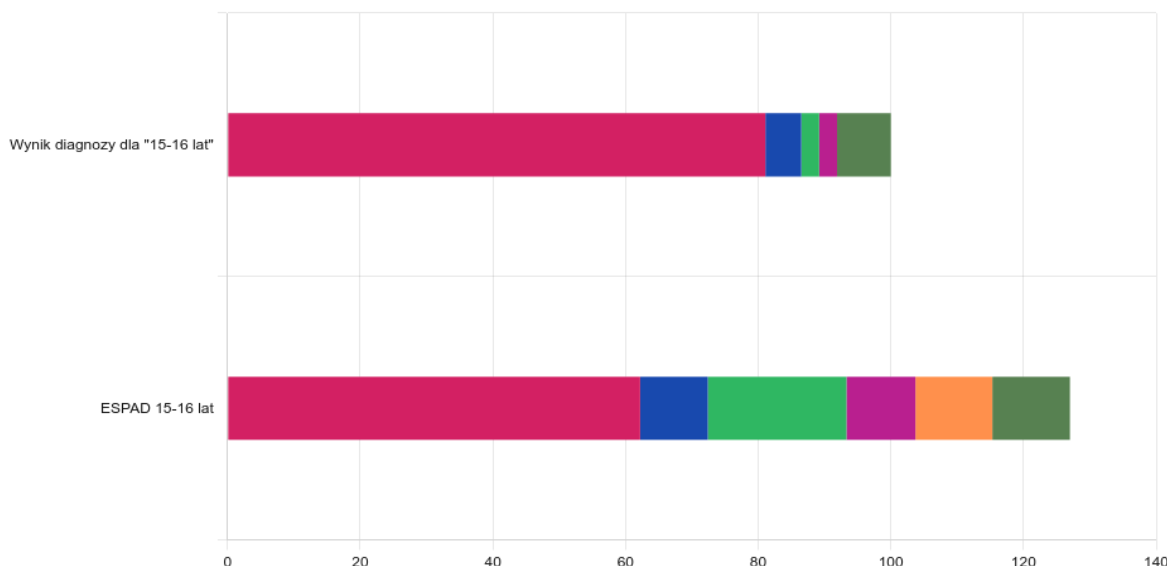

Na pytanie **"Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?"**, odpowiedź "marihuana lub haszysz" wybrało 100% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 16,70% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, następnie odpowiedź "inne formy konopi" wskazało 0,00% respondentów niniejszego badania i 0,00% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, w dalszej kolejności odpowiedź "amfetamina" wskazało 0,00% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 2,70% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"** oraz kolejno odpowiedź "dopalacze" wybrało 0,00% do 3,60% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**, odpowiedź "grzyby halucynogenne" wybrało 0,00% do 2,30% zewnętrznego badania, odpowiedź "ekstazy" wybrało 0,00% do 2,30% zewnętrznego badania, odpowiedź "kokaina/crack" wybrało 0,00% do 2,80% zewnętrznego badania, odpowiedź "heroina" wybrało 0,00% do 1,30% zewnętrznego badania, odpowiedź "Polska heroina, tzw. „kompot”" wybrało 0,00% do 0,00% zewnętrznego badania, odpowiedź "sterydy anaboliczne" wybrało 0,00% do 2,60% zewnętrznego badania, odpowiedź "substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby, itp.)" wybrało 0,00% do 4,50% zewnętrznego badania, odpowiedź "LSD i inne halucynogenne" wybrało 0,00% do 3,20% zewnętrznego badania, odpowiedź "leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe, itp.) o zastosowaniu niemedycznym" wybrało 0,00% do 6,60% zewnętrznego badania, a odpowiedź "inne, jakie?" wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania i 0,00% badanych w **"ESPAD 15-16 lat"**.

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

Dane zewnętrzne: ESPAD 15-16 lat Można wybrać kilka odpowiedzi.

	nie znam takich miejsc	przez Internet	na osiedlu/w centrum miejscowości	na dyskotece/w barze/pubie itp.	w szkole/przed szkołą	w siłowni/klubie sportowym itp.	znam konkretną osobę, u której je można zdobyć	inne miejsca, jakie?
Wynik diagnozy dla "15-16 lat"	81,08% (30)	5,41% (2)	2,7% (1)	2,7% (1)	0% (0)	0% (0)	8,11% (3)	0% (0)
ESPAD 15-16 lat	62,20%	10,20%	20,90%	10,40%	11,60%	0,00%	11,70%	0%

Na pytanie "Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?", odpowiedź "nie znam takich miejsc" wybrało 81,08% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 62,20% badanych w "ESPAD 15- 16 lat", następnie odpowiedź "przez Internet" wskazało 5,41% respondentów niniejszego badania i 10,20% badanych w "ESPAD 15-16 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "na osiedlu/w centrum miejscowości" wskazało 2,7% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 20,90% badanych w "ESPAD 15-16 lat" oraz kolejno odpowiedź "na dyskotece/w barze/pubie, itp." wybrało 2,7% do 10,40% badanych w "ESPAD 15-16 lat", odpowiedź "w szkole/przed szkołą" wybrało 0,00% do 11,60% zewnętrznego badania, odpowiedź "w siłowni/klubie sportowym, itp." wybrało 0,00% do 0,00% zewnętrznego badania, odpowiedź "znam konkretną osobę, u której je można zdobyć" wybrało 8,11% do 11,70% zewnętrznego badania, a odpowiedź "inne miejsca, jakie?" wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania i 0,00% badanych w "ESPAD 15-16 lat".

6. 2. Uczniowie 17-18 lat

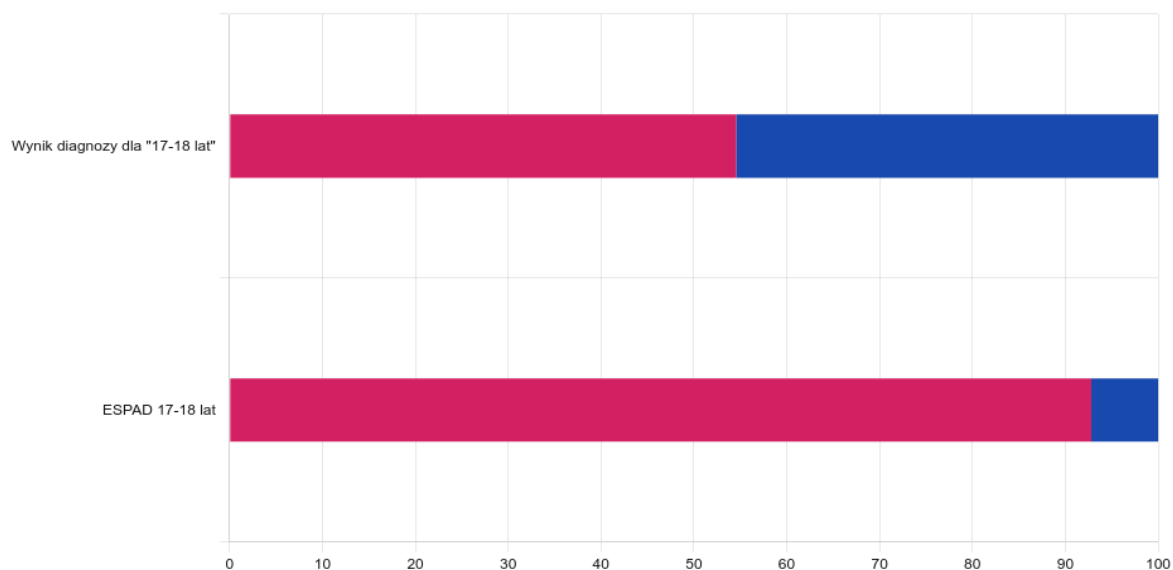
www.diagnoza-spoleczna.pl

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat

	tak	nie
Wynik diagnozy dla "17-18 lat"	54,55% (6)	45,45% (5)
ESPAD 17-18 lat	92,80%	7,20%

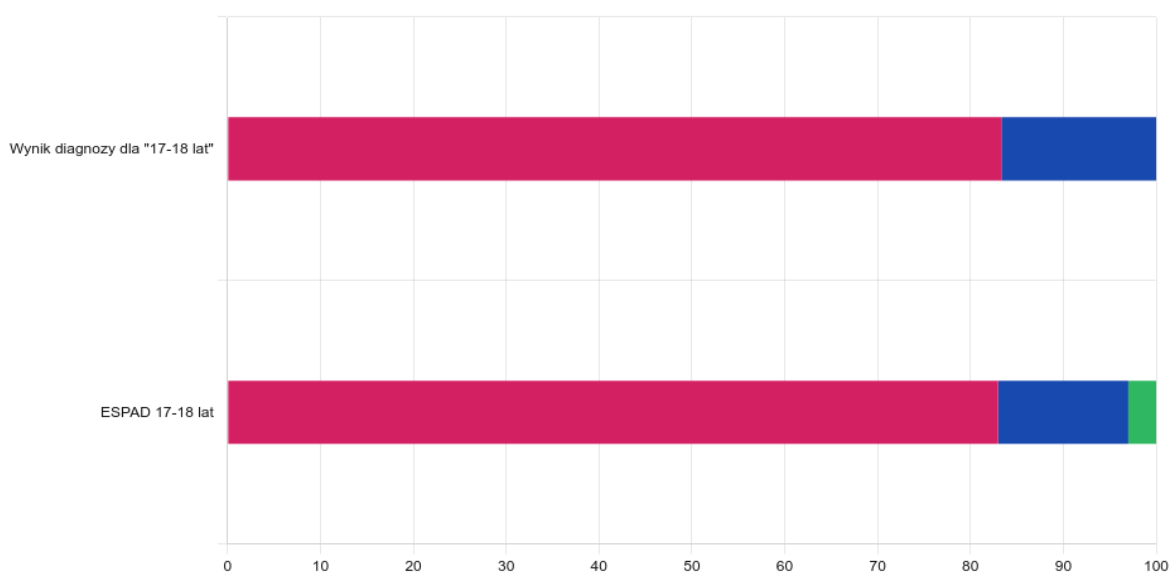

Na pytanie **"Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?"**, odpowiedź **"tak"** wybrało 54,55% respondentów niniejszego badania i 92,80% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**, a odpowiedź **"nie"** wybrało 45,45% respondentów niniejszego badania i 7,20% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**.

Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat

	w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)	w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)	ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)
Wynik diagnozy dla "17-18 lat"	83,33% (5)	16,67% (1)	0% (0)
ESPAD 17-18 lat	82,97%	14,03%	3,00%

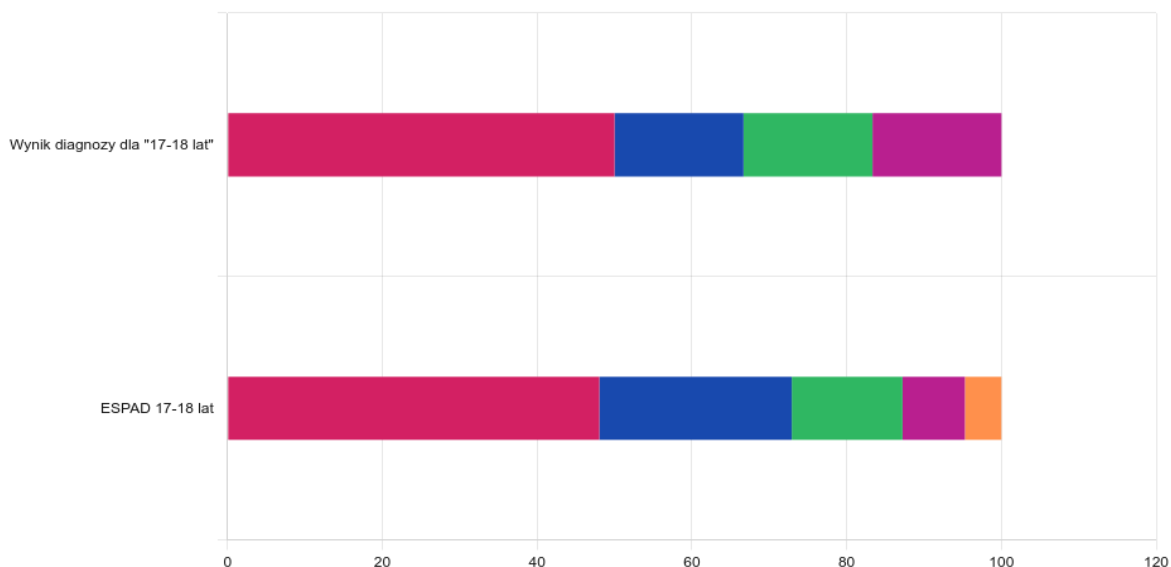

Na pytanie **"Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?"**, odpowiedź **"w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)"** wybrało 83,33% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 82,97% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**, następnie odpowiedź **"w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)"** wskazało 16,67% respondentów niniejszego badania i 14,03% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**, a odpowiedź **"ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)"** wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania i 3,00% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**.

Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat

	praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)	czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)	czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)	mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)	w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)
Wynik diagnozy dla ”17-18 lat”	50% (3)	16,67% (1)	16,67% (1)	16,67% (1)	0% (0)
ESPAD 17-18 lat	48,04%	24,87%	14,31%	8,06%	4,72%

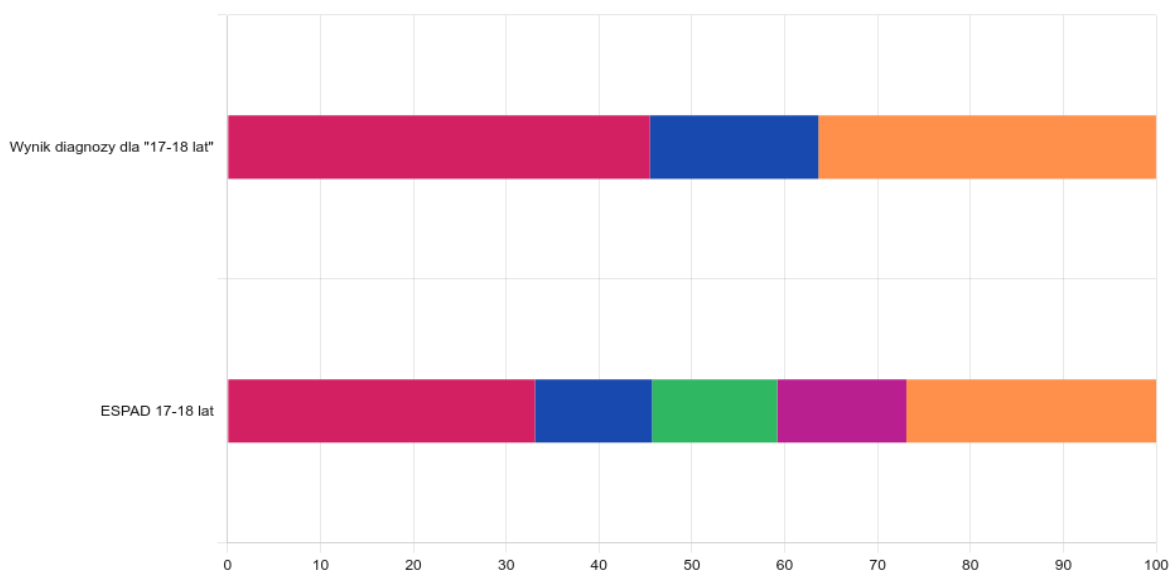
Na pytanie ”Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś? ”, odpowiedź ”praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” wybrało 50,00% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 48,04% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**”, następnie odpowiedź ”czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” wskazało 16,67% respondentów niniejszego badania i 24,87% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**”, w dalszej kolejności odpowiedź ”czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” wskazało 16,67% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 14,31% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**” oraz kolejno odpowiedź ”mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” wybrało

16,67% do 8,06% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**”, a odpowiedź ”w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)” wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania i 4,72% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**”.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat

	nigdy nie paliłem/am	raz	kilka razy	zdarza mi się to często	palę regularnie
Wynik diagnozy dla ”17-18 lat”	45,45% (5)	18,18% (2)	0% (0)	0% (0)	36,36% (4)
ESPAD 17-18 lat	33,10%	12,60%	13,50%	13,90%	26,90%

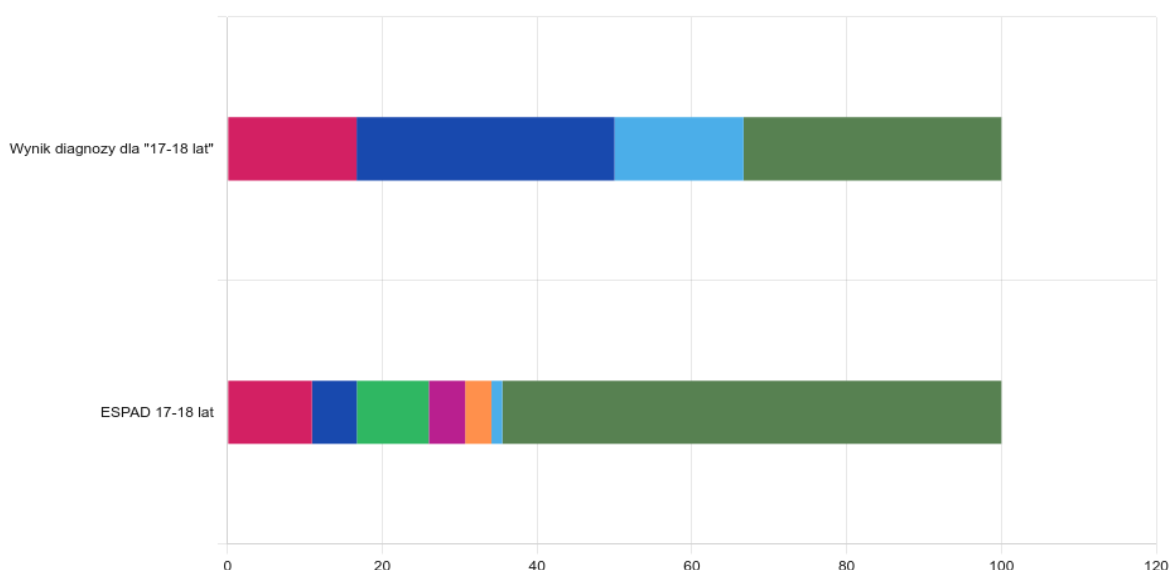

Na pytanie ”**Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?**”, odpowiedź ”nigdy nie paliłem/am” wybrało 45,45% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 33,10% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**”, następnie odpowiedź ”raz” wskazało 18,18% respondentów niniejszego badania i 12,60% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**”, w dalszej kolejności odpowiedź ”kilka razy” wskazało 0,00% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 13,50% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**” oraz kolejno odpowiedź ”zdarza mi się to często” wybrało 0,00% do 13,90% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**”, a odpowiedź ”palę regularnie” wybrało 36,36% respondentów niniejszego badania i 26,90% badanych w ”**ESPAD 17-18 lat**”.

Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat

	mniej niż jeden papieros na tydzień	mniej niż jeden papieros dziennie	1-5 papierosów dziennie	6-10 papierosów dziennie	11-20 papierosów dziennie	więcej niż 20 papierosów dziennie	nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni
Wynik diagnozy dla "17-18 lat"	16,67% (1)	33,33% (2)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	16,67% (1)	33,33% (2)
ESPAD 17-18 lat	10,90%	5,80%	9,30%	4,70%	3,40%	1,40%	64,50%

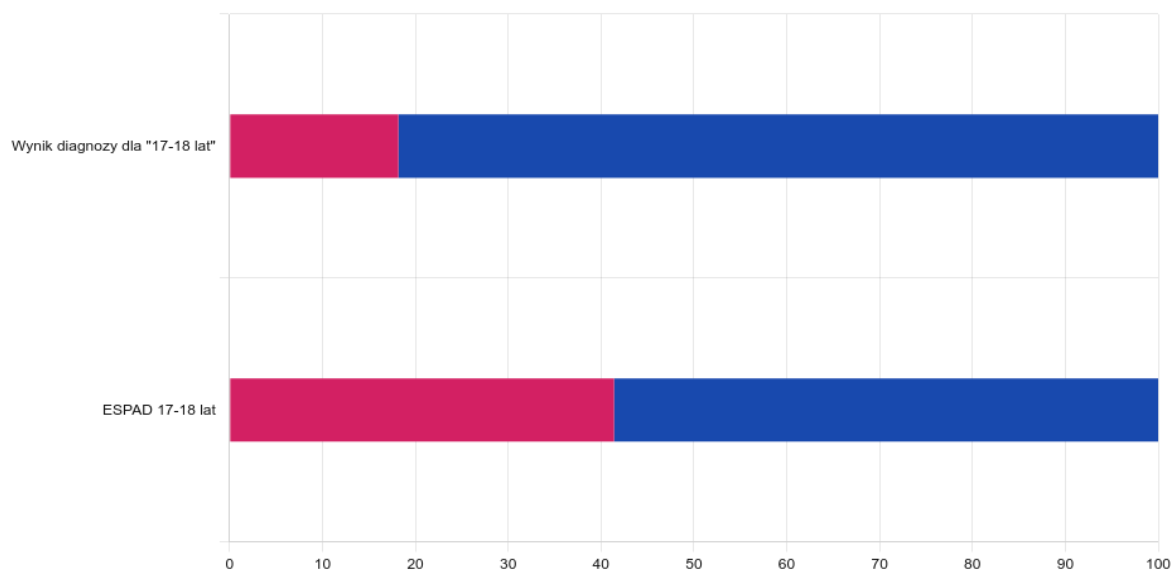

Na pytanie "Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI", odpowiedź "mniej niż jeden papieros na tydzień" wybrało 16,67% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 10,90% badanych w "ESPAD 17-18 lat", następnie odpowiedź "mniej niż jeden papieros dziennie" wskazało 33,33% respondentów niniejszego badania i 5,80% badanych w "ESPAD 17-18 lat", w dalszej kolejności odpowiedź "1-5 papierosów dziennie" wskazało 0,00% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 9,30% badanych w "ESPAD 17-18 lat" oraz kolejno odpowiedź "6-10 papierosów dziennie" wybrało 0,00% do 4,70% badanych w "ESPAD 17-18 lat", odpowiedź "11-20 papierosów dziennie" wybrało 0,00% do 3,40% zewnętrznego badania, odpowiedź "więcej niż 20 papierosów dziennie" wybrało 16,67% do 1,40% zewnętrznego badania, a odpowiedź "nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni" wybrało 33,33% respondentów niniejszego badania i 64,50% badanych w "ESPAD 17-18 lat".

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat

	tak	nie
Wynik diagnozy dla "17-18 lat"	18,18% (2)	81,82% (9)
ESPAD 17-18 lat	41,40%	58,60%

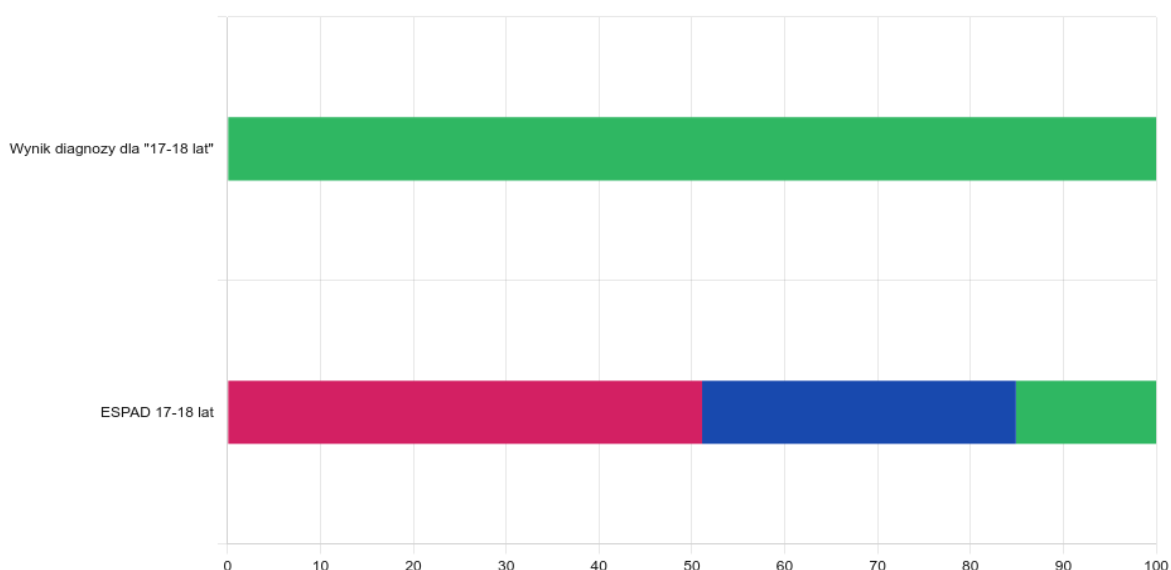

Na pytanie **"Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?"**, odpowiedź **"tak"** wybrało 18,18% respondentów niniejszego badania i 41,40% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**, a odpowiedź **"nie"** wybrało 81,82% respondentów niniejszego badania i 58,60% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**.

Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze?

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat

	ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)	w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)	w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)
Wynik diagnozy dla "17-18 lat"	0% (0)	0% (0)	100% (2)
ESPAD 17-18 lat	51.10%	33.80%	15.10%

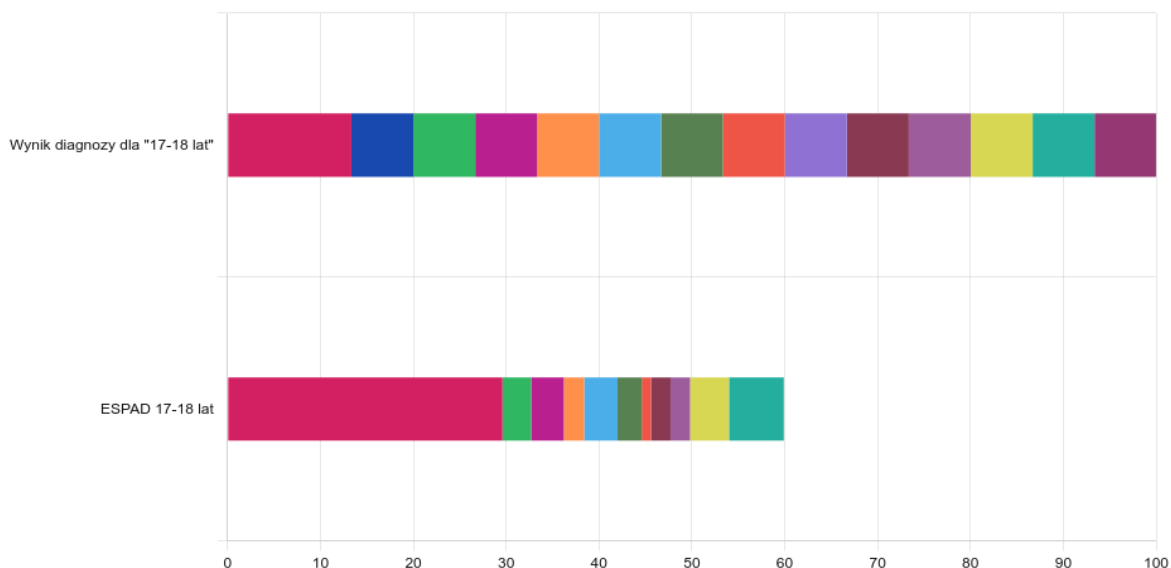

Na pytanie **"Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze?"**, odpowiedź **"ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)"** wybrało 0,00% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 51,10% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**, następnie odpowiedź **"w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)"** wskazało 0,00% respondentów niniejszego badania i 33,80% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**, a odpowiedź **"w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)"** wybrało 100,00% respondentów niniejszego badania i 15,10% badanych w **"ESPAD 17-18 lat"**.

Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat Można wybrać kilka odpowiedzi.

	marihuana lub haszysz	inne formy konopi	amfetamina	dopalacze	grzyby halucynoge ne	ekstazy	kokaina/cra ck	heroina
Wynik diagnozy dla "17-18 lat"	13,33% (2)	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)
ESPAD 17- 18 lat	29.60%	0.00%	3.10%	3.50%	2.20%	3.60%	2.60%	1.00%
	Polska heroina tzw. „kompot”	sterydy anaboliczne	substancje wziewne (kleje, rozpuszczal niki, farby itp.)	LSD i inne halucynoge ne	leki (uspokajają ce, nasenne, przeciwbólo we itp.) o zastosowani u niemedyczn ym	inne, jakie?		
Wynik diagnozy dla "17-18 lat"	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)	6,67% (1)		
ESPAD 17- 18 lat	0.00%	2.10%	2.10%	4.20%	5.90%	0%		

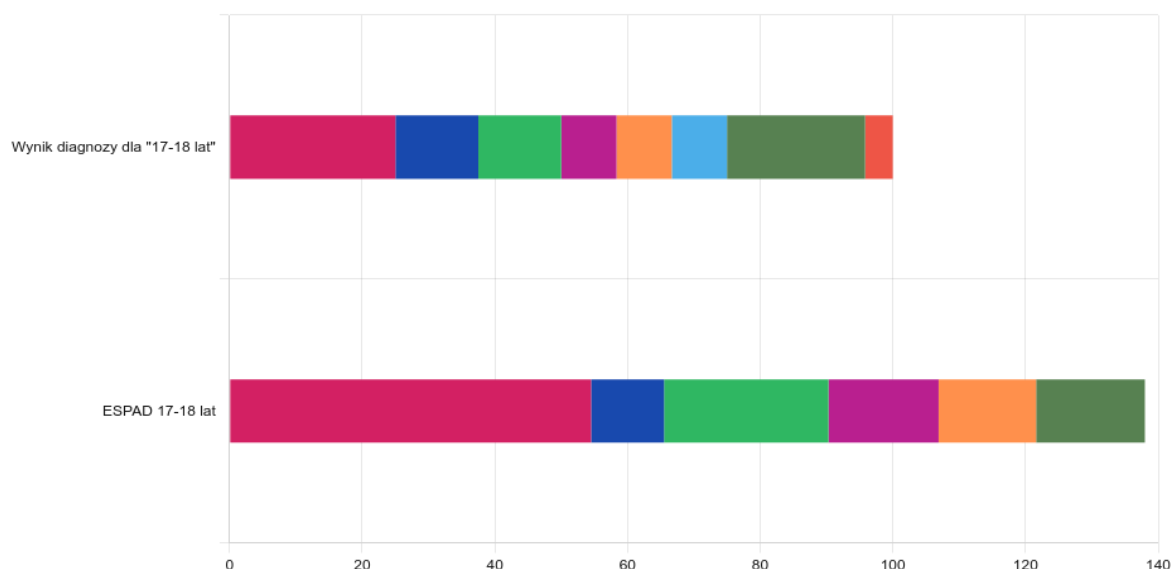

Na pytanie **”Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?”**, odpowiedź **”marihuana lub haszysz”** wybrało 13,33% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 29,60% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”**, następnie odpowiedź **”inne formy konopi”** wskazało 6,67% respondentów niniejszego badania i 0,00% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”**, w dalszej kolejności odpowiedź **”amfetamina”** wskazało 6,67% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 3,10% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”** oraz kolejno odpowiedź **”dopalacze”** wybrało 6,67% do 3,50% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”**, odpowiedź **”grzyby halucynogenne”** wybrało 6,67% do 2,20% zewnętrznego badania, odpowiedź **”ekstazy”** wybrało 6,67% do 3,60% zewnętrznego badania, odpowiedź **”kokaina/crack”** wybrało 6,67% do 2,60% zewnętrznego badania, odpowiedź **”heroina”** wybrało 6,67% do 1,00% zewnętrznego badania, odpowiedź **”Polska heroina tzw. „kompot”** wybrało 6,67% do 0,00% zewnętrznego badania, odpowiedź **”sterydy anaboliczne”** wybrało 6,67% do 2,10% zewnętrznego badania, odpowiedź **”substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)”** wybrało 6,67% do 2,10% zewnętrznego badania, odpowiedź **”LSD i inne halucynogenne”** wybrało 6,67% do 4,20% zewnętrznego badania, odpowiedź **”leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.) o zastosowaniu niemedyceznym”** wybrało 6,67% do 5,90% zewnętrznego badania, a odpowiedź **”inne, jakie?”** wybrało 6,67% respondentów niniejszego badania i 0,00% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”**.

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

Dane zewnętrzne: ESPAD 17-18 lat Można wybrać kilka odpowiedzi.

	nie znam takich miejsc	przez Internet	na osiedlu/w centrum miejscowości	na dyskotece/w barze/pubie itp.	w szkole/przed szkołą	w siłowni/klubie sportowym itp.	znam konkretną osobę, u której je można zdobyć	inne miejsca, jakie?
Wynik diagnozy dla ”17-18 lat”	25% (6)	12,5% (3)	12,5% (3)	8,33% (2)	8,33% (2)	8,33% (2)	20,83% (5)	4,17% (1)
ESPAD 17-18 lat	54.50%	11.00%	24.80%	16.60%	14.70%	0.00%	16.40%	0%

Na pytanie **”Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?”**, odpowiedź **”nie znam takich miejsc”** wybrało 25,00% respondentów niniejszego badania w porównaniu do 54,50% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”**, następnie odpowiedź **”przez Internet”** wskazało 12,5% respondentów niniejszego badania i 11,00% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”**, w dalszej kolejności odpowiedź **”na osiedlu/w centrum miejscowości”** wskazało 12,5% respondentów niniejszego badania w zestawieniu z 24,80% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”** oraz kolejno odpowiedź **”na dyskotecę/w barze/pubie, itp.”** wybrało 8,33% do 16,60% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”**, odpowiedź **”w szkole/przed szkołą”** wybrało 8,33% do 14,70% zewnętrznego badania, odpowiedź **”w siłowni/klubie sportowym, itp.”** wybrało 8,33% do 0,00% zewnętrznego badania, odpowiedź **”znam konkretną osobę, u której je można zdobyć”** wybrało 20,83% do 16,40% zewnętrznego badania, a odpowiedź **”inne miejsca, jakie?”** wybrało 4,17% respondentów niniejszego badania i 0,00% badanych w **”ESPAD 17-18 lat”**.

7. Badanie sprzedawców napojów alkoholowych Gminy Nieporęt

7. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **95%** (19)

mężczyzna: **5%** (1)

Największą grupę badanych stanowiły: „kobieta”, tj. 95,00% osób. Mniej liczną grupę tworzyli „mężczyzna” - tj. 5,00% osób.

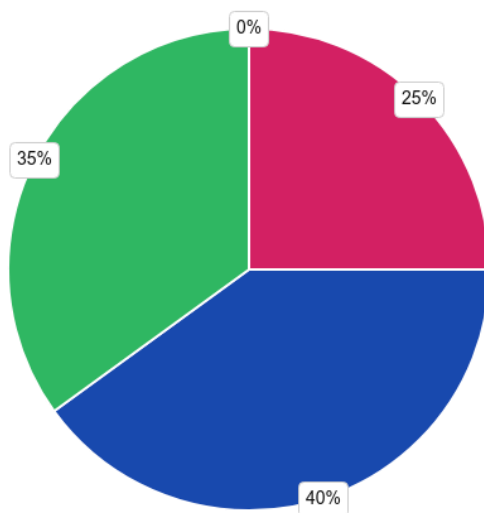
Pana/i wiek mieści się w przedziale:

do 25 lat: **25%** (5)

od 26 do 40 lat: **40%** (8)

od 41 do 60 lat: **35%** (7)

powyżej 61 lat: **0%** (0)

W ankielowaniu brały udział osoby w wieku: „od 26 do 40 lat” - 40% osób, „ od 41 do 60 lat” - 35% sprzedawców, „do 25 lat” - 25% osób. Odpowiedź „powyżej 61 lat” nie otrzymała punktów procentowych (0,00%).

Od ilu lat pracuje Pan/i w punkcie, gdzie prowadzona jest sprzedaż alkoholu?

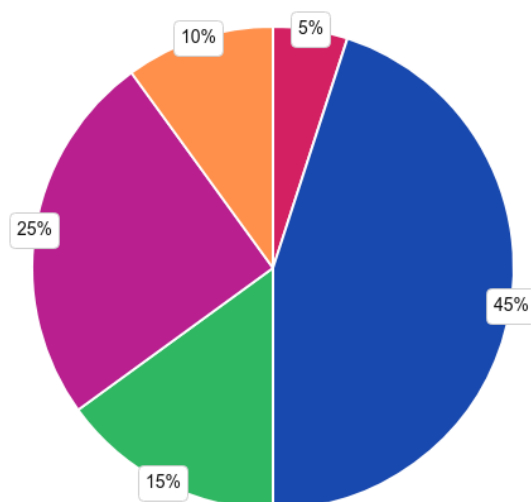
poniżej roku: **5%** (1)

od 1 do 5 lat: **45%** (9)

od 6 do 10 lat: **15%** (3)

od 11 do 20 lat: **25%** (5)

powyżej 21 lat: **10%** (2)

Analizując staż pracy osób biorących udział w badaniu można dostrzec, iż najczęściej wskazywano „od 1 do 5 lat” - tę odpowiedź wskazało 45,00% osób. W dalszej kolejności zaznaczano następujące odpowiedzi: „od 11 do 20 lat” - 25,00% badanych, „od 6 do 10 lat” - 15,00% respondentów, „powyżej 21 lat” – 10,00% ankietowanych oraz „poniżej roku” - 5,00% osób.

7. 2. Problem uzależnień z perspektywy sprzedawców napojów alkoholowych

Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:

maleje: **15%** (3)

jest stałe: **40%** (8)

wzrasta: **45%** (9)

Większość ankietowanych sprzedawców przyznaje, iż spożycie alkoholu w gminie „wzrasta” - taką odpowiedź wskazało 45,00% osób. Natomiast 40,00% sprzedawców wskazało odpowiedź „jest stałe”, a 15,00% sprzedawców sądzi, iż „maleje”.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i miejscowości?

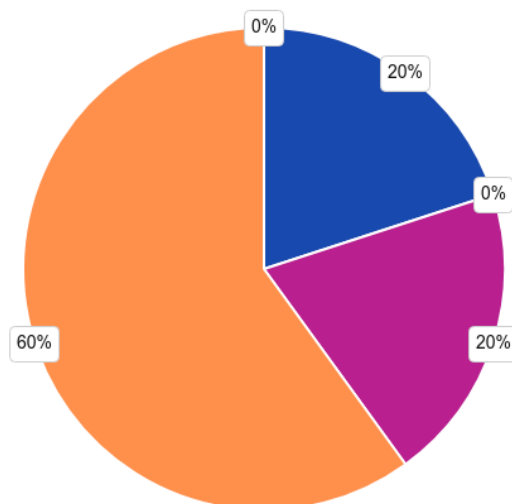
bardzo często: **0%** (0)

często: **20%** (4)

czasami: **0%** (0)

rzadko: **20%** (4)

nigdy: **60%** (12)

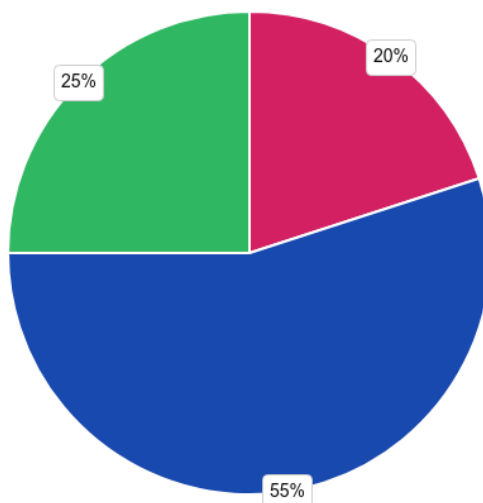
Następnie ankietowanych poproszono o to, aby ocenili jak często ich zdaniem, alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 60,00% osób. Natomiast 20,00% badanych zaznaczyło odpowiedź „często”. W dalszej kolejności ankietowani wskazywali: „rzadko” - 20,00%. Odpowiedzi „bardzo często” oraz „czasami” nie otrzymały punktów procentowych (0,00%).

Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

tak, wiele razy: **20%** (4)

tak, raz lub kilka razy: **55%** (11)

nie, nigdy: **25%** (5)

Respondentów zapytano także, czy zdarzyło im się, aby osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Najczęściej wskazywano następującą odpowiedź: „tak, raz lub kilka razy” - 55,00% osób. Natomiast 25,00% sprzedawców zaznaczyło odpowiedź „nie, nigdy”, a 20,00% badanych wskazało odpowiedź „tak, wiele razy”.

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

tak, za każdym razem: **0%** (0)

tak, wiele razy: **0%** (0)

tak, raz lub kilka razy: **0%** (0) nie,

nigdy: **100%** (20)

W kolejnym pytaniu badanych poproszono o wskazanie, czy kiedykolwiek zdarzyło im się sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej. 100% sprzedawców wskazało odpowiedź „nie, nigdy”.

Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

tak, za każdym razem: **45%** (9)

tak, wiele razy: **45%** (9)

tak, raz lub kilka razy: **5%** (1)

nie, nigdy: **5%** (1)

W przypadku braku pewności, czy klient jest osobą pełnoletnią, sprzedawca ma obowiązek poprosić o potwierdzenie pełnoletności za pomocą dokumentu zawierającego zdjęcie i datę urodzenia. Z zebranego materiału badawczego wynika, iż ankietowani wskazywali najczęściej odpowiedź „tak, za każdym razem” oraz „tak, wiele razy” - po 45,00% sprzedawców, na odpowiedzi „nie, nigdy” oraz „tak, raz lub kilka razy” wskazuje po 5,00% ankietowanych.

Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i miejscowości?

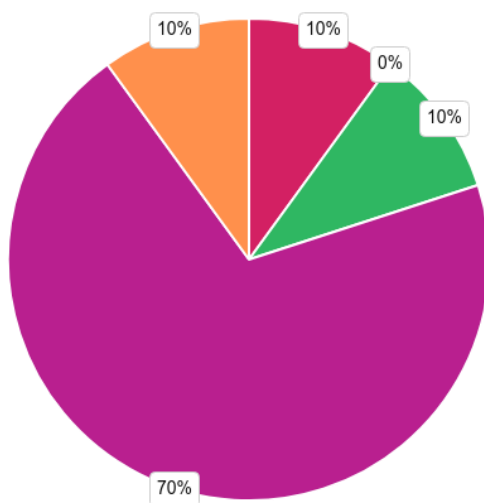
bardzo często: **10%** (2)

często: **0%** (0)

czasami: **10%** (2)

rzadko: **70%** (14)

nigdy: **10%** (2)

Sprzedawców poproszono także o wyrażenie opinii na temat jazdy po wypiciu alkoholu. Dane pokazują, iż 70,00% osób uważa, iż „rzadko”. Po 10,00% ankietowanych wskazywano następujące odpowiedzi: „bardzo często”, „czasami” oraz „nigdy”.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i miejscowości?

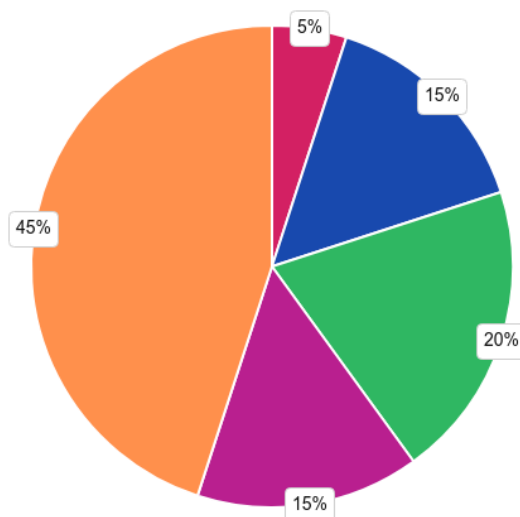
bardzo często: 5% (1)

często: 15% (3)

czasami: 20% (4)

rzadko: 15% (3)

nigdy: 45% (9)

Większość sprzedawców, tj. 45,00% osób sądzi, iż alkohol w gminie nie jest podawany osobom nietrzeźwym. Drugą w kolejności wskazań była odpowiedź „czasami” - zaznaczyło ją 20,00% osób. Rzadziej wskazywano na: „często oraz „rzadko” - zaznaczyło ją po 15,00% badanych oraz „bardzo często” - zaznaczyło ją 5,00% ankietowanych.

Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

tak, wiele razy: **30%** (6)

tak, raz lub kilka razy: **65%** (13)

nie, nigdy: **5%** (1)

Większość ankietowanych, tj. 65,00% przyznaje, iż osoba nietrzeźwa „tak, raz lub kilka razy” chciała kupić alkohol w ich punkcie sprzedaży. 30,00% sprzedawców wskazało odpowiedź „tak, wiele razy”, a 5,00% odpowiedź „nie, nigdy”.

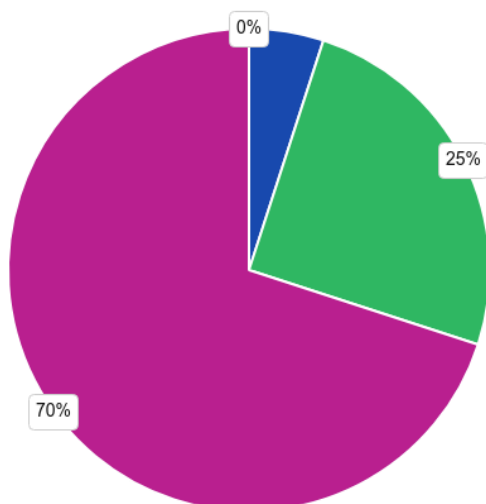
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

tak, za każdym razem: **0%** (0)

tak, wiele razy: **5%** (1)

tak, raz lub kilka razy: **25%** (5)

nie, nigdy: **70%** (14)

Respondentów zapytano, czy zdarzyło im się sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie, nigdy” - 70,00% sprzedawców. W dalszej kolejności zaznaczano odpowiedzi: „tak, raz lub kilka razy” - 25,00% oraz „tak, wiele razy” - 5,00%.

Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i miejscowości?

bardzo często: 5% (1)

często: 0% (0)

czasami: 25% (5)

rzadko: 30% (6)

nigdy: 40% (8)

Sprzedawców zapytano także jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i gminie. Najczęściej wskazywano odpowiedź: „nigdy” - wybrało ją 40,00% badanych. W dalszej kolejności wskazywano: „rzadko” - 30,00% respondentów, „czasami” – 25,00% ankietowanych sprzedawców oraz „bardzo często” - 5,00% osób. Odpowiedź „często” nie uzyskała punktów procentowych (0,00%).

Jak często zdarza się Panu/i wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

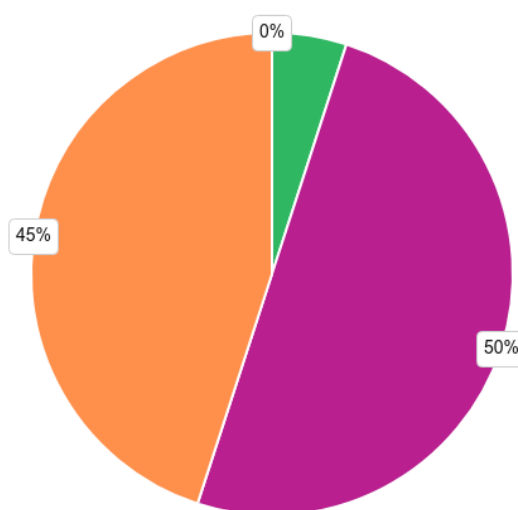
bardzo często: 0% (0)

często: 0% (0)

czasami: 5% (1)

rzadko: 50% (10)

nigdy: 45% (9)

W dalszej kolejności badanych zapytano, jak często zdarza im się wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy. Największa grupa osób - 50,00% wskazała

odpowieź „rzadko”. W dalszej kolejności zaznaczano następujące odpowiedzi: „nigdy” - 45,00% oraz „czasami” – 5,00%. Odpowiedzi „bardzo często” oraz „często” nie uzyskały punktów procentowych (0,00%).

Proszę ocenić jak często zdarza się, że osobom niepełnoletnim sprzedawane są papierosy w Pana/i miejscowości?

bardzo często: **0%** (0)

często: **0%** (0)

czasami: **5%** (1)

rzadko: **15%** (3)

nigdy: **80%** (16)

Następnie ankietowanych poproszono o to, aby ocenili jak często ich zdaniem, papierosy są sprzedawane osobom niepełnoletnim. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 80,00% osób. Natomiast 15,00% badanych zaznaczyło odpowiedź „rzadko”. W dalszej kolejności ankietowani wskazywali: „czasami” - 5,00%. Odpowiedzi „bardzo często” oraz „często” nie uzyskały punktów procentowych (0,00%).

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej?

tak, wiele razy: **0%** (0)

tak, raz lub kilka razy: **0%** (0) nie,

nigdy: **100%** (20)

W kolejnym pytaniu badanych poproszono o wskazanie, czy kiedykolwiek zdarzyło im się sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej. 100% sprzedawców wskazało odpowiedź „nie, nigdy”. Odpowiedzi „tak wiele razy” oraz „tak, raz lub kilka razy” nie uzyskały punktów procentowych (0,00%).

Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

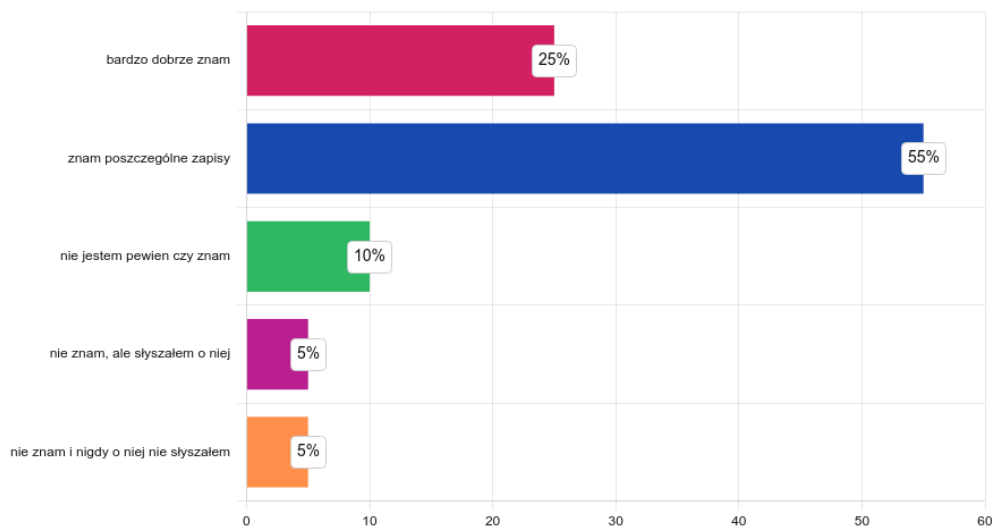
bardzo dobrze znam: **25%** (5)

znam poszczególne zapisy: **55%** (11)

nie jestem pewien czy znam: **10%** (2)

nie znam, ale słyszałem o niej: **5%** (1)

nie znam i nigdy o niej nie słyszałem: **5%** (1)

Niniejsze pytanie ma na celu sprawdzenie, czy sprzedawcy znają ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu. Większość osób przyznało, że „znam poszczególne zapisy” - 55,00%, a 25,00% sprzedawców przyznaje, iż „bardzo dobrze znam”. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „nie jestem pewien czy znam” - 10,00%, „nie znam, ale słyszałem o niej” oraz „nie znam i nigdy o niej nie słyszałem” – po 5,00%.

Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

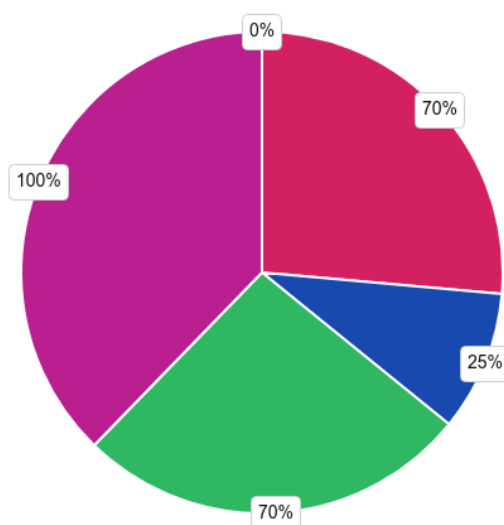
szkodliwości alkoholu: **70%** (14)

zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw: **25%** (5)

zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym: **70%** (14)

zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia: **100%** (20)

nie ma takich informacji: **0%** (0)

Zgodnie ze wspomnianą ustawą, w miejscu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych muszą znajdować się tabliczki informujące o szkodliwości spożywania alkoholu. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, 100% osób posiada informacje o „zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia”. Po 70,00% osób ma informacje o „szkodliwości alkoholu” oraz „zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym”. Natomiast o „zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw” wskazało 25,00%.

Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

tak: **60%** (12)

nie: **5%** (1)

nie pamiętam: **35%** (7)

Szkolenia dotyczące odpowiedzialnej sprzedaży alkoholi powinni przejść wszyscy pracownicy przed rozpoczęciem pracy. Największa grupa ankietowanych, tj. 60,00% wskazała odpowiedź „tak”. Natomiast 35,00% osób zaznaczyło „nie pamiętam”, a 5,00% badanych wskazało odpowiedź „nie”.

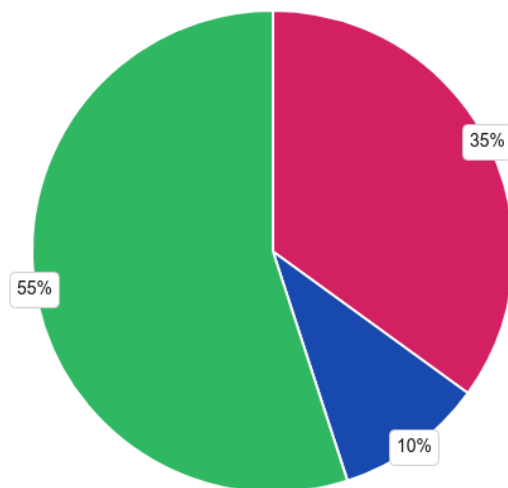
Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?

Proszę wybrać jedną odpowiedź.

osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży: **35%** (7)

kobietom w ciąży, osobom niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw: **10%** (2)

osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim, na kredyt lub pod zastaw: **55%** (11)

Na koniec, celem sprawdzenia wiedzy sprzedawców dotyczącej zasad sprzedaży alkoholu, ankietowanych zapytano, komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Najczęściej wskazywano odpowiedź „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim, na kredyt lub pod zastaw” - zaznaczyło ją 55,00% osób. Rzadziej wskazywano na: „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży” - zaznaczyło ją 35,00% badanych. Natomiast „kobietom w ciąży, osobom niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw” - zaznaczyło 10,00% osób.

8. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowej, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nieporęt oraz dyrektorów szkół (szkoły podstawowe i liceum)

8. 1. Charakterystyka respondentów

Płeć:

kobieta: **100%** (15)

mężczyzna: **0%** (0)

Badani wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 100% spośród 15 ankietowanych. Wśród badanych piętnastu osób znalazło się sześciu dyrektorów szkół podstawowych oraz jeden dyrektor szkoły ponadpodstawowej (liceum).

Wiek:

do 25 lat: **0%** (0)

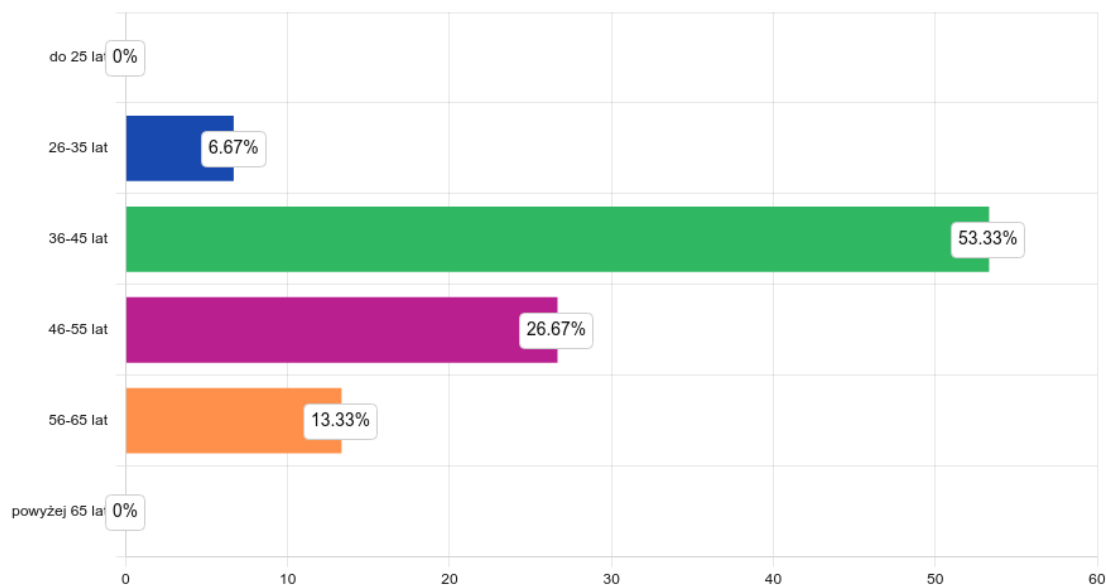
26-35 lat: **6,67%** (1)

36-45 lat: **53,33%** (8)

46-55 lat: **26,67%** (4)

56-65 lat: **13,33%** (2)

powyżej 65 lat : **0%** (0)

W ankiowaniu brały udział osoby w wieku: „36-45 lat” - 53,33% osób, „46-55 lat” - 26,67% mieszkańców, „56-65 lat” - 13,33% osób oraz „26-35 lat” - 6,67% badanych.

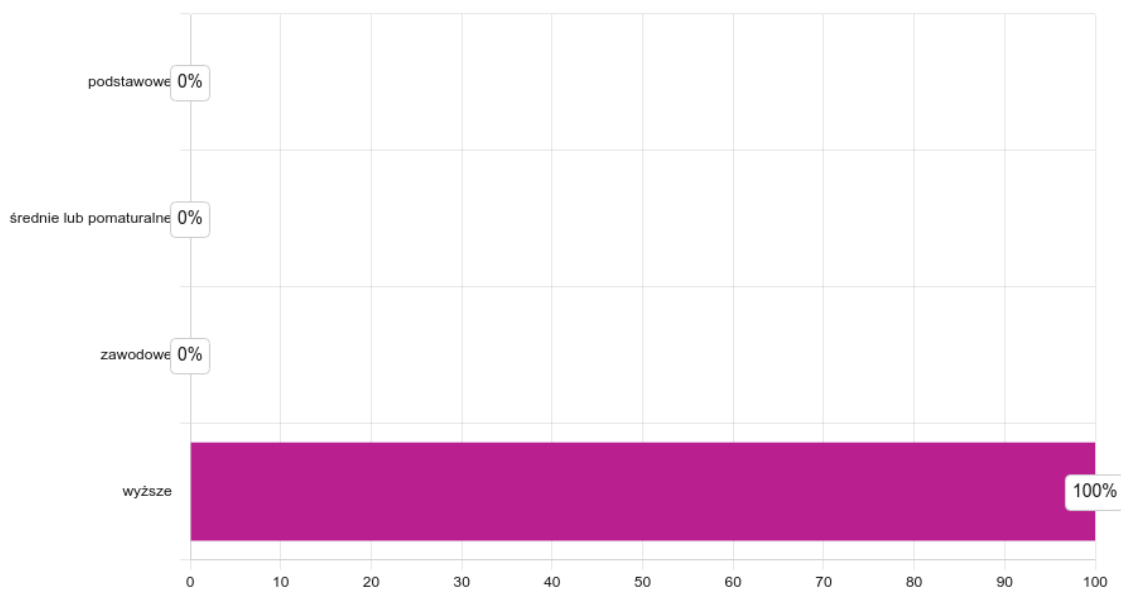
Wykształcenie:

podstawowe: **0%** (0)

średnie lub pomaturalne: **0%** (0)

zawodowe: **0%** (0)

wyższe: **100%** (15)

Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 100% osób.

Miejsce zatrudnienia:

GOPS/ZI: **53,33%** (8)

Dyrektor szkoły: **46,67%** (7)

Nauczyciel: **0%** (0)

GKRPA: **0%** (0)

Policja: **0%** (0)

Badani respondenci najczęściej pracują w „GOPS/ZI” - wskazało tak 53,33% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „Dyrektor szkoły” została wskazana przez 46,67% badanych specjalistów.

8.2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dyrektorów szkół (szkoły podstawowe i liceum)

Jaki problem społeczny w Pana/i opinii jest najbardziej widoczny na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

alkoholizm: **66,67%** (10)

narkomania: **0%** (0)

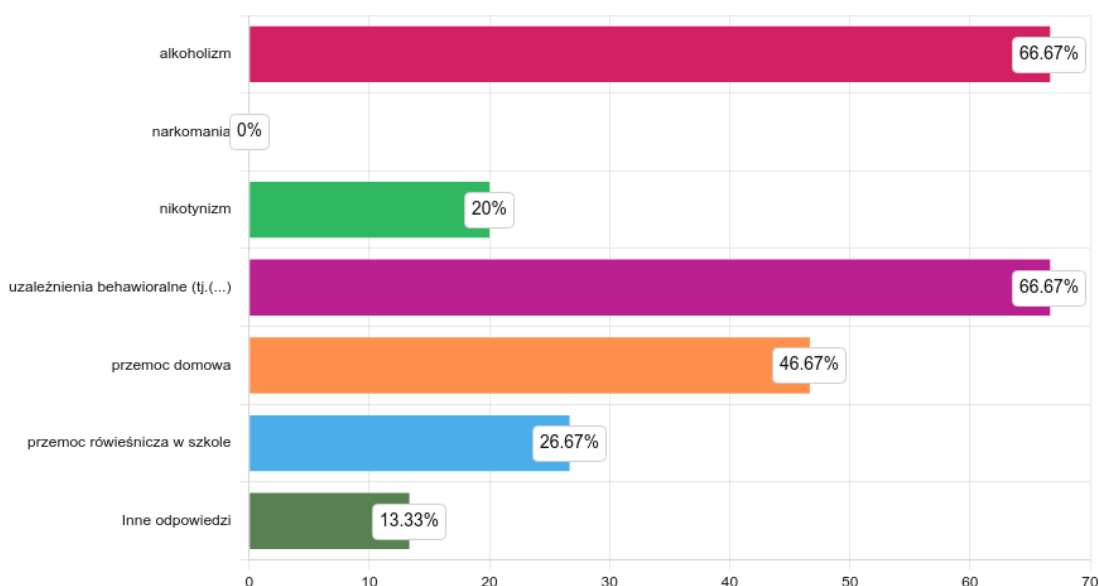
nikotynizm: **20%** (3)

uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów): **66,67%** (10)

przemoc domowa: **46,67%** (7)

przemoc rówieśnicza w szkole: **26,67%** (4)

Inne odpowiedzi: **13,33%** (2)

Inne odpowiedzi:

- zanedbania rodzicielskie, niskie kompetencje rodzicielskie,
- niechęć do podejmowania pracy zawodowej.

Ankietowani wskazali, iż najbardziej widocznymi problemami są: „alkoholizm” - 66,67%, „uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów)” - 66,67%, „przemoc domowa” - 46,67%, „przemoc rówieśnicza w szkole” - 26,67%, „nikotynizm” – 20,00%, a także „Inne odpowiedzi” - 13,33%. Odpowiedź „narkomania” nie uzyskała punktów procentowych (0,00%).

Według Pana/i opinii, jaki jest główny powód występowania problemów społecznych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

bezrobocie: **13,33%** (2)

ubóstwo: **13,33%** (2)

bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: **86,67%** (13)

niezaradność życiowa: **73,33%** (11)

długotrwała lub ciężka choroba: **13,33%** (2)

niepełnosprawność: **6,67%** (1)

alkoholizm: **66,67%** (10)

narkomania: **0%** (0)

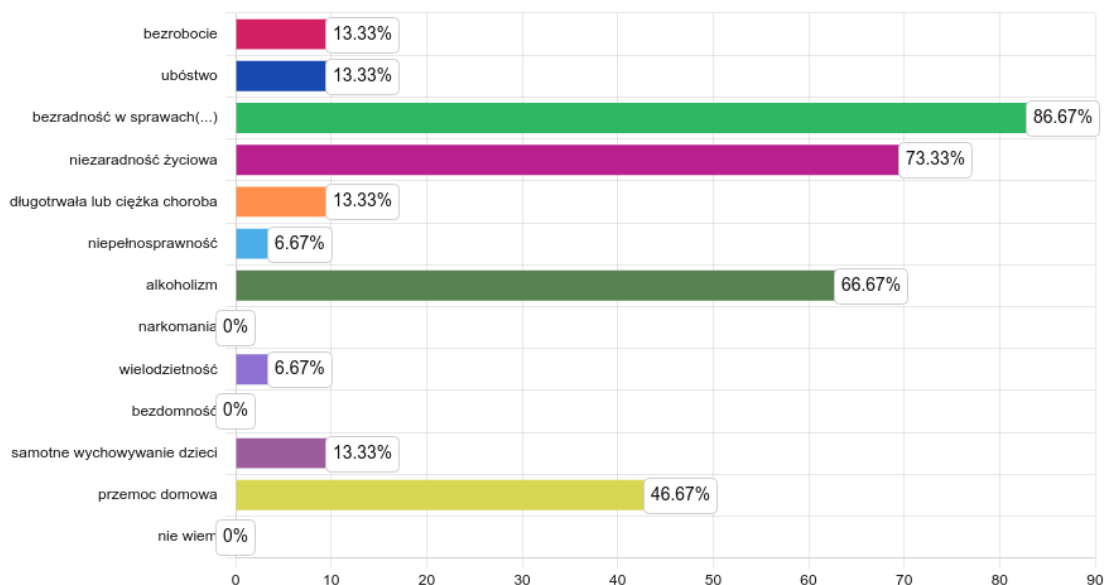
wielodzietność: **6,67%** (1)

bezdolność: **0%** (0)

samotne wychowywanie dzieci: **13,33%** (2)

przemoc domowa: **46,67%** (7)

nie wiem: **0%** (0)

Ankietowanych poproszono także o wskazanie głównych powodów występowania problemów społecznych na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych. Badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych” - 86,67%, „niezaradność życiowa” - 73,33%, „alkoholizm” 66,67%,

„przemoc domowa” - 46,67%, po 13,33% wskazało: „bezrobocie”, „ubóstwo”, „długotrwała lub ciężka choroba” i „samotne wychowywanie dzieci”, „niepełnosprawność” i „wielodzietność” po 6,67%. Odpowiedzi „narkomania”, „nie wiem” oraz „bezdumność” nie uzyskały punktów procentowych (0,00%).

Które grupy społeczne najbardziej narażone są na występowanie problemów społecznych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi. nieletni:

73,33% (11)

osoby dorosłe: **33,33%** (5)

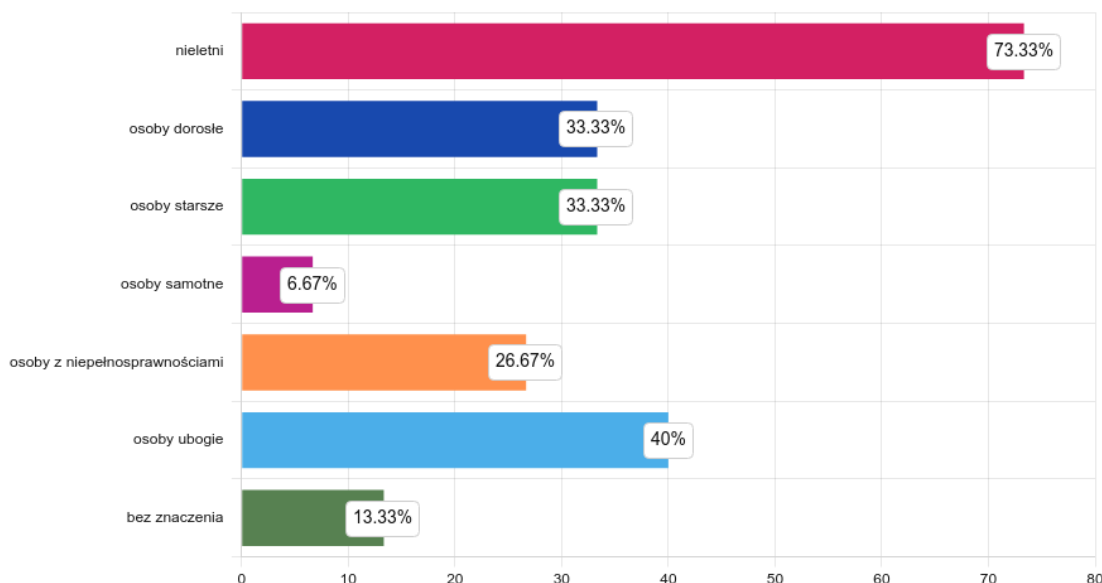
osoby starsze: **33,33%** (5)

osoby samotne: **6,67%** (1)

osoby z niepełnosprawnościami: **26,67%** (4)

osoby ubogie: **40%** (6)

bez znaczenia: **13,33%** (2)

Badanych poproszono o wskazanie grupy najbardziej narażonej na występowanie problemów społecznych. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nieletni” - wybrało ją 73,33% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „osoby ubogie” została wskazana przez 40,00% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby dorosłe ” oraz „osoby starsze” – po 33,33% badanych, „osoby z niepełnosprawnościami” - 26,67% ankietowanych, „bez znaczenia” - 13,33% osób oraz „osoby samotne” - 6,67%.

Proszę ocenić, jak zmieniło się spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

wzrasta: **33,33%** (5)

jest stałe: **13,33%** (2)

maleje: **0%** (0)

nie mam wiedzy: **53,33%** (8)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie mam wiedzy” - wybrało ją 53,33% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „wzrasta” została wskazana przez 33,33% badanych respondentów. Natomiast najrzadziej wskazywano odpowiedź „jest stałe” została wskazana przez 13,33% badanych. Odpowiedź „maleje” nie uzyskała punktów procentowych (0,00%).

Jak często spotyka się Pan/i ze zjawiskiem uzależnień alkoholowych?

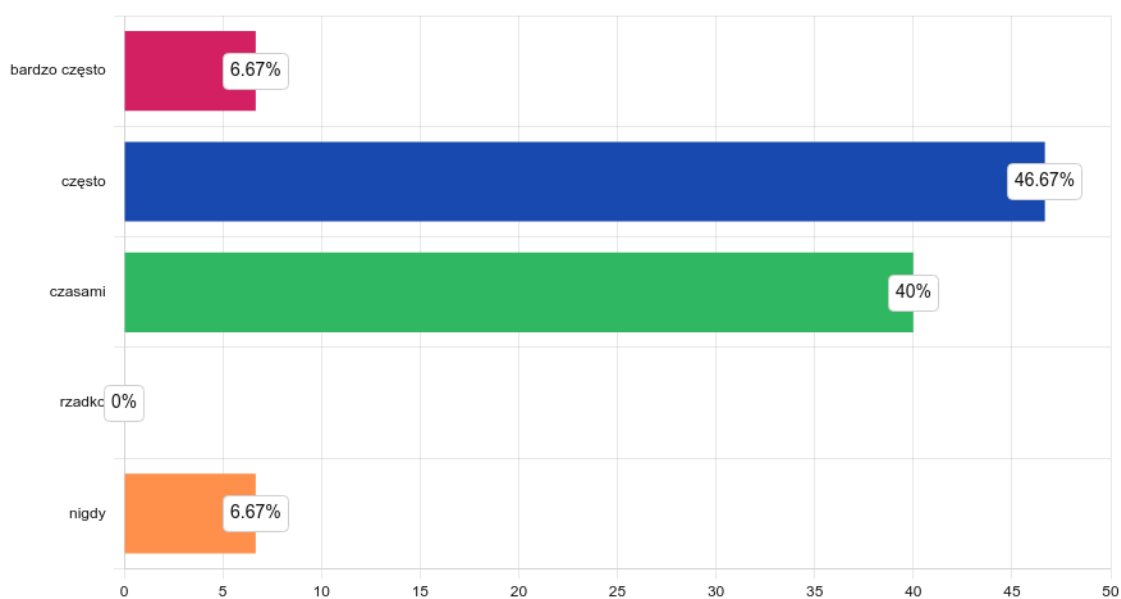
bardzo często: **6,67%** (1)

często: **46,67%** (7)

czasami: **40%** (6)

rzadko: **0%** (0)

nigdy: **6,67%** (1)

Przedstawiciele instytucji pomocowych zapytano jak często spotykają się ze zjawiskiem uzależnień alkoholowych. Udzielano następujących odpowiedzi: „często” - 46,67% osób, „czasami” - 40,00% respondentów, „bardzo często” - 6,67% ankietowanych, „nigdy” - 6,67% osób. Odpowiedź „rzadko” nie uzyskała punktów procentowych (0,00%).

Jakie główne konsekwencje stosowania alkoholu Pan/i zauważa?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

popadanie w konflikty: 40% (6)

rozpad rodziny: 86,67% (13)

samotność: 6,67% (1)

załamanie: 20% (3)

przemoc domowa: 80% (12)

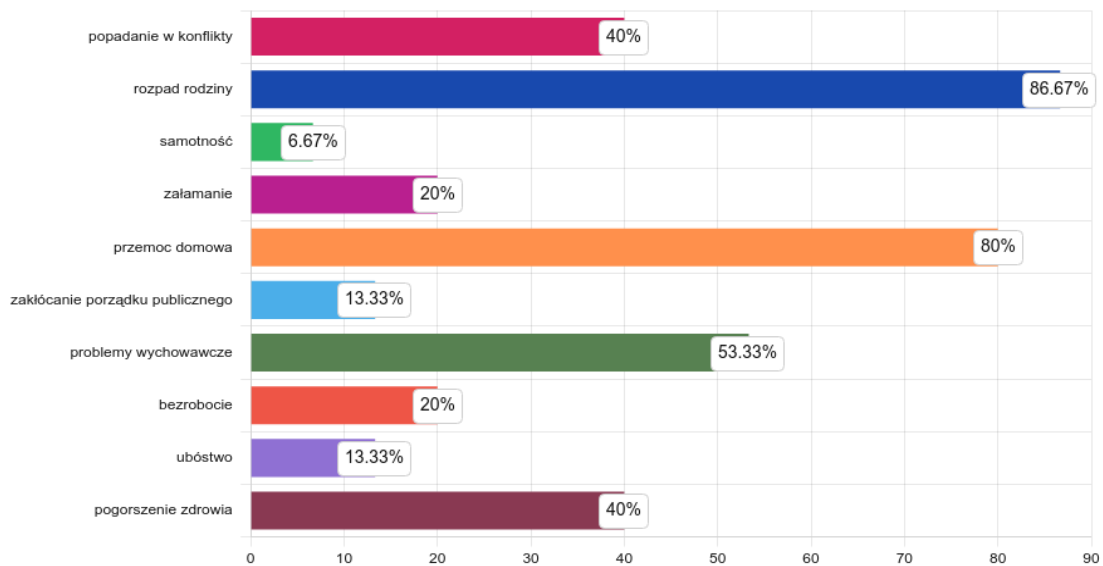
zakłócanie porządku publicznego: 13,33% (2)

problemy wychowawcze: 53,33% (8)

bezrobocie: 20% (3)

ubóstwo: 13,33% (2)

pogorszenie zdrowia: 40% (6)

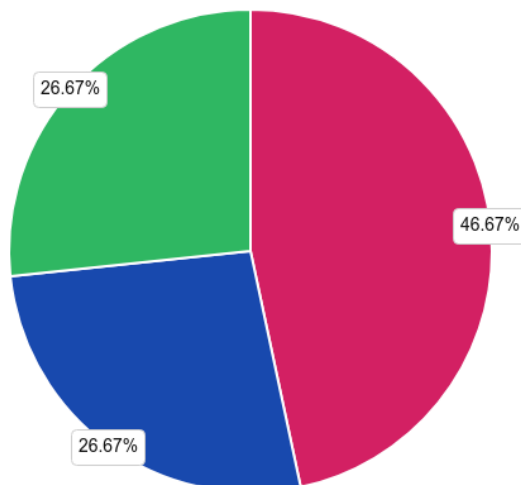
Badanych poproszono o wskazanie głównych konsekwencji stosowania alkoholu, które zauważają. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „rozpad rodziny” - 86,67%, „przemoc domowa” – 80,00%, „problemy wychowawcze” 53,33%, „popadanie w konflikty” oraz „pogorszenie zdrowia” - po 40,00%, „załamanie” i „bezrobocie” – po 20,00%, „zakłócanie porządku publicznego” i „ubóstwo” – po 13,33%, „samotność” - 6,67%.

Czy Pana/i zdaniem na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych)?

tak: **46,67%** (7)

nie: **26,67%** (4)

trudno powiedzieć: **26,67%** (4)

W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych). Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 46,67% spośród 15 badanych osób. Odpowiedź „nie” oraz „trudno powiedzieć” – wskazało po 26,67% osób.

Czy zna Pan/i miejsca na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, gdzie można zakupić/otrzymać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne (np. leki w celach pozamedycznych)?

Można wybrać kilka odpowiedzi. nie

znam takich miejsc: **100%** (11)

na osiedlu: **0%** (0)

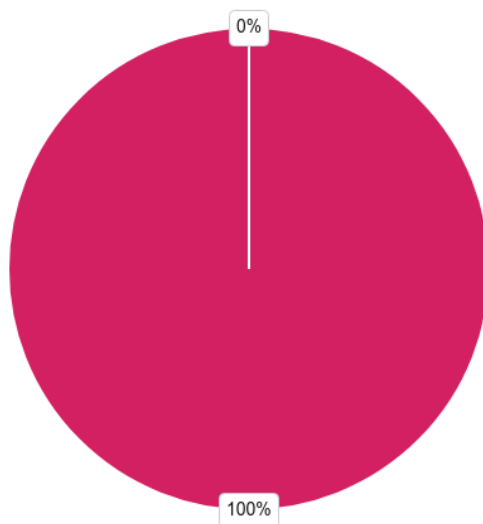
w centrum miejscowości: **0%** (0)

na dyskotecce: **0%** (0)

w siłowni: **0%** (0)

w szkole, przed szkołą: **0%** (0)

znam konkretną osobę: **0%** (0)

Badanych poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne”. Respondenci wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - wybrało ją 100% osób.

Czy spotkał/a się Pan/i z problemem uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych? (cyberuzależnienia, hazard, itp.)?

tak: **73,33%** (11)

nie: **26,67%** (4)

Następnie badanych zapytano, czy spotkali się z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywanych przez nich obowiązków. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 73,33%. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 26,67% badanych respondentów.

Z jakim rodzajem uzależnień behawioralnych spotkał się Pan/i?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

hazard: **18,18%** (2)

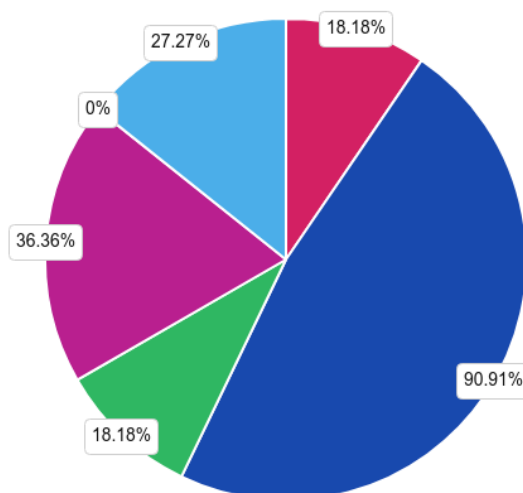
komputer/Internet: **90,91%** (10)

praca: **18,18%** (2)

zakupy: **36,36%** (4)

pornografia/sex: **0%** (0)

jedzenie: **27,27%** (3)

Ankietowanych poproszono o wskazanie rodzaju uzależnień behawioralnych, z którymi się spotkali. Respondenci wskazywali: „komputer/Internet” - 90,91%, „zakupy” - 36,36%, „jedzenie” 27,27%, „hazard” oraz „praca” – wskazało po 18,18%. Odpowiedź „pornografia/sex” nie uzyskała punktów procentowych (0,00%).

Jaka forma pomocy oferowana jest osobom z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

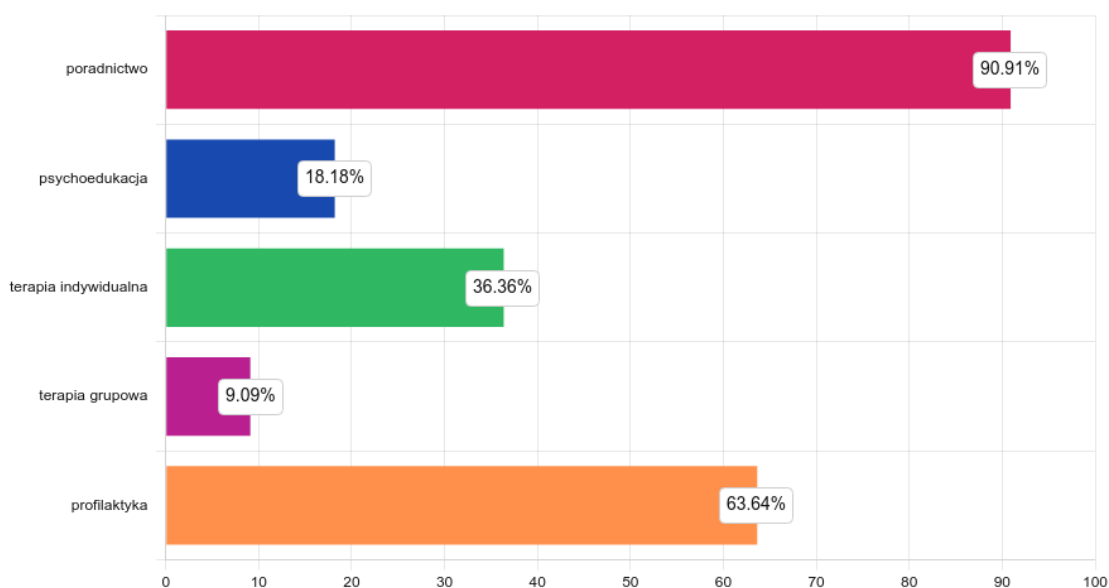
poradnictwo: **90,91%** (10)

psychoedukacja: **18,18%** (2)

terapia indywidualna: **36,36%** (4)

terapia grupowa: **9,09%** (1)

profilaktyka: **63,64%** (7)

Na pytanie jaka forma pomocy jest udzielana osobom z uzależnieniem behawioralnym, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „poradnictwo” - wybrało ją 90,91% osób. Druga w kolejności odpowiedź „profilaktyka” została wskazana przez 63,64% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „terapia indywidualna” - 36,36% osób, „psychoedukacja” - 18,18% badanych oraz „terapia grupowa” - 9,09% ankietowanych osób.

Czy w Pana/i opinii uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny?

wysoki: **81,82%** (9)

umiarkowany: **18,18%** (2)

niski: **0%** (0)

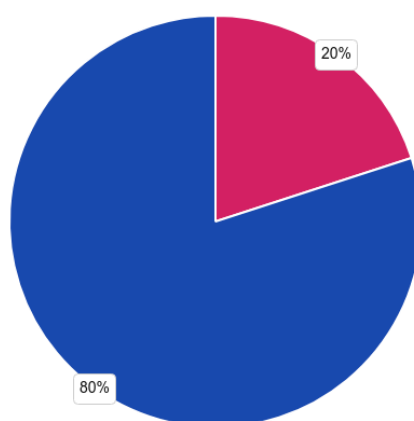
nie ma wpływu: **0%** (0)

W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „wysoki” - wybrało ją 81,82%. Druga w kolejności odpowiedź „umiarkowany” została wskazana przez 18,18% badanych respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „niski” – 0,00% ankietowanych oraz „nie ma wpływu” – 0,00% przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nieporęciu.

Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?

tak: **20%** (3)

nie: **80%** (12)

Na pytanie: „Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?” ankietowani wskazywali najczęściej odpowiedź „nie” - wybrało ją 80,00% osób, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 20,00% ankietowanych.

Jeśli nie, to Pana/i zdaniem, do kogo o pomoc w razie problemu uzależnień zwracają się mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

do innych instytucji pomocowych: **41,67%** (5)

do rodziny: **0%** (0)

do lekarza: **16,67%** (2)

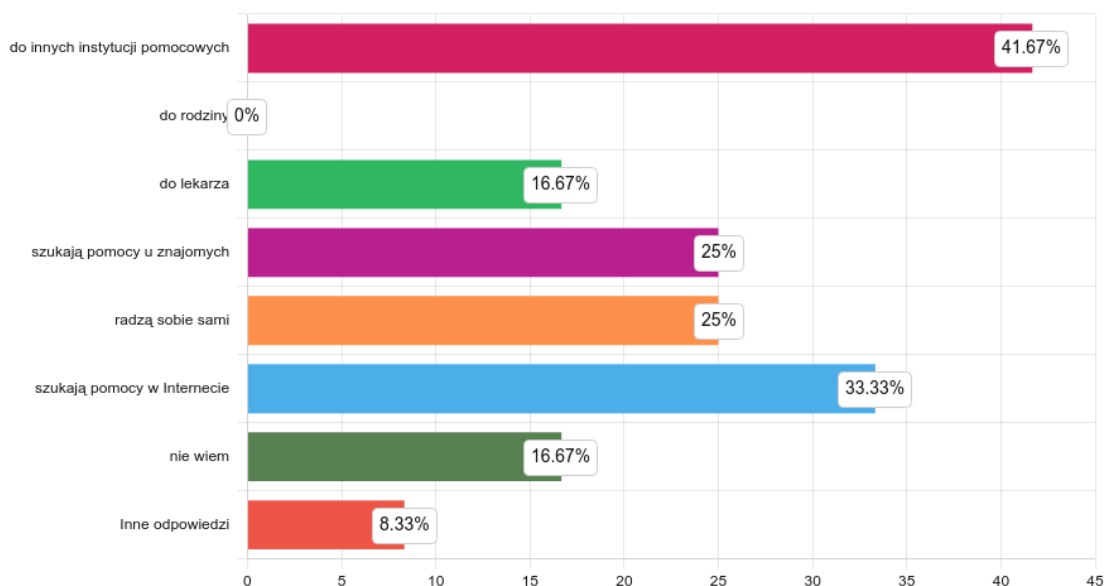
szukają pomocy u znajomych: **25%** (3)

radzą sobie sami: **25%** (3)

szukają pomocy w Internecie: **33,33%** (4)

nie wiem: **16,67%** (2)

Inne odpowiedzi: **8,33%** (1)

Inne odpowiedzi:

- nie mamy osób uzależnionych.

Respondentów poproszono o wskazanie osób lub instytucji, do których mieszkańcy zwracają się w razie problemów uzależnień. Wymieniano następujące odpowiedzi: „do innych instytucji pomocowych” - takiej odpowiedzi udzieliło 41,67% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „szukają pomocy w Internecie” - 33,33%, „szukają pomocy u znajomych” oraz „radzą sobie sami” – po 25,00%, „do lekarza” i „nie wiem” – po 16,67% oraz „Inne odpowiedzi” - 8,33%.

Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

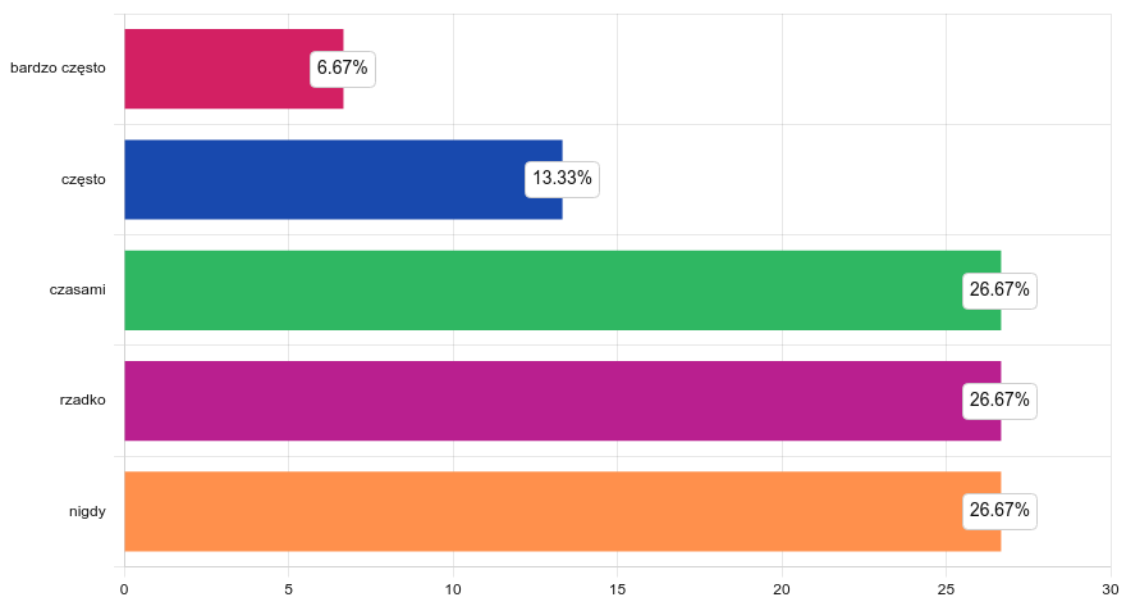
bardzo często: **6,67%** (1)

często: **13,33%** (2)

czasami: **26,67%** (4)

rzadko: **26,67%** (4)

nigdy: **26,67%** (4)

Na pytanie: „Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?”, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedzi „czasami”, „rzadko”, a także „nigdy” - po 26,67% badanych. Następnie odpowiedź „często” została wskazana przez 13,33% respondentów oraz odpowiedź „bardzo często” została wskazana przez 6,67% badanych.

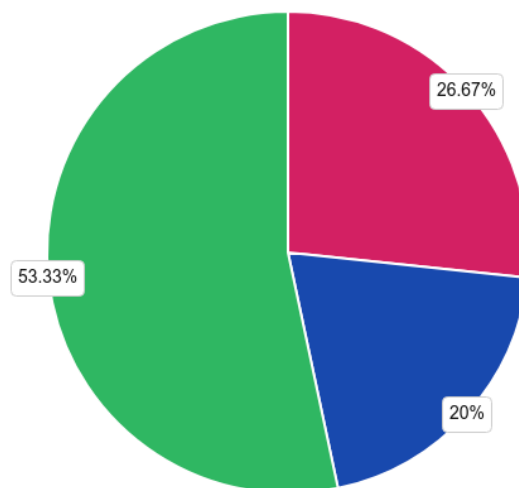
Czy Pana/i zdaniem sprzedawcy oraz właściciele punktów sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stosują się do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?

(punkty sprzedaży alkoholu zawierają tablice informacyjne, w okolicy sklepów nie spożywa się alkoholu)

tak: **26,67%** (4)

nie: **20%** (3)

nie wiem: **53,33%** (8)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 53,33% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 26,67% badanych respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali odpowiedź „nie” – 20,00% osób.

Czy ma Pan/i wiedzę, że punkt sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stracił koncesje za sprzedaż alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym?

taka sytuacja nie miała nigdy miejsca: **20%** (3)

tak, bywają takie sytuacje: **0%** (0)

nie wiem: **80%** (12)

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 80,00% spośród 15 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „taka sytuacja nie miała nigdy miejsca” została wskazana przez 20,00% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali odpowiedź „tak, bywają takie sytuacje” – 0,00% osób.

Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?

tak: **86,67%** (13)

nie: **13,33%** (2)

Na pytanie: „Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych /zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?” respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 86,67%. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 13,33% badanych.

Jakiego rodzaju przemocy najczęściej doznają mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

psychiczna: **100%** (13)

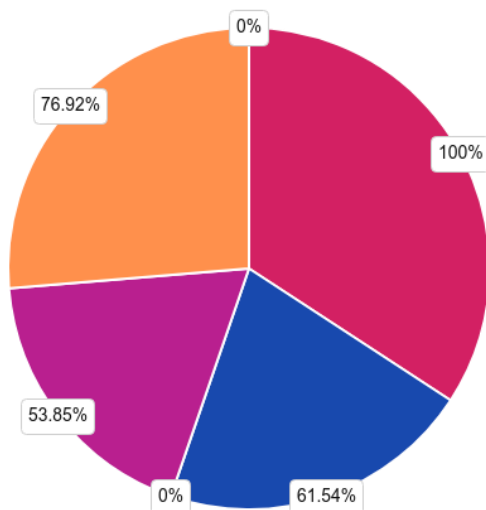
fizyczna: **61,54%** (8)

seksualna: **0%** (0)

ekonomiczna: **53,85%** (7)

zaniedbanie: **76,92%** (10)

trudno powiedzieć: **0%** (0)

Badanych poproszono także o wskazanie najczęstszego rodzaju doznawanej przemocy przez mieszkańców. Respondenci wskazywali odpowiedzi: „psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „zaniedbanie” - 76,92%, „fizyczna” 61,54%, „ekonomiczna” - 53,85%.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem doświadcza przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

kobiety: **100%** (13)

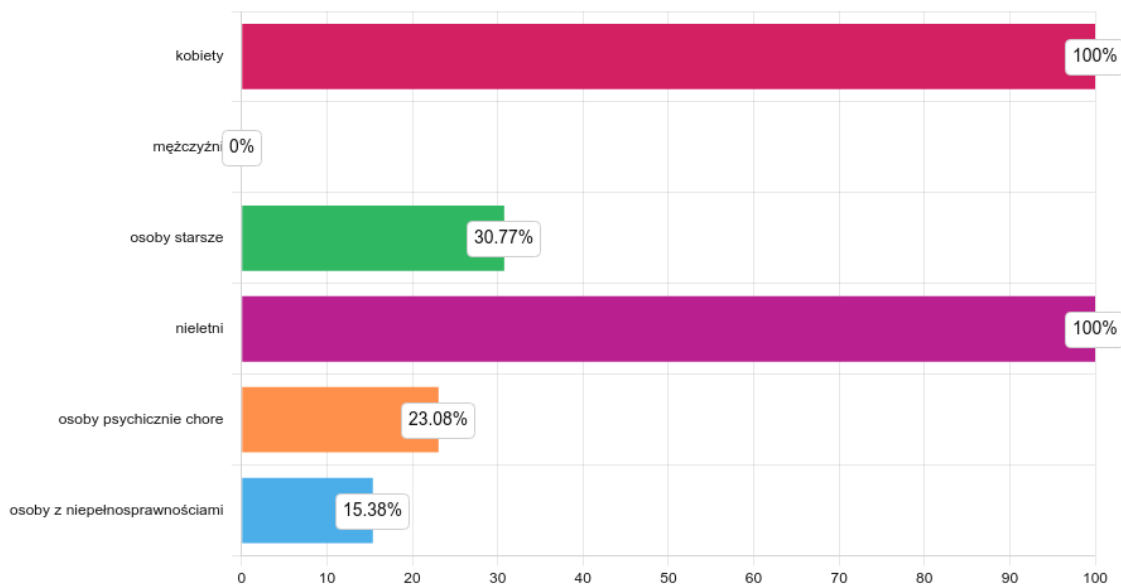
mężczyźni: **0%** (0)

osoby starsze: **30,77%** (4)

nieletni: **100%** (13)

osoby psychicznie chore: **23,08%** (3)

osoby z niepełnosprawnościami: **15,38%** (2)

Badanych poproszono o wskazanie która grupa ich zdaniem najczęściej doświadcza przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobiety” - wybrało ją 100% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nieletni” została wskazana przez 100% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby starsze” - 30,77% osób, „osoby psychicznie chore” - 23,08% badanych, „osoby z niepełnosprawnościami” - 15,38% ankietowanych.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem stosuje przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnieni: **92,31%** (12)

osoby ubogie: **0%** (0)

recydywiści: **23,08%** (3)

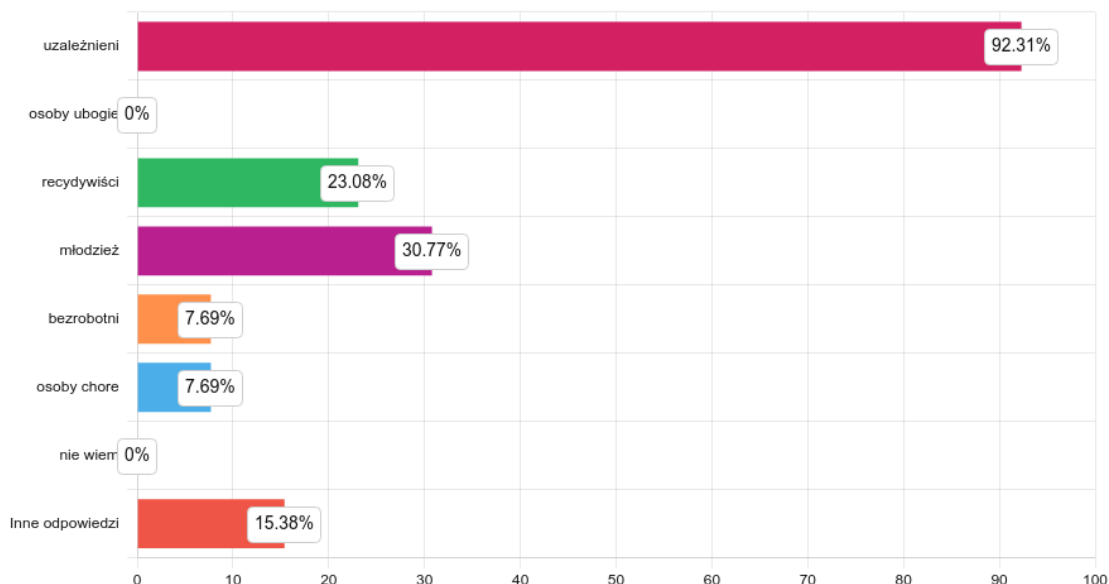
młodzież: **30,77%** (4)

bezrobotni: **7,69%** (1)

osoby chore: **7,69%** (1)

nie wiem: **0%** (0)

Inne odpowiedzi: **15,38%** (2)

Inne odpowiedzi:

- mężczyźni aktywni zawodowo,
- osoby, które same doświadczały przemocy w dzieciństwie oraz takie, które w ten sposób traktowania innych, podnoszą własną samoocenę.

Badanych poproszono o wskazanie grupy społecznej, która ich zdaniem najczęściej stosuje przemoc. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „uzależnieni” - wybrało ją 92,31% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „młodzież” została wskazana przez 30,77% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „recydywiści” - 23,08% osób, „Inne odpowiedzi” - 15,38% badanych, „bezrobotni” - 7,69% ankietowanych oraz „osoby chore” - 7,69% osób.

Proszę wskazać w jakim obszarze Pana/i zdaniem zachodzi potrzeba zorganizowania szkolenia dla pracowników służb pomocowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości: **66,67%** (10)

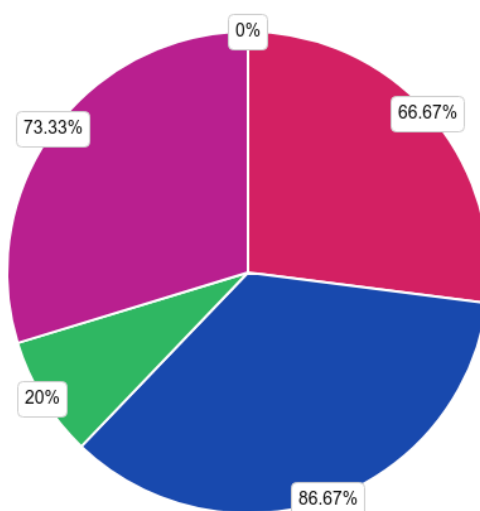
rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości: **86,67%** (13)

rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości: **20%** (3)

rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości: **73,33%** (11)

nie wiem: **0%** (0)

nie zachodzi taka potrzeba: **0%** (0)

Respondenci zapytani o zapotrzebowanie szkoleniowe pracowników służb pomocowych najczęściej wskazywali odpowiedź „rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości” - wybrało ją 86,67% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości” została wskazana przez 73,33% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości” - 66,67% osób, „rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości” – 20,00% badanych. Odpowiedzi „nie wiem”, a także „nie zachodzi taka potrzeba” nie uzyskały punktów procentowych (0,00%).

Czy Pana/i zdaniem lokalne władze z terenu wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych podejmują odpowiednie działania, aby ograniczyć picie alkoholu, zażywanie narkotyków i dopalaczy, uzależnienia behawioralne oraz przemocy?

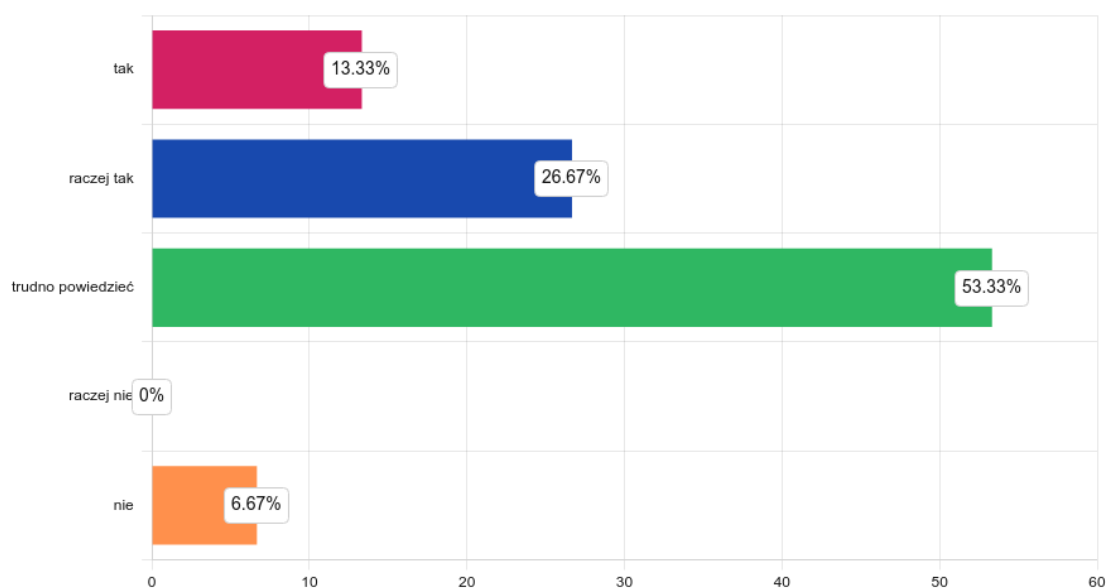
tak: **13,33%** (2)

raczej tak: **26,67%** (4)

trudno powiedzieć: **53,33%** (8)

raczej nie: **0%** (0)

nie: **6,67%** (1)

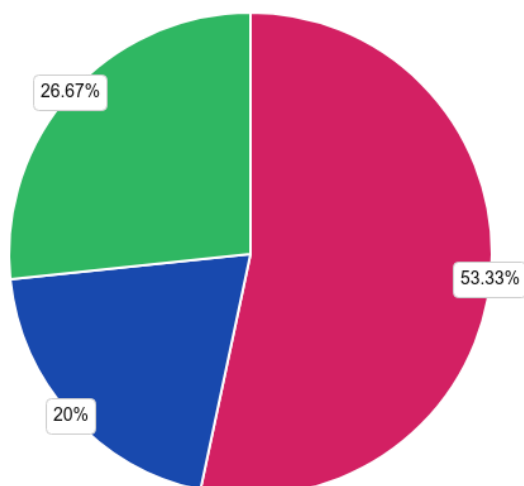
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - wybrało ją 53,33% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „raczej tak” została wskazana przez 26,67% badanych. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „tak” - 13,33% respondentów, „nie” - 6,67% ankietowanych. Odpowiedź „raczej nie” nie uzyskała punktów procentowych (0,00%).

Czy Pana/i zdaniem mieszkańcy, na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, są wystarczająco poinformowani o istnieniu instytucji pomocowych jak Zespół Interdyscyplinarny, G/KRPA, grupy wsparcia, itp.?

tak: **53,33%** (8)

nie: **20%** (3)

trudno powiedzieć: **26,67%** (4)

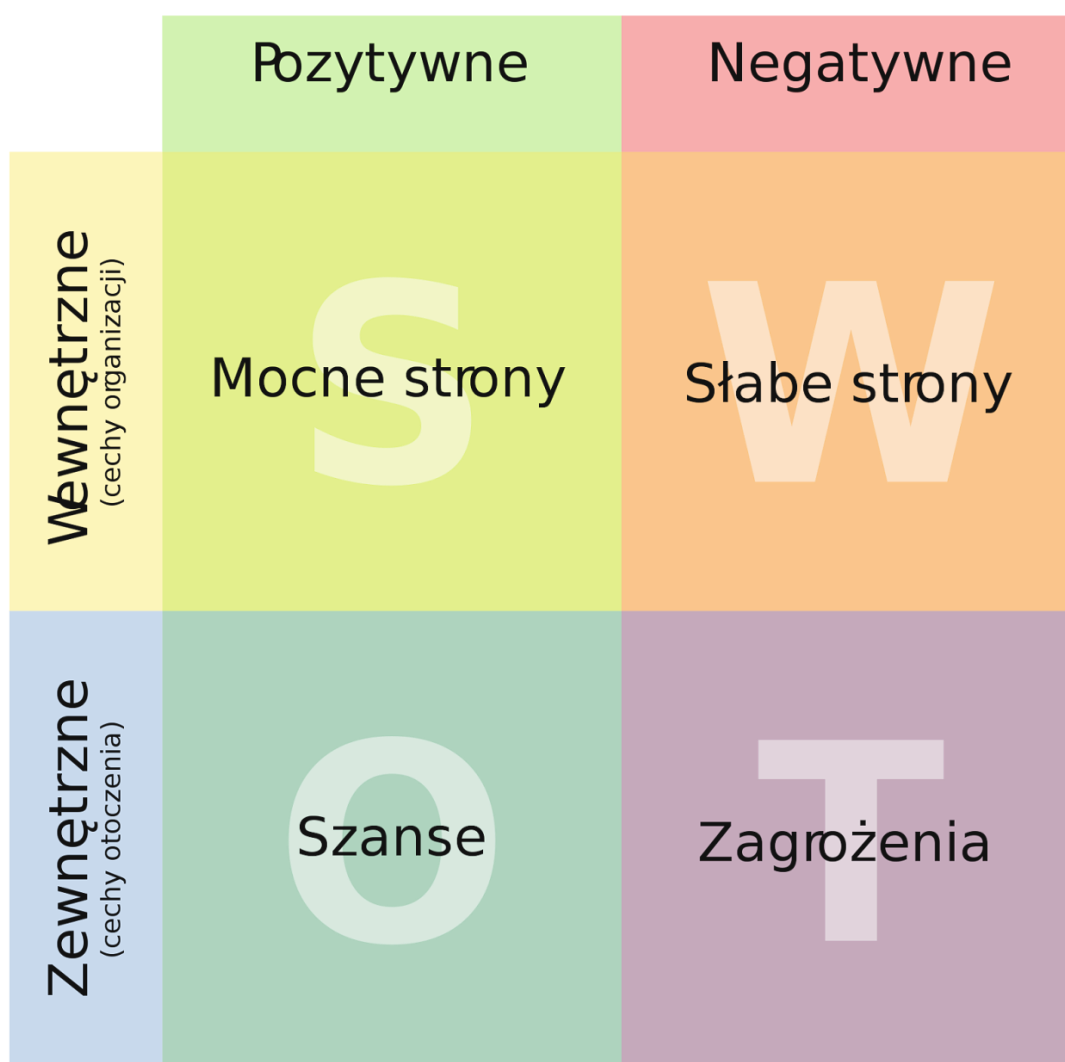

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 53,33% spośród badanych 15 osób. Druga w kolejności odpowiedź „trudno powiedzieć” została wskazana przez 26,67% respondentów. Najrzadziej ankietowani wskazywali odpowiedź „nie” – 20,00% osób.

9. Analiza SWOT

Analiza SWOT

Analiza SWOT to narzędzie strategiczne stosowane w biznesie i zarządzaniu, służące do oceny wewnętrznych i zewnętrznych czynników wpływających na organizację, produkt lub projekt. Akronim SWOT pochodzi od czterech głównych elementów, które są analizowane:

1. **S** - Strengths (Siły): Odnosi się do wewnętrznych mocnych stron, zalet, zasobów lub umiejętności organizacji. To wszystko to, co wynika z czynników wewnętrznych danej gminy i stanowi jej atut, zaletę, coś co świadczy o jej przewadze nad innymi gminami.
2. **W** - Weaknesses (Słabości): Są to wewnętrzne ograniczenia, słabe strony, niedostatki lub braki, które utrudniają osiągnięcie celów. Przykłady to słaba infrastruktura, niewystarczające zasoby finansowe, przestarzałe technologie, czy też wysoki odsetek osób uzależnionych w

społeczności.

3. **O** - Opportunities (Szanse): Zewnętrzne czynniki, które mogą stwarzać perspektywy rozwoju gminy, zysku lub korzyści dla społeczności.

4. **T** - Threats (Zagrożenia): Zewnętrzne czynniki mogące negatywnie wpływać, np. na rozwój gminy, które mogą stanowić niebezpieczeństwo zmiany na gorsze.

• **Siły (Strengths):**

- Niski odsetek mieszkańców, którzy wykonują obowiązki pod wpływem alkoholu (90,79% nie wykonuje).

- Większość mieszkańców spożywa alkohol umiarkowanie lub sporadycznie.

- Wysoka świadomość społeczna dotycząca konsekwencji spożywania alkoholu.

- Zróżnicowane preferencje co do rodzaju spożywanego alkoholu.

- Większość dorosłych respondentów nie sięga po substancje psychoaktywne (93,72%).

- Świadomość społeczna na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych.

- Większość dorosłych respondentów nie stosuje przemocy w swoich relacjach (84,29%).

- Większość mieszkańców nie jest zaangażowana w ryzykowne zachowania hazardowe (94,24%).

- Umiejętne wykorzystanie mediów społecznościowych.

- Większość ankietowanych uczniów nie miało doświadczenia z używaniem alkoholu, papierosów czy substancji psychoaktywnych, co stanowi pozytywny sygnał.

- Niektórzy uczniowie wykazują świadomość szkodliwości używania substancji psychoaktywnych, co jest pozytywnym sygnałem dla działań profilaktycznych i edukacyjnych. Pracownicy instytucji pomocowych wykazują dobrą identyfikację głównych problemów społecznych, takich jak alkoholizm, uzależnienia behawioralne i przemoc domowa.

- W gminie istnieją działania profilaktyczne i formy pomocy dla osób dotkniętych problemami uzależnień behawioralnych i przemocy domowej.

- W gminie obecne jest wsparcie dla osób z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych.

• **Słabości (Weaknesses):**

- Istnieje znaczący odsetek dorosłych osób spożywających alkohol w różnych ilościach.
- Trudność w ocenie skali spożycia alkoholu w społeczności.
- Wzrost spożycia alkoholu zauważany przez część dorosłych respondentów.
- Istnienie znaczącego odsetka osób dorosłych doświadczających różnych form przemocy (35,08%).
- W przypadku alkoholu, nikotyny i substancji psychoaktywnych, istnieje trend wczesnego zaczynania stosowania tych substancji psychoaktywnych przez uczniów.
- Niektórzy uczniowie wykazują niską świadomość zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, co może wpływać na ich decyzje dotyczące spożywania alkoholu, palenia papierosów, czy też kontaktu z narkotykami.
- Tylko 20,00% uzależnionych osób, według pracowników GOPS, zwraca się o pomoc do odpowiednich instytucji, co wskazuje na niską świadomość lub ograniczoną dostępność pomocy.
- Istnieje potrzeba zwiększenia dostępności pomocy oraz świadomości lokalnych służb pomocowych dla efektywnego reagowania na problemy społeczne.

• **Szanse (Opportunities):**

- Możliwość edukacji dotyczącej konsekwencji nadmiernego spożycia alkoholu.
- Rozwój programów prewencyjnych i wsparcia dla osób nadużywających alkoholu.
- Badania i monitorowanie dla zrozumienia lepszego rozpowszechnienia problemu.
- Możliwość wzmacniania programów prewencyjnych i edukacyjnych.
- Dalsze monitorowanie dostępności substancji psychoaktywnych w społeczności.
- Możliwość wzmocnienia działań prewencyjnych, wsparcia ofiar i sprawców przemocy.
- Rozwój programów edukacyjnych promujących zdrowsze wzorce zachowań.
- Możliwość edukacji i świadomości na temat uzależnienia od nowych mediów.
- Tworzenie skutecznych programów edukacyjnych i profilaktycznych, które mogą zwiększyć świadomość uczniów na temat konsekwencji spożywania substancji psychoaktywnych oraz zachęcić do zdrowych wyborów życiowych.
- Zwiększenie świadomości w społeczności lokalnej na temat problemów uzależnień wśród

młodzieży może doprowadzić do większego zaangażowania społecznego w przeciwdziałanie temu zjawisku.

- Zapotrzebowanie na szkolenia pracowników służb pomocowych w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień behawioralnych i przemocy.

• **Zagrożenia (Threats):**

- Możliwe pogłębianie się problemu alkoholizmu w społeczności.
- Brak pełnej świadomości skali problemu spożycia alkoholu.
- Potencjalne trudności w implementacji skutecznych programów prewencyjnych i wsparcia.
- Potencjalne zwiększenie dostępności substancji psychoaktywnych w społeczności.
- Ryzyko wzrostu osób sięgających po substancje psychoaktywne.
- Potencjalne pogłębienie problemu przemocy w społeczności.
- Trudność w identyfikowaniu i wspieraniu osób doświadczających przemocy.
- Potencjalne pogłębianie się uzależnień behawioralnych w społeczności.
- Istniejące trudności w kontrolowaniu dostępu do substancji psychoaktywnych dla nieletnich (alkohol, narkotyki).
- Wpływ grupy rówieśniczej na decyzje dotyczące używania substancji jest znaczący i może być wyzwaniem w przeciwdziałaniu tym zachowaniom.
- Brak odpowiednich funduszy może ograniczać zakres działań profilaktycznych i interwencyjnych wobec problemów społecznych.
- Niska świadomość społeczna na temat problemów może utrudniać działania pomocowe i profilaktyczne.

Podsumowując, istnieje silna świadomość społeczna dotycząca skutków spożycia alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz dobra identyfikacja problemów społecznych. Jednakże, nadmierna konsumpcja alkoholu, niska świadomość niektórych uczniów na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych i innych używek oraz trudności w implementacji działań prewencyjnych stanowią wyzwania dla społeczności i wymagają bardziej skutecznych strategii prewencyjnych i wsparcia.

10. Wnioski i rekomendacje

Wnioski

Problem uzależnień od alkoholu wśród dorosłych mieszkańców

Wyniki badania pokazują, że większość ankietowanych (33,51%) spożywa alkohol "kilka razy w roku", podczas gdy 20,42% nie pije alkoholu w ogóle. Spożycie alkoholu w częstotliwości "kilka razy w miesiącu" (17,80%) i "raz w miesiącu" stanowi 10,99% badanej grupy. Wino zostało wskazane jako preferowany napój alkoholowy przez 45,39% spośród tych, którzy piją alkohol. Piwo/cydr oraz nalewki/likieri również cieszą się popularnością, odpowiednio z udziałem 38,16% i 16,45% spośród pijących. Większość ankietowanych (59,87%) spożywa alkohol w domu. Jednak znaczący odsetek (54,61%) spożywa go także u znajomych podczas zorganizowanych spotkań takich jak urodziny, imieniny czy sylwester. Spożycie alkoholu podczas imprez rodzinnych jest również znaczące (34,87%). Zdecydowana większość respondentów (90,79%) deklaruje, że nigdy nie wykonuje swoich obowiązków pod wpływem alkoholu. Tylko niewielki odsetek osób przyznaje się do rzadkiego (5,26%), a czasami (2,63%) do wykonywania obowiązków pod wpływem alkoholu. Ponad jednej trzeciej ankietowanych (35,60%) trudno jest ocenić skalę spożycia alkoholu w ich gminie na przestrzeni ostatnich kilku lat. Jednak 32,98% respondentów uważa, że spożycie jest stałe, podczas gdy 18,85% zauważa wzrost spożycia. Niewielki odsetek (12,57%) zgłasza malejące spożycie w ich społeczności. Wnioski te sugerują zróżnicowanie w spożyciu alkoholu w badanej grupie dorosłych mieszkańców. Choć większość respondentów spożywa alkohol sporadycznie lub w umiarkowanych ilościach, istnieje także znaczący odsetek osób, które regularnie piją alkohol w różnych ilościach oraz preferują różne rodzaje alkoholu. Jednakże większość osób nie wykonuje swoich obowiązków pod wpływem alkoholu, co sugeruje zachowanie odpowiedzialności w spożyciu alkoholu wśród badanej grupy. Skala spożycia alkoholu w gminie wydaje się być różnorodna, co może wymagać dalszych badań i środków zaradczych ze strony społeczności w celu monitorowania i ewentualnego zarządzania tym zjawiskiem.

Problem uzależnień od alkoholu wśród uczniów z klas 5-6

Większość ankietowanych uczniów (80,69%) nigdy nie próbowała napojów alkoholowych. Jednak 19,31% uczniów miało doświadczenie w spożywaniu alkoholu. Duża część tych, którzy próbowali alkoholu, zaczęła to robić w młodym wieku. 44,00% z nich przyznało się, że sięgnęło po alkohol w wieku 8 lat lub mniej, co stanowi bardzo wczesny kontakt z alkoholem. Dodatkowo, 34,00% uczniów zaczęło pić w wieku 9-10 lat, a 22,00% w wieku

11-12 lat lub później. Wśród uczniów, którzy spróbowali alkoholu, różne okoliczności były wskazywane jako pierwszy kontakt z alkoholem. Uczestnictwo w uroczystościach rodzinnych za zgodą dorosłych (24,00%) oraz przez pomyłkę (22,00%) stanowiły dwie najczęstsze okoliczności. Ponadto, część uczniów została poczęstowana przez rodziców/opiekunów (20,00%) lub inne członków rodziny (10,00%). Istniała też grupa, która nie wskazała jednoznacznej okoliczności spożycia alkoholu. Wnioski te wskazują na potrzebę skutecznych programów edukacyjnych i profilaktycznych w szkołach, które pomogą w zrozumieniu konsekwencji spożywania alkoholu w młodym wieku. Istotne jest uświadomienie uczniom o negatywnych skutkach picia alkoholu oraz roli rodziny, otoczenia i edukacji w kształtowaniu odpowiednich postaw związanych z tym zagadnieniem. Wczesne zaangażowanie w działania profilaktyczne może pomóc zmniejszyć ryzyko wcześniejszego i niekontrolowanego kontaktu z alkoholem przez młodzież.

Problem uzależnień od alkoholu wśród uczniów z klas 7-8 oraz klas ponadpodstawowych (liceum klasy 1-4)

Większość uczniów (69,83%) nie miała doświadczenia z pić alkoholu, podczas gdy 30,17% uczniów próbowało alkoholu. Spośród tych, którzy sięgnęli po alkohol, większość (34,29%) zrobiła to w wieku od 11 do 12 lat. Uczniowie najczęściej wskazywali na sytuacje, w których byli poczęstowani przez rodziców/opiekunów (24,29%) lub to zrobili przez pomyłkę (22,86%). Pozostali przyznali się do picia podczas uroczystości rodzinnych za zgodą dorosłych (20%) lub zostali poczęstowani przez innych członków rodziny (10%). Większość uczniów (40%) przyznała, że spożywała alkohol w ciągu ostatniego roku, a 35,71% zrobiło to ponad rok temu. Co do częstotliwości picia, najwięcej uczniów (48,57%) piło alkohol tylko raz, a 24,29% spożywało go kilka razy w roku. Spośród uczniów, którzy piją alkohol, większość wskazała na preferencję piwa/cydru (52,78%), następnie na wódkę (33,33%), wino/szampańskie (25%), mocne alkohole (22,22%), a także na nalewki/likier (13,89%). Uczniowie często uznają, że dostępność alkoholu dla osób nieletnich jest kwestią trudną do oceny, ponieważ 45,69% z nich odpowiedziało „nie wiem”. Jednak 26,72% uważa, że dostęp do alkoholu jest łatwy, a tylko 8,19% uważa, że jest to niemożliwe. Wnioskiem z badania jest to, że choć większość uczniów nie miała doświadczenia z alkoholem, część z nich zaczyna próbować alkohol w młodym wieku. Okoliczności pierwszego picia alkoholu były zróżnicowane, często związane z sytuacjami rodzinno-uroczystościowymi lub oferowaniem alkoholu przez rodziców/opiekunów. Dlatego istotne jest zwrócenie uwagi na edukację i świadomość związaną z konsekwencjami picia alkoholu w młodym wieku. Dodatkowo, wskazuje się na potrzebę zwiększenia kontroli nad dostępnością alkoholu

dla niepełnoletnich.

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy) wśród dorosłych mieszkańców

Zdecydowana większość ankietowanych (93,72%) nie sięga po żadne substancje psychoaktywne. Jednak 4,23% respondentów deklaruje ich używanie - głównie w małych ilościach i rzadko. Głównymi powodami, dla których respondenci sięgają po substancje psychoaktywne, są chęć dobrej zabawy, ciekawość, przyjemność i relaksacja. Presja grupy i zaimponowanie w towarzystwie również wydają się odgrywać pewną rolę jako czynniki skłaniające do używania tych substancji. Spośród ankietowanych, którzy mieli kontakt z substancjami psychoaktywnymi, marihuana lub haszysz były najczęściej używanymi substancjami (83,33%). Większość respondentów (58,33%) deklaruje, że nigdy nie sięga po substancje psychoaktywne w samotności, jednak 33,33% robi to rzadko. Mała grupa (8,33%) przyznaje, że często lub praktycznie zawsze używa substancji psychoaktywnych w samotności. Większość ankietowanych (74,35%) nie jest pewna, czy substancje psychoaktywne są łatwo dostępne w ich gminie. Jednak 15,71% uważa, że dostęp do nich jest łatwy, a tylko 9,95% uważa, że jest to trudne. Zdecydowana większość ankietowanych (84,29%) deklaruje, że nie zna miejsc, w których można nabyć narkotyki lub dopalacze w ich gminie. Niewielki odsetek respondentów (8,9%) zna konkretną osobę, u której jest możliwe zdobycie tych substancji. Większość respondentów (76,96%) jest przekonana o zdecydowanej szkodliwości tych substancji dla zdrowia, a 13,61% uważa je za raczej szkodliwe. Tylko niewielki odsetek osób ma wątpliwości co do ich szkodliwości lub uważa, że nie są one tak szkodliwe. Podsumowując, badanie wykazało, że większość mieszkańców nie sięga po substancje psychoaktywne, a ci, którzy to robią, najczęściej robią to rzadko. Motywacje do używania substancji są zróżnicowane, ale głównie wynikają z chęci dobrej zabawy i ciekawości. Istnieje powszechne przekonanie o szkodliwości tych substancji dla zdrowia. Niemniej jednak istnieje niewielka grupa osób, które używają substancji psychoaktywnych częściej i w samotności, co może wymagać większej uwagi ze strony programów prewencji i interwencji. Dodatkowo, świadomość dostępności tych substancji w gminie może być niewystarczająca, co sugeruje potrzebę większego monitorowania i działań prewencyjnych w tej dziedzinie.

Problem uzależnień od nikotyny wśród uczniów z klas 5-6

Zdecydowana większość uczniów (93,44%) nigdy nie próbowała papierosów. Spośród uczniów, którzy próbowali papierosy, znaczna część zaczęła to robić w młodym wieku. Blisko połowa (47,06%) zaczęła palić w wieku 11-12 lat lub później, co stanowi relatywnie wczesny kontakt z tytoniem. Ponadto 29,41% uczniów zaczęło palić w wieku 9-10 lat, a 23,53% w wieku 8 lat lub mniej. W kwestii używania e-papierosów, 46,12% uczniów nie miała pewności, czy osoby w ich wieku używają e-papierosów. Zauważalny odsetek (32,33%) odpowiedział, że osoby w ich wieku używają e-papierosów, podczas gdy 21,55% zaprzeczyło by palili. Większość uczniów (95,26%) nie stosowała e-papierosów w ogóle. Jednak istniała niewielka grupa (2,16%), która przyznała się do okazjonalnego używania e-papierosów (raz na tydzień), choć częstotliwość użytkowania była niska. Wnioski te podkreślają, że większość uczniów nie miała doświadczenia z paleniem papierosów ani z używaniem e-papierosów. Jednak istnieje niewielka grupa uczniów, która próbowała papierosów, zazwyczaj w młodym wieku. Niepewność co do użytkowania e-papierosów przez rówieśników może wynikać z ograniczonej wiedzy lub niskiego poziomu świadomości na temat ich używania w danej grupie wiekowej. Istnieje potrzeba kontynuacji programów edukacyjnych, które zwiększą świadomość na temat szkodliwości palenia i używania e-papierosów, zwłaszcza w młodym wieku.

Problem uzależnień od nikotyny wśród uczniów z klas 7-8 oraz klas ponadpodstawowych (liceum klasy 1-4)

Większość uczniów (81,03%) nigdy nie próbowała palenia papierosów. Spośród osób, które paliły, część zaczęła w stosunkowo młodym wieku, głównie między 13 a 14 rokiem życia (54,55%). W ciągu ostatnich 30 dni, większość uczniów (65,91%) nie paliła papierosów. Spośród osób, które palą, większość (15,91%) robi to rzadziej niż jeden papieros na tydzień. Większość uczniów (74,09%) uważa, że osoby w ich wieku korzystają z e-papierosów. Jednakże, większość ankietowanych (87,73%) nie stosuje e-papierosów. Spośród uczniów, którzy używają e-papierosów, największa grupa (51,85%) nie wskazała konkretnego powodu. Ci, którzy podali przyczynę, głównie chcieli spróbować czegoś nowego (29,63%) lub zainteresowani byli różnicą między e-papierosami, a tradycyjnymi papierosami (7,41%). Wnioskiem jest to, iż większość uczniów nie próbowała palenia papierosów, co stanowi pozytywny wynik z punktu widzenia zdrowia publicznego. Niemniej jednak, istnieje mniejsza grupa uczniów, która próbowała palenia papierosów w stosunkowo młodym wieku. Co więcej, większość uczniów nie używa e-papierosów, a ci, którzy to robią,

często nie podali konkretnych powodów. Dlatego też ważne jest prowadzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych, które mogą zwiększyć świadomość i zrozumienie konsekwencji zdrowotnych związanych z paleniem papierosów i korzystaniem z e-papierosów.

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze) wśród uczniów z klas 5-6

Zdecydowana większość uczniów (98,84%) nigdy nie próbowała narkotyków lub dopalaczy. Jedynie bardzo niewielka liczba badanych (1,16%) przyznała się do zażycia tych substancji. Spośród uczniów, którzy mieli kontakt z narkotykami lub dopalaczami, znaczna większość (66,67%) zaczęła to robić w bardzo młodym wieku, mając 8 lat lub mniej. Druga grupa (33,33%) rozpoczęła kontakt z substancjami w późniejszym okresie, mając 11-12 lat lub więcej. Uczniowie, którzy mieli kontakt z substancjami psychoaktywnymi, często zdobywali je przez różne kanały. Najczęściej były to sytuacje, gdy substancje zostały zakupione od kolegów, brane wspólnie w grupie przyjaciół lub kupione przez Internet. Istniała również grupa, która nie była pewna, skąd pochodziły te substancje. Główne motywacje, które skłaniały uczniów do zażywania narkotyków lub dopalaczy, obejmują chęć dobrej zabawy, ciekawość oraz poszukiwanie przyjemności i relaksacji. Te trzy główne powody zostały wskazane przez tę samą liczbę ankietowanych uczniów. Większość uczniów wyraziła przekonanie co do szkodliwości tych substancji dla zdrowia. Duża część badanych zdecydowanie uważała, że narkotyki są szkodliwe, co wskazuje na ich świadomość zagrożeń związanych z tymi substancjami. Jednak odsetek osób, które mają wątpliwości w tej kwestii, jest także zauważalny. Wnioski te podkreślają, że większość ankietowanych uczniów nie miała doświadczenia z zażywaniem substancji psychoaktywnych, co jest pozytywnym sygnałem. Niemniej jednak istnieje potrzeba ciągłej i skutecznej edukacji dotyczącej zagrożeń związanych z narkotykami oraz promowania zdrowego stylu życia wśród młodzieży, zwłaszcza w celu zwiększenia świadomości ryzyka związanego z używaniem substancji psychoaktywnych już we wczesnym wieku.

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze) wśród uczniów z klas 7-8 oraz klas ponadpodstawowych (liceum klasy 1-4)

Większość uczniów (96,98%) nigdy nie próbowała zażywać narkotyków/dopalaczy. Spośród osób, które miały kontakt z substancjami psychoaktywnymi, część zaczęła stosować je w stosunkowo młodym wieku, głównie w wieku 10 lat lub mniej (42,86%) lub w wieku 15-16 lat (28,57%). Wśród osób mających kontakt z narkotykami, najczęściej były to substancje takie jak marihuana lub haszysz, inne formy konopi, kokaina/crack oraz leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.). Większość uczniów, którzy mieli kontakt z substancjami psychoaktywnymi, nie wskazała konkretnego sposobu ich pozyskania. Jednak część z nich podała, że przyjmowanie tych substancji odbywało się w grupie przyjaciół lub poprzez dostęp do nich od kolegów/koleżanek. Głównym powodem sięgania po te substancje jest chęć dobrej zabawy (57,14%), ciekawość oraz przyjemność/relaksacja po (42,86%). Większość osób, które miały kontakt z substancjami psychoaktywnymi, zażywała je sporadycznie (zażywałem/am tylko raz lub kilka razy w miesiącu), choć część z nich przyjmowała je codziennie. Wiedza na temat dostępności narkotyków/dopalaczy dla nieletnich w gminie jest ograniczona, gdyż większość respondentów wskazała "nie wiem". Niemniej jednak, część z nich podała, że zna konkretne osoby lub miejsca, gdzie można zdobyć substancje psychoaktywne. Większość uczniów zdaje sobie sprawę ze szkodliwości używania substancji psychoaktywnych dla zdrowia, co wyrażają poprzez odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”. Podsumowując, większość ankietowanych uczniów nigdy nie próbowała narkotyków/dopalaczy. Niemniej jednak, istnieje grupa osób, które miały kontakt z tego rodzaju substancjami, często w stosunkowo młodym wieku. Warto zwiększać świadomość na temat konsekwencji zdrowotnych wynikających z używania narkotyków oraz edukować młodzież na temat zagrożeń związanych z ich dostępnością.

Problem przemocy wśród dorosłych mieszkańców

Blisko jedna trzecia ankietowanych (28,8%) zna osoby, które doświadczyły przemocy domowej, podczas gdy 48,69% stwierdziło, że nie zna takich przypadków. Istnieje też grupa (22,51%), która nie jest pewna, czy ktoś z ich otoczenia doświadczył przemocy. Większość ankietowanych (64,92%) deklaruje, że nigdy nie doświadczyło żadnej formy przemocy. Jednak 21,99% badanych mieszkańców wskazało na odpowiedź: „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu”, 8,38% na „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni”, a 4,71% ankietowanych wskazało odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy”. Przemoc psychiczna była najczęstszą formą przemocy doświadczaną przez ankietowanych (85,07%). Przemoc

fizyczna, ekonomiczna, mobbing oraz przemoc seksualna również były doświadczane, choć w mniejszym stopniu. Obce osoby oraz ojciec/opiekun są najczęstszymi sprawcami przemocy wobec respondentów. Partner/partnerka, pracodawca oraz inne osoby również zostały wskazane jako sprawcy, choć w mniejszym stopniu. Większość ankietowanych (84,29%) deklaruje, że nigdy nie stosowała żadnych form przemocy. Jednakże istnieje odsetek respondentów (łącznie 15,71%), którzy przyznają się do stosowania przemocy w różnych okresach czasowych, zarówno w odległej przeszłości, jak i w ostatnich miesiącach. Osoby, które przyznają się do stosowania przemocy, często wskazują na przemoc psychiczną i fizyczną jako najczęściej stosowane formy (odpowiednio 63,33% i 56,67%). Zaniedbanie oraz przemoc ekonomiczna również zostały wymienione, choć w mniejszym stopniu. Respondenci wskazali różne relacje, w których stosowali przemoc. Najczęściej wymieniano stosowanie przemocy wobec męża/żony (26,67%), partnera/partnerki (20,00%) oraz obcych osób (20,00%). W mniejszym stopniu przemoc była stosowana wobec dzieci, znajomych/przyjaciół i współpracowników. Większość badanych (76,44%) kategorycznie deklaruje, że nie stosuje kar fizycznych wobec dzieci. Istnieje jednak grupa osób, które przyznają się do stosowania takich kar (8,90%) lub nie są pewne swojego stanowiska w tej kwestii (14,66%). Analiza wskazuje na istnienie zróżnicowanych sytuacji związanych z przemocą w badanej społeczności. Podsumowując, pomimo tego, że większość ankietowanych nie zna przypadków przemocy domowej w swoim otoczeniu, istnieje znaczący odsetek osób, które doświadczyły różnych form przemocy. Przemoc psychiczna wydaje się być najczęściej doświadczaną formą, ale również istnieją przypadki przemocy fizycznej, ekonomicznej, mobbingu i przemocy seksualnej. Dodatkowo większość ankietowanych nie stosuje przemocy w swoich relacjach interpersonalnych. Jednak istnieje mniejsza grupa osób, które przyznają się do stosowania różnych form przemocy, głównie psychicznej i fizycznej, w relacjach partnerskich, wobec obcych osób lub w innych kontekstach. Istnieje potrzeba kontynuowania działań prewencyjnych, edukacyjnych i wsparcia dla osób będących zarówno ofiarami, jak i sprawcami przemocy, aby przeciwdziałać temu zjawisku oraz promować zdrowsze wzorce zachowań i relacji w społeczności.

Problem przemocy wśród uczniów z klas 5-6

Według ankietowanych uczniów, główne przyczyny agresji lub przemocy wśród młodzieży

to uzależnienia od alkoholu, narkotyków i dopalaczy, które zostały wskazane przez zdecydowaną większość (71,81%) respondentów. Ponadto, znaczna część badanych (54,83%) uważa, że przemoc wynika również z depresji, stanów lękowych i innych chorób psychicznych. Aż 39% ankietowanych uczniów przyznało, że doświadczyło przemocy. Osoby, które dopuszczają się przemocy wobec nich, to głównie koledzy ze szkoły (62,38%) oraz znajomi lub przyjaciele (35,64%). Rodzeństwo (brat/siostra) oraz obce osoby były również wskazywane jako sprawcy przemocy, choć w mniejszym stopniu. Uczniowie doświadczający przemocy najczęściej spotykali się z fizycznymi formami agresji, takimi jak bicie, szarpanie, kopanie, czy popychanie (66,34%). Dodatkowo, znaczny odsetek uczniów doświadczał przemocy psychicznej w postaci gróźb, zastraszania, upokarzania, czy wyśmiewania się (52,48%). Jednak znacznie mniejsza liczba osób zanotowała przypadki przemocy seksualnej. Większość uczniów, którzy doświadczyli przemocy, wskazała, że sprawcy nie byli pod wpływem substancji psychoaktywnych (66,34%). Znacząca liczba respondentów nie potrafiła określić czy sprawcy byli trzeźwi lub nie (30,69%). Natomiast stosunkowo niewielki odsetek uczniów wskazywał, że sprawcy przemocy byli pod wpływem alkoholu, dopalaczy lub narkotyków, co może sugerować mniejszy wpływ tych substancji na występowanie aktów agresji w środowisku młodzieży.

Wyniki wskazują, że nieco ponad 30,00% uczniów przyznało się do stosowania przemocy wobec innych. Najczęstszymi ofiarami byli koledzy ze szkoły (67,95%) oraz znajomi lub przyjaciele (39,74%). Uczniowie, którzy stosowali przemoc, częściej wykazywali się agresją fizyczną, taką jak bicie, kopanie, szarpanie (71,79%), rzadziej zaś stosowali formy przemocy psychicznej lub seksualnej. Większość ankietowanych (47,88%) zgodziła się, że w ich szkole występuje problem przemocy między uczniami. Jednak istotną część respondentów stanowią osoby, które nie są pewne obecności tego problemu (36,68%). Niewielki odsetek ankietowanych zaprzeczył istnieniu takiego problemu w szkole (15,44%). W przypadku doświadczenia przemocy, uczniowie zazwyczaj zwracaliby się o pomoc do rodziców/opiekunów (76,83%). Następnie w kolejności preferencji byli znajomi/przyjaciele (41,7%) oraz nauczyciele (40,15%). Nieco mniej respondentów wskazało na pomoc Policji lub specjalistów takich jak pedagog szkolny, psycholog, terapeuta (po 25,1%). Zaskakujące jest, że istnieje grupa uczniów (22,01%), która sugeruje radzenie sobie z sytuacją przemocy samodzielnie. Wnioski te sugerują, że problem przemocy wśród młodzieży jest złożony i ma różnorodne przyczyny, często związane z używaniem substancji psychoaktywnych oraz problemami psychicznymi. Konieczne jest dalsze zrozumienie i działania mające na celu zarówno zapobieganie przemocy, jak i zapewnienie odpowiedniej pomocy dla ofiar oraz potencjalnych sprawców. Edukacja na temat zdrowych relacji, umiejętności radzenia sobie ze stresem i konfliktami, jak również rozwijanie świadomości dotyczącej szkodliwości

używania substancji psychoaktywnych, mogą stanowić klucz do ograniczenia zjawiska przemocy wśród młodzieży.

Problem przemocy wśród uczniów z klas 7-8 oraz klas ponadpodstawowych (liceum klasy 1-4)

Według uczniów, główne przyczyny agresji i przemocy wśród młodzieży to uzależnienia od substancji psychoaktywnych (68,97%) oraz problemy rodzinne (64,66%). Rzadziej wskazywano na zazdrość/zaborczość (62,50%), wpływ środowiska (57,33%) oraz problemy psychiczne (48,28%) jako główne przyczyny. Niemal połowa uczniów doświadczyła przemocy (47,41%), co wskazuje na znaczący problem w tej kwestii. Część respondentów doświadczyła przemocy ze strony kolegów ze szkoły (52,29%) i znajomych/przyjaciół (39,45%). Respondenci, którzy doświadczyli przemocy często spotykali się z różnymi formami agresji, takimi jak werbalna (groźby, zastraszanie, upokarzanie) (61,47%), fizyczna (bicie, kopanie, szarpanie) (56,88%), jak również zaniedbanie w sytuacjach, gdy potrzebowali opieki (18,35%).

Niemal jedna trzecia ankietowanych uczniów przyznała, że doświadczyła sytuacji, w których stosowała przemoc wobec innych osób (34,48%). Głównie przemoc ta była wymierzona w kolegów ze szkoły (58,75%) i znajomych/przyjaciół (43,75%). Rzadziej wskazywano na stosowanie przemocy wobec osób bliskich, takich jak bracia (30,00%), siostry (25,00%) czy obcy ludzie (22,50%). Respondenci, którzy stosowali przemoc, często wybierali fizyczne formy agresji, takie jak bicie, szarpanie, czy popychanie (77,50%). Jednakże, istniały także przypadki werbalnej przemocy, w tym groźby, zastraszanie, upokarzanie, co stanowi znaczący problem (43,75%). Większość ankietowanych uczniów zgłasza obecność problemu przemocy w ich szkole (42,24%). Zadziwiające jest, że ponad jedna trzecia respondentów wciąż ma wątpliwości co do występowania przemocy, co sugeruje potrzebę działań edukacyjnych i prewencyjnych w tej kwestii (31,03%). Uczniowie spotykają się z problemem przemocy, zwracają się najczęściej o pomoc do swoich rodziców/opiekunów (60,34%), co podkreśla rolę rodziny jako pierwszego źródła wsparcia. Jednakże, ponad jedna trzecia ankietowanych twierdzi, że poradziłaby sobie sama (37,39%), co może wskazywać na niepewność co do skuteczności pomocy ze strony dorosłych. Istnieje potrzeba wzmocnienia działań dorosłych w środowisku szkolnym, takich jak nauczyciele czy psychologowie, aby zapewnić właściwe wsparcie uczniom w sytuacjach przemocy i konfliktów. Badanie wykazuje, iż przemoc wśród młodzieży ma różnorodne przyczyny, jednakże często łączy się z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych oraz problemami

rodzinnymi. Istnieje potrzeba podjęcia działań edukacyjnych oraz wsparcia psychologicznego, aby zmniejszyć występowanie przemocy i zwiększyć świadomość jej negatywnych konsekwencji zarówno w szkole, jak i w najbliższym otoczeniu uczniów. Dodatkowo, konieczne jest wdrożenie działań prewencyjnych mających na celu przeciwdziałanie różnym formom agresji oraz promowanie kultury szacunku i empatii wśród młodzieży.

Problem uzależnień behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców

Praktycznie cała badana grupa mieszkańców (83,77%) korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie, co wskazuje na powszechne korzystanie z technologii. Większość ankietowanych (47,49%) poświęca dziennie od 1 do 3 godzin na korzystanie z nowych mediów, co wskazuje na regularne, choć umiarkowane wykorzystanie czasu na aktywności online. Głównym powodem korzystania z nowych mediów są social media (78,03%) oraz kontakt ze znajomymi (61,85%), co podkreśla rolę społecznościowych i komunikacyjnych aspektów nowych mediów w życiu codziennym. Ponad połowa ankietowanych (52,51%) uważa, że są uzależnieni od telefonu komórkowego, co może wskazywać na silną zależność od tych urządzeń w codziennym funkcjonowaniu. Większość badanych (86,91%) nie brała udziału w konkursach, które wymagają wysyłania płatnych smsów, co sugeruje niski poziom zaangażowania w tego typu działania. Większość ankietowanych (94,24%) nigdy nie grała na automatach ani nie uczestniczyła w zakładach bukmacherskich w ciągu ostatnich 12 miesięcy, co może wskazywać na niski poziom zaangażowania w hazard. Ogólnie rzecz biorąc, dane sugerują powszechne korzystanie z urządzeń elektronicznych, głównie związane z aktywnościami online, takimi jak social media i komunikacja z innymi.

Problem uzależnień behawioralnych wśród uczniów z klas 5-6

Większość uczniów (75,68%) używa urządzeń elektronicznych codziennie, a 19,31% korzysta z nich kilka razy w tygodniu. Co więcej, 44,16% ankietowanych poświęca na korzystanie z nowych mediów od 1 do 3 godzin dziennie, podczas gdy 30,46% spędza nad nimi od 3 do 6 godzin. Głównymi powodami korzystania z urządzeń elektronicznych są kontakt ze znajomymi (76,28%), słuchanie muzyki (73,91%), oglądanie treści wideo (72,33%), granie w gry online (63,64%) oraz korzystanie z platform social media (60,87%). Również nauka (45,85%) była wymieniana jako powód do korzystania z nowych

mediów, co wskazuje na ich rolę w procesie edukacyjnym. Większość ankietowanych (53,75%) nie posiada blokady rodzicielskiej na swoich urządzeniach, co może zwiększać narażenie na treści nieodpowiednie dla wieku. 88,14% uczniów zdecydowanie nie chciałoby udostępniać swoich danych osobowych obcej osobie, co świadczy o świadomości zagrożeń związanych z prywatnością w sieci. 48,43% ankietowanych uczniów przyznało, że trudno byłoby im funkcjonować bez telefonu komórkowego, co sugeruje, że mogą oni być w pewnym stopniu uzależnieni od swoich urządzeń. Jednakże 46,06% osób deklarowało, że mogliby żyć bez telefonu komórkowego, co wskazuje na większą zdolność do ograniczenia użytkowania telefonu. Badanie wykazuje, iż korzystanie z urządzeń elektronicznych, zwłaszcza w kontekście nowych mediów, jest powszechne wśród ankietowanych uczniów. Istnieje potrzeba zwiększenia świadomości wśród uczniów dotyczącej bezpiecznego korzystania z Internetu, aby unikać zagrożeń i utraty prywatności online, a także rozważenia ograniczeń czasowych i blokad rodzicielskich dla młodszych użytkowników.

Problem uzależnień behawioralnych wśród uczniów z klas 7-8 oraz klas ponadpodstawowych (liceum klasy 1-4)

Większość uczniów korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie, co stanowi dominujący trend w ich życiu codziennym (84,91%). To pokazuje głębokie wkomponowanie technologii w ich rutynę. Duża część badanych poświęca na korzystanie z nowych mediów, takich jak media społecznościowe czy platformy streamingowe, od 1 do 3 (34,52%) oraz od 3 do 6 godzin dziennie (36,04%). To sugeruje znaczący udział tych platform w codziennym życiu uczniów. Głównymi motywami korzystania z nowych mediów przez uczniów są kontakt ze znajomymi (85,90%), słuchanie muzyki (79,30%) oraz oglądanie różnych treści wideo, co obejmuje filmy, seriale, programy i kanały na platformach takich jak YouTube (75,77%). Rozrywka oraz interakcje społeczne wydają się być kluczowymi czynnikami. Większość badanych nie stosuje blokady rodzicielskiej (69,16%) na swoich urządzeniach, co może wskazywać na pewną autonomię w korzystaniu z Internetu. Przeważająca większość ankietowanych uczniów zdaje sobie sprawę z ryzyka związanego z udostępnianiem danych w Internecie, co jest wyrażone poprzez ich skłonność do nieudostępniania swoich danych obcej osobie (79,74%). Prawie połowa ankietowanych uczniów przyznaje, że trudno byłoby im funkcjonować bez telefonu komórkowego (48,91%), co może sugerować pewne uzależnienie od tego urządzenia. Jednak znaczna część respondentów uważa, że mogliby żyć bez telefonu komórkowego (42,36%), co wskazuje na różnice w postrzeganiu stopnia uzależnienia od tego typu urządzeń. Z przeprowadzonej analizy wynika, że technologia w

postaci urządzeń elektronicznych stanowi istotny element w życiu codziennym uczniów. Ich częste korzystanie z tych urządzeń, które staje się normą, podkreśla głębokie wkomponowanie technologii w ich codzienną rutynę. Ważne jest wypracowanie równowagi pomiędzy korzystaniem z technologii, a innymi aktywnościami. Wprowadzanie różnorodnych zajęć, takich jak sport, czytanie, twórczość, może pomóc w ograniczeniu czasu spędzanego przed ekranem, a także wypracowanie zdrowych nawyków, takich jak regularne przerwy podczas długiego korzystania z urządzeń elektronicznych, może zmniejszyć ryzyko uzależnienia.

Problem uzależnień z perspektywy sprzedawców alkoholi

Większość ankietowanych sprzedawców uważa, że spożycie alkoholu w gminie wzrasta (45,00%) lub jest stałe (40,00%), co sugeruje trwający trend konsumpcji alkoholu. Wszyscy ankietowani sprzedawcy (100%) zadeklarowali, że nigdy nie sprzedali alkoholu niepełnoletniemu. Łącznie 90,00% ankietowanych potwierdziła, że w przypadku wątpliwości co do wieku klienta zawsze (45,00%) lub prawie (45,00%) zawsze prosi o dokument potwierdzający pełnoletność. Ponad połowa sprzedawców (65,00%) doświadczyła próśb osób nietrzeźwych o zakup alkoholu, ale większość (70,00%) nigdy nie sprzedała alkoholu takim klientom. 40,00% respondentów zaznaczyło, że nigdy nie obserwowali klientów spożywających alkohol na terenie sklepu lub w jego pobliżu. Większość sprzedawców (60,00%) brała udział w szkoleniach dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych, co wskazuje na ich świadomość znaczenia tej kwestii. Wnioski z ankiety podkreślają potrzebę ścisłego przestrzegania przepisów dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych, a także wskazują na ważność edukacji i szkoleń w tej dziedzinie dla pracowników sklepów spożywczych i monopolowych. Dodatkowo, choć większość ankietowanych sprzedawców nie doświadczyła sytuacji sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub osobom nietrzeźwym, istotne jest utrzymywanie wysokich standardów dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Problemy społeczne według pracowników instytucji pomocowej (GOPS) oraz dyrektorów szkół

Najbardziej widocznymi problemami społecznymi według ankietowanych na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych są alkoholizm oraz uzależnienia

behawioralne, wskazane przez odpowiednio po 66,67% ankietowanych. Przemoc domowa jest również istotnym problemem, zidentyfikowanym przez 46,67% respondentów, podczas gdy przemoc rówieśnicza w szkole oraz nikotynizm mają mniejszy odsetek wskazań. Główne przyczyny występowania problemów społecznych na terenie pracy ankietowanych obejmują bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych (wskazana przez 86,67% respondentów), niezaradność życiową (73,33%) oraz alkoholizm (66,67%). Przemoc domowa również została zidentyfikowana jako istotny czynnik, choć z mniejszym odsetkiem odpowiedzi. Spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych pozostaje kwestią niepewną dla większości respondentów (53,33%), chociaż istnieje zauważalny odsetek osób, które zauważyły wzrost spożycia (33,33%). Instytucje pomocowe często spotykają się z problemem uzależnień od alkoholu, co zgłosiło 46,67% osób, podczas, gdy 40% respondentów twierdziło, że zjawisko to występuje czasami. Co do obecności narkotyków/dopalaczy/innych środków psychoaktywnych na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych, 46,67% badanych odpowiedziało twierdząco, podczas gdy 26,67% nie zauważyło problemu. Wszyscy respondenci (100%) zadeklarowała brak znajomości miejsc, gdzie można nabyć narkotyki lub dopalacze, co może wskazywać na niską świadomość lub ograniczoną wiedzę na ten temat w badanej grupie społecznej. Zdaniem badanych, problem uzależnień behawioralnych jest dość powszechny w miejscu wykonywania ich obowiązków służbowych/zawodowych, gdzie 73,33% respondentów zgłosiło, że się z nim spotkało. Najczęściej wskazywanymi rodzajami uzależnień behawioralnych są te związane z komputerem/Internetem (90,91%). W przypadku pomocy udzielanej osobom z uzależnieniami behawioralnymi, najczęściej wskazywane formy to poradnictwo (90,91%) i profilaktyka (63,64%), choć terapia indywidualna, psychoedukacja i terapia grupowa również odgrywają rolę, choć w mniejszym stopniu. Interesujący jest fakt, że tylko 20,00% uzależnionych osób zwraca się o pomoc do odpowiednich instytucji, co sugeruje potrzebę zwiększenia świadomości lub dostępności pomocy dla tych osób. Przemoc domowa jest powszechnie zauważanym problemem przez ankietowanych (86,67%), a rodzaje przemocy, jakie są doznawane, obejmują przede wszystkim przemoc psychiczną, zaniedbanie, przemoc fizyczną i ekonomiczną. Badani specjaliści uważają, że kobiety i nieletni są najczęściej doświadczającymi przemocy grupami społecznymi, co wskazuje na istnienie problemu przemocy w stosunku do tych grup. Istnieje zapotrzebowanie na szkolenia pracowników służb pomocowych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień behawioralnych (86,67%) oraz przemocy w gminie (73,33%), co podkreśla potrzebę podniesienia kompetencji w tych obszarach dla pracowników pomocy społecznej oraz dyrektorów. Wnioskiem z badania jest potrzeba większej świadomości i działań w obszarze

problemów społecznych takich jak uzależnienia behawioralne, przemoc domowa oraz potrzeba wzmocnienia działań edukacyjnych oraz wsparcia dla osób dotkniętych tymi kwestiami w społeczności. Dodatkowo, istotne jest zwiększenie dostępności pomocy oraz poprawa świadomości lokalnych służb pomocowych w celu efektywnego reagowania na te problemy społeczne.

Rekomendacje

Celem niniejszej Diagnozy było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących **Gminę Nieporęt** w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej, pracowników GOPS, sprzedawców napojów alkoholowych oraz dyrektorów szkół. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego oraz przeprowadzonej analizy porównawczej, będącej podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje wypływające z przeprowadzonych badań. Rekomendowane działania profilaktyczne:

- W kwestii spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych wśród nieletnich, należałoby prowadzić monitoring tego problemu oraz organizować spotkania edukacyjne zarówno z uczniami, jak i rodzicami na temat zagrożeń wynikających z tego typu uzależnień. W związku z tym zalecana jest dalsza realizacja kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, papierosów, narkotyków oraz dopalaczy, a także uzależnień behawioralnych.
- W szkołach należy realizować programy profilaktyczne rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- W opinii młodzieży podejmowane działania profilaktyczne są dla nich ciekawe i chętnie w nich uczestniczą, dlatego warto organizować warsztaty profilaktyczne z udziałem specjalistów oraz pogadanki z wychowawcami w szkole. W związku z tym ważne jest także edukowanie pedagogów, wychowawców oraz nauczycieli, aby wyposażyć ich w umiejętności potrzebne do prowadzenia świadomej profilaktyki szeroko pojętych uzależnień.

Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych powinna być prowadzona na kilku poziomach, aby spełniała swoją rolę:

Profilaktyka uniwersalna – są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Tutaj zaleca się:

- Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych.
- Wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia.
- Utrzymywanie dobrych relacji z innymi niż rodzice kompetentnymi i troskliwymi osobami dorosłymi (np. dziadkami, nauczycielami, mentorami) jest jednym z ważnych czynników chroniących i wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.
- Wykorzystywanie zainteresowań dzieci i młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych, czy uzależnień behawioralnych. sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań - rekomenduje się, aby działania te miały formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.
- Organizację kursów radzenia sobie ze stresem, usprawniania komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
- Wzmacnianie asertywnych zachowań, pewności siebie i samoakceptacji poprzez zajęcia z terapeutami zajęciowymi.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol i inne substancje psychoaktywne oraz inne niebezpieczne uzależnienia behawioralne wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności w social mediach.
- Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży na temat przemocy, agresji i konfliktów między uczniami.
- Rekomenduje się edukację rodziny pod względem problemów uzależnień i zasięgnięcia pomocy w wypadku występowania przemocy. Edukacja może mieć formę kampanii

społecznej oraz warsztatów i spotkań z ekspertami (w formie stacjonarnej lub online). Prowadzenie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat szkodliwości i skutków przyjmowania substancji psychoaktywnych oraz na temat uzależnień behawioralnych.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Rekomenduje się:

- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy. Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Tym rodzinom powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w gminie.
- Opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców napojów alkoholowych i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Zaleca się:

- Zwiększenie dostępności do placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu, wspieranie działań rehabilitacyjnych i grup wsparcia - stworzenie możliwości resocjalizacji osób uzależnionych. Zalecane jest, aby poza uczestnictwem w psychoterapii osoby uzależnione korzystały również z oferty ruchów samopomocowych.

- Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępu do istniejących form wsparcia.
- Wspieranie działalności środowisk abstynenckich. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym.
- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią.
- Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.